

H I Á N Y O S
I D Ö K

N 1

A 9

P 9

L 7

Ó -

9

8

í H.

r T K

t Ú L

a R Á

: I R

A

H. Túri Klára

HIÁNYOS IDŐK

Terápiás napló I-II.

1997-98

2018.

ELŐSZÓ

Mottó: „Magyarország nem v o l t, hanem l e s z !”

Már-már azt hihette volna az ember, hallgatnia kell mindörökre – ... némán (hisz negyven évig ezt gyakoroltatták vele) túrnie a lumpenarisztokraták népi bakugrásait, hivatali akarnokságait, – mikor is egyszer csak itt Tatán – érezhetően... mintha megdobbant volna az addig tetszhalottnak hitt összmagyarság szíve. Hihetetlennek tűnhet, de... hogy akkor itt volt „az ország közepe”, azt nemcsak jómagam éreztem így, de hivatásos történészek mérvadó véleményeként ugyanezt hallhattam a rádióban is aztán. S valószínűleg ez a sugallatszerű készítés íratta velem ezt a Terápiás Naplót.

30 év múltán akadt kezembe nemrég ez –, egy régi irományokat tárló fiók mélyéről. Meghagytam a címét, mai viszonyainkra is jellemzőnek találva azt, s meg a tartalmát, mit annak idején – úgy a magam, mint a társadalom sebeire... gyógyírnak szántam. A magam szerény képességei s lehetőségei felhasználásával: közös dolgainkat néven nevezve. Isten a tanúm, mennyire igyekeztem teljesen őszinte lenni mindebben.

Üdvözetem minden jószándékú olvasómnak:

H. Túri Klára

TERÁPIÁS NAPLÓ I.

1996. dec. 27.

... Két Dänikent kölcsönöztem ma, – Mártától. S igazán mindennapossá lesz lassacskán az a sajátos érzésem, (hasonló könyveket ha olvasok) hogy kicsi vagyok, sőt... mindenegy újraélt kicsinységemmel valamely földöntúli Teremtő nagyságát s ehhez mérve saját teremtőkészségem semmisségét érem tetten. (Ez új tulajdonságnak mondható bennem, olyannak, mely mostanra fejlődött ki. Alázatnak mondhatnám tán, mi helyét a vallásban keresi.) „Egy az Isten” – hallom a rádióból: micsoda változás ment itt végbe 10 év alatt! – Minden vallás, mint pl. ez az arianusz is, helyet kap, – sűrűn méghozzá (holott 40 évig egy félsugárnyi sem világitott elő a médiából... amely ateista volt ti.) Däniken nem rendít meg (de megerősít) vallásosságomban.

Dec. 31.

Szilveszter este, egyedül: frontos (tehát duplaképes) TV-vel. Hálaadás a templomban előtte... (s azután várakozásteljesen múltatott idővel... merthogy menetközben inkább javul a színvonal – nézem a siker-orientált, nagy tehetséggel ördögös-semmitmondón humorizáló Gálvölgyit... s mind a többieket, ahogy... régi szilveszterek humorista-párosai mondandóit sikerrel ültetik át mai viszonyainkra. Tulajdonképp jól, csak hát... mértéktelen sok abban meg a sex...!) – Göncz Á. közt. elnöki beszéde sem érdemel sok figyelmet...

1997. január 1. Szerda

– Nehezen ébredek. Kint esik a hó, sűrűn söprök, lapátolok. M.né is besegít (no, nem a közösbe – csakis maga előtt –! Kocsonyát eszem, tepsis krumplival – a húst... az ő lánya küldte: gondolom, pont az ilyen sepregetéseim hálálni meg.) A kocsonyám kitűnő lett.

Jan. 3. ÚJÉV

Ónos eső esik, s ez – tudom: hóeltakarítás után majd jégpályává alakul... (A reggeli misén alig-alig vannak; az emberek belefáradtak az ünnepekbe, úgy tűnik!) Én otthon egy verssel oldom idegi feszességem:) –

Épp szóra nyitottam volna szám
Ám szelíd-parallel egy puskavéggel
1996 vers-csaliján
Egy szociál-hal horgomra akadt
S birtokhatározó híjján e szó ENYÉM
Kommunális énembe belé szakadt

Nemzedékek órása, Zottl György meghalt. Jó ember és jó órasmester volt.

A nemrég nyílt „Penny Market”-ban jártam (: jó lesz nekem ez a filléres áruház, ebben az el-amerikanizálódni-kész rosszfajta hazai valóságban – melyből... időről-időre... Münchausenként, hajamnál fogva rángatnám ki magamat.)

Jan. 4.

(Kint voltam) Miklóson. – lányom ... nem fogadja el tőlem a neki-szánt (csonka-család-támogatásra jószívvel hozott) pénzt, merthogy most „... Apu 10 ezernél is többet adott” neki – (Holnap vizsgálja lesz a „Kereszténység és vallás” c. könyv tartalmából, – Zsámbékon, a

Főiskolán, s... ő 'egy kukkot sem ért... úgyis elhúzzák!' – Mármint... úgy, mint halottakat a háború idején? vagy... honnan ez a kifejezés?! – 'Húznám alá a fontosabb részeket!' –: kéri aztán, s vonalkázás közben (...) arra kell rájöjjenek, hogy én bizony tkp. csak most tudtam meg: mi az a teológia! Közben Detti (a maga 12 évével) a... fülünkbe csengettyűzi Mozart Varázsfuvolája Csengettyű-áriáját. (Istenem, milyen szépen, milyen hitelesen, s tehetségesen tette:) meg vagyok hatódva... Az anyja meg olyan csendéletet festett, hogy... szándékom kelt bekeretetzetni! Gondtalannak, felszabadultnak érezhettem ma magamat Miklóson, s... ez egyelőre jó érzés.

Jan. 7. Szerda

Márti télikabátot küld a „pártfogoltamnak” s hogy... a fiú éppen előttem... megy az úton hazafelé, – beérem, s megkérdem tőle: „Nem fázol, Pista –?” s ezzel... át is adhatom a kabátot. (–) Nem véletlen, hogy éppen kik járnak egyidőben az utcán – pszichológusok mondják ezt, s így is van.

Befizettem a JEL nevű Keresztény Értelmiségi Szövetsége-folyóíratra, de a jótékonysági KÉSZ-bálra még nem: (ez is, az is 700 forint, s – talán sikerül még Mártinak is Jánosát a részvételre rábeszélne.)

– Ili néninek feltűnően fehéredik a homloka:... „Tudod, hogy ez mit jelent?” – kérdi, s én rábólintok. (Nem kap elég vért a szíve.) – –

(Szól a rádióm:) 'hónapokat késik a Lakásbank létrejötte, de az ebből alakuló állami támogatások ügye is ezzel!' – Ili néni hívja föl figyelmemet a közvetlen pénzváltások legújabb divatjára –: mentik a vagyont kifelé! (Az ország kiárusítása folyik, szégyenszemre – míg a kisember... mint pl. én is – csak 10-10 ezer forintokat kamatoztathat. S ha Mammon oltárán égre csapnak a tüzek, a Haza oltárán meg csak pislákoló mécsek égnek. – tőkepénz híján... csinosodva...: mégis, amibe az ország tönkremenni látszik: a kisember 10-10 ezer forintjából megépülhet a jövő biztonsági alapja. ... Előbben is lent kell építkezzünk; hogy... fentről fejünkre ne szakadna a tető: az már inkább a holnap gondja lesz.) Ami az országáru-lók lelkén szárad ma: az Isten jól tartsa számon mindazt! És bocsássa meg a mi vétkeinket..., mind az enyémet is (s az Ő akarata legyen meg, – amint a menyben fent: ugyanúgy lent is. – Reám nézve is, amikor épp hiszek Dänikenek...: pl. ha ő a mai vallásokat a cargo-kultuszokkal hozza kapcsolatba. – De... próbáljon csak megállni e legősibb vigasz-pótlék nélkül az ember ma a lábán! Meg nem áll, – ha egyszer a társadalom... a gyengét... nemhogy segítené, de földbe döngöli. S ma már nemcsak egyénileg, – de „szocialisztikusan” is immár (:) ez leginkább csak szaporítja még a kiábrándultságból más hitre térők számát. Azzal, hogy... magam, magamnak – halálom utánra – ha előbb ti. nem lehet..., képzelek csak jobb életet: másoknak nem árthatok! Amennyiben igyekszem tekintettel lenni mindig a mások szükségleteire is, s amivel Istent is – áttételesen bár – de szolgálhatom (:) ha... ugyanazzal az igyekezettel vagyok s élek... jóindulattal mások felé is. (Manapság normális magatartásmód szerintem ez. – Pl. Ili néni s Márti is így tesznek, s csak mindegyre szaporodnak az ilyen viselkedésminták. – Szükségszerűn segít ez, – a jól érezhető elnyomorodás napi fenyegetettségében... így juthattam pl. két igen jó állapotú, 1000-1000 forintos turkálós csizmához én is ma –! (Mártira hallgatván a vásárláskor: 4 évig se lesz gondom a téli lábbelire – s erre, ha futja...! – Egyébként meg finomabb cipők volnának ezek, mint a boltiak!) Ámde:

e napom eleje s vége
zárójelbe legyen téve (!)

Jan. 9.

Levélben kérem Petrekitől (:) kisszobám vékony külső falát szigetelné le a köv. télre! – Most már az ajtócsereivel együtt megejtve a dolgot. (Majd tavasszal. Meg a szomszéd által jogtalanul elvett...: az én magánterületem-kisebbítő kerítést is...: ellenőriztem az építési osztályon

annak idején a hármas felosztás alaprajzát – ... arrébb lehet akkor már tenni: ez... a hatályos-
sági 10 éven belül volna még, az ideköltözésem dátuma szerint. Bárcsak itt tartanék már; mert
ma pénzügyeiben olyan kaotikus állapotú ez az ország, hogy... tudj' a manó, még az én
ügyeim is milyen fordulatot nem vesznek tavaszig.) Tetőmet, hogy én sajátkezűleg – az
elérhető legszükségesebb helyeken –, mára megjavítottam, s hogy ez a szükséges kontárok
kontára-végezte szigetelés méghozzá ki is állta a maga próbáját: egyelőre nem kell félnem
túlságosan a tavaszi hóolvadáستól. De... szeretnék túl-lenni már ezen az egész „cirkuszon”. –
(Még... Gábor volt itt. Azt mondja, tegnap is keresett. Hol lehettem? Nem emlékszem, az a
baj.)

Jan. 10.

Egy... Dänikent vettem meg magamnak ma, címe: „A kozmosz üzenete”. – Kompaktgő még
mindig nincsen! (Remélhetőleg nem akarják megdrágítani azt, azahogy nem direkt tartják
vissza!) Fogyóban a pénzem, egyidőre mindenféle vásárlást be is kell, hogy fagyasszak. A
napról-napra élés taktikáját kell bevetnem a gondtalanság hamis kísértései ellen. (Megint-
csak...)

Jan. 11.

„Kereszténység és társadalom” címmel zajlott le ma egy előadás a nagytemplomban (s KÉSZ-
mise utána: vagyunk vagy 40-en a padokban!)...
Estére Veszprémből „Színházi Élet”: Boldog Gizella és István duettje – mint kezdő-szám –,
utána „kis magyar anziksz”: ... egyféle „nem ér a nevem” ez a TV-ben! – Német, magyar,
orosz s cigány búbánat egy húron pendül itt: a banda internacionális, s ha nem is decens:
internacionale nélkül is... láthatóan egy posztkommunista tragikomédiásdi csak ez, mely még
témaválasztásban sem érdemes kritikámra! (Kikapcs.! ... Mézga Géza is ezt tenné...)

Jan. 12. Vasárnap

Ki se dugom az orromat! Estefelé Ili néni átjön... s csengő (tézerő híjján) nem lévén – erősen
zörgeti az eb-táblát! Morzsa, szokása szerint, éktelenül üdvözli őt. – Szót ejtünk erről is-arról
is, azután (igencsak váratlanul...) így folytatja...: Majd ha... 1-2 hónap múlva nem leszek,
akkor emlékezz arra,... amit mondtam! (Húha! – Persze... de hisz ez az ő „permanens előké-
születe” volna csak a halálra. S e „jóslat” szavai mégis-mégis... ennek az öregesen tova-
poroszkáló vasárnapnak... egyetlen számbavehető mondatává lettek!...)

Jan. 14.

Holnaptól jelentős gyógyszerár-emelés lesz! (Én is ma... 3 db C-vitamin koncentrátumot vettem
– biztos, ami biztos alapon: Gáborék, Zsófi és jómagam számára... ennyit nem kicsinytettem.)
Kis szt. Terézt egyházdoktorrá akarnák avatni (?) – egyik rádió-híre ez a napnak. (Én már
akkor is... egy valóságos, mondhatnám „doktori” lélekorvoslásra leltem a ferencesrend itteni
templomában általa, amikor még – semmit sem tudva személyéről –, arról se lehetett
tudomásom ... hogy a sorsunk több tekintetben is egybevethető. Akkoriban... hátul, az ő
templomi szobra mellett szoktam meghúzódni – s... történt, hogy ő s én: szinte mágikusan
kommunikálni kezdtünk egymással. Mégpedig élő mimika és (számomra úgy tűnt) elevenítő
gesztusok által. – (Nem... semmiképp sem bálvány-imádat, de nem is vízió volt ez:... Ő
irányított, s szinte megszólalt, ha ránéztem: kérdeztem, és ő felelt... .Semmiképp se venném
magamra, senkitől se... a bálványimádás vádját ezért! – A... vizionálást egyébként... – már
előbb is – sajnos, kiválóan megismerhettem. – Tenét, a rosszlemlekezetű férfitársat láttam
egyszer így... kiskamrám nyitott ajtajában megjelenni, alig méterre magamtól. Ez egész
hosszú pillanatokig tartott, s... még ma is megrázkódom, ahogy rá emlékszem. – Az ijede-
lemtől! – Ha kis szt. Teréz által maga a Szeretet hathatott rám, s... Tene által maga a Gyűlölet:

az egyik a lélek békéjét, a másik annak gyehennáját hozta magával. A bálványimádás viszont elvont fogalom – tehát nincs annak..., nem is lehet nyilvánvalósága.)

Naponta változnak a fogyasztói árak! Az új szemétdíj pl. 2600Ft ma már, és ezt... annak (is) ki kell fizetnie – akinek semmi szemete! Ami ugyebár törvénytelen volna... (Ottónak, ill. új oroszlányi szemetes-cégének, – ne szemtelenedjenek már el nekem ezek a „Szemetek” – félévig nem fizetek: aztán... majd meglátjuk: miként pityizálnak-politizálnak-ügyeskednek majd ezügyben ők.)

Jan. 15.

Az Ili néni ajánlotta vitacolon vitamin-koncentrátum hatásában kitűnőnek bizonyult. Fölgyalogolhattam általa... Tata legeslegvégére, – mígcsak unokaöcsém házához nem értem. (Kedves fogadtatásban volt ott részem, s szerencsére – bárha csak a pusztá kíváncsiság vitt hozzájuk – volt is mit dicsérnem... az egész előteret fénnel-töltő üvegfalak félkörívén: a természetközelségre-törekvés látható szándékára ill., az otthontalanság gondja elűzésére, a bennlakók nyitottság-igényére érezve-látva rá...) – –

Sajnos, még ma... egy újabb (élelmiszer-)áremelést is bejelentettek: 1-2 hétig hát be se teszem a lábamat egyik boltba se: minek mérgelednék? –

(Még tegnap:) itt volt Petreki, s megbeszéltük, hogy – amint az idő megengedi – a kisszoba külső falát palával (keresztben) leszigeteli. Ajtót és kerítést is ... „szívesen” –! (A csengőről elfeledkeztem.)

Este elindulok egy KÉSZ-gyűlésre, s elvéve a helyszínt...: másfél órát bolyongok, végig a tóparton. (S ott) a tavasz közeli jeleivel telve, igen jól érzem magam.

Jan. 18. Szombat

Tegnap, hogy átugrottam Tatabányára – miután Gábor végre magával vitte a (... 80%-os megtakarításra szánt) rá várakozó izzókat – ... (fiam mondja telefonjába előtte...: unokám, Zsófi beteg – otthon vannak, Zsuzsa viszont úton – anyagbeszerzésből ... Madocsáról tart hazafelé. Ez lehet a világvége!) Zsófi-val sokat játszom aztán – nem igazán beteg már... (– Igazuk lehet a szülőknél abban, hogy semmiféle különös tehetséget nem mutat ő, viszont páratlanul intelligens, máris gyors észjárású és roppant értelmes gyerek! Géza, az apja... még a maga idején: magától megtanult gitározni s igen tehetségesen rajzolt – különös, hogy erre... ő ma ‘nem emlékszik’ – s... amikor váratlan felkérésre a helyi újságba, apja helyén... írt: – ott őt „fej”-nek tartották! Hogy mennyit köszönhet jó-és rossz-szolgálatban szüleitől öröklött génjeinek: – azok közt a kedvezőtlen körülmények közt, melyekben felnőtt, – hiszen elkallódhatott volna, ha legalább annyi jó génnel, mint kevésbé jóval, nem rendelkezik! – lehet, hogy más apától tehetségtelen utódom született volna? – olyan, akiből még saját tehetségem se köszönne vissza? Ezeken töprenkedem most.)

Zsuzsa árokba csúszott az új furgonnal, Gántnál! Szólt a mobil, s telefonhívással Géza elment elébe. – ‘Zsuzsának kellett volna otthon maradnia a gyerekekkel’: szólt ekkor jelenlévő nász-uram! – Igaza lehetett, de merthogy én is nagy stratégia volnék az emberi viszonyulásokban – már ti. egy írás-szakértői vélemény szerint – ... békítőre vettem a figurát: – „Ezt önekik kell egymás között egyeztetniük!” (... Csak tudnám, miért tegezett le Zsuzsa két esetben is már a telefonban! Bátyám... menyé, a... Mariann ugyan szintén tegezi s nem „Robi bácsizza” és nem „papázza” saját apósát – ezt aztán végképpen nem! a dolgot mégsem értem –!)

Mégcsak egy hónapja írom e naplót, de unom máris, unom – (jobb szó híján!) merthogy nem könnyű műfaj ám ez: őszintének lenni önmagammal... szemben!(?) Most is mi munkál bennem?

... A főnti pap mondta volt, az adventistákról szólva, egy hete: olyan nehéz lehet az ő szavaiknak, – Műv. Ház-beli előadásai... ellentállni, mint a bűnnek ellentállni is nehéz, s hogy ‘Igazá volt János atyának, amikor is bűnnek nevezte a dolgot’. Én ugyan nem hallottam ez

utóbbi: viszont mégsem mentem el másnap... sem János atya miséjére... sem az adventisták előadására: ezért! Most K. tisztelendő uram... énelem akár az ördög ügyvédjének is érezhetné magát! Mert a szabad lelkiismeretet tévesztette ő ezúttal össze... a lelkiismereti szabadsággal! Holott ezek együttesen nem szemlélhetők és egyszerre sem! (Ezért találatott ki az ökumené!) –

(– Hol vannak egy Regőczitől, milyen messze is még... a mi papjaink! Regőczinék most olvastam egy önéletrajzi könyvét, az „Isten vándorát” s... lenyűgözött az a természetessége, amellyel ebben ő saját istenhitét – mint számára kijelölt egyetlen kozmoszi lehetőségességet – éli, s... vallja meg. Nem nyafogva, mert... erre nem is szánna időt magának –, de szent formaként élve meg a krisztusi keresztút minden stációját: felül emelkedve önmagán. Viszont Regőczi egy szent ember: kihez képest... mi mindannyian nyafogunk csak.)

Jan. 19.

A vasárnapi mise elejét én... ma 2 perccel még tovább kurtítottam. Egyórás gondúzó parki kószálódás történései nyúltak bele így időmbe. (Hisz másként zajlott ez, mint elvárhattam volna. „Látnivalók” fogadtak ott: – a park kölkeit... mintha-mintha... untatni kezdené már a hosszabbodó tél –, a bejárat telefonfülkéjétől kezdve, hosszan, mind a kiskastélyi díslámpák soráig el: ripityára tört üvegcserepekkel aprították tele a sétányt! Ám se rablónak se rendőrnek: széltén-hosszán se híre – se hamva!) – A prédikációt viszont mintha énnekem címezték volna ma! – az ökumenéről, annak ágbogait taglalván... „János testvér” így vélekedett:–’ e fának gyimilcseire mi, katolikusok nem vagyunk még elég érettek. Hogy: ehhez ‘a reformátusok-evangélikusok rendelkeznek ma több öntudattal.’ (– No, merthogy...) „EGY az Isten”: hallotta volt nemrégén ő egy asszonytól... – Szerintem meg: ebből az egy mondatból kellett volna kiindulnia neki, – ahhoz, hogy ily módon elejét vehesse... az „egyetlen és egyetemes” szó-pár megfelelő együtt-értelmezésével ti. – ... az ökumenés át- ill. félrehallásoknak. Így – a katolikusok dogmái, ill. dogmatikus beállítottságok tekintetében viszont megkerülte ő a célra vezető utat. – De... mire is lenne jó: negatív szembenállás helyett, bármely pozitív szembezállást generálnunk ma!? – kérdem én. – (Tolsztoj szerint... ha „hit és vallás megölik egymást”? – az egyetemességre nekünk... ma már... nem f e l t á m a d n u n k kellene-e inkább –?) Hogy enné meg végre a rozsdá az egyre... csak s újra- meg újra elásott csatabárdjainkat!

Jan. 20.

Három napja kevergetem a naptári dátumokat – talán... mert nagyon várom a tavaszt... s így siettetném –? Sétám a befagyott tó körüli... jégpályás úton időnként megnyújtóztatató volt. (Mit is mondott egy „túlvilági önéletrajz” íróasszonya e témában...? – naponta két órát kellene mindönknek kint a szabad természetben töltenünk, hogy Isten akaratát ezúton is betölthessük.)

Megyek a Főiskolára! (– Talán... most már nem fogják megszállni Műv. Ház-beli termünket, s ellepni tétova sorainkat pesti újságírók, – mondván: ‘a rádióból... hallottak mifelőlünk, mint az ország egyetlen Nyugdíjas Főiskolájáról –’! Bárha én úgy tudom:... ilyen mint a miénk, tán a világon sincs több: u.i. mi magunk határozzuk meg éves témáinkat, s hívjuk meg hozzá előadóinkat: előzetesen-volt, valóban demokratikus megbeszélések alapján! S nem egy másik főiskola kihelyezett tagozataként működve: ... jó passziók példáját is adhatjuk így.) – Ezévből biológia az évi tananyag, ehhez adott egy kiváló előadónk: Arendás Vera tanárnő – (ki)... felénk a gimnáziumi tananyagot főiskolai szinten továbbítja. – Maga mondta, hogy... mi közöttünk olyan mondandók is eszébe jutnak, melyhez hasonló a fegyelmezetlen gyerekek között soha! S... jól ösztökéli ez bennünk a kedvet a tanulásra. – Lecke-könyvünk is van; én azonban – szemben a többiekkel – ebbe sohsem írtam jegyeket. Akkor is kitöltetlen hagytam, mikor valóban főiskolás szinten folytak még az előadások, mint pl. a tavalyi évben... főiskolai művészettörténet tanító Győri Csaba tanársága idején.

Jan. 21.

Sóvárgok... (Valami ismeretlen j o b b után – ahhoz hasonló érzést szeretnék megélni, mint József Attila, mikor a... „Nagyon szeretlek, hisz magamat szintén nagyon meg tudtam szeretni veled” sorait írta –. Társadalmunk disznóságában turkálni... de utálok! Egyetlen, kizárólagos vágyam lett mára: lehetőségeim adott fokán Krisztussal, mint istenemberrel együtt szenvedve: azt a tiszta szeretetet élni meg, mely Őt is irányította. Nekem pl. a szentáldozásban való teljes önátadás, ill... .az ehhez való feltétlen bizalom szokott adni ilyen életerőt. Egyetlen célom lett mára: érzelmi viharok és hányattatások kikötőjében... Őt elérni. Csakis Őt.)

Váratlanul jött Gábor a hírrel...: Anyja ma vizsgázik filozófiából. (S...) engem boldog elégtétellel tölt el: ezt is megértem. Többre viszi iskolázottságban, mint a szülei, méghozzá – mint hallom – az egy ... vallástant kivéve: mindenből jeles lett. (– Azon gondolkodom: milyen jól megtanulta ő, hogy... ne tévovázzon, s míg jót tehet – csakis... a rosszra mondjon nemet az ember! S... hogy minden más e l l e n állás: bűn, s ezt... mindegyikünknek tudnia illene. Az, aki elfojt egy jórahívó, titkos, belső hangot magában – a gátlástalanságnak nyit ezzel utat s egy sehova sem vezető káoszt zúdítva magára, fojtja meg magában a Jót...)

Atavisztikus erkölcsi képzet-hiányok „nyomelemeivel” szenvedtet emlékezetem. (– Enni, inni, aludni s... szaporodni szükséges! – node... bűn árán is? – régen... tán... papnak, apácának állt a jobb érzésű megkísértett, s... a tűrés erényévé szublimálta kaotikus sexuál-irányultságait, érzéseit: – ámde... ma már ez kevésbé adott, csak kivételes megoldás lehet.) – Terápiát nem-remélőn:... kínos sexuál-képzetek keserítik-marcangolják („átlagosnál barázdáltabbnak” nyilvánult) agytekevényeimet, s... készítenek álló napon át (tudathasadással fenyegető) kilátástalan küzdelemre.

Jan. 23.

S (folytatólagosan... ma ... megintcsak) egy pokoli „nesze nekem”! Éktelen ordítózás a hat-órás esti mise előtt, – kint az utcán, közvetlen a templomajtó közelében. Kimegyünk, s ott... mindenki Ibolyája: a cigány penészvirág cirkuszol; – vagy négy-ötven köré állunk, s haragja most már... mind csak miránk zúdul. (Merthogy... nem nyitották ki neki a parókia ajtaját...: mért csak nekünk „vén kurváknak” teszik azt! Nekünk –: kik ‘csak... széttesszük a lábunkat, s... dől a pénz!’ – Beivott: dől szájából a pálinka-bűz, – s mint leggyengébb láncszemre – egyre fokozódó dühvel... látványosan rám akaszkozik: hiába is húzódnék el tőle... hazafelé hiába is próbálnék irányt venni... (– sőt, még belém is rúg ... s egy ismerős fiatalember erővel tud csak megszabadítani végül is tőle.)

– S én épp ma reggel gondoltam volna el: mit jelenthet az... az álmomban életnagyságban látott, különlegesen élő izzó-fényfeszület-Krisztus, melynek képe aztán végig kísért e napom... (S már most külön magyarázat nélkül is tudhatom a feleletet. Nekem... mindenképp keresztút jutott ebben az életben: a rémesen nehéz reggeli ébredések, – több évtizede tartó lelki fáradtság, elcsigázottság, s hozzá... egy belémivódott reményvesztettség is –, mely aztán paradox-mód: természetszerűleg vezet el az esti misékre. S... volnának bár szebbek a reggeli misék: nekem ha úgy tűnik: mind csak másnak azok!)

... A TV-ben ma este gyönyörűséges, léleképítő műsor megy viszont! – Bach, Liszt (plusz) vallomások a hazai, európai kultúráról...: soká, hosszan nézem, és Isten kegyelmében megnyugodva fekszem aztán „minden esti koporsómba” –)

Pont éjféltkor...

Jan. 23.

(Mint tegnap az esti misén – a reggelin... éppoly kevesen ültek ma a templom padjaiban.)

Két izgalmas könyvet tettem – megvételre – félre a boltban. – legkisebb unokámnak, Zsófinak 6. születésnapjára.: az egyik (a) halálról, a másik (a) születésről szóló rajzos ismer-

tető, kisgyermeknek. – Boldog lehetett (volna)... az a gyerek, akinek (az én időmben)... ilyen... a kezébe kerül (!)

– Megtudtam még, hogy... Ibolya tegnap... már 5 órától cirkuszolt a templom előtt, s... János pap hozzá épp akkor akarta a rendőrséget kihívni, mikor is végre sikerült nekünk... birtokon kívülre juttatnunk őt. Ili néni is hozzászólt: „– Ezt a lányt lefizették, – a kocsmában!” – (Éljen, Ili néni! – szavainak nagy hasznát veszem ma.)

Jan. 25.

– Mondják (... ki zörgetett s nem nyitattott meg neki:) Ibolya, hogy „idegbajos, s csak... ha bepálinkázik, akkor ártalmas.” Nem csak ez..., más bajom is volt nekem már ma – tegnap-félbeszakadt küzdelmem egy házilag kivitelezett dugulás-elhárítás dolgában...: – egy MÉH-telepről magamnak kiügyeskedett 3 méter hosszú, vastag acélrugós „kígyóval”... a W.C.-lefolyó-dugulást nagy ügyel-bajjal, nehezen sikerült csak megszüntetnem.

Az... Ady Endre-úti telefon-kábel-fektetés során... igen nagy szerencsével – beszerzett maradék műanyag-csővekből lett mostani csatornám lefektetve annak idején, s ennek... az előző lakók által elhallgatott s általam megszüntetett hiánynak ügye, úgy tűnik nem hibánélkül ment mégsem: (– alkalmi munkásaim kontárkodták volna el annak idején a dolgot...? vagy a szabványnál centivel kisebb cső-keresztmetszet volna ennek oka? – ideje lenne utánajárom...)

Munkavégzés s mosakodás után aztán... hogy a TV-re kapcsolok – (abból) egy lakásszentelő kapcsán – mintha egyenesen hozzám szállna, engem nyugtatgatna ennek gondúzó szövege: – „Megszentelem ezt a házat, hogy annak lakói csak olyan nehézségekkel szembesüljenek, amelyek leküzdése nem ütközik akadályokba ittlétük során.” (S bennem ámulat s nagy bizalom kél a jövő iránt: egyre csak épülök a hallottak bámulatos kegyelmi erejétől.)

– Orgona-hangverseny is várt ma még a kapucinusoknál, s még... utána az esti KÉSZ-bál. (Annyi ma-esett viszontagsággal a hátam mögött:... gondoltam... nem árthat meg ez se – ha egyedül is megyek oda...!) – Már reggel elővettem ehhez turin vett új ruhámat, s a hozzávalókkal együtt próbálva magamra... – elégedetten fedeztem fel: öregebben bár..., de mintha mind jobban öltözködnék. Mert hát... fiatalkoromban – hiába számítottam én a szépek közé! – mindig is elégedetlen voltam a külsőmmel;... se addig, hogy hiú legyek, se... addig, hogy szerény: nem juthattam ízlésben akkortájt... (Mára, szerényebb lennék talán? – nem tudom. De úgy vélem: a mai fiatalok öltözékéből csakúgy... hiányzik a teljes összhang, mint annak idején az enyémből is még.)

A rádió híre: „anyaszült meztelen csecsemő kitéve”... egy kőszegi utcán – (s... vajon – fut át rajtam sokadszorra a kérdés: a magzatát elhajtó, vagy az... azt életképesen... magától eldobó nő mondható bűnösebbnek; s mert farsang-időben már e kérdés feltevése is egyfajta bűnbánati-tükör: egyben nagypéntek nemzeti vonatkozásaira is ráirányítja figyelmem e gondolat.)

Jan. 27.

Kutyámmal séta... majd Ili néninél takarítgatás (baráti alapon)... – A délutáni Nyugd. Főiskola tananyaga sok illusztrációval szolgáló: az embrió fejlődési szakaszairól, teljes értékű fotókkal (:). Az osztódások nyomán alakult nyolchetes embriónak már szája, szeme, keze látszik (Biztosra veszem, hogy én... az én magzataimat nem lettem volna képes elvételni: akkortájt... ha már tudomásom lehetett volna minderről. Bárha azok még nem voltak nyolchetesek! – Hogy megálmodtam én aztán – mind együtt, ifjakként... azt a három aprószentet! Ma is még, s míg csak élek: látni fogom őket. – Azt kell hinnem, valamiképp... mi négyen... még találkozunk. – Ám büntudatom, lelkiismeretfurdalásom miattuk nincs –! Egészségi állapotom akkoriban – egy mélydepressziós akarat-hiányos folyamatban... halálosan megromlott, s... magam is nyakig bennrekedtem saját nyomorult magzatvizemben. Olyannyira, hogy – ... nemcsak, hogy nem-élvezve, de gyakran... mégcsak nem is érezve... próbáltam élni az

életet –, s tulajdonképp újra világrajönni kényszerültem: miután vegetatív idegrendszerem is teljesen leépült: az ebből kifolyólag rám-mért kórházi sokkolások folytán aztán – én... ki ilyképp magam is tkp. gyerekké lettem – mire is szültem volna meg őket!... S mert – akarva-akaratlan – prudériával, képmutatással, hazugsággal... és őszintétlenséggel... oly sokat s... annyian vétettek énellenem akkorra már, – s szinte mindig is... mióta csak eszemet tudom:... Justítia mérlegét súlyosan lenyomva tartják... mind a mai napig e jeltelen maradt bűnök! – Ez tény, amit nem kívánnék elemezni. Mindazonáltal: világos, hogy az abortusz gyilkosság, még ha maga az anya legkevésbé sem nevezhető gyilkosnak.)

– A kis Musitz-unoka, Lilla, kicsi ovis gyerek korára már... önállóan megtanult olvasni. Hogyan? – kértem nyugdíjas főiskolás nagymamáját. – Kérdezett, s... a betűkre mutatva: összeolvasta azokat. (Csak így tovább, kis Lilla! A szó elszáll, az írás, ha megmarad: latinul, arabul, németül, angolul és magyarul is: mindenkié legyen az!)

... Kedves Paula! Hogy... én gyakoroljak az orgonán, s... ugorjak be, ha kell, misére is? Egy 57-58 éves asszonytól ugyan ki várhatna el ilyet! (Kezemb-lábamban érezve viszont ehhez egy sikeres képességet – elszomorodom az ilyen felkérések lehetetlenségén...!... S mire mehetnék az én reinkarnációs sejtelmeimmel is... ez esetben –! Legfeljebb... ha versbe menthetném át –)...

Börtön, ahonnan (– nem úgy, mint a televízió kép-áradatából:) – sohasem szöknek meg, – pedig kijárhatnak belőle az életfogytiglanosok (?) – Kecskemétről (Szegeddel szemben) enyhébb életfogytiglanra-ítéltek láttatnak így a képernyőn. – (Igaz lenne hát, hogy... ez az egész Föld... tényleg egy nagy siralomvölgy csak? Frei Tamás „börtön-misszió”-ja, s... utána megint csak egy játékfilm: Kállai Ferencsel mint vádlottal a tárgyalóteremben!... S mind-ezekben a vádlott is, majd... elítélt is: én vagyok! – egy morbiditásig felfokozott azonosság-tudattal, mit fiam némileg hasonló görbe-utas múltja idézhet bennem elő!)

Jan. 29.

... Zsófikának sikerült megvennem az 1 db születésről és (egy) halálról szóló könyvet. Tökéletes képes-szöveges megjelenítésben, angol szerzőktől valón, a két alaptéma magyarozatával. (Az egyikben párnával tömi ki magát egy kislány, majd a párnának helyébe egy játékbatát tesz. – Engem ezért kukoricán térdeltettek, s azóta tudhatom, hogy igazán, és ártatlanul... gyűlölni tanulni, 7 évesen mint képes az ember. A testi-lelki kintól: mikor... arra kell ébrednie, hogy akit a világon ő a legjobban szeretett, azt lehetséges... nem-szeretni is!)

S ím... egy „És száját nem nyitotta szóra” bibliai szöveggel jellemezhető másik könyv, Heinrich Böll mostanában megjelent s általam örömmel felfedezett könyve: az enyémhez nagyjából hasonló szenvedésekről ír. (Nem haragszom már régóta én az Anyámra:... de... megköszönöm Istennek, hogy az én példám épülésre-okulásra szolgálhat másoknak.) Fejfájós napom van egyébként, – a kemény fagyok múltán... gyors hóolvadás s hidegfront-hatás senyveszt. –

(Én, ki egyszerűnek tűnő időjárás-jelenségekhez sem sokat értek, – mit kezdenék azzal a reggeli TV-hírrrel, hogy... a Mars 13 milliárd fényévnnyire van tőlünk, s hogy ez pontosan azt jelenti – ha tapasztalatilag is egyszer felfedezzük – ... ott a mi Földünk körülményeinek egy 13 milliárd évvel ezelőtti állapotát lelhetjük fel! – Nem tudom ugyan, hogy viszont jelenleg hány „milliárdosok” is vagyunk, de úgy vélem: e téma – már... hogyha komolyra vennék azt – pusztá humorizálásra tán alkalmasabb lenne!)

Jan. 30.

– Amikor Gábor nem a szokásos időben, csak késő délután jön... (? –) Még mindig betegesnek érzem magam:... aszpirin s kalmopyrin-hatásra... a tegnapiénál sokkal jobb állapotban mindazonáltal.

Kedvvel készülődöm Zsófi holnapi születésnapjának köszöntésére..

Jan. 31.

Szabad legyen? – ne legyen az? – Bocskai, a Kossuth telefonos rádió-riportere még a rendőrségi (kín)vallatás kérdésében is talál helyet a közvéleménynek: képes olyan vélemény-sorrá formálni s mederbe terelni a különböző nézeteket, mely sor – helytelenítéssel természetesen – „meggondolt gondolattá” teszi a mondanivalót. (Már ma jobban vagyok. Sötétedéssel aztán, hogy... elindulok Tatabányára, ... odamenet Tildával találkozom: visszafordulunk hát: egy jót beszélgetni.)

A szerencse később – kocsijukkal, a kórházból jöve... fiamékat is elém hozza – házuk előtt veszem tőlük a nagy hírt, mely szerint (hosszas orvosi kísérletezgetéssel-támogatással, s nem kis pénz-kiadással járón) újabb unokám készül világra jönni. Hazahozzák a nagymamától Zsófit is, s én is átadhatom az ajándék-könyveket neki. (Zsuzsa szerint ‘ráérezhettem arra, mit kell vennem’...) Menyem visszafuvaroz aztán későbbben Tatára...

(S... már otthon) egy különleges riportban részeltet a TV –: ennek főszereplője „Széchenyi István” névre hallgat, – kinekis... eddig összesen hat másik történelmi névvel... adódott szerencséje egy-osztályban tanulnia (u.m. Koppány, Károly Róbert, Dózsa, Kossuth, Ady, Petőfi) Ő maga egyébként a helyi NATO-haderő egy utcaseprője s... igen jól keres: ... ‘fünyírás előtt a csigákat összeszedi, még a gilisztát is odébb teszi... sajnálatból.’ (S effajta könyörületességgel jellemezhetném én magam is magamat: mióta – nyugdíjam kiegészítendő... nem szorulok rá... a csiga-pénzem-gyűjtésre.) – – S... hogy egy mai Dózsa mivel foglalkozik? Szakácskodik ő (... specialitása egy „kardon-sütött húsféleség”) – Ady: zenészként él (egy „fekete zongorán” játszik) s... amíg – meglehetősen disszonáns módon – Bartók pénzt számol ma egy bankban: bizonyos Kossuth – hírneves elődjéhez hasonló: elhivatottsággal s kihívásokkal jellemezhető figuraként szerepeltetett e roppant érdekes riportban...)

Miklósra utazom este, lányom egyedül fogad –; Detti unokám most vele egykorú tizenéves „hölgyeknek” tart „zenés kondicionáló tornát” épp – vele már nem fogok ma találkozni, s... Gáborral se: őt meg Tata csalogatta be az ideai gimnáziumi „diák-király-választásra” –.

(Még Zsuzsánál... – egy kis vendéggyerek számítás kütyüvel foglalatoskodó... kezére pillantva – kérdeztem: vajon net-jük van-e? – Menyem felelt rá: – „Nincsenek hozzá százezreik” –! – Merthogy... valaha a könyvnyomtatás is... mint jól tudjuk: luxusnak számított! bölcsködtem – már csak magamban, s még idejében elhallgattam.)

Szűkebb családomra meglehetősen büszke lehettem én ma. Holnap... hogy mi lesz? – ki tudhatja...!

Febr. 1.

Nulláról egyre, egyről a nullára: amolyan otthonülősen unalmas nap ez. – A kultúra, mely él s hat: veszélyt jelent? Újvidéken ... betörték a Magyar Színházba: az ott talált férfiakat véresre verték, a nőket nem. – (Adott kérdés:... „akit az Isten szeret”? ... azt megveri?) –

Már... aztán, a médiátlan csendben: Zsófi unokámon merengek: kerülhetek-e érzésben oly közel hozzá valaha is, mint Dettihez és Gáborhoz? – –

Febr. 2.

Taníts meg engem Uram a vizen járni, segíts, hogy egész valómmal Rád merjem bízni magamat! – A ma kezdődött Keresztény Héttel (...) mintha-mintha új időszámítás venné kezdetét. – Keresztény publikációk, – 200 évre visszamenőleg: kiállítva a Városi Könyvtárban, – más, ariánus iratokkal pl. a katolikusok közt; majd (este) magávalragadón induló kórus-hangverseny a nagytemplomban – (hogy ennek színvonala megtörik:... nincs elég begyakorlás az Esztergomi Balassa Kórus eme új modern számai mögött, bizony kár...: ezt hát végül is egy jó főpróbának mondhatnánk! – Így is szépen indult, igazán szépen azonban, úgy vélem, ez a hét.)

Febr. 3.

„Idősek Napja”. A tóvárosi mise után megint csak hangverseny, s a... Kapucinus Kórusban magam is ott... (s... ma is, mint mindennap – itt én unokámért, a születendőért is imádkozom.) A sikeres szereplést karvezetőnk, Schmidt Móni törekedett biztosítani, – sok fegyelmetlen, próbákról hiányzó, s csak szerepelni-siető megjelentek ellenében –, s ez... szeretetteljes türelmével, sikerült is neki; majd, a tatabányai Tisch-kórusban örömmel fedezhettem fel a gyóntatószékből ismert, szelíden tapintatos-karizmatikus Ágoston atyát; s még a nagytemplom kórusa is... – kipróbált, megbízható hangszerkísérettel – jól szerepelt. Baráti hangulatban találkoztunk aztán – sütemények, szendvicsek, finom italok és jószavak kíséretében – a hittanteremben. S ott... én... a kórházi ápolásból hazatért Ottmár atyának – állandó gyomorgörcsei oldására –, egy általam nemrég kipróbált s hatásosnak bizonyult – u.n. Balogh-féle... port –, melyhez kontroll-csoportra... itt Tatán, s a bemutatóra is itt, a Műv. Házban tett szert felalálója – (aki szerint... ettől az örleménytől... egyebek közt: volt, kinek visszafeketedett... a haja! –) mertem neki bátran ajánlani... Igaz is... e porban Balogh szerint: elsősorban is h i n n i kell –! Dehát nem így van-e minden gyógyítással?

A tatai Keresztény Hét megnyitó beszédét (tegnap mégpedig) egy Brückner nevű, valaha innen indult öreg cisztercita szerzetes-író ejtette meg. S ebben azt hangsúlyozta kiváltképpen ő, hogy – a XIX. sz.-nak szabad, ill. a XX.sz.-nak szabados szelleme múltával – már a miszticizmus százada kell, hogy legyen: a XXI. sz.!(Én értem, sőt egyet is értek ezzel...! Hisz... már a TV-n át is... tkp... mintha a rémséges XX.-nak a végét sugalmaznák..., most pl. azok a kis paranoid filmetűdők is, melyek – mint gyermek első kimondott szavai – mind... maximum... legfeljebb csak a szülők helyeslésére ha számíthatnának! – s ettől érzem én úgy tán, hogy csendes-visszhangtalanságban a materializmus maga-temetése kezdődött így el...! – S ez különösmód bennem a hazaszeretet érzését éleszti; véletlenszerűen tán,... vagy... mert ma hazánkért mutatott be a szentmise-áldozat? De lehet, hogy azért... mert tegnap: a tóparton... ezt a mondattöredéket hallottam volt egy kicsike elsős fiútól: – „Ennek az országnak vége?”! – „Milyen országnak...?” – kérdezett vissza az apa. S mire ez a rövid felelet hangzott el: „... M a g y a r-országnak!” – ennyi volt: ezzel fejeződött be a párbeszéd. Vagy azért, mert nem... lehetett, vagy mert az apa... nem akarta azt folytatni.) – Ne mérj több csapást erre a népre, csak amennyit még elbír, Uram, Atyám! A megoldathatlanság bírhatatlan keresztjétől mentsd meg felnővőid lelkét! Tudják meg azt a gyerekeink már iskoláskorban, hogy... Krisztus Maga az (Élet. Út) Igazság:... ne legyenek képtelenek, ne szégyelljék kimondani ők... a feketéről azt, hogy fekete, a fehérről, hogy fehér. – Uram, mentsd meg e népet a szürkeségtől!

– „Az a pénz már az államé...!” – a rádióban Bauer liberó-liberál Tamás okoskodik– „senkise gondolja, hogy aki az 1%-ot odaadja (... már ti. egyházának:) a saját pénzét adja,... az a pénz már az államé –!” Vita-partnerei sorra letorkolják őt, s Juszt László... juszt is tagadja, hogy ő össze akarná ugrasztani egyházat az állammal. – Könyvében: Brückner... mintha épp az ilyen szabadosság ellen javallaná a misztikát. (– S... hogy gondolnánk-e – írja ő – hogy maga Tata: már sok szellemi mozgalomnak adott indítást...? S... jómagam azt gondolom: e táj nem olvasztótégely, de megtörténhet, hogy... alighogy befogadott valakit, szinte már ki is tagadta. – Hamvasnak lehet igaza, aki e táj időjárási szélsőségeiben vélte okát a sok itteni betokozódottságnak –! „Aki Tatán meg akar maradni, vegye magára keresztjét”:... jött volt a számra véletlenszerűen... még régebben az intés, János papnak szánva a szót; – jónéhány évvel ezelőtt esett bár ez, s hogy mára ő is éppúgy belenyugodott sorsába, mint ahogy... nekem is muszáj volt ezt tennem: az is lehet. Sajnálatosan sok támadást kellett s... kellene ma is még magára vennie neki: a régi nyáj-szellem... mintha időnként gonosz szellemjárást rendezne ellene!... Magam is számos esetben voltam tanúja ilyen pletyka-szerű hisztériás hangulatkeltéseknek, S valahányszor igaz emberségében megvédeni igyekeztem őt: érezhettem saját bőrömmön is vitrioljukat.) A szeretet mindent-eltűrő teherbírása jegyében pedig én magam is..., de sokat

eltűnök: pl. ... a mi fegyelmetlenkedő templomi kórustagjaink körében, ismételten, s szinte minden héten.

A TV-ben: Koltai Róbert istenáldotta tehetségnek tűnik, – a „Szamba” pedig... – egy múlt idők irdatlan sok butaságát felszínre hozó – kitűnő filmnek. Az éjféli képernyő előtt talál aztán –: a Heimat c. megrázóan ellenállhatatlan hatású film-sorozat nem először nyugtáz le, s maraszt így egyhelyben...

Febr. 4.

(Azt követőleg) hogy a püspöki kar – az ország jelenlegi közállapotairól szóló – körlevelét felolvasták: ‘már sokkal korábban is közreadhatták volna’ azt!... bevezetéssel hangzik el bátyámnak, Robinak KÉSZ-előadása – a kapucinusoknál. Kozma Imre... (a Máltai Szeretetszolgálat orsz. vezetője) miséje után –. Beszéde 1. pontja pedig a fenti megjegyzés volt (2.): Az erkölcs híján lévő ember ne szabjon nekünk törvényeket! (3.) olyan csatatér az erkölcs, hol Jó és Rossz közt folyik a harc (... a politikát: mint azt egyik politikusunk próbálta volna elhíttetni velünk – hallottam én is – ... nem lehet erkölcsteleníteni!) S (4.) A „tisztas szegénység” fogalmi jelentését e mostani vadkapitalizmus kiirtani igyekszik, – holott a RÉSZVÉT ... korábban a magyar irodalom egy olyan alaphangja volt, mellyel az más népeket sokszorosan lekörözött.

S körülnézvén a hallgatóságban (:): ott ténylegesen... csupa olyanokra tekinthetett szemem, kik – leginkább háborús okok folytán – igen jól megismerhettük ezt a ma-hiányolt magatartásfélét (– s mert takargatnivalónk nincsen: takarossá lehetünk igazán! – állapítom meg aztán ismerőseim ismerősnek tetsző turi-cuccai láttán.)

Febr. 5.

E nap a család napja (és... egy hirtelen melegfront-betörése is.) 11 órakor indulnék Ili néninek bevásárolni, – ám ő közben elhatározta, hogy... úgymond,... a pénzt inkább gyógyszerre költi!... (Olyan ez, mint egy költemény, rím nélküli sorai rosszul csengnek fülemnek. –) – Estére dr. Pálhegyi Ferenc könyvbemutatójára... a reformátusok fenti hittantermébe gyűjti egybe hallgatóságát. Hogy... a házasságok probléma-megoldásait csakis keresztény szívvel képzelhetni: ezt bizonyította, ezen a nyári napmelegtől sugaras téli estén, tökéletes előadói stílusban ő. (Könyveit szétkapkodták, nekem már nem jutott. – Után-rendeltem.)

Febr. 6.

Egy tavaly esett, jól-sikerült családi-zenekari TV-s szereplése után, – miniszterelnökké válása iránti nagy személyes választási elvárásokkal –, a kisgazdapárti Maczó Ágnes meghallgatására igen sokan gyűltünk egybe a Műv. Házba. S rá... mint lehetséges első asszony-miniszterelnökünkre tekintve – feszült figyelemmel hallgatott szavai kapcsán... egy délelőtti jegyzetemre kellett gondoljak: (– az ő 1945-ös orosz betörés áldozatául esett nagyanyjának – ti. hogy... akkor az... magát nem engedte nőiségében meggyalázni, s ezért lelőtték –: ennek a női sors-szerűségnek 56 eseményeivel egybevágó szövege: „Mint nőt az erőszak gyalázata, úgy érte nemzetünket az orosz bevonulás...” – e saját-szöveg jutott ma eszembe) S megértetem, miért is kellett előadónknak... közszereplővé válnia. (S igen... igen: négy kisgyermek is volt akkor még... annak a fiatalasszony-feleség Nagymamának...!) Azonban előadónk... a pulpituson, személyét illető várakozásainkra rácafolt aztán... azzal, hogy... mint ellenpártot: első számú közellenségként igyekezett bemutatni – mintegy a saját Kisgazda Pártját fényezendő –, a FIDESZ-t (: nem épp keresztényi elfogultsággal.) Kár, hogy... ez a nagyon okos, nagyon erős, nagyon tisztességes, – másrészt nagyon kevésbé karizmatikusnak bizonyuló – személyiség... ekkora csalódást keltett bennünk. Kár.

Febr. 7.

Egész hetes friss várakozásoktól – Püski Sándort várjuk, Budapestről) – pezseg a Műv. Ház légköre. Az „Ifjúság Napján” számosan várjuk őt, az ősz-öreg felvidéki magyart – itthoni (hon)atyai köz-beszélgetésre. (S) eközben jólesően idéződik fel bennem (még tegnapról) Maczó Ágnes igen szépséges külleme. melytől aztán... még inkább fáj, hogy mennyire nem látja ő... saját pártja fától az ország erdejét (s bosszant..., hogy egyénileg mily feltűnően sok ebben a pártban a Saulusból Paulussá lett, kik egymást még igen, a népet viszont már – ki tudja miért – ... nem látják.) Felében ... ütközik aztán ez a műsor... a Szógyéből érkezett felvidéki fiatalok műsorával, s – egy beálló kavargás folytán – egy időre... a jólindult beszélgetés megszakad.

– „Hol vagy, István király?”... hallom a Felvidék testvérvárosi gyermek-együttesétől – s... az egyik gyerek szemében könnyt látok csillogni (: a színpad-teremben már – s sajnos: ennek az előadásnak is bezavar aztán – az előre számba nem vett... szomszéd Vár-Pressó hangereje, s... én – miután egy elemi jogon elvárható c s e n d ügyében hiába próbáltam volna „intézkedni” – hazaindulok (: miért is idegeskednék! Elég volt a mai nap zavaros történéseiből!)

Kár volt egy délutánba ennyi mindent belézsűfolni. – Jóból (ömlesztve: kultúrából is) megárt a sok...

Febr. 8.

Szűknek, avítnak érzem naplóm világát, s már vedleni szeretném – a tegnapi gyermek-délután leírhatatlan sok élménye egybevetése után... ezt a bőrt. Ám – elnézvéen papírra vetett nem túl rajzoltos soraimat – jobb nem jut eszembe róluk, mint hogy azokat... (egykori... Csatkára számkivetett lelkivezetőm) – Halász Pius levelei gyöngybetűivel összevessem. (Van még miben tökéletesednem: kétségtelen.)

S erről aztán ő is... – az 56 utáni idők... tíz év letöltendő elzárásra ítélt cisztercita szerzetese – maga magát is témául adja: a 89-es ú.n. fordulat évével, hogy fény derült... ‘ország ifjúságát átfogó tevékenységére’ – (mit egyébként bizonyosan politikamentesen folytatott ő, – ám... úgy látszik nagyon is jó hatásfokkal) – máig hatón melegíti sejtjeim annak a tiszta tűznek emléke, mellyel ő – a poklok kapuin vett erővel... akkoriban, fiatalon-hűlni-készülő lelkeinket táplálta. (Ő hiányzik ma nekem! – S ha jól sejttem: az egész ifjúságnak ilyen apostolokra volna ma szüksége.)

Tegnapra visszatekintve: –A KERESZTÉNY HÉT feliratú tábla a fejek felett... azt hiszem valamiféle placebo-szereppel is szolgálhatott a Ház színpadán: egy-egy szereplő titkon rávetett pillantása nyomán ti. rendre feljavult, s megújult a környező falvakból egybegyűlt ifjak szerepjátéka.. A továbbiakban (: unokaöcsém szellemisége érződött annak... a (mai alkalomra frissen összeállt) „Művészeti Együttes”-nek számain, – mely ... az eddig ismert Pötörkét (melynek alapítója s hosszú időn át vezetője is ő, Túri Gyuri volt) a Kenderke s a Galagonya néven ismert ifjúsági együttesekkel egyesítetten táncolt momentán a színpadon. – (Sógornóm panaszkolta, hogy távozása után „jogtalanul használják az ő koreográfiáit” –. Mit mondjak! – ez olyannyira hízogó, hogy kár is rajt fennakadni.)

A Ház mai Gyermek-délután s Ifjúsági est programját végignézni: egyetlen nagy felüdülés volt.

Febr. 9.

Morzsival otthon mindenféle maradék-kajával lakunk be (: jól hűt ez a kemény tél: majd egyhetes töltött paprikám is friss maradt kint a levegőn! (János, barátnőm férje... délutáni mondata – „Nemsokára lehet a földdel dolgozni!” – már a tavaszt sejdítette élénk.) Márkus, a helyi ref. püspök is jelen volt este a KÉSZ püspöki záró-miséjén, s egy oltár előtt lefolyt spontán „egymáshoz közelítéssel” mozgatót gyerek-csoportjával... kitűnően koreografáltan – népszerűsített egy mindnyájunk által áhított ökumenét (– már ti. ha ez az áhított egység...

egyáltalán keresztülvihető.) Az így mozgatott, egymáshoz közelítő s helyüket megtaláló gyermeki sorok – „ha nem lesztek olyanok, mint a gyermekek...”: e jézusi mondás lényegi egység-képzetét oly kiválóan elevenítették elének ezekkel a kisiskolásokkal, hogy láttukra, – a közben kint beállt szürkülettel... a HÉT minden izgalma (az újsütetű kisgazdák hóbörgéseivel együtt) szép-lassacskán lecsöndesedhettek lelkemben.

Febr. 10.

A „Naptévé” mai orvosi témái egytől-egyig természetgyógyász-jellegűek. – Szerintem (:) ha valaki túlságosan hisz ebben a tudásban – kárt szenved, de... ugyanúgy az is, aki kevésbé hisz benne! – Viszont, mielőtt a gyógyításról nemcsak beszélnek, de az szükségessé is válik: két páciens közül... rosszabbul a hitetlen jár.

Gábor a múlt héten tette le horgászvizsgáját: – engedélyre már nem volt elég pénze... (Jól megemelték az árát: 4000Ft lett mára!) Tilda este jött... – azt mondja: unokahúga: Zsófi... csak nyerhet egy iskolaév-halasztással. Rég nem is jöhetett volna szóba hasonló megoldás (... már ti. erre az ő túl-mozgásos „iskola-éretlenségére”.)

Meglepetéssel várt az este. Ugyan sose is bíztam abban, hogy – akárcsak Apám –, képes volnék én is szervezési feladatoknak megfelelni: most... mégis... sikerült! (Észrevétlen szinte bár – de mégis eredményesnek bizonyult egy-egy megkérésem, s... így eshetett, hogy ... ma már a 4. fiatalember jelentkezett be esti kóruspróbára. – (Más kérdés, hogy felbuzdulásból jöttek-e... s meddig maradnak ily „lelkesnek”!)

– Fáradtan érkezem haza! – Hiányzik egy szerető társ..., s ma otthonomban igen élesen érzek rá erre a hiányra! Sajnálom magamat (– de még magamnál is sokkal jobban... Tildát, akinek már fiatalon u.ilyen nehéz sors jutott ki! – Minden kórus-szereplést odahagynék néhány hiányzó öröm-forrásért: – Tilda miért ne énekelhetne, mint fiatalabb, az én helyemen?... Mért, hogy olyan messze laknak ők!? Gyurinak... mért pont akkor kellett abbahagynia a nép-táncot, – amikor unokáim épp belejöttek volna abba s... külföldre is utazhattak volna?! Detti zenés tornája: miért, hogy nem folytatódhatott!? Miért ebben a rohadt iskolarendszerben kell nekik... felnőniök?! Miért! Miért! Óh, Istenem, könyörülj szegény fejemen!)

Mintha énekelnék: írok egy verset ezért (ekképp:)

Köszönöm Uram a könnyet
Az életem lett könnyebb

Köszönöm hogy élek
Azt hogy már nem is félek

Minden bánatom s örömöm
Köszönöm Neked köszönöm

Elhagyni mind a vétket
S halálig követni Téged

Micsoda gyönyörű szenvedelem
Ha itt vagy s törödsz velem

Én szenvedt Krisztusom
Meváltó Szerelmem

Febr. 11.

A lourdesi jelenés napja s egyúttal a betegek világnapja is e nap (–) a Rádió Katolikus Krónikája ma... a szenvedés Cyrenei Simon-féle módzatairól szolt. (S... „Aki érettünk a nehéz keresztet hordozta”? – itt szakítottam félbe imám, s... épp e résznél ért a hír: – egy IV. századi, fémes-aranyos keresztbe ágyazott fadarabkát, vagyishogy Jézus keresztje... egy

darabját, ill. Jézus keresztyéből lett ereklyés kegytárgyat találtak:– felkavaróan hat rám az imámmal-jött váratlan, időbeli egybeesés. – Pár hete mondott, s rendszeres gyakorlott délidei rózsafüzér-felajánlásaim... – ha valaha aszkézisnek tűntek volna szememben, mára már inkább Jákob lajtorjájának mondanám – a lélek nem lebecsülendő orvosságának ezt az imát.) S még... a témánál maradva: – „Ne hagyjuk, hogy álarcaink arcunkra nőjenek, mert ez kisebbségi érzést fog kialakítani bennünk!” – akár személyes intésnek is vehetném, úgy érzem, e szavakat. (Sajnálatos érzés, hogy én... mintha szüleim előtt, halálig tartón: szintén ilyen álarcot viseltem volna!)

... Janikovszky Éva saját empatisz írói tehetségéről (meg ‘azokról... a felnőttekről’ is)... beszél most, akik ‘magukénak érzik az ő humorát’. Ez utóbbiak közül való volnék – legalábbis így gondolnám – jómagam is! – S... ő mégsem egyezett bele annak idején abba, hogy... róla a tbányai Megyei Könyvtár gyermek-olvasó-termében – egy vele tartott író-olvasó találkozórol – mint terveztem: híradással lehessek. (Mivelhogy ... én addig... ‘csak egy könyvet olvastam tőle!’ – s voltam olyan balga, hogy ezt tudomására is hoztam – ő viszont? – e tiltással...: köztünk legyen mondva – tán a róla szóló legjobb riportnak tette ki a pirost! – Hiúságból! Míg én... – felmérve az akkori kulturális erőviszonyokat – utólag is, teljes meggyőződéssel: ma is ugyanezt állíthatom –! – Azért... én még ott maradtam öközöttük.)

De lám, mégse jó az, ha bérelt helye van az irodalomban az embernek...! (A sztár-allűrökről – hisz azok rendre megbosszulják magukat – már nem is beszélve! Erős László főszerkesztő úr: – Janikovszky állandó lapjának, a „Kincskeresőnek” megszüntéről beszámolva, – minő véletlen – a Rádió irodalmi műsorában mintha ... most épp erről kívánna beszélni: – „Mi olyan írók műveit is közöljük, akik már az életben nem állnak szóba egymással!” – no, lám: a híres luciferi vigyor egy hajóroncsa alól... előbújik, s árad a semmibe... e fanyar humor.)

A férfi s női génusz tiszteletét a vallásban (– mondván: nem érti: a nők... hogy imádhathják... a férfierőt a vallásban) – ekképp taglalja egy kilépett pap a médiás frekvencián s (ma... én ezért Ágoston papnak – neki, aki már felnőttkorban lépett be a papi rendbe – írtam egy beszélgetős levelet:... világosítana fel, mit gondol ő e tárgyban: mi az a közös ismeretlen a két nemből, amellyel azok... mégis... minden különbözőségükben is: egyirányban s együtt, azonos hitbéli célirányultsággal nyithatnak teret nézeteiknek... – Megírtam:... fel azonban nem adtam a levelet.)

– Debrecenben súlyos vasúti baleset esett, sok halottal.

Febr. 13.

Lehetett már metszenem ma... Nincs nagy téli fagykárom! Lugasom, fáim rendben, hóvirágom előkapartam a hó alól (s) megtaláltam mellette... a tavaly földbe-dugott téltemető gumójának egyetlen kihajtott kis hajtványát. (Liliomfával is próbálkoztam, – ez azonban, bár gyökere áttelelt – nem hajtott ki még... De hisz még tél van!)

Az egyetlen műsor, mely – megfelelően mederben-tartott telefonos mondatai kulturált hangnemével, frontáttöréses közvetlenségével – le tudja kötni figyelmemet:a rádiós „Beszéljük meg!” Ma is ezt hallgatom. Mostanában különösen bátrak és elszántak a vélemény-nyilvánítók ebben, s... aki nem, azt korrigálja a rákövetkező! (Természetes, tetszetős csapatmunkává nőtte ki magát ez a „Halló! Itt vagyok!”)

Febr. 15.

Azt hiszem (én) magátólértetődően jól..., térben s időben helyénvalón használom a „lévén” határozót. Nem így (:)... egyik sportriporterünk, ki is számtalan ismétlésben (már a 93-as hatalomváltás kezdetétől) pettyezi e szó rossz értelmezéseivel (akárha légy a piszkával) a TV-képernyőt. – Szépen, jól beszélni magyarul? neki... legalábbis kötelessége lenne pedig! (S ... a „Szépen, jól magyarul” szerkesztőinek – levélírást gyakorolni sosem árt... meggondolással –,

megírtam én e tárgyban is levelem. – Ám nem küldtem el azt sem: a nyelvtan nem lehet az én küzdőterem!)

Géza két régi (még a kisbéri szakközépben írott) kiskrimijére lelve ma (...) egy régi iskolai füzetében: ebben... – egy... kiskorában róla-elhangzott pszichiáter-szakvélemény nyomvonalán haladva – (hogy ti. „túlérett gondolkodásmódja” okozza környezetével való állandó ütközéseit) – lázasan kutattam... ennek a túlélésnek lehetséges árulkodó nyomai után. S ami ebből elem derengett, az nem volt éppen minden tanulság nélkül való. – Az a „kibékíthetetlen ellentét” ti., mely az én klinikai zárójelentésemben (is) lehetséges okként szerepelt – s... mely – rég külön mentünk bár... – mindmáig fennáll köztünk: ez a volt férj s volt feleség közötti ellentét (:) csakis ez lehetett, ami akadályozta az ő sérült gondolkodásmódja gyógyulását. – Mindenképp kitűnő műfajt talált viszont erre ő maga-magának..., ezekben az akkori krimi-kísérleteiben. (Lám csak! – ha a tekintély az ő fejében: egy mitikus szörny alakját ölthette magára, – ellenségességét... az egész kisbéri tanári karra terjesztve ki, féktelen sok energiái levezetéséhez –? persze hogy aztán... a rövidebbet mindig is ő kellett, hogy húzza –! S... így kezdődhetett el aztán az ő kálváriája, s vele – egész a kriminál-szolidaritásig menően –, az enyém is. – Az ő jóelőre s jólláthatón börtönbe-vezető út-tévesztésein át ti.)

Házamnak kapcsolt felújítási s átépítési gondjai dolgában – (melyek) mára nekem... egy palánk-kerítéshez való beszerzését irányozták volna elő – egyelőre kevés sikerrel jártam (– S elgondolom: ezek a gondok... effektíve ha magát az életet jelentik énnekem –: paradox-mód, minél megoldhatatlanabbnak mutatkozik egy-egy ilyen feladat, – tapasztalataim szerint... annál inkább megeshet – a gyötrelmes megsemmisítő erejű pánik-hangulatok semlegesítése legkitűnőbb gyógyszereként hogy... épp e megoldhatatlanság tudatosítása hat. Egy valóságosan fenyegető pánik-érzés felett sikerült ma is így úrrá lennem. Semmi örömöm viszont ebben nem lehetett (hisz ehhez. – tán a sokkolásból kifolyólag? – létproblémáim gyökeréig kellett volna tudatilag... visszaérkezni: ám én... úgy éreztem: valósággal lehetetlen mai nap akár csak magamat is... magammal kibékítenem –.)

Holnap megint Miklóstra fogok utazni, – node... ma még... modern világunk skizofrén giccseinek egyikével (... egy élő ember-agyat bitorló gépember scifinek hazudott filmtörténetével) stresszelhetem csak magam. Nem jó így (:) állandóan szemben a saját mélyrehúzó gondolataimmal.

Febr. 16.

(... De mire is jó, egy áhítatban szegény szentmise? Tán, hogy magam-megadón hallgassam utána végig... D. Irén végeérhetetlen panaszáradatát, két másik, hozzám... nála sokkal közelebb álló személyről –? Ugyan kérem...!) A városból: messzebbre is... ki kellene mozdulnom már!

– Detti... palacsintával várta otthon a kis családot tegnap (míg anyja a Zsámbéki Ped. Főiskolán járt: továbbképzésként felsőfokon... elsajátítandó – az óvónőknek újabban, mondhatni kötelezőn – ajánlottakat – d.u. (miklósi otthonukban) ezt újságolja a lányom, míg... Gábor unokám odakint az elromlott kamra-zárat sikerrel javítja meg.

Sajnos, szellemileg ma nagyon szétesett vagyok, s... az is... csak otthon jut eszembe: 3 nap múlva lesz... Gábrisnak (mert... hát én így szoktam hívni őt) a 15. születésnapja.

Febr. 18. (1.)

... Megszokhatatlan összeférhetetlenségével D. I. a Nyugdíjasok Főiskoláján rothasztotta megint csak maga körül ma is a léghört. (Szerencsére én még előzetesen körbегyalogoltam az Öreg-tavat, s ... a tegnap-olvasott Coué hatásos öngyógyító módszerét alkalmazva: magamban... hogy egy rózsafüzért is végigmondtam: lélek-fertőzésben ellenállóvá lettem.)

De kis időt – előzetesen –, a könyvtárban is eltölthettem (s ott...) egy számomra új, „Holmi”-nak nevezett folyóirat... könyvismertetőjében – egy hozzám igencsak közelálló hangra is

lelhettem:... morbiditásból elősejlő, utópiáért kiáltó reményvesztettségében, művészin közeli hangütéssel, lélekhez közelítő verssoraival első olvasásra megszerettette magát a költő Baka István. Ami a témában való vergődését illeti: magamra is éppenhogy ebben ismerhettem... (Ámbár, én úgy sohasem bírtam átlényegülni a Nagy Természettől, hogy mindeközben annak sebzett Lelkét – hasonló áttétekkel – ábrázolni tudtam volna. De a saját természetem szerinti lélek bennem is sokszor felsírt, sőt... mindig is állásfoglalásra készített, s ártatlan szentimentalizmusra-váltón igyekeztem is kioldani ebből minden morbiditást.)

Egy kezembe akadt virágindás kézimunka-motívum örvendeztetett meg ma... Régi füzetlapon – lányom tízéveskori rajzán felfedezve azt –, megállapíthattam: véreben van a népművészet (csakúgy, mint anyósomnak, ki haláláig alkotott ilyeneket, – De bevallom: magam is büszke vagyok... arra a fejből-rajzolt lánykori kézimunka növény-mintázatra, melynek könyvbéli mására nemrégiben lelhettem, – egy XVII. századi szekrény tölgyfa-ajtáján legrégebbi időkből fennmaradt u.n. ősfá-motívumra ti., – mely ugyanily őseredetinek mondható... gének által ismételt művészi vénából fakadt... s egy hímzésemhez lehajló ágú, pettyezett-levelű fűzfaágat képzett.) Közösnek mondható örökség e művészi ízlés tehát, egymást követő nemzedékeinkben...

Febr. 18. (2.)

... Egy történésszünk – Zrínyi Ilona halálának mai (közel három évszázados) fordulóján – ált. a nők társadalmi helyzetéről szólva – nyilatkozza rádiós műsorában...: ha máshol nem – a gazdaságban már elnyerték jogos helyüket –, ám... őt (mint férfit) mindig is nagyon bosszantotta, hogy a politikai életben – abból célzottan kiszorítva – oly kevéssé szerepel e nem. Engem azonban ma legkevésbé sem izgat, hogy férfinak jobb-e lenni manapság, avagy nőnek... – Dilemmám ha lenne – ennyi lehetne csak: betegként vagy inkább egészségesként kívánnám-e a női (s férfi) nemet boldogítani? –

Móni tegnap hazavitette velünk a Kyrie kottáit, s kikötötte: – tanulmányozzuk azt! s... csak az énekelje húsvétkor Mozartot, aki t u d j a is azt. – A célzás ugyan kifejezetten D. I. hamis hangzataira vonatkozott –, de mi mind magunkra vettük, – hisz kotta-olvasás terén... kinek kevesebbet, kinek többet: de mindegyikünknek van mit behoznia. (Fő, hogy végre-valahára... egy kari szelekció szükségessége is előcsengett Móni szavaiból.)

Tocsik-ügyben-volt felügyelő bizottság előtti nyilvános szereplése után (–) azt kell hinnem Hornról, hogy (miniszterelnökként...) történelmi személyiséggé fogja kinőni magát. Veszélyeztetettsége esetén, – navigare necesse est – ahogy ő a pocsolyán is képes magát átmanőverezni, az legalábbis figyelemreméltó. No... merthogy kormánya felderítetlen ügyeit szaporítandó: egy gyanús állami bizniszben „sikerdíjként” kiutalt állami 600 millió... végül (... szegényszemre) ott maradt a... Tocsik Mártánál, s az állam számolatlan nagy nyeresége is ott, ahol volt (s... hol nem volt?) – –

Sexről, álszemérem s szabadosság nélkül rokonszenves, bátor fiatalok vitatkoznak a TV esti Repetájában...: igen figyelemreméltón, minden korosztálynak egyformán megfelelő hangon. (Gábort, – mint azt előre sejtettem – hiába vártam, nem látogatott be gimiből hazamenet...)

Febr. 19.

Egy hónapon belül 4 szüli- s névnap, kettőn belül 7: ... kiadásnak sem kevés. – Utolért a stressz! Holott – jól emlékszem..., tavaly még ugyanezzel a sorozattal oly könnyen boldogultam, hogy tartós örömöm telhetett abban (... mennyire jól osztom be időm, pénzem, s tartok mértéket az ajándékozásban.) Üdvözlő lapot küldök át Zsuzsanna napjára, Tatabányára, – még ma!

– Megbeszéljük a „Beszéljük meg”-et öreg barátnőmmel, Ili nénivel, s egy-nevezőre jutunk ... közös dolgainkat illetően. (És... mivel mi ezt menetrendszerűen meg szoktuk tenni: nem is csekélység, amire évek során át egyezésben jutottunk ezzel!)

Hogy az amerikaiak játékfilm-gyártás ürügyén (:) mértéktelenségben mire nem juthatnak viszont? Mint most is pl.: a TV egy cselekmény-hiányos történetét... egyenest... horrorra váltva – a puszta látványnál leragadva, – idegborzoló öncélú gubancba keveredetten, az átgondoltság teljes hiányában gyártott TV-produkciójukkal! (melybe alaposan beletörhették fogait, kik gyanútlan engedtek e befolyásolásnak.)

... Ma nem futottak bársonyon perceim, sőt... nagyon is kihegyezettek voltak –, elszánom hát magam egy holnapi hosszú sétára, s... reggel, mise előtt mégpedig! (És látni vélem a madárseregletet is ehhez:... kint, a Tó partján, a hajnal rózsapírját a vízen, s belemerülve ebbe a képzelt nyugalom vizébe: mintha már álmodnék... mielőtt még elalszom.)

Febr. 20.

– „Női nap” a köz-TV-ben. (De... mi közöm énnekem bármely szerepjátéknak minősített női sorshoz?) – Abszolút igaznak tűnik viszont – s ebben már aztán saját személyemre ismerhetek – az itt elhangzó tény-megállapítás, mely szerint: – „A nők nem mondják el, hanem eljátsszák keserveiket.” – s én ebben egy megbúvó feminin felhangot érzek, s... hogy ez...: férfi s nő közt... mintha az előbbiek malmára hajtaná ma is még a vizet – (de hisz... a mozdulatlan férfitársadalom tehetetlensége... mi egyebet is eredményezhetne!) S a nap egy kétes értékű bejelentése: – „Mától büntetendő a házasságon belüli erőszak” – (Vastagh Pál igazságügyi miniszter bejelentésétől az az érzésem támad, mintha – zárt terén finoman körbeszaglászva... zsákban vastagon nyávogni kezdene az a bizonyos macska. –)

Valóban igaz volna, hogy „elfelejtettünk jól imádkozni?” – „ha meghallgatja Isten: azért, – ha nem(?) – azért hagyjuk aztán abba?” – Fridi műsoros estje, „Az én mozim” nézése közben ... végig János atya reggeli misén elhangzott szavai csengenek vissza fülemben. (S arra gondolok: milyen unalmas is kívülről nézve az én mindennapi életem sora – de, hogy megismételhetetlenségében tulajdonképpen mennyire érdekes is ez! Menetében ez: egy folyamatos visszapillantás a halálból az életre, jelesen a születésre magára is. Én tényleg együtt élek a halállal, egész felnőtt életem folyamatát... az igazi halálnak megváltás-tudat-vígaszával élem –! Életem értelme a jó halálra való felkészülésben rejlik, s... amennyiben ez összecseng a belém-ültetett vallási tanokkal: önazonosságomban megerősít.)

Febr. 21.

Ladocsi Gáspár, országos tábori püspök tartott ma előadást a Kapucinus Templomban: „Szétforgácsolódo kereszténység” címmel. Hívei nagy számban jelentek meg – páran, ezek közül már előzőleg megismerhettük értékes gondolatait... (Én pl. egy másik vallástörténeti előadásán is jelen voltam, ahol is – kérdésemre: mondaná meg, miért is kell gyónnunk? – ő ezt a katonás választ adta –: „Csak a gyilkosság s a házasságtörés vétkét kell meggyónni!” – Gondolom, ez egy szűkebben vett ökumenés álláspont volt a részéről –, én mindenesetre ezután is... lelki szükségem szerint gyóntam.)

... A Heinrich Böll-től olvasottakra visszatérve: – most-olvasott, sokadik művében én a sexualizációt elszenvedettek lelki fájdalmából szeretetvágyuk meggyalázását véltem kihallani, s – az ítékezés jogát az EGY-Isten-hívők szemszögéből – ... az ellenkező nem iránti elfogulatlanság képzelhető legmagasabb fokán tárgyalva e témát: általános-emberin s nem... eleve elítélően szemlélni azt – úgy vélem, csakis ilyen elkötelezett, hívő alapon lehet. (Másfelől) azonban... minden tekintetben labilis fölöttem az ég (ma is még...) s várva, hogy mikor derül rám megint: ösztönösen a TV-re kapcsolok (Jobb híján, s... ebben aztán szerencsém van: ennek egyetlen fogható adás-programja ma meglepően színvonalas műsor-szolgáltatónak bizonyuló. – Magyarok, svábok s ... romák fogtak össze Hőgyész falujában, településük kiműveléséért, – az ország népének is példát mutatva ezzel... előítéleteket legyőző összefogásból: – cigány-folklórban én ilyen rendezettet: ahogy a nézőtérrel pillanatok alatt színpadra kerülve átrendeződtek, s színpadképpé formálódtak – én még hasonlót sem láttam. És

példaértékű összefogásuk természetes erejével hatottak szegény, zavaros fejemre... egy ottani egyszerű falusi asszony szavai is:– „Ezek a cigányok... nem o l y a n cigányok!” Valóban... – Tatának is... sok cigány lakója van, ám ők... inkább – Hamvas meghatározásával élve – amolyan „csandala”-népség. Pl. az itten fészket-vert, Párizsból végül is visszatelepült cigányvajda-fi is, – a maga szuper-ízléstelen, két-tornyos-bástyával épített stílustalan villaházával, bizony „kilóg a sorból”) –

Régi szép kistemplomunkban viszont... Ladocsi bőven eleget tett az iránta kialakult elvárásoknak (:) hihetetlen-sok hasznos talentummal lépett ő elő: tarsolyában... egy egyetemi előadásnak megfelelő előadással (s... még a templomajtóban is álltak ehhez, idegen fiatalok is,... kiket, hogy előre invitált volna a püspöki szó, – úgy tűnt: eddig még ezek... templomba be se tették a lábukat: csak néhányan bátorkodtak beljebb.) Közvetlen, világi hangnemben, jól egyesítve mondandóit: igaz, mély hitből fakadt vallási optimizmussal érvelt... a szekták elburjánzásáról pl. a püspök. – S... hogy ezek mind a mi vallásunk gyengéit tükrözik: u.ezt mondtam Pauláéknak én is nemrég...)

Félfüllel hallom az éteren át (:) egy ebadta pitbull egy élelmiszerbolti eladót a bolt W.C.-jébe „zárt be” – s hogy hívták a mentőt – no, s szép kis história! – a kutya-mentő jött ki...

(Kalazanczi szent József méltó utóda) Bulányi páter: ő, ki pályája kezdetétől már – megbélyegzetten, kitagadottan is... a még menthető, kallódó fiatalok védelmében jeleskedett – egy 16 éves pápai tilalom feloldása folytán...: ma egyenes adásban misézhetett a rádióban.)

Febr. 22.

– Talán ... ez már a tavasz ideje? – Egy mintaszerűen gondozott kertet szívesebben mutattam volna ámbár látogatóimnak (... Mártiék... csak... azt láthatták, ahogy a kutyagumikat gereblyélem épp össze: Morzsikám úgy telepitykázta földjét a télen, hogy zsebkendőnyi hely sem maradt érintetlen tőle.) Sikkes viráglopások idején – én csak tiszta beszerzésekkel élek, de... megígértem barátnőmnek, hogy neki is hozok majd az én (egyébként védett) téltemetőgumóimból: ne... pusztítsuk mi se azt, de segítsük elterjedését.

Kandikálnak már évelőim is elő. Tavaly óta megsokasodtak –, lesz hát „kikkel” megbeszél-nem éven-át-ívelő örömeimet (míg vannak ilyenek!)

Febr. 24.

Jól emlékszem arra a (tegnapi) tolvaj pillanatra, mellyel – a földből elődárdázó évelőkkel összehangzón – egy (időben egyenest utánam...) következő emberiség látomásában részesültem: tudatalattim felszínre tört halál-vízióival ... – melyek magyarázatát aztán otthonom (mai) történéseiben kaphattam meg. Igen nagy stressz ért (:) énekkari próbáról hazatérve: bejárati ajtóim üvege betörve, ugyanígy konyhám ablaka is, s... kifeszítve, tönkretéve az ajtó-zár... (Nyilvánvaló volt, hogy ki tette – T.Gy.-t... figyelmeztettem még tegnap este: részegségét nem tekintve, rendőrségen jelentem, ha megbosszulni próbálná tőle való szabadulásomat!... mert én – kiköltözésére tett többéves hiábavaló kéréseim után –, tenni fogok azügyben, hogy véget vessek jogtalan ittlétének. Ő hát... így „torolt”...)

Menyem, Zsuzsi csicsergő esti telefonhangja aztán lecsillapított –: egy újfajta készüléken látta párcentis magzatát, s... ennek nagyon örült. – Zsófi is újságolta még a telefonba: – ‘Apu nagy csokor virággal köszöntötte Anyut’ – Nyugodtan magánügygé fokozhattam hát vissza, ... a velem ma történeteket (– korpa közé, hogy ne keverednék! – Imában... egy elengedhetetlenül fontos összpontosításra képtelenül – Uram, Jézus, légy velem... mert beesteledett, – egyedül vagyok, s... félek nagyon... – meghallgatatlan némán, árva magamban: igen nehezen tudtam csak lehunyni szemeim.)

Febr. 25.

Géza napján – nem épp kedvemre való foglalatosságként – ... egy szomszédától-kapott farostlemezt szegelgetek a bejárati ajtóim kitört üvege helyére, ideiglenes pótlékként (:ne pofátlankodjon már lyukasan... addig se, míg Petreki megcsinálja azt. Tene egyébként – részegen – úgy hallom: a nagy igazságosztó szerepében járt el... ennekelőtte egy másik ügyben is –, bikaerős bosszúállással egy nyomorék megverését „torolta meg”, – önhatalmúlag, s... persze nem is eredménytelenül: már most... mint vádlott, kapott a rendőrségre ő idézést. Én viszont nem fogom följelenteni...: cirkusból ennyi elég volt!)

Szegény jó Latinovits Zoltánt hallottam egyszer (a) magukra maradt asszonyokról, magánemberként szót ejteni. – Nagy-nagy együttérzéssel – elismeréssel emelte mintegy piedesztálra emberi helytállásainkat. S csodálattal, merthogy „A... magányos nőnek egy magányos férfival szemben sokszorosak a nehézségei.” Én csak magamat csodálhattam eddigelé, s azt, hogy milyen sokáig túrtem el (velem közös bejárátú) szomszéduram minden alapot nélküli gonosz „kurvázásait” (egy házamon tett kisebb javítás-sorozat „eredményeként”: mézes-mázsról gúnyosra váltó hangnemben –) hogy anyagiakban is... ráadásul még – sebtében toborzott link melósaim aztán a végén ... lenullázhassanak, – olyannyira, hogy 4 napon át ... a puszta betevő falat előteremtése is gondot jelentsen. Szerencsémre: akkor is már... erről... a férjjel egy követ fújó feleségről – ki most a farostlemezt adta nekem – jól tudhattam én, hogy velem szemben ... ő... valamiféle kényszeres viselkedést, s nem rosszindulatot mutat. (S hát... igen: később megtudtam, hogy... a háború után, francia fogságából: gerinc-, azazhogy ideg-sérüléssel jött haza az ő embere.)

Dél-Koreában megint tüntetnek? (gondolom – a déliek, kik ezt... megtehetik, az északiakért, ill. azok ... helyett is teszik!)

Itthon pedig a mezőgazdaságiak,... a 61-es út egy sávját a gépeikkel ma lezárva tartják (–) a szimpatizánsok száma növekszik, de... sem Nándorfiné, sem B. asszony... nem értik ezt! – Ili néni volt, aki ma külön-külön... kioktatta őket közös nemzeti érdekeink felől! (Úgy tűnik, – csakúgy mint Apám – élete utolsó percéig közéleti ember marad Ő is!)

Dolly, az angol nőtény-birka – mint klón ti. – ma vonult be a köztudatba: ... ‘A jövőben tehát emberekről is tökéletes más készíthető’ – ezzel a média-kommentárral. (Ad abszurdum: ennél még a halál is jobb!)

(Febr. 27. előtt)

„Passzázs” címmel, verselgetek:

Emlékszem rád Zwickl Rudi

„Szemetes az én szerelmem

Egy kis szemetesleány”

Ezt a nótát daloltad

S magad voltál a talány

Emlékszem rád Zwickl Rudi

Álmainknál messzebb senki se tekintsen

Az voltunk mi kiknek párja nincsen

Klónja nélkül egy fiatal pár

Fülünkbe mit cigánybanda hegedült

A táncot csak magunk jártuk egyedül

S tudhattam a szemetesleány

Akiről daloltál

Nem én voltam tuti

Emlékszel rám Zwickl Rudi?

Febr. 27.

Apám halálának egyik (számlálatlan) évfordulója.

A mai (csütörtök esti) Hitkérdések kapcsán, ennenmagamra vonatkozóan (ahhoz... mit ott hallottam... – mármint János atya szavaihoz:)... ‘A tudósok soha nem tagadták Istent. Mindig a költők és filozófusok tettek ellene!’ – saját költői tapasztalatomból a következőket fűzhetném – (:) azidőben, mikor az én költői vénám elapadt, ill. ahol és amikor – 25 évesen s idegbetegen – mint költő, meghaltam: engem – ugyanazon folyamat nem-várt eredményeként – kézenfogott s Magához ölelt ... az Isten! Világosan érezkelhettem akkor én múltam istentagadó tendenciáit, s idővel ... racionális elmém vergődései... értették meg velem aztán, s tették teljesen világossá egy emlékezetes pillanat erejéig –, hogy... az én idegbajom tulajdonképpen: kegyelem! (Azt az üzenetes pillanatot én soha nem felejtettem el! Az a PILLANAT máig hatón munkált énbennem, s mára ez lett gyógyulásom biztosítékává, – védőoltássá is egyben: sommás ítélezésekre. Sőt, mára... még versekké is alakulhatott.)

Febr. 28.

A tél utolsó napja –. Két hete folyamatosan csak a... húsvétra készülök (takarítgatások formájában) Este – a TV-ben Dallas és Desszert... (S Petreki jelenik meg, – bejelenti, hogy ‘jönnek a megbeszéltek lakás-felújításra’. – Aligis vártam már őt, s... jó, hogy mégis megjött.)

Márc. 1.

Hihetetlenül könnyű ébredés reggel: ez szinte nem is én vagyok! (De) szerencsére az sem, kinek a Postabank botránya miatt fájhat ma feje...: 15 milliárdot vettek ki – egy nap alatt... a betétesek. Egyebek is csak tovább mocsarasítják a médiát: Bős-Nagymaros maszatolgtat megintcsak híreivel, s únos-untalan ezt teszi (... semmivel sem kevésbé elviselhetetlen ez, mintha unatkozna az ember.)

Hogy ma Magyarországon... értelmiségiként élni krisztusi sors? – jól alátámaszthatja az az itáliai Gramsci és Toiglatti-vezette (– kommunistából nacionalistává vedlett) ... két pártról kommentált értesülés is, hogy... e pártok élén mindig is értelmiségiek álltak (: ti. hogy nekik lehetséges volt... az, ami nálunk elképzelhetetlennek tűnhet manapság! – Mert... nálunk... vagy vállalja valaki valószínű meghurcoltatását, vagy lemondhat értelmiségi mivoltáról. – mielőtt egy elbutulással, ill. korrumpálódással járó szomorú folyamat szomorú áldozatává kellene változnia... Kegyenc-sors helyett, Isten kegyeltjének lenni...? – értelmiségi sorsfordulat lehetne azonban ez is!)

Márc. 2.

Amit ma – elejétől a végéig – a Vasárnapi Újság, mint... figyelemreméltó (ámde csupa negatív) hírt újságolt (:) A Világbank besorolása szerint (pl.): M. O. eltartóképessége 6-7 millió fő (s gondolom, a maradék 4 milliárdnak irány az ég ..., bárányfelhőt terelni!) Bulgária élelmiszersegélyt kapott tőlünk (s... módot talál majd velünk szembeni államadósságai rendezésére) Ma lemondott az albán kormány; Bukarestben paraszttüntetés (... volt: 100 évvel ezelőtt, s erről... s az ítélet nélküli megtorlásokról is emlékeznek) – A Postabank-botrány nyomán: valóságos kormányválság fenyeget: itthon – (S) egy megvalósulatlan álmom (a sok közül:) Kodály Zoltánnak, halála előtt még... cigány-bentlakásos iskolaalapító-tervei voltak. (Igaza is volt! Ahelyett, hogy süllyedünk le hozzájuk: őket kellene felemelni, ma is!) S új hír – mint politikai joli joker: megjelent Romániában... Mihály király, (és) kinyitott a Postabank... – De már mindezek okán... ideje jött lecihelődnöm a Tópartra –! Tiszta örület volt ez a reggel. Zavart lelkem görceit oldani – egy nem-épp felhőtlen testvér-viszonyt kibeszélni... tértem be a gyóntatószékbe aztán... este, az öreg Ottmárhoz – (e „Borbáláért és Ferencért” ... mondott szentmisén megkönnyebbedett lélekkel kívánván gondolni az én örök nyugalomra tért

szüleimre. S... mit is tanácsolt nekem a jó öreg? – „Nem kell az okosság rovására tennünk!”) – ... Hátralát a templomi félhomályban mise közben... egy ismeretlen fiatal karizmatikus-csoport egy lány-tagja... (áhitattól indítottan s liturgiától függetlenül) hogy földreborult s én... ez őszintének ható alázat által: különös kegyelemben részesülhettem – zúghattak már a világ-híradó földrengés-, tornádó- és tengeri tanker-balesetes hírei! – lecsillapodott agyam otthon is csak... az egy lourdesi jelenésnek homályos titkairól volt hajlandó tudomást venni ...

Márc. 3.

– Valaha ifjak... az ő lombjai alatt vallottak szerelmet, s lettek ugyanott... roskatag, kihűlt vénékké – szerelmek születése s múlása sokszázéves tanújától – a Naszreddin Hodzsa írója –, Szolovjev-ábrázolta karagácsfától lopott ihlettel ... verselni kezdek:

Könnyű a fának
Minden tetszhalálnak
Boldog tudója ő

Nem könnyű nékem
Tetszhalott létem
Viselni ha holt bennem a nő

s – bárha értem, hogy ... mint lakmusz-papír hívná elő ez a fa elmúlt szerelmek, ősök, életek tiszteletét: mindez magának a Szó-nak tisztelete kell legyen! – azt gondolom.

E napunk estéjén az egyik itteni bank közelében (–) mert több ilyen is van ám a mi kis városunkban – e nap estéjén... .peckesen egy valódi katonai járőr lépdelt az utcán, három suttyó gyerekkel együtemben (:) az esti fény világította Ady Endre úti játékbolt katonás játékokkal telezsúfolt (giccs-)kirakata előtt. (Engem ez a 45-ös időkre, annak sok... gyerek-halállal végződött katonásdíjaira emlékeztetett) s persze... nagyon kevésbé tetszett a dolog. S ... TV-nk is a maga „Nyitott Száj”-ával ma – értelmiségiek hiányában – valósággal kommunikációs rendellenességként hathatott rám. Két grimasz-dús egyetemista fiú,... láthatóan beszervezetten, ú.n. „előszámításokkal” –, ahogy hozzászólt a nemrég lezajlott „paraszt-tüntetéshez”: félretájékoztatásuk vérforraló arcátlanság volt...

S ebből... hogy elegendő lett...: a német Heimat c. filmmel, – a Haza c. kitűnő német filmsorozat e legújabb darabjával – legutóbbi... közösnek mondható német-magyar háborús ballépéseink, örök érvényű tanulságai okán – csökkenthettem aztán egy elfogadható energiaszintre indulataimat.

Márc. 4.

Forrong az egész agrár-szféra...! Még tart az ú.n. Agrár-tüntetés, s amíg Tokaj hegyközség borászai mondhatni... még csak „morciznak” – ... az Állami Felvásárló és Értékesítő Szövetkezetek (ÁFÉSZ) országszerte egyre hangosabbak. Ám gazdája ennek az egész szerveződésnek... még... csak egy sincsen –!

Szerkocsik hosszú sora tűnik fel e napon, a ponyvák alatt néma eggyé-kucorodott katonákkal (:) hadgyakorlatra vonul némán a laktanya népe (nyilván az újabb bankbotrány folyománnyaként. Nagyon nyomasztó kép ez... egy háborús gyerekkort megélt számára.)

Gábor látogat meg, tartós szegénységük átvészeltetősége kerül szóba, s így... megtudom: édesanyja fizetését 3 ezerrel megemelték, (s ugyanennyivel a... lakbérüket is –, holott ez az u.n. pedagógus-lakás – amióta az eszemet tudom,... rendszerektől-kortól függetlenül – ingyen járandósága volt a „nemzet napszamosainak”. Rabló privatizációk zürzavara idején – egy legálisan feltüntetett tulajdonos-váltással... az eddigi állami tulajdon átcsúsztattott egy más-gondja önkormányzati tulajdonba.)

A TV-ben Horthy szerepét firtatják (s sajnos... úgy vélem, egy mindenáron való bűnbak-kereséssel téve ezt) – Ez pedig, ez a „Repeta”... nekem azt a régi – a tbányai Megyei Könyvtár pincéjében... fektetve talált... vékony könyvecskét juttatja eszembe, melynek amerikai szerzője –, közvetlen a háború után... a magyar kormányzót „rikoltozó paprikajancsi” nevezettel illette. (Nagyon fájt nekem e megjelölés akkor, s elképzelttem, ahogy a Nürnbergi Bíróságra tanúként megidézt Kormányzónk, – valamiféle hisztériás zaklatottság béklyói ellen tiltakozva, egy személyével szembeni méltatlanul durva bánásmód ellen lépett fel. Nyilvánvaló, hogy azok a fegyveres kísérők s maga az író is...: őt... akkor nem tanúként, de háborús bűnösként kezelték.) No... s ha már az irattárnál tartunk – rátaláltam én ott egy másik, hasonló érdekes könyvre is: – a 45 utáni néhányadik évből, – ... azzal... a Magyar Nemzeti Bank éléről külföldre szökni kényszerült vezetője (nevét nem tudom) által közreadott, több mint érdekes információval –, mely szerint... az orosz politikai vezetés akkoriban:... ezzel a mi bankunkkal fizettette meg Németország teljes háborús jóvátételi tartozását. Hogy minderről semmit se hallottunk viszont,... s nem adódhatott mód azóta se ezt tisztázni? – úgy gondolom: e bűnön az ú.n. népgazdaságnak a nagypolitikába történt beolvasztása érhető tetten. (S... e bűn útja Rákosiék esetében – kinek az iskolai feszület helyére kéretlen fölszemtelenedett személyét... mi gyerekek csak ... „A kopasz” jelzővel illettük – hogy hova vezetett? A gazdasági haladás felső határát ő a „csillagos ég”-nél húzta meg!? – „Jó ember volt”?! „... Csak a holdudvara vezette őt félre – „?! – sajnálatosan... Homorodítól, ettől az orosz bevonulás ellen-tiltakozni-bátor, – Pestről le Tbányára, a Dolgozók Lapjához ... büntetésből helyezett újságírótól – kettejük egykori riport-beszélgetésére vonatkozóan... hallottam én ezt „az írástudók árulásá”-ról árulkodó megnyilatkozást.)

Márc. 5.

... „Az ön élete jelenleg tele van veszteségekkel és kudarcokkal. Egyet tehet, próbálja meg ezek számát a minimumra csökkenteni.” – íme, ez mai Jikingem telitalálata! – E szegények számítógépe-játék igen elszórakoztat, s ahogy többnyire utat nyit tennivalóim megolajozásához is: azzal csakis hasznomra lehet! A sors választási lehetőségeit ellehetetlenítő kikerülhetetlen fordulókat... segít ez felismerni, s mintegy játszva, akadálytalan túllépni segít ezeken...: váratlan lelki bajok ha túl sötétre színeznék világom történéseit. (Egyébként pedig, tudom úgyis, hogy sorsfordulót élek meg, s... mígcsak ez a helyzet meg nem változik körülöttem: türelmesen igyekszem is mind figyelemmel, éber vigyázattal kísérni.) Tkp. hálásnak kell lennem... Hernádi Gyulának ez ősi kínai játék publikussá tételéért: fáradt idegrendszerem alkalmazkodóképességét nagyban megkönnyíti ez, úgy tapasztaltam... (s hogy a kereszténység rosszul alkalmazott, megkövült dogmáinál ez mennyivel lenne babonásabb dolog? Isten tudja! – én azt hiszem, semmivel...)

Bánk bán, azaz Simándy József örökre eltávozott közülünk: országos csendben a tisztelgő emlékezők milliói gyászát érzélem a rádió-hullámokon át, e bejelentés nyomán.

Este, a templomban – (... valamelyik szentfazék rakhatta oda azt a hátsó kisasztalra –) az egyház által tiltott, tömény babonásággal-telt Júdás-lánc-nyomtatványra téved tekintetem, s... egy fiatal lányt nekem kell felvilágosítanom ennek egyháziilag tiltott volta felől aztán. Talán... a szószékről: nyomatékosabb lehetne egy ilyen intés!

Német volt az a vállalkozó (hm...) – 40 millió márka adósságával... ki magyar államiságunkból... ma olajra lépett. –

Márc. 6.

Az 1940-es Ip helységbeli véres összetűzések (hisz... most hallok róluk először) ugyancsak fölzavarják emlékezetem állóvizeit (–) Az akkor... Erdélyben mesterségesen szított román-magyar nemzetiségi ellentétek – jó néhány más, 50-es évekbeli cigány-magyar, sváb-magyar ellentéttel vagy épp zsidózással példázó esetet is... felszínre hoznának így bennem:... egy

KISZ-titkár szájából eredt „büdös sváb”-ot (... még a Kádár-rezsim 80-as éveinek idejéből) is pl. visszahallani vélek. S ma sok sehonnai politikusok ... odafenn újra kezdenék divatozón-diszkrét politikus-bájlolgásaikkal szájalón ... a... zsidózást pl. (míg alább... a nép bunkóbbja megalégülne egy enyhe cigányozással is ma még.) – Minél fogva nem lehet csodálni, hogy... a paraszttüntető első soraiban – a TV-ben – egy levitézlett dzsenti-fazont láthattam ma (: a későesti híradóban. Ám hőzöngése oly komikus volt, hogy – éjfél után tíz perccel – azonnali felejtésre ítélttem...)

Márc. 7.

A szeles-frontos idő (:) feszültségeim kioltására nem nagyon alkalmas, de méginkább menni s... valamit... tenni sürget, Mehetnékemet egy kedvemrevaló vásárlásra használom fel tehát, s... vetőmagvakkal (és) 10 kg műtrágyával (mivel szerveshez nem juthatni...) térek haza. Meg egy „Tatai Króniká”-val, ... melyből aztán Bors Szilveszter személyében „A Tűz csiholója” által tett... különös Ady-hatásról szerevén tudomást... megtudhatom, hogy „régén hamuval takart faszénnel tartották ébren a tüzet” – „A bűnüldözés tükrében”-rovatban meg... azt a két surmó gyereket fedezhetem fel, akik – ki tudja, kinek miféle megbízásából – nemrég a VÍZMŰ-telep összes ajtajairól leszerelték a kilincseket. Még mindig nem tudhatom meg viszont... – legfeljebb csak hozzá-képzelttem e hírekhez – kik ritkították meg a Park újonnan felszerelt lámpa-fénytesteit, s tették tönkre, huzatosították meg a környék minden telefonfülkéjét is, a közelmúltban.

A szokásos „Péntek esté”-ben a Szabó Magda író-nővel folytatott Vámos Miklós-beszélgetés csattanójaként hangzik el – egy... nemrég angolul is megjelent könyve angol fordítójától nyilvánított- vélemény: „A legszebb regény, mit életemben olvastam”. – (Sajnos, nem jegyezhettem meg címét...)

Márc. 8.

Milyen hatása van korunknak a férfi potenciára? – a nemzetközileg elismert nők (ünnep)napján – egy kérdés, melyre így válaszol a TV öregembere: „Nagy hatása van: a nő k o r á n a k!” De... ki – mint én is – kommunista színezete miatt rég megutáltam ezt az emberiséget nemiségében megosztó ünnepet (a... Clara Zetkin idejében joggal indított, századeleji gazdasági harc e kétes eredményét...) – s utóbb használhatatlannak látva elveit hasonló küzdelmekben – (továbbá: újabban megállíthatatlan sorban ránktelepedő ünnepnapjaink e legnagyobb giccsparádéjáról... jól tudva, mennyire kritikus lett ezzel szemben mára a teljes társadalom)... a pesti országgyűlésben ma alakult u.n. női (szocialista) lobbít (a maga kisebbségi komplexusból-gerjedt eszmeiségével) – egyenesen nevetségesnek érzékeltem.

Ráérős időből kitelvé: elvettem a borsót, sárgarépat és virágmagvakat is, s... még a ribizke- és josta-bokrokat is... permetlével spricceltem végig. Egyfajta ihletettséggel dolgoztam ma gyógy- és egyéb növényeimen a kertben –, merthogy Ili néninek... nagyanyám természetgyógyász ténykedéseit dicsérő vissza-émlékezései serkentettek e munkámban.

Döbbenetesen megrázó a TV-ben – emancipációs korunknak egy felülmúlhatatlanul obszcén mai híre (:) Amerikában maszturbációs tanfolyam indult – nőknek, vagina-tükörkép-néző alapon! (– Mit a két nem mesterkéltsége szembeállítására... mindkét nemből... kiválthat, – egy fetisizált férfiuralomban: a félelem hát ide vezethetett.) A céltalan alkalmazott okosság: hiábavalón... eddig hülyíthette, s nyomhatta mélyen maguk alá erkölcsileg korunk nőit. – Csak bámulok, hogy mindez igaz lehet – mígcsak egy TV-s izom-Hercules látványos erőmutatványa magamhoz nem térít bambaságomból .) – Neurotizálásunkkal ma nagyon sokféleképpen próbálkoznak. S mind megengedetten...

Márc. 9.

A háttérbeszorítottság általánosan emberi, s nem speciálisan feminin érzése vett erőt rajtam – s tette gonoszul próbára fogyó türelmem, – ahogy Simone de Beauvoir... „A második nem” című ... femininnek mondható könyve ismert beállításaihoz kényszerűn kapcsolódva: énbennem ahogy ma e tárgyban mindeddig rejtetten maradt, kinyilvánítatlan harcias érzelmeket ébresztettek... a kórus váratlan-kirobbanó – agresszív hangerőben egymással szinte-szinte versenyző férfihangjai ...: egy velük való együtt-éneklést számomra ellehetetlenítve. – Otthon meg... már Heller Ágnes idevágó TV-s szavain kellene, hogy elgondolkozzam –, hogy ti. ‘azt a gyepelőt, mely női kézben úgymond „nincs kézben tartva”’: elragadja tőlünk a férfienem!’ – (S hogy ezen nincs is mit csodálkozni... teszi hozzá. Ámde – mert ez író nők lehetetlenül mély pszichés filozófiáján én horgonyt nem kívánnék vetni – a magam sekélyességével... legfeljebb... a köz-TV további hebegése-habogására figyelnék) – az ismétlődő... tüntetésekhez való viszonyulásban... hogy... aszondja „a társadalom a végső kifáradás előtt áll”! – Nem fogok hát tovább nyafogni én sem, – legfeljebb elgondolom: jobb lenne, ha manapság minden bajunk... csak... annyiban lehetne szubjektív, amennyiben... objektív nem is lehet. (S elalváshoz e félgondolat tán épp elég is lesz...)

Márc. 10.

A két Petreki Jóska (apa és fia együtt) hozták meg (... nyitósból tolóssá) átalakított lakásajtóm, s már szerelik is azt helyére. A véletlen kezemre-játszotta három kerítéshez való vasoszlophoz meg ... Trézni... műhelyéből jutottam: épp selejtezte volna ki, mikor én lecsaptam rájuk. (Jók lesznek, Horváthék felé, – a jogos terület visszaszerzéséhez, ill. véglegesítéséhez: a megszabott 1.20-ból tőlem elvett 60 centi pótlására. – Majd egyszer... ha Isten is úgy akarja!)

Márc. 14.

... Gyerekek, ünneplőben, csoportosan, – mindnek nemzetiszín pánt díszlik frissen mosott buksi fején – ünnep előtti szolid reményt sugározva... népesítik be ma az utcákat. Hétköznapivá lesz viszont ünnepi hangulatom... attól, hogy... .harmadszor is hiába keresnek nádszövetet, (s hallom: vizik innen mind kifelé olcsón-vett vágott nádunkat. Ki kell találnom valami más megoldást hát, tákolt üvegházam köré futtatott babomnak támaszt!)

A TV Híradó is a holnapi ünnep előkészületeit részletezi... (–) S vajon nem épp... annak az osztrák államférfinak tűztek ma kokárdát ki mellére (?) kinek anyja még... Vargha néven anyakönyveztetett:– triviális kitüntetéses jelenet, a Horngyulától megszokott sajtóságos elrendezésben. (Valaki – a Magyarok Világszövetségéből – Frangepán és Zrínyi szerbségét hangsúlyozza aztán: komédia ez,... a magyarországi szerbség mindig is problematikus helyzeti nehézségei elkenésére. Node: máris fehér ruhás úriemberek és albán fegyveresek képei keverednek egymással, mígnem a túl gyors iramváltások sodrában – Clinton amerikai elnök térszalag-szakadása híre végre... egy valószínű megálljt int mind a többinek.)

Ma, hogy lányom, két unokámmal nálam járt s elébük teregettem egy újságot, – benne egy apai-nagyapai som-mosollyal, – az ő aranytollal való kitüntetése beszámolójával(:)... nem tudtak a dologról, és úgy tűnt, nem is érdekli őket különösebben. (A „Gondolatok a vallásról és a kereszténységről” c. Jung-művet – mit ‘hosszas válogatás után választott ki ő’ s ezért az külön örömmre szolgált – ajándékozta Tilda nekem a 12.-iki születésnapomra.)

1997.márc. 15.

Bensőséges lelkületű TV-s nap, de nem a megszokott ünneplések módján – (s ebben... ez a különös megérzés kerít hatalmába:) mintha 1848 utolérte volna önmagát!... Petőfi élt, Petőfi él, és Petőfi élni fog! – szavalják is verseit, anélkül, hogy egyszer névvel-címmel kellene ismerni őt. S ha apraja-nagyja természetszerűleg mind ezt teszi? –, feltűnik viszont, hogy a

pesti szabaddemokrata főpolgármester (Demszky Gábor) ... mennyire nem tudja fecnitleníteni ünnepi beszédét – amolyan írott-betű-páncélba bújt, szándéktalan-kongón mondott beszéd ugyan ez csak: – ne mondaná senkinek, ha nem tudja mindenkinek! –

– Kemál Györgyöt, 56 hőse szerencsétlen fiát ugyanakkor: ez alkalomra ismét csak lefogták – szoci hatalmasságainknak tehát megintcsak bűnbak kellett! (– merthogy... valahol, valakik robbantgattak! – Ezúttal viszont ... mintha a kivétel egy régi szabályt erősítene: olyan hatalom ez, mely előbb-utóbb fel fogja falni önmagát.) Szvorák Katalin szép szlovák dallamai végül is érezhetően fellélegeztetik – a TV-n át, mind az egész országot! – S már ez igazán... 48 szelleme... – Én Istenem, mily sok is az olyan 48-as dal: mit ismeretlenként, most hallhatok először az életben. Nagy élmény mindez!!

... Végül is nyilvánvalóan ihletetten, – papír nélkül – csak két politikus szólt hozzánk e napon. Ezek: Csurka István MIÉP-elnök s Katona Tamás voltak. – Áldja meg az Isten tiszta szép, jól artikulált szavaiért Mácsai Pált, a színészt (ám verje meg mind a többit, kummogásukért!)

Ez a nap végre a nép ünnepe volt, – hosszú idők múltán (– s nem... a politikusoké.)

(Tatán: Szőgyén együtt ünnepelte velünk az ünnepet: magyar őszinteségből és színészi alázatból is példát adtak nekünk! Vastapsot kapott fiatal népes irodalmi színpadi gárdájuk, s még hogy valóságos könnyeket is ejtettek ők...: szerepjátékukban... mintha megkoreografálták volna „odafentről” – úgy stimmel néző és szereplő... minden megnyilvánulása. – ... Hatalmas Isten, Te segítsd meg őket abban a harcban, amelyet Szlovákiában e felvidékieknek ma ... létazonosságukért s értünk is meg kell vívniuk!)

Márc. 16.

Elmúlt hát 1997. március 15., s vele minden volt (hamis) ünneplések ideje is! Az utcán még a tegnap kítűzött ünnepi kokárdák – felfedezhetek egy picuri, jelvényt-formázót is ezek közt – s odább... egy frissen-nyomtatott vers hópapírja fehérlik szemembe (... a rendőrséggel szemközt álló telefonfülke üvegére ragasztva.) S innen azonnyomban papírért-ceruzáért sietek haza, majd – nem törődve senkivel-semmivel – lemásolom az üzenet hazafias szövegét:.

Akik e néptől loptak
legyenek átkozottak
féljenek éjjel-nappal
ne legyen nekik hajnal
ne legyen soha nyugtuk
kísértsen tolvaj múltjuk
fertőzze kedvük sorsunk
szánalmas koldus voltunk
zavarja űzze őket
hagynák már el e földet
mert ezt Apáink vére
szerezte óvta véde
akik e néptől loptak
legyenek átkozottak
érezzék minden percben
szénájuk nincsen rendben
sújtson le rájuk törvény
vihár észbontó örvény
égesse lelkük szégyen
raboltak vámon réven
verje meg őket Isten
marják egymást a kincsen –

Ez az a fiatal hang, amelyre a fáradt öreg is felkapja a fejét!! (– Talán a hatalmasoknak már nem is lesz idejük erre?!) Mégis, mit mond egy előttem járó-kelő? – „Csak... az a baj, hogy... aki írta: az is!” – szóval, hogy az se különb. S egy másik (amúgy ismerős volna ő pedig)... csak ennyit: – „Kamondy?” Pedig hát Korondi a költő neve (s no persze: magát a verset... már el sem olvasták – hátukban a rendőrségi épülettel –, egyikük sem.)

Márc. 17.

– 300 éve, hogy... az Írország-i vallásháborúból idemenekített győri Mária-kép (mint mondják)... könnyezni kezdett. Nem éppen ezért, de nagyon várom már a szombati KÉSZ-zarándoklatot.

Ma éjjel sűrűn, puhán leesett a hó... Kis földcském egész napon át foltokban fehérlik.

– Makro-hazámban (ha létezik ilyen...) a TV ma... Tatabányáról, mikro-hazámból, a valahai lakóhelyeimmel szomszéd... Szelim-barlangot közvetítette vissza látókörömbé. A Szelim-barlangot (–) kisgyermekkorom családi kirándulásai színhelyét, mely (majd később, fiatal-asszony-koromban gyerekeim gyermekkori kirándulásai színhelyét is jelentette, – s... mintha-mintha Apám mondaná ott örökké a mesét három gyerekének. S – majd e vidék sötétebb ideire emlékezem: ... „Közép-Európa legnagyobb légicsatáját” is itt, egy ehhez közeli présházban vészeltük át: Anyám a három gyerekkel, mert hogy... a mi Apánk... a 45-ös vég idején, egy halálos-végű behívás elől messze-messze bujdosott –, de előbb még... a lelkére kötötte: fön, e Szvatopluk-járta szőlőhegyen keressen ő menedéket nekünk – ... S valóban ennek a helynek köszönhattuk végül... kibombázva bár: életben-maradásunkat. A hírhedt angol bombázások 165 bánhidai halottját u.i. mind az állomási óvóhely romjai temették maguk alá .)

– Népek jöttek-mentek, mi maradtunk! – A Heimat c. filmbe fejező része segít elgondolnom, hogy mi tarthat itt... embert s... népet. Hogy... mindig csak a szeretet bírhatott olyan erővel, mely ezt képes volt megtenni. S abból a népből válhat csak nemzet: mely egy-emberként képes azt megélni...

Márc. 18.

(Depressziós... csajka-kommunizmust pukkasztó:) sajátos... Anyámra-emlékezéssel, s egy tőle hallott mondás – „Az a fő, ami a fazékban fő...” – ínség-szabta kénytelenségével állok neki ... a tavalyról-maradt kemény bab főzögetéséhez (–) s... miután ehhez még újra ki kell cserélnem egy megürült gázpalackot is (? – már... annak... a régi, de mostani házamhoz tkp. hasonló állapotú háznak emléke is felötlik emlékezetemben – ó, azok a vizes-dohos falak! – amelybe valaha... Apám baji nagynénjétől váratlan megöröklötten – az egykori MÁV határozata által Drezdába menekített majd a bombázásoktól meggyötört családunk – új kezdetre s teljes épségben... beköltözhetett –. Létfenntartási gondjaim ma mivelhogy nincsenek...? Apám régi B-listás munkanélkülisége mellett ... ahogy akkor az én szüleim győzték élniakarással, sőt – néhány évre rá Apu már... az Almásfüzitői Timföldgyár villamos osztálya vezetőjévé is „előléptethette magát”: valamiféle jóleső elégtétellel tölt most e tudott... nélkülözhetetlen szaktudására való emlékezés. S még az isteni gondviselés is ehhez! – Pl. Rákosi agyakat-egybesorvasztó 50-es éveiben... – mely ellen nem lehetett tennünk, sajnos, semmit – olyan megtartó erővé lehetett ez az ő szerzett s egyre csak gyarapított mesterségbeli tudása,... Anyánk varrónői pénzkeresetével párban – melyre folyamatosan rászorultunk. És naponta győződhettünk meg... keresztényi vallásban nevelődött őseink századok óta beteljesedni remélt jövő-hitével – az ég gondviselő hatalmáról is –. Úgy lehet: ekkor döntetett el az én sorsom felől is az, hogy ... bennem mindenképp igaz meggyőződéssé kell válják e gyermeki lélekkel megélt hit.)

S... hogy az öreg Lyka Károly házába sem... a vaksors vezetett!(?) – most úgy érzem – biztos lehetek efelől is. – Bajról... Paulini Béla, az ő gyöngyösbokrétás táncosaival, – Ugron Gábor, vagy a közeli Fesztty-villa... valamely lakója, vagy épp a festő, Vaszary János s több más nevezetesség is, pl. Erdélyből –: hogy bizonyára jártak itt: hullámzik át fejemen meggyőző, felszabadító lelki erővel. – S talán még az a... Kodály is, kit épp most hangoztat a rádió (– az ő ‘világhírt-vett tanítási módszeréről’ szólva, mely mostanra mintha csődbe-jutott volna...’ – merthogy... sokan így tüntetnék fel ezt! – holott... csak azt a zene p e d a g ó g i á t érte utol a csőd..., mely hozzá hűtlen lett, s ma sem alkalmazza az ő módszerét. U.i. más országokban – hol e módszert napi gyakorlattá tették –, mint pl. Japánban: mind él, s virul az iskolai énekzene oktatás. S ha jómagam – gyermekkorom népzeneben s idegen-nyelv-tanulásban dúló tiltó zsarnokoskodásai idején... nem is részesülhettem az ő módszere áldásaiban még, – 40 évvel később –, a tatabányai KISZÖV – azaz Kisipari Szövetkezetek – országjáró kórusában, már megtapasztalhattam: aki őt nem ismerhette, magyarságában rövidített az meg, s emberségben szenvedett csorbát.)

Márc. 19.

Torgyán József (:) a Kisgazdapárt valahai becsületes, nagyreményű, nemzetszerető kisgazdáinak karikatúrájává lett napjainkra. S mivelhogy így, rangjavesztetten is ragaszkodna ő pártja semmivéfoszlott tekintélyéhez – volt, már évekkel ezelőtt is... volt pszichológus, ki róla könyvében azt merészelte állítani, hogy – hatalomra kerülése esetén (mint pszichopátából ti.) belőle egy „Hitler bújna elő” s (már... most a rádió is) – hasonlókép: „Ebből az emberből csak úgy sugárzik a gyűlölet, a rosszindulat” stb... – Megdöbbenőn erős túlzások ezek. – („Igazságosság nincs szeretet nélkül, és szeretet nincs igazságosság nélkül” – hallhattam egyik barátnőmtől épp tegnap – s ehhez mindössze pár szót tennék, a mai T. J. jellemzésére: az ő igazságossága maga a talány. – S ki mit lát a lélek legmélyén: mindig is embere válogatta.)

Az éjjel visszalopakodott vidékünkre a tél. Nem gondolnám azt, hogy... munkából kivont munkagépeikkel – mint azt a „Beszéljük meg” egyik betelefonálója gondolja – „piknikezni kívánnának” a hidegben az agrár-tüntető – a jólismert, ellenük irányuló állami intézkedések útvonal-letiltásai ellenében... merthogy most ők gulyást főznek? – hisz igazuk van, válják csak egészségükre!

... Mai kóruspróbánkon – virágvasárnapi Passió-próbánk Pilátus-szerepében – Juhász Feri baritonban szólón ... így hangolta magát... a Jézus (azaz János atya) ellen: – „Vajon z s i d ó vagy te?” Ismert szórakozottságában mondva... „király” helyett e szót ... a mi nem épp Cionpárti papunknak: az erre kirobbanni készülő közröhejt csak templomunk imádságos légköre szólongathatta tüdeinkbe vissza. (Én magam viszont egyébre is gondoltam eközben, – arra ti., hogy gyermeteg kari politizálásaink ezzel a jelenettel bosszulhatták meg magukat...)

Este a TV-ben Hankiss Elemér Camust idézi, ki szerint ‘Az európai kultúra kettőssége nyilvánult meg abban, hogy... az anyagi világot elpusztítani engedte bár, viszont annak lelkét megmenteni igyekezett. Pl. a hóhér által... az aradi vértanúknak a (háromszor) kért kegyelem megtagadása után: a kivégző tiszt... letérdeltette előbb a kivégző osztagot, s imádkozni parancsolta őket a kivégzettekért! – S mihelyt ez a kettősség megszűnt, jött Auschwitz s más elszabadult öldöklések’ –! – S még sokféle módokon taglalja az európai kultúra haldoklását, igen meggyőzően. Én azonban fáradt vagyok, s aludnék – kikapcsolnám a képernyőt –, ám elém (honnan s honnan nem) épp most ízetlenkedik abból... gonoszul: egy sex- reklám-figura (...)

Márc. 20.

Nádszövetet nem találván, – már ma ... természetes náddal is megelégedtem: azt be is szereztem, egy Cseke-tó melletti elhagyott kertből. (Vágta, véreztette bár ujjaimat –: úgy tűnik, ismét hoznom kell belőle, – kerítés-sűríteni kevés lesz ennyi.)

A Fellner Jakab Társaság esti diavetítő előadásán ma... görögországi nevezetességek vetítésén résztvevőn – feltűnt, hogy ott (... az emlék-kavicsért hajlogató) turistákkal az Akropolisz fegyveres őrei mily szigorúan bántak el. (Viszont – elgondolva, mennyi műemléket hordtak már hasonló módon szét – nem csodálkozom.) – Az eredetileg fából készült hatalmas sudár görög oszlopok természetes napárnyékolta szálfa-törzsei – ... mintha valamiféle lélekújító panteisztikus átélésre ... nézetnek magukat ma általam. – Az oszlop ledől, a gondolat marad: fedezem föl magamban az idealistát. De... hogy a humor ősforrását is Görögország csobogtathatja elém: nem számítottam én... a viccre (:)) mit hallok: Apa és fia, mint turisták Görögországban. A fiú megkérdi apját: vajon miért csak női alakok ábrázolják mind a győzelmeket itt? – s a felelet: – Majd, hogyha megnősülsz, megtudod azt, fiam...

– Friderikusz esti műsora 'Másképpen beszél' (jobb lenne, ha magyarázattal szolgálna afelől, mire valók tkp. ezek az ő színes elmefuttatásai – merthogy egy minden álláspont-nélküli ál-liberalizmusba torkollhat e műsora –) most épp... pl. „A holokauszt áldozatainak és művelőinek gyermekeiért” alapítvány legújabb ténykedése kapcsán (...) melynek vezetői közt, mint mondja:... Martin Bormannra, azazhogy Hitler keresztfiára talált rá ő (miközben Betlehemben s éppen ma: zsidók és palesztinok ölik egymást!)

... (Még tegnap) – a rózsafüzér kisszemeire mondva, hogy... „Szeresd a te mennyei jó édesanyádat, csak szeresd őt, és légy hozzá feltétlen bizalommal” – szöveggel,... Kaszap Istvánhoz (életemben először: ezzel az ő imádságával)... én a színészetre való rácsodálkozás kegyelméért imádkoztam: – váratlan világosodott meg előttem, miért is tűnhetett úgy mindeddig, hogy... ő nem hallgatja meg ezeket a... sorsom jobbra fordulásáért tett könyörgéseimet – Megértettem (:)) ez az a művészeti ág – leginkább ettől tartottam pedig – bármily hihetetlen: ez az, mely az én énem-sorsom s hitem megmentője kell legyen.

S... pont ezen a napon kell emlékezmem az én különös éjjeli álomra is (mára már különvált... férjemtől menekültemben – mint valaha, valóságosan ... egy volt tbányai irodalmi körbenesett közeledései elől) – fiatalon, égő álomi parázs-szemmel ahogy közeledett felém, s ezt mondta: „De... én most elmegyek –!” – s így feleltem neki: „Azért jöttem...!” S még amit hozzá gondoltam: – „b ú c s ú z n i” – Egymás szemébe szótlanul tekintettünk, és én ekkor (:)) iránta... ugyanazt a halvány, de határozott szeretetet éreztem újjan, amit még régen, fiatal koromban is! Pontosan ugyanazt. És ebből azt is tudhatom már most: mindenkélmúlnak, de maga a szeretet mégiscsak örök! Kibír csalódást, gyalázatot...! Adni, venni... lehet, de eladni azt soha!) Köszönöm is jó Kaszap Istvánnak, hogy engedte nekem megélnem ennek élményét ma – ezzel az álommal hogy közelebb juthattam lényem igazi megértéséhez. – (Ám az is lehetséges, hogy a mértéktartás kritikus határán mozogok már ezzel az életérzésemmel? – nem tudom! – hisz valóságos tény, hogy egykor ő... lelki holocaustba sodort, s újból is ezt tenné velem!)

Márc. 21.

... Melocco Miklós modern Ady-szobrát mutatja a TV:– megint megrongálták azt, bár nem egy helyre helyezték már ezelőtt is át. De hallga csak! – Magam is meghökkentőnek találtam... egy bizonyos „farkasszem-nézést” (a kifejezés igen találó: ugyanerre gondoltam én is – amit most Melocco emleget, mondván, hogy ő előre megmondta:– „... Tatabánya nem fogja eltűrni szobrát!”) Ezért hát... már most az a tizenvalahány év, amelyet ehelyt Ady Endre – „farkasszem-nézéssel” ... ide-oda vándorolva kibírt: szépnek tűnik! (Bizony, egy ízben – padra-képzett életnagyságú szokatlan alakja fényfehér kőszobrától... magam is megriadtam, s ... úgy hallom... az elhagyatott Népház körüli park esthomályában – nem egy öregasszonyt indított már e fénykép-másolatos műtárgy futásra. Főként, hogy nappal is... nem mindennapi intelligenciát igényelt iránta kellő tisztelettel lennünk.)

Márc. 22.

A győri bazilikába tett busz-zarándoklat során mondott mise alkalmával – az imádságos Mária-kép ábrázolásában ... Anya és Fia egylényegűségét fedezve fel (: azon át...) még ráérezhettem saját felettes énem védő erejére – (de hazamenet... a buszon) – egy ismerősöm által elém juttatott újságból: már... egy ex-férfjem arany-toll-kitüntetési fényképe alá tördelt szöveggel alaposan fejbe kólintattam...: nem kis meglepetéssel értesülhettem abból u.i. az ő „Jelenkorban megjelent versei” felől – no, merthogy ebben a pécsi folyóiratban: tőle semmi, de semmi! nem jelent meg – tőlem viszont több vers is! Elválásunk emlékének e kellemetlen utó-rezgése bizony módfelett elkedvetlenített. – friss feltöltődéseimmel azonban hamarosan sikerült ködbe vonnom megerősödött lelki szemeim előtt az ő jólismert – s tán örökre belém is ivódott – megsemmisítően jólformált mefisztói mosolyát, (mely... hamisságával nemrég még erős romboló hatással lehetett rám – s... már ma megéreztem, mennyire más mércével mérem az ilyen ügyeskedőn-helyezkedő hiúság-vására világi érdem-vadászó magatartásokat! Valójában: semmibe veszem mind.)

Márc. 23.

E nap sok megválaszolt hitkérdéseknek, tisztos hitvallásoknak Jézus-i ünnepe: a Jeruzsálemi Bevonulás Napja, – mely az Atyának való engedelmesség napja is! – a Jézus-i... Szabadság, Egyenlőség s Testvériség, – egy magyar, szlovák, arab s zsidó stb. össznemzeti egylényegűségre vonatkoztathatósággal – ékes bizonyossága lehetne annak, hogy az emberi jövő csakis megváltással képzelhető el. Teizmus és ateizmus spekulatív módon azonos választóvonalon egybeolvasztva – mint egyetlen lehetséges értékrendet...:e naptól is eredeztethetné a Jézus-vallást (Hitvallást tenni csak egyfelé lehet ajánlott, úgy képzem. S ha nem lehetséges tolerálnunk Jézust, – az Ő isteni megváltó ereje nélkül – csakis intolerancia ítélne Felőle. Csakis tisztos hitvallást legyen érdemes tennünk! s – a gáttalan liberalizmus ellenében – amint lesz mondanivalónk: állásfoglalásunk gátjai is mind ledőlnek attól–!)

Romány Pál, a volt Kádár-kormány mezőgazdasági minisztere – ... a TV evasárnapi HÉT-műsorában (egyetlenként) világít rá az agrár-tüntetések hátterére (... „a mezőgazdaságiak megadóztatott u.n. keresetéről mondva –: nem kereset, hanem bevétel ez, amelyet igen súlyos kiadások terhelnek!” – Vagy tízen jönnek aztán még – egyhangon elítélőleg – a reprivatizáció irány-tévesztettségéről szólva! „Részvénytársaságok kellett volna, dán s holland mintára – termelő-, beszerző- s értékesítő szövetkezetek – az agrártársadalomnak! A földterület fetiszizálása ma már egyszerűen nevetséges!” Igen... Igen... Így igaz.) –

Márc. 24.

Korareggel... nád dolgában jártam, később Gábor köszöntő lapját adtam postára, majd délután – Árendás Vera tanárnő előadásában, a Nyugd. Főiskolán az ember öröklött hiány-sejtjei... klónozás útján történő pótlásáról, – e művelet népgazdasági hasznait hallgatva (?) ültem végig egy előadásra. (Nagyon érdekes, de kimerítő mondanóit képtelen lennék most újra fogalmazni.)

Este aztán... Ili néni – mint kevély szegény (avagy szegény kevély) – elpanaszolta, hogyan is járt ő ma a Máltaiak ügyeletes gyalogkakukkjával:... az... őt... úgy össze(-vissza) adatolta, hogy az egész utca nevétől visszhangzott! – Személyiségi jogokat emleget, olyannyira felhúzza magát ezen. Vigasztalón mesélem én is aztán el neki, hogy... én (ugyaneznap s ugyanezzel a küldőnccel) ugyanígy jártam. Mondom, hogyan is bánt el... énvelem (fáradhatatlan ügybuzgalmában.. a Műv. Házban... világgá kürtölve – nyolc személy előtt, mikrofon-hangon – ... a lakóhelyemet, az életkoromat, családi állapotaimat, nyugdíjam összegét s még... az én... szegény elhunyt anyám immáron örökéletűnek tetsző... leánykori nevét is.) – Minekutána megegyezünk abban mi, hogy az ilyen nyilvánosság előtti nyilvántartások... legalábbis ellenérzést kell, hogy kiváltsanak az emberből. – Én az éjjel süketnek álmodtam magamat, és

ez a különös álmom tudatosult vissza bennem ma délután a Műv. Házban. S hát... bizony, mikor pár éve... a Máltaiaktól (– egy ideje náluk tevékenykedő) régi barátnőm... egy tetszetős nagykabáttal lepott meg: ... ő már akkor is, mint szegény rászorulóra nyithatta rám az ajtót. – (Most: élelmiszer-csomagért folyt az összeírás, és... az is kell! Nem azért, mert nem tudok spórolni, de mert nincs miből. Viszont van mire.)

Márc. 25.

... Korareggel – (szokásból bekapcsolt)... TV-m a liberalizmus legújabb förmedvényével lepott meg: – mondván: a „Gyümölcsoltó Boldogasszony” napja elnevezés arra utal, hogy a szemzés s oltás is a szaporodás természetes módjai. (Meggérdeném P. Endre műsorvezetőt, tudja-e még: – vajon ő maga személyes szaporodás vagy szaporítás által jött-e világra!? Akinek egyszer is eszébe jutna majd embert klónozni, az ilyen elbizonytalanodott képzeletűek pozitív hozzáállásával bizton számolhatna.)

Negyednapja már, hogy ugyanazt eszem. És nincsen kedvem semmihez! Magam körül csupa csúnya, rosszkedvű, paranoiás embert látok, kiknek senkihez, semmihez semmi kedve (huzamos ideje már.) S Húsvét előtt már mást, jobbat nem is remélek. Magát az ünnepet várom hát. Ha csak találkozhatom az enyéimmel, az is már elég lesz (ünnepek). S... ha Mozart Missa brevis-ét is sikerül jól előadnunk, az a vasárnapi mise:... plusz maradandó emléket is jelenthet. Mostanában, különös mód – ki tudja, tán az állandón újralángoló zsidó-arab belharcok hírei okán – vagy... hogy a keresztény szemlélet politikamentes... nem is maradhat? – nem tudom, miért: – de... erőnek erejével: zsidónak kell képzeljem magam. (Hogy... Ady Margitája akar-e élni ilymód bennem, vagy az örök béke magasztos eszméjének... teszek-e ezzel egy baráti gesztust, nem tudom. De, hogy nagy költőnk az ő zsidó Margitáját csakis magyar férfiak oldalán képzelhette el „élni akarni” – valamennyi ország s nemzet együttes Menny-országába ajánlva őt: az kiváltképp megterheli – az Ő költői zsenialitását el nem érő... nagyon is földhözragadt képzeletemet.)

Node... rangján értékelni... a természetnek azt az isteni ajándékát, mit a zseni fogalma magába foglal: már az viszont szülőnek és társadalomnak egyaránt keserves tisztesség. – Bartók Béla átható, beszédesen magyar tekintetét emlékezve – (halála holnapi, 42. évfordulója kapcsán) idéződik fel bennem: egyrészt egy személyes emlék, másrészt, mit Árendás tanárnő tegnapi biológoszabán előttünk e témában kifejtett. – Ő a következőket mondta: – ‘Ha két szülő ugyanazon tulajdonságokra nézve jó és rossz kromoszómákkal is rendelkezik (–) de e kromoszómák párosodásakor... a jók aktiválódnak csak egymással: akkor... ezektől a szülőktől zseni fogant.’ (A Megyei Könyvtár ideiglenes foglalkoztatottjaként – mint házi nyomdájuk korrektora – egy ünnepi műsoros est meghívójának elrajzolt, hiteltelen Bartók-fejét látva egy meghívón – ... e zsenink iránt mélyen bennem élő tisztelettel: e róla készült otromba hiteltelen képi ábrázolás helyén... az Ő jellegzetes tiszta profilját... akkor, hogy újra-teremthetem: ez az emlék tölt ma különös elégtétellel el.)

S estére még egy archetipikus figura élményével is gazdagodhatom. – Minthacsak a magyar nép önhibáján kívüli német-csatlósságra – kényszerült nehéz sorsára kívánták volna felhívni a világ figyelmét: – Almásy Lászlóra, „Az angol beteg” c. film főszereplője valóságból-vett személyére irányítva azt: a TV kellemes meglepetéssel szolgált ma esti nézőinek. (Vélhetően még valamiféle megkéssett rokonszenvenben is részesülhetnénk tán mi, magyarok: világszerte... 45 után... talán e személy még megadhatná ennek első és utolsó lehetőségét?)

Márc. 26.

Épp csak beköszönt, s... már ment is el Gábor. – Anyukája holnapi születésnapjára készül ajándékot venni. – Még előbb fehérrépa s virág-magvakat vetettem kertembe...

(Egy lezajlott hasmenéses-vírusos bajomról – Ili néninél – megtudom, hogy e háromnap kellemetlenség egy országos járványból adódhatott...)

Egy ki-ha-én-nem bajuszkás siheder fiú, – félrekapott simléderes sapkában – utcagyerekektől s egy debiltől körülvéve... jelent meg ez estén, nemrég még szebb napokat megélt kapucinus templomunkban. Mint magam is... ők is – élen a bajszos nyilvánvaló vezérszerepével – hátul, az alig megvilágított templom ajtó-közeli részén állnak meg, s (ilyet én még nem értem) ott... lekapja egyszer csak simléderét a gyerek, – letérdel, s utána mind a többiek: egyszerre, mintegy vezényszóra... szintén le. Majd ugyanilyen gyors ütemben az egész összeverődött játszótéri banda – a templomi néppel ellentétesen gondolva el a felállás s térdelés sorrendjét – a vezéri szerepét látható élvezettel játszó sihederrel együtt: térdről... talpra fel! – Egyideig megkövülten figyelem a (szerencsére csendes) színjátékot, de végül is(:) galléron ragadva... az ájtatosság e kissé borszagú vásári bohócát: enyhe rábeszéléssel kivezetem a templomból. Hogy aztán... egyemberként nyomuljon utána az egész hívatlan társaság. Kint... még vagy öt percig zajonganak, – végül egy dörgő hang (talán a plébániából...) véget vet kéretlen előadásuknak. (Öreg Ottmár meg közben odabenn... azokról – vagy tán azoknak – ... szóló prédikációját mondja, kik... ‘bár szemeik vannak, nem látnak, bár füleik vannak, nem hallanak.’: de kigúnyolják,... de leköpdösik, de... keresztre szegeznek őket a Szentek Szentjét – fűzöm hozzá magamba mélyedten, – miközben... a gyereksereg teljes ártatlanságáról, ill. siralmas magukra-hagyatottságukról is... meg vagyok győződve.)

Márc. 27.

Ma 35 éve – este 8 óra előtt 10 perccel: pontban az első színházi világnap figyelmeztető második csengetésével egy időben jött (magatehetetlen csecsemőként...) a világra: Tilda.

(S épp e napon) nagycsütörtöki virrasztást imádkozhattunk meg elmélkedhattunk végig a ferences rendnek (a II. rendnek) templomban felolvasott elmélkedései kapcsán. Lehet, hogy... én fejlődtem ebben a „műfajban” tavaly óta sokat? – de... az is lehet, hogy ők (:) tartalmában mindenképpen szépre, elmélkedősre sikerült ez a mai virrasztás! Nagy számmal gyűltek össze ehhez; többen voltunk, mint tavaly: a szokásos zárókört az összes pad befogásával sikerült csak létrehozunk. (Nekem egyébként különleges élménnyel szolgáltak mindig is az ilyen alkalmak! A jól végzett együttes-közös imádkozásban az ima szavainak ősi, eredeti és szakrális értelme világosodott meg mind ezúton számomra... s azok írói-spirituális lényege... a Krisztushoz, – aki... ‘eggyéforraszt békességben minden népet s nemzetet’ – Hozzá vitt közel. S hála ennek az egész évben egyedülálló mai alkalomnak is: lelkiségben ma még szentjeinkhez is közelebb juthattam általa (...)

– S így már kevésbé bánt, hogy ... Maczó Ágnes délelőtt: hol sztárként, hol meg joli jokerként emlegettetik egy lejáratónak mondható műsorban – igaznak feltüntetett lehetőségességeket csempészve ... a jogtalan magyar föld-tulajdonlások kavalkádjába, – zsidózó felhangokat lopva abba...: az átlag hallgatót rejtett befolyásolás alá vonva. (Az aztán meg... már egyenesen röhej, ahogy Rákosiék tulajdonképpen utódpártja ellenében... őt személyileg: még Rákosinál is rosszabbnak igyekeztek feltüntetni. S... végül is csak sajnálni tudom, hogy az MSZP s az FKGP politikusai épp nemünk e kiválósága ellen foghattak össze.)

Takarék-éjszakai-áramról-átkapcsolt boilerem melegvizére (s szokott megdidereggető reggeli lemosakodásaim helyett... ennek meleg gyönyörűségére is) gondolva – hajnal felé, jóleső fáradtsággal szenderítem el magam.

Márc. 28.

... Egész nap Anyu nagypénteki krumplipüréje és rántott hala – (melyhez hasonló jót én már ti. soha ... többé nem ehetek) – kísérti képzeletemet: torkoskodnék minden módon, s már estére lelkem típusos kényszer-jelzéseim fennakadva... azt sem tudom, valójában éhes vagyok-e, vagy torkos. (Majd meg azon veszem észre magam, hogy Anyuval e tárgyban hangos magánbeszélgetésbe kezdenék, ám még Morzsi sem figyel rám.)

S még...: egy templomban sikeresen végigénekeltem Halmos-mise után, otthon is... egyre csak a régi családi nagypénteki böjti családi együttléte hangulatát élem. – Valójában ezekben éreztem én csak igazán a nagyvilág teljességét meg, – már fiatalon s igen korán: a vacsoraasztalnál teljesebben ki... a teljes évnek ezen az egyedülállóan egyetemesnek észlelt napján – a lelkemből előfénylő nagy érzés. Ezt élem most újra át. (Vesztessé valaha én ennek az érzésnek elvesztésével lettem, s önazonosságomért folytatott küzdelmeimben... egy későbbi húsvétal... ezt kaptam vissza viszont. Hogy nem véglegesen, azt azonban... mindig... újra kellett, hogy tanuljam.)

No, s hát sikerült... este 9 körül egy finom meggyes lepényt még kisütnöm (... hogy aztán egy váratlan megjelenő percegő egerke, – nemrég rögzített hungarocell-szigetelt-falam... rágcsálásával: mégiscsak stresszbe kergethessen –. Szegénykémet hisz ki kell irtsam, mielőtt enni-valóim fogyasztására szánná el magát!)

Éjfél körül jut eszembe (szó szerint mégpedig...) mit mondott a Falurádió ma reggel: – „Meg kell állítani a mezőgazdaság elsorvasztását, mielőtt még visszafordíthatatlanná válik a folyamat!” – igen, pontosan ezt mondta (s hogy „a lóból lócitromot lehet nyerni, de... lócitromból lovat soha...” S mondják: mára viharos sebességgel csökkent ... felére le állatállományunk.) – (Reggel? Majd: a Virág Jánostól bevezetett Jeremiás siralmait hallgathatom végig – a szavanák éjszakai elefántjaiból pedig s minden állati függőségből:... elegendem van... Az egész TV-ből.)

Márc. 29.

A három férfi szóló (bariton, tenor és a basszus) a Jeremiás siralmaival: könnyeket csalt az én két szemembe! Ma különlegesen tisztán és szépen szóltak ők, – arról, hogy őseink bűneiért mint büntet minket az Isten. A kollektív neurózis Jung-i traumáinak feloldásával: emlékezetesen-látványosan gyógyított ezalkalommal templomunkban a Szent Lélek.

Ám otthonom nagyszombatjába megint csak eger-percegés zavart be, s én... már-már ősi beidegzettségemmel helyezem magamat harci készségembe ez ellen (...) Ablakomon a friss jég borsózása most kevésbé tűnik aggasztónak.

Bátyám üveg borral jön, Petreki jóhírral, a fiától: – jön majd... palázni... – Végre hát...!

A feltámadási körmenet végén: az ég roskadozik a csillagoktól! S Észak-nyugaton gyönyörűségesen felfénylik a Halley-üstökös. Óra-igazításra hívta fel figyelmünket a pap, s... mi mást tehetnék: – átigazgatom azt én is (– Tán csak a mániákus melósok örülhetnek nálam kevésbé az ilyen mesterkélt időzítéseknek.)

Márc. 30.

Menyem, Zsuzsi keresett... még reggeltájt, mikor misén voltam. Ha egyszer úgy tűnne föl előtte, hogy... anyósa tán a templomban lakik? – nem csodálnám! – hisz valami rejtélyes véletlen folytán: ő mind csak ilyen „szent időben” keres engem. Papunk (V.J.) – minekutána kórusunknak köszönetét fejezte ki a tegnapi közreműködésért – érezhető hálával... a művészet-híján való misézések mihasznát fejtegette ma szentbeszédében.

Jaj (... pedig D.I. – s erről csak mi, kórustagok tudhatunk – megint... de bekvart volna fals altjával a sikernek –, ha karvezetőnk előzőleg meg nem tiltja neki az éneklést! S... én még, – ami igaz, igaz – e mellettem felhangzó zavaró tényezőnk felé... ily, önkéntelen-fullánkosszavakkal is éltem: „Jobb lesz, ha kimaradsz...”! – S persze az agresszív válasz nem maradhatott el: – „Ha még a hülyét is... eltűrik?” – ezt kellett halljam tőle. Aztán áldozás előtt, hogy kezemet nyújtottam feléje, – ő elfogadta, s ... fegyverszünet!)

– Délután, Miklóson... varázsdoboz előtt árválkodón TV-ző két unokám (a maguk 13 s 15 évével...) innen csak nehezen előédesgethetők. Ám... amint Anyjukkal kiegészülünk – a szobában Detti már olvassa is (– mit szólok hozzá? mond...) az ő vics-könyvét. S Gábor – oldalról ránkpislantva veszi tudomásul... hogy mi most... már ketten is... a testvére mondat-

hangsúlyaival foglalkozunk. – Detti aztán könnyedén fölénk-kerekedik s megkérdi tőlünk: – Pénzt! hétfőn... kell-e adni... a locsolóknak? S mikor én a világ legtermészetesebb hangján mondom erre... Nem-et-? – édesanyjuk rögvest a fülembe szószaporázza a kis sváb-magyar falu helyi szokásait...: miszerint Miklóson (– már ebben az eldugott hegyi falucskában is!...? – nyilall belém a felismerés:... nem épp vallási ünnep a húsvét!) Hogy itt ti. ‘megszólják, aki nem pénzt ad a locsolóknak, de még az is megeshet, hogy ezért az... ajándék-tojásokat: némelyek... földhöz vágják!’ – (Azokat a gyönyörűségeket–, amiket ők szoktak festeni: földhöz vágná valaki? –! – gondolni sem akarok rá. Hát már ennyire elvilágiasodott volna ez az ünnep? De tán maga az egyház is hibás mindebben...)

Márc. 31.

Húsvét egerének vége...! De én is nagyon csúnyán érzem ma magam: mint hidegzuhany, készül elborítani... a túl sok heti stressz. Ugyan van még erőm misére összeszedni tagjaim (hogy ott – kutyaharapást szőrivel...? – D. I-t lássam a kóruson... megint csak mellém sodródni – ám hálistennek ekkor már e helyzet ellenállhatatlan’ humoros oldalára is ráérzek.)

Otthon... Jézus, Tavasz és Jeruzsálem! – Ady üzenete száll az éterből felém. Egész családom eljött hozzám (– fiam nélkül.) s csaknem össze is találkozott a két család. Mindkét oldal a hagyományos húsvéti locsolás híreivel elégítené meg érdeklődésemet. (Zsuzsi elkergette az idegen, ... csak pénzért-locsolókat, Zsófi lánya mellől;– Dettire ha ilyen idegen-veszély nem is leselkedett, mivelhogy falun mindenki mindenkinek ismerőse: nem kevés pénzzel... válthatta csak ki ő ma népszerűségét! De Gábortól, tőle, ki – kérdegetéseim ellenében... kamaszkora bevált mosoly-taktikáját kamatoztatja ma, – tőle már délelőtti dolgairól... hallani hiába próbálnék.)

A TV „Osztrigás Mici”-je, ez a kitűnő színdarab – a nap végén – azt az egész napon át hiányolt... olyannyira várt szórakozást nyújtja aztán, mely képes elfeledtetni velem minden előző kellemetlenségeket. (Hisz pl. még e délután is... kutyasétáltatás idején – mi mindent nem hallhattam a tóparti sétányon: ‘Elbára mehetett volna egy illető... most meg Franciaországba – de képzeljék! – honvágya van... s nem megy!’ – Flancos nagyzoalások mai társadalmunk felsejlő nyomor-kilátásai ellenében: nem épp rokonszenvesen megnyilvánuló szövegklisék tucatjai... – Az 56-os Wittman Mária is... mint nyilatkozik az esti TV-ben: ‘... Az utóbbi három évben... kezdi azt érezni, hogy kár volt Kádár amnesztiája idején hazajönnie –!’ (De én azt mondom: mi a becsapottak, de a... mindig újra kezdők népe is vagyunk, s mi nekünk régóta csak önmagunkból-nyert öserőnk szerezhethetné érvényt Európa tájain. És merőben lehetetlenség lenne itt végbevinnünk bármely változást... – ha nem kényszerítenének s éppen miáltalunk – akik mindeddig alá juttattak minket: ha nem kényszerítenének ők 1956. nov. 4. vérbeborult napját mindhalálig... már a mi szemléletünkben szemlélni.)

Ápr. 1.

Magyarok kezdeményezik, hogy legyen ez a nap a „humor világnapja” (Nem tudom ugyan, miből nőtte ki magát e különös gondolat) – ily országos nagy napraforgó-virágzásos világnap dolgában... mi a valóság? – de azt hiszem, csakis az 56 utáni időkben eluralkodott közhangulatból gyökerezethető ez is; hisz ma is még, a közbajjaiból kilábalni képtelen pesszimistának „magyar” a neve. (Kint, a Zsigmond-vár bástya-magasának pléh-Krisztusához – jól hallhatón... – hogy is esdekelt ma egy kicsi fiú? – miközben... anyukájától messzeiramodva, lóhalálában vágta fel a domb legmagasabb pontjára, s állt ... szemfényvesztő hirtelen meg ott... az alatta tátongó mélységnek közvetlen előtte –: „Jézus, ne haljál meg!” – gyerekszíve teljes nyíltságával ennyit mondott csak –. S ez az istenkísértő jelenet egyben ... mintha a mindenkori magyar pesszimizmus eredetét illusztrálta volna. Mert ugyanígy túl korán elfutottunk... Anyánktól, Krisztus Anyjától, a Bölcsesség Anyjától... Sírni igazán... m á r nem tudunk, nevetni m é g nem!)

S még egy rendkívüli élmény ért ezután: a Kodály-téren (:) különleges beleérzésem támadt az oda felállított lefejezett emberpár („Vesztett Csataink” nevű) bronzszobra előtt, hazamenet... előtte elhaladva: egy pillanatra... ennek női feje helyén mintha az én fejem nőtt volna ki. – (Hogy a művészet így gyógyíthat,... s segíthet át múltból a jelenbe és jelenből a jövőbe: azt tapasztalhattam meg ma! Valamennyiünk számára 365 nappól áll az év, és... abból 1 nap csak április 1.! – ez a világ ha bolond is, s színész is benne minden ember: ápr.1. után mindig ápr.2. jön.)

Ápr. 2.

Egy meghirdetett „svájci ruha-vásár” kísértésének nem bírván ellenállni: vettem magamnak ma ... egy fekete válltáskát s egy szintén fekete fürdőruhát – (... melyhez már csak... egy ingyenes adriai utazó-jegy hiányzanék! – Bizony, rég volt, hogy én az ilyen használtruha viselettől viszolyogtam, s még sokkal régebb’, hogy viseletként képzelnem sem kellett magamra ilyet. – S rég elmúlt az az idő is, mikor még legrosszabb álmomban sem fordult elő, hogy unokáimat én mások levetett gönceivel boldogítsam. Viszont igaz, hogy mindezen változások jóízlesem próbájául is szolgáltak, s nem vezettek igénytelenséghez – sőt, tán inkább megvédték a szegények-szégyene öltözködési bolondériáktól) –

... Márti barátnőm toppan otthonomba, s... cipel aztán magával a Vértesszőlősi útra, egy újdonszerű kalapkészítőhöz – (s a Nap is kisüt, ahogy ő... sorjában, mígcsak rá nem talál a hozzá legillőbbre: 15 kalapot fölpróbál, – míg én két sapkából... egyet... azért veszek csak meg – hogy vegyek valamit.

(Puskás Öcsi nem kalapot kapott. Csodacsatárunkat... az ő Futbóliája: összes kormánytagja aláírásával díszített... labdával ajándékozta meg ma.)

Feltűnő gyakorisággal hangzik el a médiában – az agrártüntetésekkel párhuzamost – figyelemelterelőn-zavarkeltőn-szándékoló egybemosással – egy név... (miközben magáról a tüntetésről egy szó sem esik – a valaha közutálatnak örvendő Rákosi Mátyás: a „Kopasz” – vagy inkább „kopasztó”? – nevéből visszhangzik a rádió...)

Ápr. 3.

Petrekai Jóska érkezett meg. Kezdődhet hát... a ház (ingyen-palával-szükség-szigetelt) paláza. Egy kis ház-kronológia ehhez (:) Lyka Károly művészettörténész-festő lakott ehelyt, s az ő... (szintén Erdélyből elszármazott) unokaöccse, – Dinnyés József (1947-től 48-ig magyar miniszterelnök.) Ő örökölte aztán az utcai épületet, mit még az Esterházy-család főlovásza építtetett, s... melyben én lakom jelenleg: az már Lyka Károly saját tervezésében épült, – ám azóta hét további lakók által lelakva – eredeti jellegére csupán egy... tornyocskájával emlékeztet ma már (nyári lak volt ez ti.) Harmadik ház a volt cselédház. (Ma tehát három új tulajdonos osztozik az 1948-as jóvátételi bizottság által... jogtalanul eltulajdonított s egy helyrajzi számú három épületen: ketten az eredetiekkel egyezők ma is. S nekem az összes előző lakók mulasztásait, trehányóságait kellett – ahhoz hogy egyáltalán lakásnak nevezhessem lakóteremet..., felszámolnom – békétlen szomszédok közt, pénzhiányban, s egyedül. Tíz hosszú éven át tartott ez. S még messze nincs, ma sincs olyan komfort-fokozatom, mint volt... a tatabányai tömbházban. Viszont ez a ház s a vele való foglalatosságok jelentik tkp. ma az életet nekem. Kertem is van, s a paneles mindennapi áthallásoktól – no... meg az ezzel járó méltatlan szomszédi támadásoktól is ... végre megszabadulhattam. S már ez... minden pénzt megért.)

Ápr. 4.

Korosodván, hál’istennek megérhettem még, hogy senki se dalolja... – iskolapadból utcára zúdítva ki (e napról emlékezvén... nem zúgja senki gyermeke) hogy „... ápr. 4-ről szóljon az ének, felszabadulva zengje a nép, ércorkok harsogva zúgják a szélnek felszabadítónk hősi nevét”. (A 89-es rendszerváltás kormányzó miniszterelnöke, Antall József... volt. ki ezt a

másik „felszabadulást” – ... a Varsói Szerződés felmondásával – jórészt saját érdekében – országa számára lehetővé tette. S egy másik szégyenletes dallam is elhallgatott mára, ... lemezjátszón futó elromlott karok... nem ismétlik:– „És nem-zet-kö-zi-vé-é-é ll-lesssz hol-naap-ra aa-a vi-lág” – hivatalosan ezt senki sem éneklé itt már... – Kinek kora lejárt, kortalan-nak hiába is képzelné az magát –!)

Sajnos azonban..., a TV-ben Csurka Istvánt sem a legjobb színben észrevételeztetik nézőikkel a médiások – ... vagy én nézném csak fasisztoidnak a személye köré gyűlt suhancnépet?! (Persze, tudható: ez itt a felszín csupán. Ám hogy itt... Tatán, a Műv. Házban járt... a Magyar Igazság és Élet Pártja-elnökeként ő: ugyancsak ilyen hiteltelen, hitlerjugend-kinézetű pincérfiú volt, aki szavalt – közvetlen mellette, tucatnyi szarvashibával mégpedig – a Walesi Bárdok-at!... s ő ezt nem javította ki – holott jól tudhatta: ez az Arany-vers minden nemes politizálás előiskolája kellene legyen. – Én ezért az ülés után, már... kint az utcán... ebbe a szavalóba, hogy belébotoltam: megszólítottam s felvilágosítottam őt a színpadra-lépés elemi követelményeiről – „... Ott nem az volt a fontos” – ily szavakkal... ő egyszerűen leradírozott magáról! Jó buli a politika, mi?!)

Mégis-mégis.: idén, 1997. április 4.-én tán még a hűvös kripta falak is hibátlan visszhangozták Arany János halhatatlan versét. S visszhangozták vele a SZÍV ősi óhaját is egyben, s már... ezzel a Szellem kért magának bebocsátást csendes otthonainkba.

Ápr. 5.

– A kenyér-ár e nappal felfelé kúszik megint csak. – Viszont (osztrák tulajdonlásban) a kialakított SPAR- ártáblázat... két áremelést is változatlan árakkal bliccelt át... (s itt bent ma – jóféle reklámfogással – ingyen kávé is osztogattak. Csak kevesen fogadták el azonban, az emberek nem egykönnyen hagyják magukat a realitások talajáról elmozdítani.) – Zsuzsinak, Amerikába szakadt volt osztálytársamnak... egy idevágó különbségtétele jut eszembe, miszerint: „... ott kint addig megy az ember – egyik boltból a másikba – míg... ugyanazt az árut... kevesebért meg nem kapja” Csak tudnám, hogy kinek (miféle ideológiáknak vagy tán államalakulatnak – vagy épp gyarmatosítónak?) ... tetszik most mivelünk ilyen ‘ízetlen’ kenyérmizériát rendezni! –

Média-hír: a Széchenyi-ösztöndíjra pályázókat havi 117 ezerrel csábítja M. B. kult. miniszter tudományos kutatásokra... (?)

Ápr. 6.

Viharosan esős, randán ronda ez a mai időjárás.

Kisszobám plafonjáról csúfondárosan esik... egy csepp... alá, aztán a többi is utáncsepe-részet; – kint óriási csattanás: a teljes fásszín-tetőzetet... lecsapta a földre az orkánszerű szél. Önbizalmam megrendült, gondolataim mind összekuszálódva (–)

Másfelől: nemcsak az én hosszútúrésemet tette próbára ma ez a tartósnak bizonyult égiháború, de... szegény papunk is mintha fejét vesztette volna (szembe-misézés közben, a kórusra föltekintve ... ahogy odaszólt jó Kornéli Tiborunknak, még reggel: „... Gyorsabban, mert különben itt alszom el az egész gyülekezet előtt!” – Márminthogy annak lassú orgonakíséretétől!)

Bolond nap... Mégis, épp e napon érzek én rá a protestáns White könyvének jóízére (és) szabad képzettársítással... azt bármely más üldöztetésnek kitett népcsoportra átvonatkoztatva: elfogadom annak... VIII. Ince pápa rendelte: 1487-es francia waldens-üldözéssel kapcsolatos nézeteit. Mert pl. – név nélkül legyen mondva –, egy nemrég lezajlott KÉSZ-gyűlésen is: hogyan mentegette volna meghívott papi előadónk (– egy követő kérdésre: válasszal szolgálón) a hajdani inkvizítorok rémtetteit (:), „Mentségükre szolgáljon, hogy j ó t a k a r t a k! –” (Azt hittem nem jól hallok! s... csak én egyedül törtem meg az e szavakra beálló csöndet –! „Én gyűlölöm őket” – szimpatikus idegrendszerem Beauvoir-i működtetése ellenében e

sajnálatosan gyöngé választ vonzva be ezzel:– „Ne gyűlölje őket...” – Eszébe juthatott volna plebánusunknak, hogy én... bizonyos bűnöket, s... nem azokat a rég halott inkvizítorokat „gyűlölöm”.) A Gonosz szószólóivá hogy tehet egyeseket e mai korban is még... az egyházi mundér védelme: hogy szolgálhat minden tolerancia megcsúfolásáig menőn ez... a Szeretet megcsúfolásául...? – hisz ennek isteni hatalmát még maga a Sátán sem merte volna kétségbe vonni (: neki is emberbőrbe kellett bújni ahhoz. Az inkvizíció kínvallatói és a kommunizmus karhatalmista különítményesei – ezt jó, ha tudjuk – egy és ugyanazon erőszak képviselői voltak! – Történt, hogy... Édesanyám engemet – egy balga vallási elszólásomért... egyházban, – már unokáink idejében – ... eretneknek nevezett. S én akkor megérthettem: eretnekek pedig mindig voltak, s mindig is lesznek, – hiszen nem mások ők, mint istenhitükben megingott, útkereső kételkedők, kik ítélkezés helyett... segítséget várnának az emberiségtől.)

Künt süt a Nap és borzasztóan fúj a szél. Minthacsak a természet haragját akarná éreztetni velünk ma a Világ Teremtője. S... mivel lakás-biztosításom... a duplára emelt díj miatt... lemondva ... – nem győzők hárítani magamtól egy kényszerképzetet: melyben ... a szomszéd óriás fenyőt... egyenest mintha... az én tetőmre csavarintaná rá... a szél. (S viszont kint... máris kezd megnyugtató látványra lenni ez a széllal szemben változatlanul, szálfegyenesen helyén álló két fa. Mint szegény pesszimistával: nehéz lenne ma rokonszenveznem enmagammal.)

Napom vége felé aztán: csakazértis „a szépre emlékezem...” – A TV az 1848-as magyarországi lengyel légióról regél – én pedig a Krakóban töltött régi, énekes szép napokra gondolok vissza. (Egy ottani amatőr kar meghívottjaiként vendégeskedtünk egy teljes hétig ott, – Tatabányáról, egy kisiparosok támogatta karral... S én arra a táncos-páromra emlékezem, aki is engem... ott, egy társasági keringő idejéig... az ő tiszteletbeli magyar asszonyává, „vengerszki dame”-jává fogadott. (S... történt ez mégpedig... az előző éjjel egy afférja után, – a szálláshelyünkre érkezett u.n. „geológus”-csoportból, – azaz a készülődő utcai tüntetés leverésére kivezényelt civilruhás rendőrökből... kiválva –, hogy egy begerjedt férfi... az én átjárószobám ajtajának kitartó kopogtatásával áhított volna énekes Melindánkhoz közelebb férközni... s engem ott vagy félórán át – nem hagyott elaludni: én őt – a félig tárt ajtó résén át: egy fenyegetőn orra elé tartott, magasra-emelt cipősarokkal kénytelenültem visszariasztani a szomszéd-szobában szállástvett álomi jelenésétől.)

Az én Szolidaritás-harcosom persze egy egészen másfajta fából faragott lengyel férfi volt. (Megnyerő őszinte udvariassága, barátságos gesztusa... de jól jönne most is... szegény folyton-riadozó fejemnek – ezen az átokverte napon de jól esnének az ő szívbőljövő, gyengéd szavai. –)

Ápr. 7.

Váltig csak a vihar okozta károkon kotlok. – „Van egy sor dolog, amely egyáltalán nem felel meg az ön vágyainak. Vigyázzon most a nyelvére” –: az elhúzódó várakozás idejében... a Jiking még csak tovább erősíti bennem erőtlenségem tudatát. (Petrekit várom, s hogy késik – nem tudva mire vélni – a minden kezdet kezdetéhez visszatérni kényszerült beletörődéssel próbálok a helyzethez megfelelő gondolatokat találni.) De végül is – minden jó, ha a vége jó (!) – megérkezik Petreki..., s hozzávetőlegesen meg is állapodunk a munkájáért járó (reális) összegben. S hogy tőle én egyebet is remélnék – egy új színtetőt, őszre még! – szólok erről is, (... Jóska rá is áll rögtön.) Örülhetek. – Lányom érkezik aztán, lányunokámmal, s a darabja 20 Ft-os turi-cuccoknak 30 válogatott darabjából... ők 4-et választanak ki maguknak (csak), de nekem máris bőven megérte ezzel is a vásár!

Jó későn, este 9 körül fejezem be otthonomban a rendteremtést aztán, s dőlök mint krumpliszák le a heverőre ...

Ápr. 8.

Álom-látásom volt az éjjel. Vérarany fénykereszttel, életnagyságú corpussal – ugyanazon pontján udvaromnak... hol tegnap Petreki az őszre felvállalta a szintetű átcserpezését. S Bajra, szüleim sírjához, – reggel, hogy kibuszoztam, (s) egy barátnőmnek beszámoltam erről az álomról – ő azonnyomban – kézbevéve egy kiskönyvet – olvasni kezdte abból az alábbi szöveget: „Megígérem, hogy az a lélek, amelyik ezt a képet (mármint a fénykeresztet) tiszteli, nem fog elkárhozni! Ellenségei fölötti győzelmet ígérek neki, már itt a földön, de mindenk előtt halála órájában. Én, az Úr, meg fogom védeni, mint saját becsületemet. A sugarak a képen vért és vizet jelentenek, melyek irgalmasságom mélyéből fakadnak, amidőn halódó szívem a kereszten lándzsával lett átdöfve.” – Igencsak elálmélkodtam én már ezeken is, de ő még folytatta:– „Lelkemből ki fogok sugározni minden testre és fiaitok és leányaitok prófétálni fognak; a fiatalok látomásokat fognak látni és öregjeiteknek álomlátásuk lesz.” S hogy ma az én álom-kereszttem falueleji pontos másán a BAJ névtáblán ... felfedeztem egy újonnan írt WOJ jelölést is: máris tudtam, ez számomra az én álom értelmezéséhez szintén jelentéssel bíró sugalom:– BAJ+WOJ, mint isteni tiltás a békesség-ára tiltó almafáján, – a politikusi békétlenség etikátlan volta ellen időszerűvé-vált jelképesség. (S ennek mondani-valóját... másként közölni, mint álom által, nem is lehetne...)

Ápr. 9.

Egy többnapos szél, ha végetér: csak áll a csendes estben ... csak áll az ember lánya, s magára is alig-alig ismer, nemhogy ottkint a fán... a tavalyi moníliára. (De a tavalyról maradt fertőzött szilvát... ha már mind begyűjtöttem én, minek permetezném: merengek még az esetleges baktériumok klónozásra érdemtelen voltán, azután – megnyugodva a Mindenható Teremtő akaratában... lehunyom pillám... (s mintha őrangyalomtól hallanám: „Feküdj le! – aludj, elfáradtál! Holnap is veled leszek, ne gyötörd magad tovább! Jó éjszakát...”)

– 10 óra 30 perc.

Ápr. 10.

Gáborral találkozom – ... összefutva a Várból kijövő osztályával – odaszólok neki: hazafelé hozzám is térjen majd be. Mikorra viszont megint találkozunk: már akkorra – mint mostanában gyakran megesik – rám tör... a depresszió – (s ezt őszintén... fontosnak tartván közölni vele – hangsúllyal kérдем tőle: tudja-e, mi az? Rábólint, s láthatóan: próbál együtt-érezni bajommal. Jaj, csak soha meg ne tudná közelebbről, meg ne ismerné azt...!) Anagrammám: túriklára=rútaclári ... ijesztgeti csúfondárosan gyötri szünet nélkül egy... máig feldolgozatlan gyerekkori sex-sérelem traumájával terhelt fejemet: egy merő fájdalom a lelkem, s önmagát túlélő kaktuszos túlérzékenységemben... úgy érzem, hálás lennék... már azért is, ha valaki rámszólna. (‘Magamban bíztam eleitől fogva, ha semmije sincs, nem is kerül sokba ez az embernek. Semmivel se többbe, mint az állatnak, mely elhull... örökre.’ –) Gábor elmegy, s nekem – József Attila (e ‘nem embernek való kínok késeivel játszó’ költőnk)... sorai közt meg-megállva – feltartóztatathatatlán áradással erednek el a könnyeim (–) – (Hírek) tegnap és ma: egymás nagykövetét kölcsönösen visszahívta Németország és Irán; Szlovákia különvált Csehországtól; itthon... Kádár egy közeli munkatársának, Vastagh Pál igazságügy-miniszter(-helyettes)nek lemondását (... az agrártüntetés kapcsán) követelik. – (Este) Friderikusz a bohóc szerepében szerepelteti humorát..., a demokrácia szélkakasaira a gúny papírgalacsinjait dobálva. – A Tatai Krónikából olvasom aztán:... Kótainak, a főnti papnak... a depresszió ellenében Jézus-tanítványságról írt papi mondandóit. (Engem meg... mintha egyenesen Lucifer választott volna ki magának: teremtést-újrajátszani, próba-szereplésre.)

Ápr. 11.

Az éjjel megölték Belgrádban azt a belügyért, aki a háborúellenes tüntetések rendőri fellépéseit irányította! (-) 60. évfordulója jött József Attila halálának, s ez egyúttal a költészet napja is. –Takarítok itthon, és Ili néninél is –, majd egy finom kávé mellett az ő élet-meséit hallgatom érdeklődéssel. (Mindig is életre keltett a belőle áradó szeretet-aura, s ahogy nyílt asszonyisággal viszonyulva férfitársadalmunk ezernyi problémájához:... meg nem állhatott előtte képmutatásban senki!)

Gáborral üzenet megy Anyjának: az Eliade könyvét nem tudtam beszerezni már, a kiadóknál sincs több a „Szent és profán”-ból. (Földrajz-jelesét újságolja unokám, s... hogy holnap horgászni megy.)

Estefelé – mintha ennekelőtte mi sem történt volna... – a rosszemlékű lakótárs, Tene állít be, – s petrezselymet kér. Nem adok neki, a betört ablaküvegekről is hallgatok. (Nem rovak föl... semmit – az én némaságom tükrében talán jobban észreveszi magát. A magam részéről... ma sem érzem bűnnek – de annál többnek! – hibának... a mi méltatlan kapcsolatunkat.)

Az Irán iránt mesterségesen létrehozott német-orosz ellentétben – ... hisz minden mindennel összefügg –, a világpolitikának az egykori győzedelmes francia egzisztencializmusra kimondott halálos ítéletét... vélem felfedezni. (S) az orosz Jelcinnek az iráni ajatollahhal esett (TV-s) kézfogásában:... a németiség jövője – egy közös ellenségképpel – minthacsak megint... a toll hadonáncainak megbízhatatlan ítéletére bízott volna –!

Verset írok:

Eduardo Flores – az idő elszaladt –,
Szeressük Apollinairt és a szavakat –
Öljék egymást mások! – (És verseljetez róla
Ha még tudtok, átkot!) Ó kakukkos óra
... Szólal szívemben –, vidul a vérem
(– Valakit még ma meg kell kérnem...
Te találj rám, lábam alól
Ha kifut a tér! Ra – ta – ta – ta – ta – ta...!
A viruló Napba furakvó rakétát
Felcsavarodó idegszálaink élő drótja
Fedezi.) Egy mosolyt égve hagyva –
Hol Picassóra szelíden kiált... Guernica,
S utána Eszék és Szentlászló is szól: Béke!
Legyen Béke! A harc földjén végre!
Örökre álljon élére az a pillanat! –

... Eduardo Flores: az időnk elszaladt
– Spanyol anyának magyar zsidó fia
Néma szavad torkolattüzével veretes
Soraid felszállnak majd az égre,
S a Nap ott veled kelt új dalokat!

Ápr. 12.

Morzsi kutyámmal veszkéldöm... most, hogy nem eszik... s egymásután többször is kikéredzkedik (:) szelíden szétfeszítem kedves puli-pofáját, s belédiktálok két hashajtót. Béketúrón hagyja, s... egy óra múlva elégedetten simogathatom végig talajsöprögető bundáját – de sokan is neveztek el őt ezért „lábtörlőnek” vagy... még többen, szörzetéből előcsillanó szemeiért „aranyosnak” s... ugyanennek másért is – tán elől-hátul... még engem is megtévesztő bámulatos egyformaságáért – naponta! (Most alszik... Tán a kutyáknak is van védőszellemük?)

S míg idebent nyugodtan kutyászkodom, odakint pihekönnyen szállingózni kezd az áprilisi hó. Némán, morcosan nyeli magába nedvét a föld...

Ápr. 13.

Hamvas Béla jellemzésében...: ez a mi észak-nyugati tájegységünk – hosszú teleivel – az unalmas, időjárásra-koncentrált tudatú embertípust termelte ki – olvastam valaha – ... s utána gondolva mármost e megállapításnak: igazat kell adjak neki – (s paradox-mód – épp a délről-ide! származottak fáklyavivő törekvéseit... keresztthordozásba fordító tapasztalásaim okán. Papunkat V. J.-t is... egy ilyen típusú, az elklerikalizálódott egyházközségi viszonyulásoknak ellentálló személynek ítélném én – ökumenés késztetéseivel – ... az ember öt lehetséges típusából magát természetszerűen kiforró, vezető személyiséggé is így emelkedhetett ő ki. Ismeretlen dimenzióikon töprengek ezen a magányos vasárnapon – míg kinn a nemrég még mind-mind újra támadt, nem épp hamvas, de ordas szél – energiái fogytán végre... mintha kifulladt volna: megcsendesedik.)

Ápr. 14.

Utópia ez, vagy sem? – csoda tudja – de... most hallom a rádióból: chipek lesznek a kukákban: mérni a szemetet (... az eszem megáll!!!) Verselnivaló mi is lehetne jobb ennél: nézzük csak!

Szemétre dobva...

Szemétre dobva metrumba

Fukar talentumok

Teljét kikukázták

Teleszemetelték

Kedvét-álmát

Univerzum Univerzum

Csasztuskává aprózva szét

Fizetetlen rímeidért

Minden mondanivalód

Agyonnyom talentum-adód

Chipről álmodón a kukák

Mérhetetlen a sok szemét

S mind akik hátrahagyták

Aljáig kavarva teljét

Öröklött szégyenné

Gyalázták

Mártival bio-paplant nézni megyünk. Most még nincs rendelésem, – de, ha már Gábornak vettem – karácsonyra másik unokámnak, Dettinek is feltétlen kell majd vennem – ilyen egészséges éjjeli takarót, s... megnézném: milyen is az az új – a mi fogyasztói tapasztalásainknak megfelelően átalakítva legyártott (kisebb s vékonyabb kivitelű) – derékalj (amit forgalmazójánál, Ancinál nemsokára megtekintünk Az előző német cég, hogy felhagyott e bio-termék gyártással, s már egy svájci-magyar KFT kezdi azt újra készíteni –: svájci gyapjúból, magyar munka-technológiával és jóval alacsonyabb áron kínálva.)

Ápr. 15.

Telefonon, a darabja 20 forintos cuccokat ajánlanám (ismételten) s kínálnám... hálásnak ismert kis menyemnek –, miközben ő már félúton jár felém. – Keresett már...: mondja, s...

perceken belül jön is: 3 darabot kiválaszt maguknak, s (... másállapotának betudható másra-figyeléssel s rá egyáltalán nem jellemző, csökkent sebességgel –) távozik.

Magamra maradva: ... esti TV-m Sebő Ference, mai népzsenénk e trubadúrja ragadja magához figyelmem (:), „Ha mi jól sáfárkodunk erőinkkel: meg tudjuk mutatni Európának, hogy milyen! – Nálunk u.i. ... kicsiben minden európai áramlat meg volt található, mindig is – pl. a latin vagans-dal ritmusára a Megismerni a kanászt... s azután: az ugrótánc is így születhetett meg!” – Jó ezt ma közmédiában hallani. Nagyon jó.

Ili nénihez (... meghívásra) fénykép-nézni állítunk be délután, Mártival. Szépen elrendezett albuma – féltő gonddal összeállított s féltő család-szeretettel átitatott... összeállítását lapozgatni. (S mint valaha Apám hasonlóan gondos, művészinek mondható összeállításából: ebből is... – tiszta szellemiséggel emlékező szavak kíséretében – egy teljesnek vehető hasznos élet pereg le percek alatt a szemünk előtt.)

Ápr. 16.

Valósággal ragyogott még az én (álombéli) kezemben... az az ötszáz forintos érme (:), melyről tudvalévő, hogy... ilyen pénz valójában nincsen: mikor is Ili néni... egy ötszázasa felváltására kért volna. Nem tudtam eleget tenni kérésének: álomból mindössze ennyi vált valóra. Nyilvánvaló, hogy agyunk adó-vevőként működik – s álomban... így értesülhettem én előre e mai megghiúsult pénzváltói műveletről. (De hogy egy korábbi álom „háromnegyed négy lesz öt perc múlva...” idő-meghatározása mire vonatkozhatott? – rámnézve rejtély... s nem egyeztethető tényleges időmmel –. Ismeretlen idő-dimenziót sejtek mögötte, vagy egy még meg nem történt, vagy tán egy előző életben történt... eseményt.)

Félórája egyébként, hogy sűrűn hullong alá a hódara. Tüzelő dolgában nem épp kívánatos nekem ez a szemtakaró odakinti függöny-fejlemény...

Ápr. 17.

Aki szerint... a rózsafüzér-ima a Sátán mesterkedése volna (? – tán maga White sem mondhatná erről azt, hogy ez Sátán-i m á d a t!) Fialat szívvel s ésszel, jómagam azonban – bevallom – valaha szintén babonáságot tételeztem fel erről az imáról (sőt, megítélésben magához az igazsághoz, mintha máig sem kerültem volna közelebb!) – De ma már inkább a New Age agytornái közé sorolnám s úgy vélem: a múlt századi protestáns White – hozzám hasonlóan – szintén... csak tapogatta a dolog lényegét!... merthogy a mondott szó hatásmechanizmusa dönthetné csak el e kérdést, s... az új hullám s a rózsafüzér – szerintem – ebben még egyeznek is.

(:) Ismerős házaspár felnőtt fiát holtan, feketére égett csontjaiban találták meg... itt, – nem messze lent a Tóparton, egy elmúlt évben, – s... azóta a két szülő. földöntúli kapcsolódás által – rendszeresen folytat e fiúval beszélgetést (Ki tudhatná megmondani, jó vagy rossz-e ez a kapcsolat! – ami ismeretlen, az egyúttal megfoghatatlan is, s én meg nem szólnám őket ezért – velem is megesett „boldogult ifjúkoromban”, hogy... tananyagból készületlen –: kitűnőre feleltem fizikából, s méghozzá oly tökéletesre sikerült, idegen szavakkal nyomatékosított előadásban, hogy magam is elámultam felette! Sokkal több ismeretlen dolog munkál e világban, mint azt gondolnánk. Amikor megszűnök én, és megszűnsz te, s... Ő kezd élni bennünk: megszűnik a mi és a ti is akkor, s már... csak Ők léteznek tovább: ez a többszám lehet a Mennyország!)

Ápr. 18.

– Azt kell hinnem, sváb vagyok egészen – olyan nagyon meleg a szívem s úgy csillog a szemem... a Trink, trink, brüderlein trink dallamát hallva. (: fél-sváb apám énekelte ezt valaha – legalább ilyen jókedéllyel, rokoni körben, pinceháton, búcsúkon vagy csak magánvalón – ...

de hányszor!) Gábort mazsolás cipócskákkal várnám, de nem jön! – megint én megyek hát Miklóstra! (Mohamed, hej... de szeret is arra a hegyre fölmenni!)
Este egy rádiós-felhívásra, ill. a Sadolinnak nevezett új festékfajta reklám-pályázatára figyelmezek, s... ehhez faragok egynéhány beküldhető:

Kerítése csupa csín

Ha festékje Sadolin

Sadolinnal fessen fára

Tartósan csillog a máza

Vegye s vigye csupa csín

Öné az új Sadolin

Elégedett lesz a csínnal

Fessen fára Sadolinnal

Kerítést nem károl varja

Sadolinnal ha takarja

Zsákbamacskát ne vegyen

Festékje Sadolin legyen

(Sadolin: költő-kín – fillért fialó kín-rím)

Ápr. 19.

Tegnapi könnyed napom böjtideje jött el... Két régi kutyás, Mária és én találkozunk kinn a parkban. – Ő Ladyvel, s én Morzsikámmal bóklászunk, s beszélgetünk. – „Tudja tán?... kik lövöldöztek itt a napokban!?” – hosszú történettel válaszol kérdéseimre. Tudja s... látta, hogyan rohángáltak vagy 20-25-en itt: felnőttek, gyerekek vegyesen együtt. Egy tizenéves kezében a disznóölökéssel –!... Megkérdezte ettől: ‘Ez... minek!?’: ‘Valakibe... bele! –!’ – ennyit felelt az neki... s futottak fel a szabadtéri színpadra mind – de előbben végig-tördelték még a szélső széksorok támláit – (... Igen, ezt már én is láttam! Nehezítetten rettenetes világunk bővelkedik egyébként a hasonló történetekben – tudjuk azt mindketten, egybehangzóan!) Szóval ők lövöldöztek...! Gyerekek. – Plusz-ízélitőt is kapok aztán még a mondottakból. Morzsával hazafelé-menet... egy hungarocellt (várakozva) morzsolgató kölökhadba botlok bele. Körülöttük már minden merő fehér, s... én nem állhatom meg – noha látnivaló, hogy csakis erre a megszólításra vártak ők eddig, – nem állhatom meg... hogy szóvá ne tegyem előttük a látott valókat. A 17 év körüli... kiöltözött (debil) nagylány (tán valamely felnőtt srác épp mostanában ronthatta meg?) kinyitja rám a száját... (s erre) ... hihetetlenül trágár kórusban zeng fel az egész ármádia körülötte: körben... mind-mind rajtam köszörülik a nyelvüket... (Olyan obszcén ajánlatok hangzanak el, hogy lángvörös lesz... a lelkem is tőlük!) Mindennél fontosabbnak tűnik ezért számomra: egy gyorsított helyváltoztatás, megoldandó sanyarú helyzetemet –! De nem ám az ő számukra! – Utánanyúl a fejemnek, s könnyű tavaszi fejfedőmet kézbekaparintja a... tízéves forma bandavezér – suttyomban... ahogy biciklivel beért engem. – Megragadom azonban a grabancát, és ő... nemsokára vall nekem (... Szabó Ferenc volna ő: aki... a Kocsi utca 4.-ben lakik!) – arról vall, hogy... a székeket... nem ők rongálták meg s még hogy...: „Az a... Töfi bandája volt!” A szétszállingózott banda egyenként odaoldalalog aztán hozzám: a... lefogott bandavezérért kérik „elnézésemet”, majd... gyerekes magamegjátszással, két 15 éves hangosan feddeni kezdi a tízéves vagányt. A színjáték, hogy úgy mondjam hatásosnak bizonyul. Nem engedem egykönnyen ki a kezemből azonban s csak... miután vagy ötször ő is bocsánatot kért már – hagyom szabadulni a fiút! (Most mit kezdjek én ezekkel a rendőrségre tartozó információkkal?) ... Ahol mindez történt... már a

Pálma Szálló ajtaja is betörve – az Esterházyak valaha szebb napokat ért Pálmaházának új, külföldi gazdája meg... nem siet a felújítással De mindez már az illetékes hatóság gondja kellene legyen! – Csak egy járőr kellene ide, de hát... az Ady Endre úton is – ahol pedig az új rendszer is szeres volt a rendre még nemrég – különös... de ott sincs rendőr-járőr napjainkban! (Állítólag félnek a mi rendőreink. S ezt nem is tagadják! Fizetett parkőr volt itt még tavalyelőtt, s már most csak mi kutyászok... pattoghatunk a villámhárító körkörös feladatkörében!)

De még nincsen vége! (mert még ma...) megtudhatom a TV-ből, hogy épp ma 125 éves a magyar rendőrség, s hogy Kuncze Gábor SzDSz-es belügyminiszter – személyesen – fizetésemelést ígért e napon nevezett rendfenntartó testületnek – (no meg... a Híradóban, hogy Grétsy tanár úr kesereg a magyar nyelv romlása felett: én egyenes összefüggést fedezhetek fel a távoli TV-s hírek, s mai testközeli „élményeim” között.)

Node,... permeteztem is, cementes lével megfogtam egy málló kőfalat, s virágot ültettem (... sőt) a Szalai szomszéd falán szolgálmi utunkra... átpöccintett döglött patkányt is – melynek utóbb párját megtaláltuk aztán a Mándlné szomszédi kertjében (:)) kettejük haragvásainak e jelét is eltakarítottam, – s immár eszembe se jut, hogy... elcsodálkozzam az újabban fehér bohóc-szerepben tetszelgő TV-s kisgazda Torgyánon. (A képernyő mindent kibír...)

Az éj leszállt. s fél tizenkettőkor nekikezdve még egy hajvágásnak... egy jólsikerült frizurával kárpótolom magamat...

Ápr. 20.

Az öreg Jung – számomra szent pszichológusi lelkületével... s az ... „Ez az én testem, ez az én vérem” ihletével... (s ennek „kollektív neurózisként” megélt tudatával) járultam ma szentáldozáshoz, – ezt egész valós megromlott világunk jobbítására ajánlva fel: ma igazán katolikusnak éreztem magamat: egy egyetemes hitvallásnak szükségességét olyannyira átérezve, hogy az elképzelhető összes hitbéli nézetkülönbség... szememben liturgia-tárggyá, az istentisztelet különböző módozatai lehetőségeivé zsugorodott vissza. (A reformáció ha istentiszteletben mélyebb átélésre törekedett egykor, viszont ma már – hála az anyanyelvi szövegeknek – mi magyar katolikusok is részesülhetünk a közvetlen hangütés által elnyerhető kegyelemben, – s (...) a papnak Istentől nyert hatalma nélkül ha nem képzelhető el a hívők átlényegülése sem? – ezek ketten ha két nyelven beszélnek s így... oda az áhítat! –? ... Eszerint évezreden át tulajdonképpen... mind rosszul miséztek volna? Szerintem: igen!)

De mire nem figyelmeztetheti az embert egy „tudományos” előre jelzés (?) – ezen a mai Föld Napján: – „az Apokalipszis 20. fejezete szerinti egyezer esztendő lezárulása ideiben – ... a legműveltebb keresztények latens nyugtalansága megéledt az ezredfordulókon”: hallom „A tudomány hírei”-ből. – (Szerintem meg:... így... nem tudomány, hanem... a legsötétebb babona szokott huhogni –! – Észak- s Dél-Korea hírei töltenek el igazából ma félelemmel, még sokkal inkább, mintha a szomszéd Koszovóból érkeznének ezek. Ma mindenki jövőlátó, a média jóvoltából –, de én köszönöm szépen az ilyen össznépi úttévesztéseket.)

Kimozdultak a kisiskolások: a Lovarda tájékán – ahol Morzsival kettőben sétálgattunk... – énekszóval... tűnik szembe az egyik... aztán egy másik, csupa-piros-melegítő testneveléscsapat; odébb biológiából tart kérdezz-felelek szabadtéri foglalkozást tanára egy harmadik csoportnak, míg a negyediknek – s ezek tűnnek a legrokonszenvesebb ünneplőknek: megengedettett... csak sétálni, s töltekezni a természet ezernyi sejtelmével... (:)) „Ne, ne bánts a virágokat!” – ... áll a mives írás, dupla-féltéssel figyelmeztetően az egyik tóközeli kiskertkerítés rózsafáihoz rögzített fatáblán, s ez a szívmengetően természetes szövegű közvetlen hangütés igencsak megörvendeztet. (Hogy otthonomban... aztán... a rádióból: – „E napon Tata határában vemhes szarvasokat lőttek ki, s vágták ki kicsinyeiket”...: ezt kelljen hallanom! – Istenem, Istenem –! – Mondd, miért! miért... miért... hogy a Remény Napját oly nehéz ma

horizontodon felfedeznünk: a sok-sok meg-nem-gondolt gondolat meddig terjesztheti még köztünk, mint ős patkány... a kórt...)

Ápr. 23.

Mai TV-m – egy itthoni, háborult véres kutyaviadal melléköngéje lecsengtével – a franciák egy új filmjével igencsak meglepett. – Köznapi kérdések megfelelő ábrázolásával, a témát érzelmek nélkül fölvetve – elérték,... hogy (:benne) a sex se natur, se vulgár, se pornó... ne legyen (és mégis téma maradhasson!) – Vajon mire s meddig érkezik el ezzel rendezője, azt figyeltem végig...! s a tanulság kézenfekvőnek bizonyuló lett végül: ez a film (címét nem tudnám megmondani) ez mindenekelőtt csakis francia maradt: úgy, ahogy... a „Körhinta” is valaha – más okból bár – igazából s velejéig... csakis magyar! – Gyerekeket és felnőtteket közös nemiségük párhuzamos megéltetésében a sex már ismert, de soha ki nem ismerhető kérdéseivel szembesítve (:) ezt a filmet, ill. témáját: újra az ember természetes (perszonális) szeméremérzetével rendezték... A mértéktartás a franciák nemzeti tulajdonsága valóban – állapíthattam meg végezetül. S ez, jó szerepjátékokkal, kifejezetten a francia filmművészet nemzeti értékeként funkcionált ma. (S politika-mentesen, természetesen.)

Hankiss is fél...? Ma éjjel lejegyzett hosszú TV-s monológjának jellemző mondatai ezek voltak: – „Ha igaz, hogy a félelem forrása a kontroll hiánya, akkor mi Magyarországon nagyon félhetünk. Nálunk... arra nevelik az ifjúságot, hogy: a veszteséget méltósággal el tudják v i s e l n i – szemben áll ez a siker-orientált amerikai magatartásmintával –! Roosevelttel mondta: – ‘Semmitől sem kell félnünk, csak magától a félelemtől.’ – Remélem, néhány év múlva... már emlékezni sem fogunk arra, hogy mitől féltünk mi olyan nagyon... 1997 áprilisában!” –) – Reméljük mi is (ugyanennyit, ha lehetséges! –)

Ápr. 24.

Félelmes szorongatottságok görcei oldódnak bennem, s lassan-lassan meg is szűnnek némelyek.

Virág János esti bibliaórájának egy mondata: az elhangzottak közül: – „A protestánsok tömegesen térnek meg!” (Kérdés marad: hogy... hogy s miért kellett protestánsná lennie bármelyiküknek is?! Ha a felekezetiesség csak... egy... felelőtlen politizálás ügye /s eredménye/ marad: áttérésekre nem is lett volna szükség. Se oda... se vissza...! S nekünk katolikusoknak – sokkal inkább mint megfordítva – elvégre tőlünk pártoltak el ők...: illene már magyarázatát adni annak, mi készíthette őseinket annak idején ugyanazon vallásban protestálásra –!)

Két élelmiszer-csomagot kaptam a Máltaiaktól (s nem tudom, hogy duplázódhatott ez meg!) TV-s Friderikusunk ma... (Mi-aaa-uhhh...) macskául beszél. Merthát... ki c s a k magyarul beszél: mind... hótt-szegényen él – egy kis nyávogás az ország belsejében, s... cincoghatnak az egerek szerte s szélen! – Csak az nem gazdagszik meg e szegény népen, aki nem tanult meg nyávogni ekképpen! –

... Itt helyben azonban egy Bánk nevű... kutya ugatott illetlenül ma, kinn a tóparton sétálókra. – Hogy embernek avagy... kutyájának hűségét kívánta volna e nevezet kifejezni? – nem tudni! Ki tudja: nem szociál-zavarodottságok telitalálata volt-e ez a bántóan hangoztatott elnevezés!) – Levente Péter műsora TV-ben ... lelkét a felhőnek, a lelkét... a fának, a lelkét a szivárványnak jeleníti meg, – képző-, ipar-, és bábművészet, node... még a színészet sem adhatná meg azt a nézőnek (egymagában ti.) – mit így (vegyesen...) ez az újszerű eszköztárral tüntetön kerekült mesemű: magávalragadóan kínált ma nézőinek. Semmiképpen sem csak egy mese volt ez a sok közül...

A csehek nép- s nemzetben gondolkodó államfőjénél, Vaclav Havelnél s ifjú feleségénél tett személyes látogatást Prágában ma János Pál pápa.

Ápr. 26.

Azon bölcsködöm: – Vajon megmondta-e valamely bölcs a fideszeseknek, hogy... mind... kik ma politikában súlyozni mernek: magukat diszkvalifikálhatják ezzel (!) Úgy balanszíroz most ti. ez a párt az ő lehetséges szövetséges pártjai között, hogy tagjait óhatatlanul rákényszeríti szinte az állandó elbizonytalanodásra! Holott öközöttük is (elsősorban) összefogásra lenne már most szükség... (Ám, ha nekik – langyosság esetén – még attól is kellene félniük, hogy... azért meg... az Isten köpi ki őket? Pl. most, azon töprengve Gidai Erzsébet „véresszájúsága” dolgában – tatai előadása nyomán érte őt e címkézés –: hogy is miként is alkudhatnának ők meg! – Jellemző egyébként hogy mennyire nem találjuk már... – mi, többszörös hazugságban felnőtt nemzedékek – az egymás jellemzésére épp megfelelő kifejezéseket! Így válhatott pl. ez a „véresszájú” is... tkp. az „igazmondó” szinonimájává. Habárha éppen nekünk kellene... „félszavakból is megértenünk egymást”.) Közszereléshez jutván viszont,... hogy egy pártoskodáson felülemelkedő „köznépiségben” mennyire nem vagyunk elveszettek mégsem: azt ma Deutsch Tamás, a FIDESZ alelnöke értette meg velem! Minthacsak a fentieket illusztrálná – ő... ki épp most jelenti be a rádióban: politikusként... ha végez: filmrendezőnek csap majd fel. (Noná, hogy! Hiszenhát azt gyakorolja szüntelenül.) Akárhogy is...: súlyoznia kell a politikusnak, s küzdelméhez ma (vagy talán minden korban) ... csakis kettős magatartásformák kínáltatnak.

Másfelől meg: pont egy ilyen pártos küzdőtér hősi halottjának tekinteném én, – sok másokkal együtt... azt az éterben-említett (...) Jendrassik Györgyöt is, – kinek 1947-ben, – később majd összes hazai szabadalmáról lemondani kényszerítettén – el kellett hagynia ezt az országot. Anyám konyhai szabász-asztalán – melyre munkás Apám..., magát továbbképzendő, sorakoztatta látványos gonddal előkészített műszaki könyveit: láthattam én esténként rá... erre... a Ganz-dízel gyors-motor találmányt szabadalmaztató s előttem akkori gimnáziumi tananyagomból egyébként ismert – feltalálói névre. S most – csillagként áttörve a nagypolitika felhőin... csillan elém e név újra a múlt ködéből (s... éppen jókor ahhoz, hogy egy elementáris életörömhöz juttasson.)

Ápr. 27.

Olvasni jó? Bizonyára az, – ha engem: mint valaha sokk-terápiával kezeltet: Viktor Farkas „A létezés titkai” c. műve – e drasztikus kezelés tekintetében... olyan – ismeretelméleti kérdésekben való... tisztánlátáshoz: – ez eljárás lényegi megértetésével, s a kezelés összes mellékhatása érintésével – ... olyan értéshez vezet, amely még a TV-zést is léleképítő alkalommá válthatja át számomra;– az 1965 és 85 között felhalmozódott magyar államadósságainkat taglalón, a gazdaságpolitika szemléletes átvilágításával – ez a mű... úgy lehet, az egész világ történelmi feketeleves-kínáló sokkterápiáit... kicsiben s nagyban is kézzelfoghatóan világosabbá tette ma számomra.

Ápr. 28.

Túllépni a külsőn, s... bensőnk felé nyitni: Nostradamus egy 400 éves, –1999 aug. 11.-re időzített jóslata (merthogy... ekkorra, azaz Klára napja, a fény-világosság nevezet előtti napra – teljes napfogyatkozást jelzett ő) – ma... a még nagyobb önismeret szükségességére, egy különös találkozás emlékével látszik inteni. (:) Különös volt... az a hely maga is, s a helyzet még inkább! – A Szárliget-i temető, – a megyei központi „Családi Intézet”-ben foglalkoztatott temetési énekhar egyik tagjaként, – ott ... enmagammal szembejövő fiatal hasonmásomban..., hogy én magamra s ő... énbennem magára ismerhetett: ez az egymásra-ismerés –, – múlt, jelen és jövő történéseinek magunk-szabta határait tágítandó párhuzamban: áttörésre szolgáló egyezések-hasonlóságok talányos lehetőséggel játszó emlékképeivel – olvasom magamfeledten „A létezés titkai” c. spirituális könyvet – s foglalkoztat folyamatosan e titok... (Béka ha levélzöldre, gyík s más hidegvérűk... ha fűre s fának barnájára hajznak, – a kaméleon is ha

környezete bármennyi színével összehasonulhatott? – úgy hiszem – az ember különféle lelki változásait, belső átalakulásait is épphogy ilyen tréfákkal fedheti: – hasonmás külsőkkel... hasonlóan védheti-óvhatja a maga természetét...)

Ápr. 30.

– Még tegnap: befejezte a fásszín munkálatait Petreki, s én ma... már a környékét is rendbe tehettem. Bejárati ajtóm is átfestettem, főztem, majd még... kimentem a boltba. Eljött Gábor, s... én a máltai csomagból számára félretett, rózsaszín krémmel töltött (étvágygerjesztően finom) süteménnyel vártam őt (: „Egér, vagy mi a manó kóstolta tán...” – mondom én, annak apró hiányosságaira célzottan, mire ő magabiztosan állapítja meg –: „Ezt nem egér rágta...!” – s mind megrágta, mind megette, bepakolta jóízűen az én unokám. S... „akkor hát... jó?” – véltem én. –) Megpróbálok majd a boltból is beszerezni ilyen szuperjót, ám efféle édes-selejtrel... valószínű, hogy... csak a caritas-szolgálatot látja el, s csakis időnként... a győri gyár (A javát persze külföld kapja, s nekünk marad továbbra is a templom-egere hiányállapot –.)

Május 1.

Naptári torlódás, 4 napos munkaszünettel: ennek a mai napnak szerteszét terjedő nyugalma ritka öröm tapasztalni. Igen tanulságosnak tűnő foglalatosság – a Hattyúliget utcai új Kávéházát megnyitó Barta... első látogatóit e napon szemrevételeztem (:) volt tanácselnök, vagy... az egészre nem különösképp kíváncsi, ám annál inkább néhány csírázó super-egzisztenciával találkozni igyekvők – ahogy egyre-másra érkeznek az „avatásra”. Sokan vannak – s ez esetben nem is csoda... hisz nem mindennapos története van ennek az új létesítménynek. (Hogy is felejtethetném én is pl. azt a páratlan élményt, melyből az ehelyt állt Barta-háznak egy éjszaka végbevitt lebontásával részesedhettem. Mivelhogy... a Műemlékvédelem fafejűi ... e család számára huzamos időn át nem engedélyezték a bontást:– annak a letarolt házhelynek látványát, mellyel egy reggel az arra járókat s így engem is... megleptek, – mint a rendszer-váltás egyetlen meggyőző bizonyítékát – nem feledhetem, ha száz évig élek is, soha már –. Előző este... még az ősi fészek előtt róttuk Morzsimmal mindennapi sétautunkat, s másnapra... a megszokott sarok az utolsó tégláig eltűnt szemeink előtt. S... íme: e virtus engedélyezett eredménye! Időszerű is volt ez a váltás, – egyrészt, mert az a régi ház... semmi különösebb műértékkel nem bírt, – másrészt: jó helyre tették... a város e célnak legmegfelelőbb helyére tervezték ezt a most megnyílt új vendéglátóhelyet...) Sokan jöttek, s még többen fognak az idők folyamán betérni ide... a szomszédos park felé jövet s menet. S hogy nincsenek már a régi kötelező májusi felvonulások –, s... sok más zavaró tényező is kizárva: ez az igazán szerencsésen indult – „Pressó” név helyett „Kávéház”-ra keresztelt... polgári vállalkozás: szép jövőt jósolhat magának.

Máj. 4.

Anyák Napja vasárnapján túli, időtlen ünneplésben: a templom alkalmasint otthonnak is tűnhet az ember számára. Mint nekem ma a mi kis ferences templomunk. – Szentgotthárdról szólva elmondhatom u.i. erről a mi itthoni kis műemléki tiszteleti helyünkről:... bárha a szentgotthárdiak temploma az ország egyik legnevezetesebb ilyen helye – én nem cserélném a mienk imádságos bensőségeit ennek látványos, nagyvonalú freskóiért (azok lehettek u.i. bármily különlegesen híresek-szépek: belőlem minden kezdődő áhítatot kiölt a falra festett lófarkon ragadott levágott török fej látványa.) Egyébként emlékezetes kirándulás volt ez a – karvezetőnk volt zeneakadémiai évfolyamtársa kórusával összehozott – baráti találkozónk: kórusunk már a misén is szépen szerepelt, egy esküvőt is még – műsoron kívül – végig-énekeltünk, s hogy aztán... ennek nászmenetéből – egy autó is kivált, s a városhatárig elkísérte buszunkat, s... ott autós tiszteletkörrel vett búcsút tőlünk: szép volt.

Máj. 5.

„A hőmérséklet ma reggel Szentgotthárdon +12 fok”: közli ország- s világgal a rádiós meteorológia, s e szokvány-szöveg most egész másként cseng fülemnek, mint ottjártam előtt...; – emlékezetesen szép, látnivalókban gazdag élő múltjával, benne utcák-terek feltűnő tisztaságával –, (s minthogy útközben Veszprém tisztaságáról is meggyőződhettem) – már szívem 36 fokos melegével is... meg kell mondjam: Tata etekintetben mintha e két város mögött kullogna. – Utólagosan azonban – mégis azt mondhatnám csak: szép ez a mi városunk is, és én biztos vagyok abban, hogy ennél még sokkal szebb is lesz! Hiszen most... – a népszerűségére sokat adó – Kerti Kati főpolgármestersége idején –, igen sok foghíj, hogy beépült itt: már az első lépések meg is tétettek ezirányban! Csupán egyetlenegy nagy városszépítő nekibuzdulás hiányzik –, s... csodák is eshetnek itt még –! (Ez viszont a szükséges szociális átrendeződések ill. hatósági rendteremtések nélkül – se elvileg, se gyakorlatilag – nem fog menni!) –

(S) mint azt meg is álmodtam – ... Bajon, ottani barátnőmmel... utcai padok híján: egy beton kerítésszegélyen végigült beszélgetésből – megtudhattam még, hogy... egyik közös ismerősünk valóban nagyon beteg.

Este lányom falujában: a Miklós-i templomban egy kórus-szereplés vár (– miközben én mindvégig... folyvást a mellettem álló D.I. viselkedésbeli rendellenességeitől tartottam. – No, s nem történt baj!)

Máj. 6.

Petreki hitelbe dolgozott ma fásszínemen...

Máj. 7.

15 fokot esett tegnaptól mára a hőmérő higanyszála: – rettent a dermesztő hideg, s hogy... esetleg hiába várom Jóskát. – ... Az ég ura sötétre borzolta szemöldökét – mégis remélem, nem az eső érkezik előbb. (Bárha... az is kéne, csakhogy... bontva áll... befejezetlen a fásszín udvaromban.) – A széthúzódozó időben elnézegetem még a kajsi barack kezdeményeit (: jó híradással szolgálna ez az őszi termésre nézve, de... a négyféle éghajlati zónák újkori teljes keveredésével megzavart időjárás egy gazdag termést illetően: óvatosságra int.

(U.ez a keveredés okozza minden bizonnyal, hogy hazánk lakossága – mértékadó vélemények szerint – egészségében minden mértéken felül megviselt lett!) –

Jóska végül mégiscsak megérkezik.

Máj. 8.

Magyarországot mintagyerekként emlegetik – (befektetések dolgában ti... a világ pénzügyi hatalmasságai) – míg nálam: államilag támogatott tőkepénz híjján – P. Jóska kénytelen ma hitelbe dolgozni. (Legalábbis elgondolkoztató ez a helyzet, amennyiben... „az állam mi vagyunk”!)

Máj. 9.

Rendben a portám, s egy frissen szabaddá lett földdarabbal is gyarapodhatott kis kertem – ezt fel is ásom ma még – s mind befejezhetem estére a kinti munkáimat. – Morzsi éktelen ugatással a megérkező Gábort üdvözlí –, elmenetele után én tovább ások (s hajszára pontosan, lélegzetvételnnyire együtt a természettel – u.abban a pillanatban végzek minden kinti foglalatossággal, amikor elered az eső. – S... még csak föl se néztem az égre!)

Két hónapnyi... Környezetvédelmi Hivatal előtti veszteglése után, ma végre – szíves főnöki engedéllyel: az én 7 talicskányi bontási törmelékemmel feltöltve azt – ... elvitték a nevezett cég rendelte konténert (: nekem az ő pontatlanságuk s ingyen-fuvaruk is igencsak kedvező-jól jött.)

A meleg májusi eső-áztatta kertből frissítő fürdőre sietek be este aztán a lakásba, be a fürdőszobába, s onnan egyenest a TV elé húzódok. (–) Hátam, gerincem emberesen sajog ekkorra már, s deréktájon... egy velem-született porckoronghiány is fájdalmas panaszolásba kezd. (Teherbíróképességgemmel ma alaposan visszaéltem, úgy tűnik.)

Máj. 10.

... Nyáreleji utastalanságával menetrendszerűen rója köreit az Öreg-tavon Ajtony. Ülök egy padon a parton, lábaimhoz telepszik Morzsa – nézzük a sétahajót... s hallgatjuk a túlparti gimnázium átszűrődő hangszóró-hangjait. S a közelgő ballagás búcsú-daláról... jut eszembe egy 40 éve otthon-örzött tarisznya, egy hamubasült pogácsa, s a vers Reményikről:

Legyek a kendő mely könnyet töröl
Legyek a lomb mely mindig enyhet ad
A kéz legyek mely váltig símogat,

(s erről... az is, hogy én ma is azon az úton járok, melyen, – a... diák-szlang-témát feldolgozó s utóbb... akadémiai levelező taggá választott nyelvész-tanár urunk – mielőtt 56-os példamutató helytállása miatt Tatáról eltávolított – jó osztályfőnökünk, Bachát tanár úr... 1957-ben amelyen innen elindított.)

Május 14. Vasárnap

Számomra a kibékíthetetlen ellentétek napjának tűnő nap ez...

– Walt Disney erőnyerő Herkules-figurája (néhány éve amit messziről kikerültem volna s... egy papírboltban tegnap mégis rámsózták:) egy otthon kibontott leértékelt árú levélpapír-csomagból köszön rám. E hasznavehetetlen, ízlésromboló szerzeményt... időtlen idők jövő-ideje mélyére süllyeszteném le – ám közben felötlik bennem a kérdés: unokáim ugyan milyen véleménnyel lennének az effajta konzum-kultúrtermékről... (s ráérezve a dolgok mélyére: tudom, jószívvel ... ezt nekik én át nem passzolhatom.)

– Ennek az agresszív izompacsirtának ellentettjére is rátalálok aztán (... a TV-t nézve: egy éltes kozák életerős magabiztos alakjában –; ő u.i. egy... 70 éves szunnyadásából új életre kapott kultúráról szólván – ezekkel a szavakkal ad jelt magukról: – „A kozákság élt, él és élni fog!”) – Az öreg TV-s riporter (Máté György ...) már ennél bizonytalanabb: az angol s az amerikai férfi közti különbségeket felvető megítélésben – mikor is e kérdésével... mindhiába próbálgatna a válaszok alá biztos talajt adni ő: ... nem sikerülhet neki: azonos nyelvűekről lévén szó, esetben ez egy tyúk-tojás dilemmába ütközik u.i. – mely nem a különbség, de az önazonosság kérdését vetné inkább fel! Ebben pedig a magyar férfi/asság/ – ennek megkülönböztető jegyeivel t.i. – előbbre való témává tehető.)

Este aztán már az amerikai munkamorál komédiába átcsapását szemlélhetni a képernyőn: – egy japán-amerikai film... ahogy egy gyárnak munkásai munkaőrületében – a japánok diktálta ősi munkamorál híveit s az amerikai herkuleseket egyaránt... megnevettető módon láttatja. (A rá következő politikai visszaemlékező műsor gyártói viszont – mintegy az Ady-diktálta magyar Muszáj-Herkulesi magatartás tagadásaként – a Kádár, Lázár, Gáspár néven ismert politikus-trojka..., ahogyan... együtt az internacionálét tátogják:... sem többet-sem kevesebbet nem jelez: minthacsak a magyar politikai patópálság végét akarnák dalukkal ellenpontozni...)

Máj. 12.

Határozottan úgy tűnik – mint azt szociológusok osztályomra nézvést jóelőre meg is jósolták – szinte bizonyos, hogy megszokott társadalmi helyemről... eggyel lejjebb csúsztam (:a fásszín-adta kényszerítő körülmények folytán: 15 ezres tartozásom... még egy teljes hónapon át fog mételyezni egészségesnek gondolt maradék rátartiságomban.) Az OTP felé ugyan

sikerült letudnom minden (ház-cserével képződött) hitel-tartozást, ám mindenképp elvesztettem mára már egy nyugodt középosztálybeliség illúzióját –. (Esetleg... csak most érzem így, – depresszív?)

Tízéves jubileumát ünnepeltük ma Nyugd. Főiskolánknak – s tíz év ráragadt tudásanyagával gazdagabban ülhettem most a válogatott harapnivalókkal terített asztalnál (:)) enyhén szólva is... csóro szegényen. Azok közt a... „csillogó szemű, fiatalos öregek, példás nyugdíjasok” közt, akik mi volnánk: egyik méltatónk szerint. Megtutuk aztán, hogy ezidén pszichológiával, esetleg filozófiával gyarapíthatjuk tudásunkat, – s hogy... ehhez ismételt TIT-támogatást kell nyerjünk!

– (Hazatérve s az üres szobában a TV-re rákattintva: a Horn „egyrészt-másrészt” mondatfűzéseiből világosan előlényeglett... mint is próbálja ő – ügynök-leleplezések idején –, a maga sunyin kétarcú álláspontjaival: a valóság látszatos látszatába belekapaszkodva – a saját ügynök-múltjával való ütközéseket kerülni. Morzsi kutyámmal hamarabb szót értenék...! – a „Szólj igazat s betörök a fejed!” népi igazsággal ma sehogysem boldogul a „Ne szólj szám, nem fáj fejem!” népi bölcsessége: a Hornnal kommunikálni kívánók is mind pórul járnak... csalódik, aki jót remél. Fájó magunkban-beszélések helyett pedig... de nagyon ideje volna már egy pezsgő közéletiségnek!)

Máj. 14.

Az okoskodás veszélyeivel szembenézni: nem tartozik egy naplóíró legkellemesebb feladatai közé! Ám az állandó önkontroll, s később a szükséges helyesbítések megejtése: gyönyörűséges próbatétel mégiscsak. (Viszont... ami ma – távollétemben – otthonomban történt, arról a T.Gy.-féle bosszantásról – ... mivelhogy effélében eligazodnom merőben lehetetlennek tűnő feladat volna – inkább nem is írnék. Végreis... elfoglaltam magam, elvégeztem minden napi teendőmet lelkiismeretesen – s amit nem győztem: félretettem, – halasztásra –. Asszociálhatnék ugyan... nehézségeimet illetően – a Bokros-csomag népnúzó kihatásaira is (s ez... még csak nem is lenne erőltetett párhuzam: mégsem teszem. Célszerűen: Zsófi holnapi névnapjával foglalkoznék már csak.)

Máj. 15.

(A stressz utáni másnapok tennivalóira ha éber álmaim figyelmeztetni szoktak:)... éjjel egy úton ... szülőlevelekkel letakart lábnyomokat észlelhettem ma, s annak végtelenbe-vesző vonalán merengek most. Egyrészt már világossá lett előttem az... hogy ő, T. Gy. járt tegnap (loppal) itt – másrészt a végtelenig folytatódó álombeli út: egy szülő-permetezésnek időszerűvé válására is felhívta figyelmemet. Megtettem tehát, amit meg kellett... S kimenve... az Almási úti temetőbe: ott aztán még Ili néni honvédtiszt ösének kegyeleti sírhelyét is rendbetettem.

– Paulától-kapott ültetnivaló májusi zöldekkel – késői spenóttal, vadárvácskával (s lelkem pocsolján-csillangó fényeivel)... hazatérve: indultam aztán el enyéimhez, Tatabányára. –

– Menyemék azonban épp nem voltak otthon – üzleti számításai papírtengeréből kiszabadulva fiam, Géza szakított kis időt rám (s ... mit még soha eddig nem tett: nézett még hosszan az erkélyről utánam...)

Máj. 16.

Hetes hétre való kánikulai meleget hozott ez a májusi hétfőnk –. Ki gondolhatta volna ezt valaha is, egy májusi napról? Nincs kedvem porszívózni a különleges klímájú (speciálisan tatainak is mondható) pára-zuhatagos melegben... – Megállt az idő! – Ili néni aztán elindítja ezt a napot is nekem. (Már megyünk is a Pennybe. Ott pedig olyannyira belejövünk a vásárlásba, hogy a pénztárnál sorra kerülén: ... momentán szűkösen bizonyuló anyagi lehetőségeinkre is fel kell hívjuk a magunk s a... pénztáros figyelmét.) Az infláció felhőjével a fejünk

felett – a bőség kosarát feledve – derülünk aztán egész úton hazafelé ... egymáson. Míg Ili néni – mintegy mellékesen, ... alapos helytörténeti tudással kápráztatja el érdeklődésem – nem fogyva ki az útba-ejtett utcák-házak-személynevek adta história-történetekből.

Otthon: a lángelekűnek is mondható – semmiesetre sem ponyvaszagú – író-különc (...) a TV-ből egyenesen hozzám beszélve – Sebeők János... reálisból spirituálisba váltó elmés „bak-ugrásaival” szórakoztat – s (elemi valóságaim után...) irodalmi csemegékre kiéhezett lelkemből különös verssorokat kívánkoztat elő:

Zsombéki keserves

Kár volt hinnem tegnap
Gázlójából vadlúd-éltem
Hogy egyszer égre kap

Könnyel töltött bélessel
Laktatnám most a torost
Vasport mágneseemre
Két szemem záporoz

Emlékeim körkörös
Cikkcakkba konyulva
Szélnek szerte ezer ős
Dudanótám fújja

Szégyen ide szégyen oda
Szólj csak duda-nóta
Lábunk váltsad ballagóra
Mozdítsd medve-módra

„Nálunk nincs karácsony, nincs születésnap és bulizni sem lehet” –: a kis Jehova-tanúja fiúcska egy kíváncsi TV-riporternek kikotyogta hát gyülekezetük gyermektegy titkát. (Szabályt szentimentáлизmusban, vallásban humanizmust – sem ennek fordítottját – még soha, senki, semmi... hasonlót azonban, sem erkölcsben... nem kodifikált eleddig... Ha jól tudom.)

Máj. 20.

– Megnézném-e (övele) a csütörtöki nyugdíjasok műsorát? – kérdi Ili néni. Nem megyek! Én már láttam, s – D.I.-vel a színpadon – mondhatom: tiszta röhej volt! Ő elmegy... (Nevetni mindenáron? Hogyan! Nem én, nem megyek!...)

Máj. 21.

A hajnali kevés esőnek nyoma se látszik: vadul fúj a szél... De verset írni – pláne egy TV-film ihletésében – így is lehet:

Üzenet a távolba

Mondd így akartad tényleg?
Maradj meg legénynek!

Vidd vidd csak szerelmed
Ahol azt lányok várják
Vitézül vinni kardodat
Szerte hol elvárják

Más aki elénk vágtat
Annak ki lovon járhat
S más a sorsa metszett rózsáknak
Más a szakított virágnak
Ki után szívvel jártak

Gyia ló...! el attól aki
Magát győztesnek hirdeti
S kellenék neki mint abrak
S tán vitrinbe győzelmi trófeának!

Szememben homályos bánat
Mondd tényleg ezt akartad?
Maradj csak magadnak!

Máj. 22.

Meghívót kaptam, a holnapi Vár-béli összejövetelre (3 professzorok jönnek...)

Az éjjel halakkal álmodtam – szomjasan tátogtak egy hordó fenekén, vagy már meg is döglöttek – s lám... már esik is. Vége az aszálynak: úszkálnék, mint hal a vízben, örömömben. (Sajnos, a kajszira későn érkezett...: már az mind elhullatta gyümölcs-kezdeményeit.)

Friderikusz esti TV-s belépője: – „Míg a törpe körbejár, míg az órjás félreáll: miénk ez a CIRKUSZ!” (Döbbenetesen jellemző találó mondat ez mai közállapotainkra: egy politikai tudathasadás hű képét láttatja a média tükrében.)

Máj. 23.

A 15 éves háború évfordulójának (– hogy befejezésének? azt csak gondolom, mert megjegyezni az egész estből mit se tudok – szóval a 400. fordulóra hívtunk a Várba egybe – valaha itt „dolgoztam”, vagyis inkább csak tébláboltam, – talán azért hívtak...: az előadást kifejezetten unom viszont, s bosszant (sőt: fölháborít) a profok beszédkulturálatlansága. Egy egyetemi tanártól elvárhatnánk, hogy „szépen, jól beszéljen magyarul” –, s... ezek: mintha nem is magyarok lennének: egy kivételével mégcsak egy zsenge érthetőségre való törekvést sem fedezni fel kiejtésükön: egész egyszerűen érthetetlenül ejtik ki a szavakat.

Kárpótolt aztán egy ezt követő gimnáziumi előadás, melynek meghívott előadójában, az író Czákó Gáborban – mint az róla előre már sejthető volt TV-s szerepléseiből is –: benne egy sokkal érdekesebb egyéniségre találhattunk, s... merész témájából következően is nagyívű filozofikus tudásanyagra, melyből bőszéggel engedett merítenünk. Jelesen... – a III. világháborúra vonatkozóan – melyben, egy másik hivatkozott író szerint... „magának a kommunizmusnak s kapitalizmusnak harca folyt” –! S a többit is idézve: mi... most a IV. világháború idejét éljük épp (... ebben pedig önazonosságunkért folyik a harc!) Mi, kis népek – kiket a kommunizmusnak sem sikerült egy-akolba terelnie – megint csak hajszoltságban élünk. A most divatos liberális demokrácia viszont önmaga sírásója lesz! – hiszen... ha mindent szabad (?) ezt a „szabadságot” is szabad lesz elnyomni. – Mi jelenleg tehát egy önellentmondástól szenvedünk (s ... én tkp. leírni sem tudom: mennyire elszomorított ennek a helyzetnek – bizonyára csak látszólagos, de számomra mégiscsak valóságosnak tűnő – kilátástalansága...) S még – elterjedése előtt... az internet agyakat egybemosó, vagy ki tudja milyen liberál-irányultságú szellemi terrorja is! s ha... már (állítólag) ma is jellemzők középiskoláinkra az u.n. fejkvóták? – megérhetjük azt is mi még, hogy írni-olvasni sem tudó osztályokkal indítanak tanévet. (Hozzászólásában János pap a s u m e r e s t e m s a m a g y a r i s t e n szavak azonos – e g y e t l e n – értelmére hívta fel a jelenlevők figyelmét –: miközben jómagam folyton-folyvást egyetlen gondolatot viaskodtam:... a „Megvesztegethetetlen” szó... vajon melyikünkre s... mennyiben érvényesíthető jelzőként ebben az értékvesztő világban –.)

Máj. 24.

Ili nélinek mutatom hirtelen elváltató két kezem, s ő orvost ajánl – ennek a vizesedésnek ellenszerét ill. gyógymódját... egyikünk se tudja (!) Viszont – bárha nekem sem tetszik egyáltalán ez a tünet (szívemmel lehet a baj!...) mivelhogy az orvosok által gyakorolt személytelen kezelésektől módfelett félek (–) máris rámondom: nem megyek orvoshoz! – Nem győzöm viszont – kecsesnek semmiképp sem mondható – kezeim állapotát figyelemmel kísérni. – Ezek a kezek valaha évtizeden át... naponta szépen zongoráztak, színpadon többször is –, kapáltak ha kellett, gyermekeket ápoltak, főztek, vagy írtak s más hasznos dolgot műveltek, s... már most annak se tetszhetnének viszont... ki még pár éve azzal lepott meg, hogy „szép”-nek láttatta volna velem azokat (Mit is mondott K. Éva? – „Nekem az ilyen dolgos kezek tetszenek” –: mondta – egy kirakatrendező szemével ... s én tudtam: Nem! – nem neki, de... Zwickl Rudinak hihetek, annak mit ő baráti szavakkal – közös ifjúságunk egy táncmulatásában... ugyanerre a kézre mondott: „n a g y”! (egy összefogottózdós tánc után... kezem a kezétől elengedve: szépnak mondható külsőm e kézzelfogható hibáját – miért-miért nem: tán... hogy el ne bízzam magam? nem tudom miért – de ezekkel az őszinte szavakkal illetve, – s tán mert köztünk udvarlás szóba se jött soha – ez még jól is esett.) Mert én mindig úgy fogadtam el magam, ahogy engem a Természet Egy Istene megalkotott, s... eközben rájöhettem: a kéz soha nem hazug, szemben az arccal, mely álarcral kendőzni mindig ügyesen tudja magát. Szó és tett különbsége – mint fogalmi különbség is egyben – ... közönségességben sosem feloldható ellentét! (Az ember egészségét pedig... saját maga tudhatja leghatékonyabban helyreállítani: legjobb lelki-szellemi segítőink kéznél vannak ehhez s a... fűben-fában lévő orvosság is hozzá! – De... csak ha előbb felfogtuk, hogy maga a betegség – legyen az testi, avagy lelki – ... nem egy természetellenes állapotunk.)

Máj. 25.

Hősök Napja

Mit is mondhatnék Zilahy versére, mely a mai alkalmi utcai ünnepségen hangzott el fent a Hősök-terén...: ez a háborús kitüntetés-szerzők... betyárballadójaként hatott ma rám, s egyáltalán nem a hősiesség dicsőítéseként –:jobb szerzőt is találhattak volna ezalkalomra!

(Egyébként ez a nap – május utolsó vasárnapja – „gyermeknap” is egyben, s a TV ezalkalommal ennek egész különleges értelmezésével lep meg: a nepáli kultikus gyermek-istennőket olyan színben mutatja – ... mintha nekik hatalmukban állna... megszüntetni az emberek faji, vallási s etnikai különbözőségeit. S nekem eszembe ötlük: a nepáliak tán a sztár-kultusz ellenszerét fedezték fel ily módon? –)

Estére viszont „gyászba borul felettem az ég is” – a Híradóban... amint miniszterelnökünk szájából (... ez Abszolút Hősietlenség jegyében megejtett előzetes választási beszéde során) – a következő mondat hangzik el: „– 100-nál is több filozófust képezni!... Mi az ördögnek!? Még politikusból se kell annyi!” –! (Egy... országot hülyíteni kötelező marxista tanokkal lehetett! A beteg gondolkodást gyógyítani igyekvő: funkciójában mindig is a politika házi-orvosaként működő filozófiát... irtogatni –: ma legfelsőbb szintről lett ajánlott! – Ahogy teljességgel elképzelhetetlen a politika háborúság nélkül, s éppígy megfordítva: – e kettőt összebékíteni a spirituális erővel bíró filozófia igen-igen megfelelt kezdettől fogva pedig!... nem is véletlen, hogy fél tőle Horn.)

A Donnál-halt, ismeretlen végű szeretett nagybátyám, Túri László emlékezetére írom aztán:

GYERMEKI KEGYELETTEL

Az utolsó honvéd-tanyán
Véred mikor a Styxbe folyt
S elállítodván Föld-Anyád teje
Te visszaneztél magyar mezeidre

Hol fiaikkal anyák haltak sorra
Doni hómezők vérszínezte partján
Visszagondolva Istenre Hazára
Egy pillanatra utoljára
Tán még visszagondoltál
Nyakadba ültetett régi kishugádra

S Ég felé mutatott utat akkor a két karod
Darócos két vállad a földre bukott
S jéggé fagyott remények éjjelében
Rákóczi Kossuth és 56 Népében
Isten-szerelemmel áldott Máriánkkal
Magyarok Boldog Asszonyával
A mindig újra felkelő boldogok
Húszéves magyar szülötte-krisztusok
Reménye lettél örökre Te

S minden sóhajok ellenében
EZ A REMÉNY élni fog örökre!

Máj. 26.

Helyi újságban olvastam, hogy újra igényelhető Önkormányzatunknál – rászorulóknak, lakásfelújításra – szociális kölcsön (kamatmentes, sőt... akár vissza-nem-térítendő is .) 7-8 éve – a házzal együtt átvett 100 000-es jelzálogkölcsönt ... sem sikerült volna visszafizetnem: egy u.ilyen kedvezmény nélkül...: annak egyik-napról a másikra négyszeresre növesztett kamatát u.i. lehetetlen lett volna állnom. Nekem akkor... egy keresztény képviselő asszony ajánlotta fel segítségét – tudomást szerezvén egyedülálló, kényszerű helyzetemről. (Mára... az ő székében már más ül. – de... hogy most megintcsak rájuk vagyok szorulva, az tény; s ez már igazán kellemetlen: esetleg még megaláztatással is fenyegető kényszerhelyzet nekem –! Szerencsére ma nem olyan kétségbeesítő a dolog, mint akkor volt.) – Négyféle hivatalos igazoló papírt kell beszereznem még a héten – unatkozni tehát biztos nem fogok –, s aztán... a többit majd meglátjuk! Rászorultságom – szerencsére – semmiesetre sem kelhet különösebb meglepetést: annak helybe-költözésem óta őrizhetik nyomait az ő szociális ügyirataik –! (... S mindezt nagyrészt a „rendszer-váltás”-nak köszönhetően –!) „Csak akkor, ha nem hiányzik!”... ezzel a fenntartással fogadta (még tegnap...) Gábor, a Gyermeknapon tőlem neki-juttatott ötszázast. (Paff! S... mit mondhattam volna én erre...?)

Máj. 27.

Mézesmadzag-ostort... ugyan ki látott! (Azzal áztatott ő, hogy fia majd megcsinálja a tetőmet: tetőfedő hiszen az ő tanult szakmája. S... most mégse: a feketemunka veszélyeit rettegési fülembé! – De... azt hiszem: Ili néninek mégis igaza van: ha egyszer... „ilyenért már megbüntették” őket!) – Szociális helyzetem szerepjátékainak ez utójátéka egyáltalán nem szórakoztató, inkább csak szomorú. – Ili nénivel egytérfelelen volnék bár: rossz lapjaim elől ő saját rossz lapjait folyton rejteni igyekszik mégis. (– Mondom neki: végig... az Ady Endre-úton – majd meglátja – ... üzletek lesznek a mai lakások helyén, s a fű helyett autó-parkolók, nemsokára! – nem hisz nekem, – pedig már most... 1-10-ig számolhattam össze az ittlétem óta itt kialakított árudákat. A velem egy-telkű Horváth házat is kinézték már – ám az öreg, valahányszor ezt tényleg megvennék: rendre följebb srófolja árát. Csak azért, hogy tovább maradjon..., s ne kelljen Kanizsára, felesége ottani lakásába átköltözniük.)

Máj. 28.

Reggel. Körben a Tóparton... az áprilisi-májusi széllel (6 kilométer hosszan...) egy kiadós séta. Nem vagyok egyedül: kiránduló gyerekekkel tele Tata – és sorra meg is szólítanak s kérdegetnek a látnivalók felől. (De jó is itthon lenni!) Majd beveszem magam a fák közé (:)
... gévagombát azonban hiába keresek. Látnivaló viszont végig bőven akad: az Általér csobogó csendjében pl. szemmel láthatóan jól érzi magát egy gyönyörű méteresre nőtt sárgaliliom-csoport. A fű lekasálva (azaz nyírva) s... szinte beszédes a sok összevissza egymásba csavarodott viharverte korhadt fa-rengeteg nyomán... most beállott rendezettség. – Szép a táj! Gévagombát is lelek, mielőtt üres kézzel érnék haza – egy kilót fedezek fel belőle – egy korhadt fa odvában világít felém halvány kénsárga csokra! – otthon kirántom aztán, s felét – fóliában, kóstolóba... Ili néninek vinném. (Ő viszont változatlanul rosszul viszonyul dolgaimhoz:... mérgezéssel példálódzik – holott én jól ismerem, mondhatnám... szinte az összes gombát.) Márti édesanyjának viszont – mi tesz Isten? – kedvenc étele... pont ez a gomba! S... köszöni szépen.

Három nappal a júniusi nyár előtt: még fel kellett fűtenem otthon a szobám – Orbán hű magához: estére hideget hoz...

Máj. 29.

– Ezen a csütörtöki napon a Jiking-játék csupa negatívumot sorakoztat elém, a meteorológia is csupa hideget jósol, s... érzem: minden oldalról – mint tökindát tápanyaghiánytól, ha szenved – gondosan meg kell támogatnom magam. Idegeim regenerálásához: hogy elég lesz-e egy hét? – nem tudom. Rossz, elnémult rádióm (Sokolról lévén szó s az ő alkatrész-hiányáról...) egyelőre hiába várja felépülését. Nomeg... mikor is vehetnék... újat! (Ajjaj...)

Megállapíthatom magamról: depressziós vagyok –. A 33 évvel ezelőtti súlyos, önmagam ellen irányuló depresszióm magam mögött hagyva –: annak ugyan már csak az emléke kísért ma. (Valami megváltozott akkor bennem. Valóságosan is, bár az akkori orvosi technikával kimutatni ezt még nem lehetett! – de minden orvosom súlyos betegnek minősített. Jobb lenne erről nem írni – nem is olvasni... – de ha a kezdeteknek ezt az elhibázott voltát... figyelmen kívül hagynám, már nem volna lehetséges járható útra találnom. – Életemet, annak minden vonatkozásában meghatározta ez a kezdet: előbb a szakadékba lefelé, aztán – mindenegy kínálkozó életerő-gyökérben megkapaszkodva – ... fölfelé. – S egy ismeretlen, félelmetesen új vidékre kerülve: egyedül... s ott elhagyatva, helyemet vakként kitapogatva: fedezetlen hagyva sérült valóm, úgy élnem... az adott élethelehetőségekkel –, hogy meggyógyuljak –: nem is volt ez hibás kezdet talán!? Ördögi kísértések útján: eljutni Istenhez és magához a Teljességhez (:)
ennél többet talán nem is kívánhat az ember! – Ez maga az Élet (s) így gazdag, s így boldog az, aki megtanul kapcsolatot tartani Ővele s imádkozni Őhöz.

Máj. 30.

A TV „Ablak”-ot becsukták mára, s én is föltettem kerti kapumra az új lakatot. (Ketten is ígérték ma, hogy jönnek:... se Zsuzsi, se a szerelő nem jött.) Egy verset azért megérett a hosszú várakozás:

Hinnéd-e, hogy egyedül jó lenni
Gondolatban semmi rosszat tenni
A világnak dolgán elmerengni
Míg kint fúj a szél...

Míg kint fúj a szél s a fákat tépi
Idebent a lélek harangja régi
Kondulásokkal tűnő szerelmét idézi
Nyaramnak mit befűjt a tél

Nyaramnak mit befűjt a tél már vége
Szent Ifjúságom vizei beállva
Bús varjak csapata szállt a tájra
S szép halaim ficánka reménye
Kedvem mind zavarosabb mélye
Szavak oxigénhiánya lankaszt

TERÁPIÁS NAPLÓ II.

Az 1989-es társadalom-mentes rendszer-változás idejéből

1997. aug. 2.

Tegnap még, – egy röntgenorvoshoz, hogy fölküldtettem Ili néni ügye végett s „... Lelet nincs – mondtam, hogy t e l e f o n á l o k!” – hátrított, holott se nem telefonált, sem leletet nem adott előtte a doktor úr – s ott, egy ötszöri visszasorolás miatt egy türelme-fogyott asszony, őt hogy letrógerozta, én... egészségügyi viszonylataink ily látványos parancs-uralomba billentettségén ... már nem is csodálkoztam.

– S ma az Ady Endre út egy kihalt udvara, – öreg barátnémnak adott megbízatásként, hogy kettőnk gondoskodására várt? – rendezgetés közben... a néni nagyapjának, ill. annak kitagadott szép leányának históriájával ismerkedhettem meg; azaz... hogy miképpen is szerelmesedett bele az Esterházyak Bajorországból behozatott fővadászának szép leányába az ő apja (s) tartott ki... e jelentéktelen beosztott mellett, élete végéig, – nyomorban is aztán... az ő anyja: kettejük küzdelméhez ma is csak gratulálnom lehetett. –

– Nemzeti széthúzás példáját adta, hogy ma... sem a Magyar Szocialista Párt (MSZP) sem a Fialat Demokraták Szövetsége (FIDESZ) nem képviseltette magát ... Oroszországban: a Donkanyarban elesettek emlékére újan emelt magyar emlékmű avatásán! (Csak kis pártok voltak jelen...)

1997. aug. 3.

Vagyok bátor azt gondolni, hogy az élő szeretet jeleit érzékelhetni ... azon, a múlt vasárnapi Karitas-perselyezésén... a lengyel árvízkárosultak számára összegyűlt 151 ezer forinton, – mit szépen meg is köszönt ma a misén résztvevő lengyel küldöttasszony. – Porciunculára, a kapucinus templom fennállása 250. évfordulóját ünneplendően, szép számmal jöttek zarándoknépek Gödöllőről s Bajáról is. Ladocsi Gáspár tábori püspök urunk (ki az itteni Nyugdíjasok Főiskolájának egyik előadójaként is ismert helyileg) – egy csúcsforgalmi közlekedési rendőr szerepbiztonságával irányította a századok forгатagában össze-vissza kanyargó gondolatainkat...

Este, a TV-ben, egy református gyülekezet előtt... Maczó Ágnes (szépreményű, ám délibábos Kisgazdapártja képviselőjében) a közép-európai kis népek nagyhatalmak általi egymással való szembefordítására hívja fel nézői figyelmét.

1997. aug. 4.

... „Minden motiváció nélkül működnek” –! – mármint a manapság nyakra-főre alakuló polgári – s biztonsági őrszolgálatiak –, mondja egy betelefonáló hallgató a Rádió „Nyitott Száj”-ában –; s hogy ... e szolgálatok megszervezése „a polgármesteri hivatal, az önkormányzat feladata kellene, hogy legyen!” – Igenis,... hiszen, miközben egyre homályosabb magának a „polgár” szónak a jelentése: ezek az új alakulatok – nem épp bizalomgerjesztően, – lakóhelyük kevésbé ismert egyéneiből állanak össze! – A politika 89-es fordulata hatalmaskodóképezte zavaros hajlamosságoktól zavart vizein... nem is csoda, ha... mindig vannak (s lesznek is) kik nem tudnak ellene-mondani ily könnyű zsákmányszerzési lehetőségnek.

– Kertészkedéssel töltöm a délutánt. A jövő évi petrezselymet és sárgarépát is elvettem, s remélem belészerelmesedik ez majd a tavaszi anyaföldbe. (–) – Öreg barátnőm, Ili néni a szomszédból... búcsút vett tőlem egy időre: innen Balatonboglárra utazik, ahol a lánya várja őt egy üdülőben. (Tizenhárom éve múlt, hogy nekem hasonló szerencsében volt részem.) – Tízévi ittlétem újabb megpróbáltatásaként – ... a még Lyka Károly által építtetett s azóta

szobává átalakított tornyos kis szaletlim időtlen csendjében mélázva (–) most meg: legfeljebb ha képzelhetném csak, milyen jó is volna belemerítkezni a Balaton hullámaiba. (Bárha e hely „genius loci” szelleme – a nemrég tudomásomra jutott ténnyel, hogy ... itt lakott ... ő, a neves művészettörténész – kiválóan emlékezve egy valaha olvasott Lyka Károly-tanulmányra: valójában, engem magasan kárpótol holmi kétheti üdülőcsekkékért. Legalábbis ma így érzek.)

1997. aug. 8.

Váratlanul és szokatlanul hangsúlyozott kérdése a médiának: – „30 000 munkást lehet-e egyszerre elbocsátani?”! – Tudjuk mi már, jól tudjuk azt, hogy ... „igen”! – ám ezúttal Romániában esett jelentős tüntetés a „reform”-intézkedések dolgában, és nem idehaza! – Messzi a Jövendő s hideg a Lélek Napja ma. – Mint homoktengerben a strucc tojása, várja éniünk az Egyetemes Napfölkeltét (s ... még jó, hogy e várakozással az örökkévalóság emberi mértéket is vehet. S...) talán ... így remélhetni ma már – a bürokrácia útvesztőinek burjánzásában – e mértékkel: az ún. zsebszerződések napvilágra kerültek jövőidejét is. Pl.: azt is ... melyről paradox-mód a régi idők egy szocialista (kommunista) jelmondata jut eszembe ma: – „A föld azé, aki megműveli!” – Csapodon – (merthogy itt történt az eset: az osztrák Rupert Krempel magyarországi földterületet szántott fel magának, s hozzá külterületen fekvő utakat is! – S azt mondja:... ‘ő maga szintén mérges volna, – ha a földjét más szántja be’ – Nocsak...)

1997. aug. 11.

Rádiós-hír, s hihetetlen érdekes. Az emberi evolúcióban, egy szükségszerű szelektív kiválasztódást ... nagyban elősegíthetne – úgy gondolom – az az új „távolba látó, halló s é r z ő-készülék” (: miáltal e médiahíreknek megfelelően (szerintem) az emberiségnek (a ma megszo-kott s eltűrt) agymosások helyett immár... agy-mosakodáshoz lehetne szoknia! – (Istenkísértés bárha... elgondolni is egy ilyen készülék működtetését.) – S aztán?

Bekapcsolt TV-mnek egy villanó-felirata, mely szerint „WC 100 forint f e l e t t” (ti. használható ez,... a Hungaroringen) – szóval: e felirat ... számomra úgyszintén felette-nagy képzet-társításokra ad lehetőséget ma; mint pl.: „Dániában kerül sorra, hogyha túl kényes az orra! – Szükségét kamatra végzi – akár nő itt, akár férfi! – Skótnak lenni luxus ott, ahol diktál a dolog!” (No ... merthogy végtelen megalázzónak tartom: az átlagdíj kétszerese mellé ... a „felett” határozószót társítani; ez egyúttal a pénzhatalom ordító gusztustalansága is!) –

1997. aug. 12.

– Levelet írnék egy rokonomnak, kárpótlási ügyben, s... tudom, hogy hiába minden kérelem. – Az apa (a II. világháború éveiben) ... hogy németnek vallotta magát, anyanyelvileg s nemzetiségileg is besoroztatott a német hadseregbe (... s halálára ráadásul) még a házuktól is megfosztották családját! S a földjük is (s még) a... gyerekek ágyát! ahogy visszakérte volna özvegy anyjuk (s őt) az új „gazda” akkor akasztással fenyegette (?...) Ennek az anyának négy kiskorú árváért s két vénséges vén nagyszülőért való hősi helytállása... 40 év múltán – ugyan miféle „kárpótlást” is remélhetne! – Főként, hogy mára már ő is halott: hogy is remélhetné már magának azt!

Boldogasszony napi virrasztás kezdődik ma. –

1997. aug. 15.

Hajnali világosság derengésében (...) huszonegynéhányan lépünk ki – öt órához közeledvén az idő ... a kapucinus templom ajtaján. Kicsinek érezve magunkat, s ... az Isten házában töltött kilenc óra betelvé: – a Magasságoshoz közelebb kerülve, Rá bízva gondjainkat az Ő akarátá-nak teljességére. (A magánál hatalmasabban bízó emberlélek, ha úgy tetszik, mindig is az evolúciót szolgálta kicsinysége „eleve-elrendelt” közegében.)

Négy üveg szilvalekvárt s négy lecsót tettem el ma, Ili néni újszerű módszerével.

1997. aug. 16.

Reakíváncsiskodtam, mint húsevővirágra a légy (s ez... nem volt éppen örömteli élmény) – annak a meghirdetett vitorlásversenynek a híreire, melyet ma egy hete plakátíroztak ki –, de én csak most olvastam végig. – Idézet, szöveghűen ...: „Nevezési díj 2 dl tiszta alkohollal egyenértékű szeszes ital a köz javára. Gyengébbek kedvéért néhány el nem hanyagolható italfajta kb. átváltási aránya: – Whisky, konyak, pálinka 0,5 rum, 0.01, likőrök és egyéb körömlakkok 0,6, bor vagy 2 db 0,7-es üveg, sör 5 üveg, pezsgő 2 üveg – A versenybírók elnöke Juhász László (magyar nevén szomszéd – Résztvevő hajóosztályok: Ami a tavon hajózni tud. – A verseny célja ... az Öreg-tavi versenyélet és az Öreg-tó köztudottan gyérülő halállományának védelme.)” – S még hogy... „a még józan versenyzőknek jutalmat” is fog az illető adni, – viszont – „felelősséget nem vállal” itt semmiért se ez az Urbanek; (ki) ráadásul... „sötétben tartja” majd meg e banzájt; – bensőm mindegyre ennek újföldesúri hangnemétől s stílustalan döccenéseitől remegve... e tilosba ragasztott avantgard hirdetménytől – még most, írás közben is – már-már fizikai fájdalmát érzi! E nyilvánvalón felelőtlen hangnemtől, – mely mintha kinyilvánítaná magáról: elszámolással ő legfeljebb (... egy új) Jóistennek tartozna csak! Rosszul alkalmazott irónia, ha visszafelé sül el...? Privát, azaz r a b l ó-hangneme a lélek sérelme.

1997. aug. 21.

A mostari hidat, – egy elvakult katonatiszt magánakciójának betudhatón (annak háborún túl véghezvitt) ... robbantással víz-alá-került 25 eleméből – a munkájukat ingyen végző magyar katonai alakulatok – ma,... mégpedig „Bosznia és Horvátország barátságának a jegyében” (?) újra fel(aزاز helyre)-állították. – „A magyar egy hídverő nép” – mondja horvát barátunk a TV-ben.

1997. aug. 23.

Mézet kaptam ma (én kedves s nem ellenséges?) szomszédasszonyomtól – ... akitől visszajövet... „Azilium” (idegen szavak szótára: sziget) hallom az éterben, s ihletet ad ez egy verses szövegelésre... Esőt jósolnak az állatok – kertemben ezer méhe dong s indul a lába virágról virágra; ... tartaléknak a sív' reggelekre: üres esőhordóm telve... (s) a kertből szobámba lépve, televízióm így dorombol: – Ikrásan ízletes, úgy az a méz! – téves tudás ikrásodás ellen kellemetlenkedni! Kellemes a méz frissen is, de leginkább akkor jó, ha... ó! Egy kanállal reggel: ajánlja az orvos. – (S) mivel e szó nem alattomos (de édes) – sütni kezdek nyomban. Mígnem minden gondom tovaillan és sorjában enyész. (Kevés ott az ész, ahol sok a blabla! S jól teszi az, ki most abba hagyja!) – Merthogy én ma egy üveg mézet e szöveggel kaptam kézhez (finnyás, kényes jótevőm mai hamiskás) tettének köszönhetőn –: „Értékevesztett ... Ikrás... Savas vagyok...” (– mondta ő, s tudtam róla már: legfőbb hibája volna: más-más szerepet játszani naponta! – Ó, merthogy a konyhára mit is hoz – te jó Ég! önmagunkhoz valón a... hűség! – Nagy kísértés... – s ettől óv e fáma: az üresség érzetével gondolni egy-másra.)

1997. szept. 9.

– A két Korea: nagyhatalmi érdekből kettévágottan (:) Észak és Dél – az egyik hírforrás szerint (:) a világ legveszélyesebb tűzfészkeiként parázslanak mostanában. S... hogy Északon, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaságban..., mégpedig ma – Kim Ir Szen, a duce születésnapjának megfelelően – a 85. évet írják? S történjék bármi: e két államban a m ű l t győz majd a j ö v ő fölött? Avagy csecsemő-idejével a jövőnek, könyörületért – ha már semmi sem segít – a k ö z ö s múlthoz kell majd fellebbeznie –? – Nem(csak) egy nemzet ügye ez! S én a drezdai pokolból szabadultak finom észleleteivel követem e jelen (világ)háborús történéseit. –

1956 dicsőséges napjai minthacsak egy történelmi közjáték lettek volna! Semmi sem változott azidőtől, a világpolitikát ma is csupa igaztalan erőszak uralja...

1997. szept. 15.

A rendőrség előtti nagy (4 napos) vértócsa nyomait mára, végül is eltüntették. – (Tegnap szoltam itt az egyik rajta általlépős rendfenntartónak –: aki is a takarítónőre hárította a felelőséget!) – Nem messze egy kábelközpont vastag fémajtaja, a csakazértis-rombolás sikerült példájaként – s ez is már... tegnap óta – szintén a földön hever.

– 280 ezer aláírás gyűlt össze a FIDESZ földtulajdon-népszavazás aláíróivein (200 000, mi elég. Ám, mitől lenne lehetséges a HAZA földjét népszavazatokkal megvédeni?!)

1997. szept. 17.

(–) Izsó Mihály kisgazda (képviselői!)... ülősztrájkjához, mely ma kezdődött, így szolt egy rádiós hozzászóló: „– Tartsa meg otthon a képviselő úr – ne a Parlamentben, közpénzen!” (Hogy mi volnánk külföldnek – e példából következőn – tán a legszórakoztatóbb nemzet? – Igaz netán a kósza híre ennek?): s ... nevetek, csak nevetek – magam előtt látva említettem képviselőt, ki... otthonában egyfolytában 48 órát „ülve sztrájkol”! – Vajh, aludni lehetne-e ezenközben nekie? S tüköre volna-e neki a TV, amint... képet épp arról képez, otthon ülve ő... amit élvez? Neje... hogy körötte kering, gyereke sipákol... macskája nyivákol... míg ő tányérjáról rántott csirke-falatokat csipeget a gondviselés kegyeibül! (Ily parlamenten kívüli képviselőt viszont én csakis férfiként képzelhetnék magam elé. S magának még tán ő se: saját magát...) –

Egy hete tart már a flaszter-csere az Ady Endre út középső szakaszán (s) „hát... ez egy jó út volt!” – elegyedek szóba az egyik itt dolgozóval. – Az meg, munkásvoltának régi-jó öntudatával feleli nekem: – „Igen, ez egy jó út volt...! De most közúzalékos lesz, és az a... jobb!” (:) Ja, legyen! A jó helyett a még jobb!? – Sajnos, a mai hatvanasok képzeiteiben nagyon is élő még ama haladás Rákosi elvtárs-féle módja – ki is... ennek a végső határát szó szerint „a csillagos égben” jelölte volna ki! – (Isten nem is éltette őt sokáig!)

1997. szept. 19.

Vörösmarty, Kossuth, Petőfi (szülői), Blaha Lujza, Deák Ferenc, Görgey s... végül a négy éve itt nyugvó Antall József miniszterelnök... sírját kerestük fel, az otthoni Nyugdíjas Pedagógus Klubbal – Pesten a Kerepesi úti temetőben...: Antall egyszerű fakeresztjét, sok-sok friss virággal díszlő borostyános (... kívánságának megfelelő) sírját keresték... hárman is, asszonyok, Erdélyből. – Ők még Nagy Imrét is felkutatták volna – s mondtuk, az nem itt található –!

A gödöllői Grassalkovich kastélyt: még a helyi útagadó-elleni tüntetés (lezajlása) előtt látogattuk meg. Mai nap már gondban lennénk ezzel az úttal!

– A Vár Történelmi Múzeumában fenn...: Horthy Miklós kormányzónak ama „kiugrási kísérlete” szövegének ... az 1944-es német-megszállást-megelőző idők szülte, jóslatszerű szövegét olvasva – abból mi... sok-sok év múltán sem hiábavalón – egy népe mellett elszántan kiálló, hűséges államférfi gondolataira hangolódhattunk. S nyilvánvalón ebből az ő egyéni igazára is, – ti. hogy... aki őutána jön, az már csakis német csatlós lehet. Egy Szálasi-féle plakátszöveg aztán... sajnos, már a bunkósbot diadalát bizonylatolta elénk. (S itt mi mind, mint a Rákosi-időkben volt gyerekkorúak)... valaha – Horthyját, Szálasiját egy kalap alá véve –, még azt tanultuk –: „Hitler utolsó csatlósa (Európa legalja) a magyar volt” –! Ám ma már egyre többen éljük újra saját igazunkat (:) miszerint: – Ha nem bliccelhettünk el 1918-ban... egy véres verejtékezés utáni megostoroztatást; ha viselnünk kellett, 1921-től 1939-ig a töviskoronát, s ha kereszthordozásba kellett belehalnia... a háború annyi magyar katonájának s... annyi éven át! ... a leruhátlanítást követő évek szégyenteljes valóságát betetőzve – ... időben 1956 ecce homojával útjuk bevégezvén! – a feltámadásban is... kell, hogy részesüljenek –

mindazok... kik együtt járták végig e krisztusi keresztutat. (S azt gondolom: csak akik abba belehaltunk, részesedhetünk majd ennek a dicsőségéből is –! Azt... a Kerepesi-temető bejáratánál lévő, tegnap fölfedezett sírt meg – Rákosi nevével ti. – ... süllyessze végleg a feledés mélyére a történelem!) – Ma ért véget egyébként az Ady Endre út felújítása, s tényleg „sokkal jobb lett”, mint előzőleg volt! –

– (Holnap) érkezik majd Tatára Horn Gyula, a miniszterelnök –, olvasom egy nemzetközinek hirdetett tóparti találkozó rejtett kis hírét, a 24 óra c megyei lapban. (Korvin Mátyás tán okosabban tett volna hasonlókat!) – ... Szarvasi polgároknak –, azazhogy... az ottani szlovákoknak... a hazaiakkal való egyenjogairól tartott ő egyébként ma – miután Meciar szlovák elnök nemrég lemondta egy Magyarországra szóló meghívását... tartott ő ott egy előadást. (– Ki itt a Jancsi bohóc? Melyik a két elnök közül?)

1997. szept. 20.

A baloldal kinyújtott csápjai? – a volt KISZ-tábor előtt veszteglő 3 BIT-busszal ... – Szlovákiából érkeztek vendégek mai kétkulacos politikánk újabb szégyenletére –, s z a v a z n i (:) nevet adni annak, ami megnevezhetetlen? – egy háromigenes szavazólapon... (!?) a szlovákiai Felvidék maradék magyar hazafiúi irányultságait földtulajdonlásra át-manipulálni (mai) magyarországi ... aláírással? – Ha így igényelnének ők maguknak földet – a Baloldali Ifjúsági Társulás (BIT) u.i. ezt ajánlja röplapjain tagjainak (–) miféle következménnyel számolhatnának ők ezután ... már otthon (:) kérdem én e fiatalok helyett is (kiket, úgy tűnik: személyesen... maga Horn bíztat ilyen balgatagságra!) – az 56-os „pufajkás”-nak minden bizonyal agyára ment bizonyos évezredes faji kirekesztettség-tudata, ha a Felvidéken ő a legjobb magyar így akarna lenni!

– Bulányi Györgyöt, az első katolikus bázis-közösség (a BOKOR) vezetőjét s... annak létrehozóját – ... merthogy végül is elismerte mára a II. vatikáni zsinatnak egyes rendelkezéseit (:) egyháza feloldotta a kiközösítés béklyói alól, s először, –15 év múltán... itt Tatán misézhetett ő. (Emlékszem... ő... volt, ki a katonai szolgálat megtagadására buzdított s... nem is eredménytelenül. – Nagy ráhatására, bizony, hogy több magyar fiatal is inkább a börtönt vállalta, mintsem hogy rossz ügyet szolgált volna –!)

1997. szeptember 25.

– Fogyasztóvédelem? – ama Soros György szerint (Amerikából szólva!): „fejlődő országokban a vevőnek kell ébernek lennie, fejlettsben az eladónak”; – szerintem meg, éppenhogy egy össznépi éberség megy ma már az emberek agyára! Ki erre, ki arra az árura „éber” s... van olyan is, aki... „éber álmában”, mint egy hipnotizált vásárolná föl az egész világot (!) S ím, a JEL c. spirituális folyóirata a KÉSZ-nek és (... e Keresztény Értelmiségi Szövetsége lapjának) egy hasonlóan bosszantó agyszüleménye egy hasonló témában: – Milyen különös teremtmény is az ember...! – mondja. Az ember, – ki anyagiak okán nem vállal gyermeket... egyrészt –, másrészt meg – e magatartást bírálva – de (szintén) csak... ott ragad egy materiális világ síkján (!) Igen, igen: – ám, ha igaz is... ennek a Molnárfinak a kesergése – ki a magyar jövő védelmében jelenti ki aztán: – „a bűn intézmény lett s... nem csupán a nő bűne ez” (?) – nekem ma úgy tűnik, mintha ő ezzel a véleményével... figyelmen kívül hagyná az ítéletes Istent! Mértékkel mérve a parttalan Időt: az maga kell, hogy legyen az Isten, s szerintem természetes, hogy ezáltal csakis Rá bízhatjuk magunkat! Ne „végtelenítsen” minket Őkívuile senkise! Ki eltévelygett, Hozzá térhet csak vissza! – Ki Tőle messze kalandozott, verje azt Ő, s ha meg nem térne: verje csak tovább!... (:) Adyra gondolok: – „Be szép ilyen végzetes néppel egynek tudni magunkat!” s... asszonyemberként, mindenféle feminin felhang nélkül: úgy ítélnék, hogy annak... (pl. mint nekem is) – akiben... ama 1956-tal egy elevenszülő lelke koncoltatott fel – ha e lelki holocausttal tovább kellett élnie..., újabb és

újabb jelképes térdreessel lehetett csak megmaradnia. (S nem „intézményesülten”. – Ne ítéld, hogy ne ítéltessél! – ajánlanám figyelmébe mindezért ma Molnárfinak én.)

1997. okt. 2.

Az éteren át Schweitzer rabbi mondja: – az ókori zsidóságban több újév is volt – pl. „uralkodói” – s ez a mostani a „lelkiismereti” volna –! (... a feltételes mód tölemvalón) – A zsidó vallás szerint, „sorsunk mértékét szabja ki az ítéletes Isten, míg a kegyelmi Isten bűnbánatra indító”. – De lehet-e más emberi mértéke (EGY) ISTEN-által elrendelt SORSnak, mint az ember megváltása!?

– A zsidó hit szerint, ezenkívül: „nincs elveszett ember, az Isten megbocsát”... (stb. stb. – Hát hogyha annyira hasonló ez az Isten a mienkhez,... hogyhogy ők – jézusi megváltásról mit sem tudva ti. – a maguk 5758. újévét ünnepelhatték tegnap?! Mármost e különállás – annak összes téridős vonzatával képzelve el azt:... akár helyileg, akár egyetemlegesen: kinek is jó? A magyarnak bizonyosan nem az! De egyetlen más népnek sem lehetséges komolyan méltányolnia azt a fajta... sokat hangoztatva vallásinak mondott, ám valójában politikainak gondolt ún. „kiválasztottságot”,... melynek átok-háttérül e megválthatatlannak-ítélt időszámítás is szolgálna.)

1997. okt. 5.

... Az erdőkitermelő monopóliumok és Suharto indonéz elnök „barátságáról” szólnak a hírek, s hogy nem kell már a globális felmelegedéstől félnünk, mert ... benne vagyunk visszafordíthatatlanul e folyamatban. (:) 1995 és 1997: a Föld történetében a két legmelegebb év volt; – csak tízezer éve, a jégkorszak lezáródásával lehetett ilyen utoljára! Hihetetlen mértékű már az elsivatagosodás, az üvegházhatás és a tengerszint emelkedése! – (szól a Rádió.)

– Vasárnap van (s) a „Vasárnapi Újságban” a katolikus László atya... „a Kezdet tisztaságát” sürgeti: „farizeusi örökségek helyébe” visszahozni!

– Azután ... gyors egymásutánban: – „Csak ... annak van szabadsága, akinek gazdasági függetlensége is van! Az őstermelői igazolvány viszont függőségbe viszi az egyholdasokat!” – poli(tologi)zálnak, szappanbuborékolgatnak (–) továbbá: „Jogi személyek szövetkezéssel vagy egyenként is... megszerezhetik földjeinket s a bank vagy menedzsment kezére juttathatják azt, – a jelenlegi kérdőívek igenjeivel! (–) Nem kérdés ma, hogy utcára kell-e mennünk! – a kérdés csak az, érdemes-e pusztá kézzel!” – (Fejfájdítón özönlenek a hírek)...

1997. okt. 6.

Nem érdekel semmi sem igazán. Túl sok, túl tömény hírözön dagasztja a levegőget. Szmogjába a lélek szinte belefulladás! – (Erőt) fáradok... senyvesztő hiányérzet idegesít –.

Megkezdődtek a Nyugdíjas Főiskola előadásai ellenben. Ezévből filozófiát fogunk hallgatni, Kovács Tádé tanár urunktól. Bevezető előadásán igen szimpatikusan kezeli témáját ő, főként ... a hallgatóival való jó kapcsolattartásra törekedve. – Meglepett, milyen sokan jelentkeztek tanulni e témában. (Bárha) némi magyarázattal szolgálna ehhez ... magának a filozófia szónak a jelentése is: „a bölcsességnek kedvelése” mindig is az öregkor kiváltsága volt ti. – Oroszlányból, Tatabányáról s több kis faluból jöttek, helyi idős-létszámunk szaporítandón, e TIT (Természettudományi Ismeretterjesztő Társulat) által most újra támogatást élvező órasorozatra beiratkozók. (Tán mert sok-sok újraértelmezés lehetőségéhez kell ma napjainkból, több s más-más lehetséges változásokhoz erőt merítenünk, s ... ez zavaros jelenünk háborús fenyegetettségei közepette: épphogy életképességünk erősítheti.)

1997. okt. 7.

(Tatán) a Nyugdíjasok Főiskolájának ezévi filozófia tananyaga ... számomra egy személyes elvonatkoztatást kínál, egy összegzést életem múltó idejének történései tekintetében (:) 1298

előtt... Giotto, hogy befejezi az assisi Szent Ferenc templom freskóit –: a tanszöveg említett hétszáz évének hetven, hét és 0 évekre tagolásával... a magam jelenvalóságáig elérve s (700 éves időeltolódással) végigvezetve életemen gondolataim: a hetes szám ill. ennek tíz-, száz- s többszöröse az élet és halál választóvonalait jelentik (s) ... úgy tűnik ma nekem... (hogy) ha születtem 0 évesen és már meghaltam szinte ... hétévesen –? 14 évesen talpra kellett, hogy álljak! (–) talán azért is, hogy ... ne kelljen belehalnom... egy rossz pályaválasztásba... s egy még rosszabb házasságba! (S)... melytől fogva mindeneket újra kellett kezdenem: bírva a gyerekeim iránt újra-élesztett kötelezettségekkel –, túlélni... a kritikus 28. évemet. – Majd sokkolások, elmegyógyintézeti kezelések elmúltával (egy épnek mondható elmével) – átélve, ahogy az én életem összes addigi törekvése és vágya... a semmibe merül – mire 35 éves lettem (:) már csak a remény éltetett. – 42 éves voltam, amikor meghalt az apám, s engem... Isten hívó szava akkor... hogy újra néven szólított s e hívással (újra) templomba kezdtem járni: 49. évemre sikerült egész addigi életemet felszámolnom. (S) mire (már Tatán) 56 éves lettem, meg is szabadítottam minden rossz megkötöttségemtől! – Sorsomat többé nem béklyózhata a 63. év sem (és) számolok egy teljes újrakezdés reményével is! Viszont (:) e számmisztika szerint, ha tetszik, ha nem: bele kell, hogy haljak majd az én 77. életévembe (míg a 70. mégis egy újrakezdés kegyelmével ajándékozhat meg! – Örökké tart tehát életünk, s akár a végtelenségig várnak ránk a kezdetek. Majd mindannyiunk életében: a végső újrakezdés terhétől szabadító kegyelem... így lesz tán: a halál.) A rádiós „168 órá”-ból egy francia szociográfus véleménye rólunk: ‘hazánkban szembeszökő a sikerorientált, kiábrándult, pénzhajhász emberek növekvő aránya; a stabil középosztály meggyérült és ... vannak itt ú.n. „gyökér-keresők” –: akik állandó kudarcaik miatt központi hatalomra vágynak!’ (Ámde kik is volnának ezek?)! Tüntetés volt a Parlament előtt a magyarok földtulajdonlása dolgában, – míg Észak-Korea határáról gyermeki védgyakorlatok képeit küldték. (Hogy a valóságos veszélyt itt melyik tömörülés is jelenti majd – ki tudná azt ma megmondani!)

1997. okt. 8.

Tatáról ma 13 férfi és nő indított református lelkészi pályáján.

A Kossuth Rádióban ehhez kapcsolatosan... beszélt Márkus Mihály – saját három fiúkról is, kiket ma – a város történetében egyedülálló esemény ez – (szintén lelkész) nagyapjuk szentelt pappá. (Mostani lelkészünk felesége, Márkus Mihályné, míg Eördögh Ildinek hívták s... katolikus volt – már férje mellett, s általa Kálvin-hítuvé „térülve”: maradt ugyanazon közös Isten imádatában. E módon tudnék én is csak képzelni magamnak – vagy még így sem ... pl. felekezet-váltást e mai „végső időkben” –! Melyben oikoumenére kötelezni... mert hogy nem is lehet, de nem is kell: talán ezért nem is akar menni a dolog! Mindenesetre, ha reformátusként ... élni, – halni már katolikusként könnyebb: ahogy azt egy haldokló katolikus anyának mondta volt az ő reformer nagy fia, Luther Márton.)

A parlament megszavazta... a kormány (Horn és csapata) NATO-, és földtulajdonlási kérdőíveinek népszavazásra bocsátását: ennyi a tegnapi non-stop híradások végeredménye. (S még tegnap Alkotmánybíróság kérdőjelezte volna meg ennek jogosságát!)

– Jótékonykodunk országszerte s széjjel; a koldusnak én pl. ötven forintot adtam tegnap (s ma már) arról kapok fülest, hogy nekem fognak segély-csomagot hozni holnap! S (immár) ezt sem szégyelljük! Nem. – Sem a tanulmányi felügyelő, sem az orvosfeleség, – az egészségügyis sem... és a legkülönbözőbb értelmiségiek ... pl. a tuti-turin; – mind a mások levetett gönce közt turkálva (s) keresve egymás társaságában igazmondásoknak, lélek-könnyítő szájalásoknak kiváló terepet. S „A kicsit ki nem becsüli, az a sokat sem érdemli” népbölcsületbe belé-hangyálódva: addig segítjük egymást, amíg s ahol csak lehet. (S míg... takarékoskodva indulatainkkal – reméljük: a magyaron nem lehet úrrá egyetlen pénz hatalom sem! S... majd csak megveszi a tunya tücskeit az Isten hidege!)

1997. okt. 9.

A Fiatalkor Demokraták Szövetsége elnöke (Orbán Viktor) szerint: Minek a NATO-tagság, ha egyszer úgyis idegeneké lesz a földünk!? (Hát... azoké lesz? És hagyjuk!...? Hm. – Nem mind ... aki magában beszél, nem mind bolond: de jó lesz vigyáznunk!) – a politika – ha sem nem tudomány, sem nem vallás (...) embert-próbáló magatartást igényel mindenképp! – S azzal... hogy se pesszimista, se optimista nem lehet politizálás tekintetében az ember (:), a hatalomra kell, hogy összpontosítson ő! S hiába minden – ha a külföldiek javára alkotott földtulajdonlási törvény igáját nyögve, már csak csodákban reménykedhetni. (– A csúsztatás igazmondás dolgában ma felesleges és káros!)

1997. okt. 10.

(Vajon) miféle „Olajfa” is lehetett az a politikai formáció, mely úgy virágzott Olaszország felett, hogy most meg már ... annak földrehulló virágtengerén egy újabb hatalom-éhes alakulat tapodhasson –? Csakis beteg gyökérzetű lehetett... (ez) az olaszok koalíciós kormányát az Európai Unióba átvirágoztató fa. Ez a mostani olasz komédiásdi, ez az egymást kirekesztő kormányosdi játék, – e váltással, mely az olaszokat teljesen váratlanul érte (s mely) egy ... szintén váratlan földrengés-sorozat hullámain használta ki (szélről) a révbeérkezésre ... ez, – ismerősöm szerint – „a dögkeselyűk győzelme”! (S igaz is: megintcsak egy kommunista kormányzat alakulna! Politikai szakértők szerint ez a „világ legörültebb kormányválsága!”)

Itthon Kónya, mint az előző kormány belügyminisztere, buzdít ... a közelgő (csak tudnám, vajon melyik a sok közül!) szavazáson való részvételre – imígyen: ... „Mindnyájunknak el kell menni!” (Kérdés: indokkal-e vagy csak okkal!)?

– A „Ki nyer ma?” – Czigány György költő és zeneesztéta új zenei kérdéseivel – a szomszédságból, Tatabányáról hangzik fel ma, a megyeszékhely várossá nyilvánítása 50. évfordulóját hangsúlyozó rádiós adásban.

1997. okt. 11.

A túloldali szomszéd Margit néni ablakán ismerős cigányok zörgettek be az éjjel. Bemutogattak neki az üvegen át (:), – „Adjon abból az almából”! ami ... ott áll, szép piros halomban árcédulával s eladásra ... az ablakközben –! Merthogy az utcai lámpa arra fénylett rá (...) S mondom: vegyék be azt (s hogy) ő tolmácsolná ... eltartójának, hogy hiába olcsó az almája, nyírségi is (tehát jó) – egy öregasszony álmatlan éjszakáit beleszámítani ennek az árába?... nem érheti meg neki se! – Mustrák elöl sietve... botlok bele aztán a harmadik szomszédba. S ... órála viszont már a saját éjjeli különös álmom jut az eszembe (s) meg is kérdem nyíltan: „Fáj-e még a ballába?”! – Fáj! ... válaszolja s furcsálkodva néz rám: ‘honnét is tudhatom én azt, amiről ő senkinek sem beszélt’ –! (Én meg a világ legtermészetesebb hangján felelem, hogy ... én ezt álmodtam ma. – Van ilyen! ‘Ő is tudja ‘!)

1997. okt. 13.

Tegnapi hír: „száz értelmiségié közt Makovecz Imre építész aláírása is szerepel” (:), azon a tiszta, kemény hangú tiltakozó íven, melyet Göncz Árpád köztársasági elnöknek címzetten nyújtottak át, mivelhogy öhivatalossága ... nem várta ki a FIDESZ NATO-népszavazása érvényesítési határidejét, s ezzel (... azt nov.16-ról előbbre hozván) – megakadályozta annak nemzeti érdekeinket szem előtt tartó tervbevett ... módosításait.

– A krisztusi tanok nevében szólva: Bulányi György, piarista pap (is) tiltakozással él Magyarország kilátásba-helyezett NATO-tagsága ellen! S hogy ... benn foglaltatik az ő igazsága is – bevallom, eretnek módon ezt gondolom én: – bizonyos, hogy benne van abban a (világot mozgató) Nagy Ambivalentiában – az ellentétek harcához... melyben ellentáboráé ugyanúgy benne kell, hogy legyen (!) s ha ... igaz, hogy az ellentétek viszik előbbre a világot? – (s mert a

NATO a Varsói Szerződés katonai terjeszkedései ellenében jött létre?) – s tudott dolog, hogy a magát túlhajtó védekezés mindig is támadásra ingerelt (és) világos, hogy e testület eleitől fogva már egy támadó katonai szervezet létjogosultságával is bírt!? (– Én értem Bulányit, nagyon is értem, viszont mégis úgy vélem – kétarcú igazságaik, vitatható erkölcsösségük mellette is – ezekre a képződményekre ma még szükség van! Bulányi emberi helytállása: hanyatló korunk katonai vitézségein messze túlmutató jópélda lesz viszont.)

Egyébként ma ... – a „lelki egészség napja” volna (s) éppenhogy ezen a napon ... robbant egy bomba az Egészségügyi Pénztárban fent, Pesten. – Ennyi a hír csak (károk s halottak nélkül) ám ez is több, mint elég!

1997. okt. 14.

– A Holland Kultúra Hetére ma Mártival indulok ... fel a Művelődési Házba. – Kulturzaba lesz-e, vagy tán csemege, mi ott vár az emberre? – Egyik se, ámde meglepetés (: barátsággal, gyorsan pergő úti-beszámolókkal, kis körben és családivan bő tartalommal folyik le ez az első napi bemutatkozás! –

(–) Mégiscsak a helyén marad az az olasz kormány... melynek mára sikerült a kommunistákkal kiegyeznie! – Utóbbiak megszavazzák a költségvetést, cserébe a szociális engedelményekért, – mint pl. a 35 órás munkahétért. (Nos, ehhez képest a mi hazai viszonylataink képviselhetősége ma még sokkalta nagyobb alkalmazkodást követelne ki magának. De ez csak egy sejtés a részemről...)

1997. október 15.

... Tegnap a Művelődési Házban volt szerencsém megismerhetni azt a földet, mit a hollandok, – szembesülvén teremtett világuk több hiányosságaival – megújítottak: a Teremtő eredeti szándékai szerint. (– Lenyűgözve annak vetítővásznas látványától) mit ... föld s víz egymáshoz való természetes viszonthatásai hasznosítása jelenthet: a hollandok – képzelőerőikkel, jó gazda módján, maguknak – amit így alkottak; – a takarékoság erényét nemzeti tulajdonságként élve meg –, s mit (úgymond) részrehajlás nélküli ... lelkesen-semlegesnek mondható előadásuk kíséretében erről láthattunk ma, az még soká emlékezetes lesz, sokunknak. – Kár, hogy az előadó minden magyar vonatkoztatást mellőzött viszont ... s e témában így eshetett meg aztán az a hiányosság, hogy semmi hangsúlyt sem kapott (: az átlagosnál nagyobb vízfogyasztásukat tekintve, hogy végreis ... ők ezt a többletet maguk fakasztották saját maguknak!) Már hozzánk, magyarokhoz az ő ötletességük okán kapcsolhatta volna emberünk hollandi mondanivalóit emberünk – ám így is lenyűgöző volt szemrevételeznünk,... ahogyan arrafelé a világ legtermészetesebb módján: a tengerparti homokon átáramoltatva tisztítják s teszik így fogyasztásra alkalmassá, azaz ivóvízzé ez időtlen idők óta ihatatlan vizeiket. S kalap-levételre készítő volt ... ama 100 hektáros farmjuknak látványa is (– Unióba s NATO-ba rohanó gondolatmenetünk megállítandón), mely a gyakorlatban mutatta meg, mire képes az olyan gazdaság, mit ésszerűen, takarékosan működtetnek. – Elég is volna talán ezt a „nemzeti takarékoságot” el (ill. újra-)tanulnunk manapság! – (Mert fukar emberből több, mint elég szaladgál már köztünk a maga feje után, s hosszútávon így mind-mind csak önmaga ellen!...) – Maga feje után: pl. Horn, a miniszterelnök is: mit nem „határozott” ma el!? Hogy ő mindenképp ... akkor is belépteti a NATO-ba ezt az országot, ha – elsőbbségi érvénnyel – az Alkotmánybíróság kötelezőnek mondaná ki ezügyben a népszavazást! – S azt állítja, hogy ... ehhez neki és az ő kormányának meg is van a törvényes joga. – Politikához kevésé értőn, minthacsak ezt hallanám ki gyulánk szavaiból: ... Fogtok ti még itt lencsét és zsendicét enni, tekintetes káposzták idői múltán – eszitek ti még a mások lagzijának a morzsáit! – (Ej, haj vadliba ... hallod, mit mond Horn Gyula?! hogy ő teljhatalmú! – mú! mú! Bú! ... s mi barmok egy baromfiudvaron –.)

1997. okt. 16.

Aktívan hív a lecsámpult Margit néni, segítsek neki a muskátlikat fölszedni s ládába földelni azt. – Az úti forgalom kellős közepén állva, botjával integet az autóknak, hogy... állnának már meg neki! S azok szinte meghátrálnak, – kellően meghökkenve ettől a beintéstől (s... mit nekik a néni fehér botja másodlagosan jelenthet még!) – A néni egyébként nagyon jól lát, csak a lába lett kevésbé gördülékeny (mert hát görbülékeny! Fáj is az, annyira, hogy szinte elbotlik a saját lábában.) – Tanácsolná most, hogy ... intsek be én is, mikor át akarnék öhozzája jutni! – De Margit néni...! – mi lenne, ha mindenki bottal állítgatná le a forgalmat? (Bárhogy is nézem: szinte szünet nélküli itt a forgalom, s... jönnek s mennek az autóknak keresztbe – időtlen idők óta gyalog. A rendőrség közvetlen közelében! De messze a zebra s ... Margit néni válasza is: „Semmi” sem történne ...!

Mindenekelőtt kedvez az együgyűeknek ez a mi korunk, a köznapi válságaink sztárjai is ők lettek mára. S hiszem már magam is: ügyeskedhet bár az okos, megelőzi őt a „botos”!) –

1997. okt. 17.

– Tanulni mentem ma én régi iskolámba, az Eötvösbe. Eszerint tehát a következőket tanulhattam újra: 1.) Tata 1727-től kezdődően dicsekedhet gimnáziumával 2.) Az országosan élenjáró oktatásban a 18.sz. végére II. József elnémetesítő iskolai rendeletével sújtottan, a tanulók létszáma ¼-re csökkent (400-ról 100-ra) 3.) Már a 18. században színjátszás folyhatott itt! 4.) Ugyanez időben (példázandón az oktatás magas színvonalát) ... két diáknak, ... országosan neves személyiséggel lefolytatott, nyilvános iskolai vitájában, hogy a diákok győztek (!) 5.) Az elemi iskolát a gimnáziumba történő növekvő számú jelentkezések alakították ki itt: előbb csak egyosztályost, ... azután kettőt, s utóbb, a harmadik után (... folytatólagos emelkedéssel) egy negyediket is kellett végezniük már azután a nebulóknak. 6.) (már itt... volt gimnáziumi tanáraink 56-os kényszer-költözéseire gondolva) – itt a fluktuáció a 18. században is nagyra volt mondható ...! S ma is még... szerintem –: ám ennyi színesítést tudtam, nem várhatunk előadónktól (ki valaha ugyanezzel a precizitással tette próbára ifjú türelmünket, ugyanebben a gimnáziumban!) – Unalomról váltva, a türelmesség erényét gyakorolni azonban: nem hiábavaló foglalatosság, bizonytalanság. S előbb, ha játék, szinte már sport is ez az én szememben; agyunkat ha meg nem tornáztattuk, vagy ha túltornáztattuk is – unalom ellen ... a türelem a lehető legjobb gyógy mód. Alapállásom mindehhez: a hibát sohase másban, csakis magadban keressd!

1997. okt. 18.

– Még nem láttam Budán kutyavásárt (s) valójában nem is tudom, mit jelenthet egy idevágó mondás (de) úgy lehet ... többé nem is fogok már látni, hisz az újonnan épülő díjbeszedő kapuk, a koncesszióban egymás után épült utak mentén –, mint ehelyt az M1-es mentén is pl., úgymint megakadályoznák azt! (– lapozgat emlékezetem a közelmúlt Nyugdíjas Klub-féle kirándulás „élményei” közt.) Az új oligarchák – külföldnek bár kedvezőn,... viszont a mi kárunkra, a díjszabást illetően: – megyénként sorra vesznek ilyen (régitörténelmi-szége) hadállásokat jelenleg maguknak. – Hatvannál tüntettek az autósok ez ellen tegnap! – Nekem már egyetlen ilyen kapu látványa is megrázó élmény volt, most meg már ezek hálózatát jelentik be! ... S már itt vannak ... még meg ... a Habsburgok is itt vannak, megjelentek megint csak! – György, mint legifjabb tiszteletbeli királyfi – közhírré tétetik! (ma) vezeti az ő dán hercegnőjét oltárhoz. (S) ki más is lenne ezen eseménynek... egyik fogadott tanúja, a Mátyás templomban: ki, ha nem a mi (miniszterelnök) Hornunk.

Pesttől innen azonban köznapiabb már az élet. – Megyénk rendőrei – a megyehatáron, hogy ... egy vadkender-ültetvényre csaptak le? – e kábítószernek való, hogy itt Tatán is feltűnt (tavaly s... a rendőrség közvetlen közelében mégpedig gyanús hirtelenséggel: egy zárkert palánkjai

mögül... zöldellt elő, majd tűnt el egyik napról a másikra ez az újdonság.) Ili nénitől tudom, hogy... felszámolták.

Unalmasnak nem mondható egyébként e napom, inkább csak gyötrelmesnek. – Meleg van, s ... én e nagy melegben kromofágért loholok föl Tatára, hogy... leoldhassak (nem első alkalommal mégpedig) egy szeméremsertő olajspray-mázolmányt, a Nagy Tó-parton; s innen majd ezután egyenest a Művelődési Házba esem be – ; itt Maczó Ágnes, a Földműves Kisgazda Párt (FKGP)-ből tartja reménykeltő előadását. A Ház megrekedt-teltház-as-levegője és várakozásteljes csöndje titkoltan jó energiákat sejtető! S valóban...: a Torgyán József vezette pártból kiutasított férfiak hosszú sora tüntet a Maczó Ági pártvezérsége mellett, sőt ... valaki (a MIÉP-ből, a Magyar Igazság és Élet Pártjából valón) ... már egyenesen a miniszterelnöki székben szeretné őt viszontlátni: – pár nappal október 23. ünnepe előtt: ez egy jól időzített városi esemény volt. (Egy valószínű provokátor egyébiránt pontosan az én oldalamról – aranyláncokkal, gyűrűkkel telisteli aggatva ... „szemetezte le” a Horn Gyulát.)

1997. okt. 21.

Zavaros ideink folytán (fogyó) áhítatomból ... szentostyára nem tellett – csak egy közönséges almáspite sütésére futotta erőmből ma reggel. Ennek is örülhettem azonban, – u.i. mire ez kisült: az is világossá vált előttem, hogy lélek-épülést ... a templomba járás magamra erőltetett gyakorlata úgysem hozhat! Pedig már nagyon vágytam ma a templomba; készültem is az áldozáshoz (–) de... tudom... már: „az is kegyelem, ha áldozhat az ember és az is kegyelem, ha... nem”! (S) Kis Szent Teréz nyomán tovább gondolva ezt: hasonlóan a lustasághoz ... a túlbuzgóság is csak árthat lelkünknek, úgy gondolom. (Különben meg: úgyis inkább ma legfrissebb filozófia-dolgozatom csavarmenetére rögzíteném én „csavaros” gondolatmenetemet.)

1997. okt. 22.

Tatán járt Kopácsy Sándor, az 56-os rab, több közgazdasági könyv szerzője, neves közéleti személyiség. Igen érdekesnek ígérkező, jó témával érkezett hozzánk: az uniós csatlakozásról szólt, magyar vonatkoztatással. A tatai Öregvárral (azaz Zsigmond várral) egyidős magyar-osztrák-cseh államalakulatot, – mint ... egy XIV-XV. sz.-i Uniót, s... annak... az 1400-as évektől Mária Terézia koráig tartó hanyatlását taglalván – mondta s mi ... hogy: ezidőtől fogva kell reménykedjünk abban, hogy Európa „visszavár bennünket” –! Említetik az APEH, mint afféle új-török nyomorgattató s kereken kimondja előttünk ő: „– a hatalom túlkapásaira ... magának az APEH-nek a kijátszása... ajánlható –! S megint, hogy ...: „nem kell nekünk bekéredzkednünk Európába, mert mi már uniós tagok voltunk, jelen korunkat jóval megelőzően is! A XX. sz.-ban – Antall József kormányzásával ... ért véget a magyar feudalizmus: ekkor tudtuk meg végül is, kik is voltak azok a dzsentrik” – mondja. (‘Kiket épp feudalizmus-ellenes nosztalgiázásaink éltethettek egész századunk végéig!’) – No, s ... így’mond még valamit Kopácsy arról is, hogy is kerülhetett fölibénk – a Kádár-rezsim alatti ... dzsentrikapaszkodások ellenében – ez a „mai erkölcstelen hatalom”. S hogy épp ... a dupla-munkát végzők életrevalóságából következett, – paradox mód, de egyenesen ... a mai Horn-féle hatalom! – „De hol annyi baj s nehézség közepette ily sok nevető arccal találkozni, ott mégsem kell már a jövőnktől félni!” – mondja, s még, hogy ‘... tulajdonképpen máris egy jobb világban élhetünk, mint nagyszüleink éltek...: kiknek halálát alig várták, mint emlékezhetünk’ – állapítja meg s ... ezzel is ért véget az előadás. És el lehet gondolkodnunk minden! (Utolsó mondatának igazát ... falumban, én is még... sajnos megtapasztalhattam.)

Ha Kopácsy mai előadását azok a pénzügyminiszterek is végigülték volna, akik a közelmúltban egymást múlták felül a felsőfokú oktatás megtandíjaztatásában: országos elvárásaink is szerencsésen beteljesülhettek volna: világossá válhatott volna előttük ti., a számok tükrében: hogyan is csökkenhetett le 1/4-ére egyes egyetemek fölvelt hallgatóinak száma... (S) mondott még ő... egy bátrát is ennekelőtte – azt ti., hogy „erkölcstelen az a kormány, mely

pártjai működésének fedezetét nem biztosítja, vagy csak 10%-ban teszi meg ezt!” – (Ezért válhatott oly szégyenteljes gyülekezőhellyé a magyar parlament?)

– „A butaság az integrációban – azaz az Unióban – még sokkal feltűnőbb!” s hogy földviszonyaink rendbetétele mindennél fontosabb kritérium kell, hogy legyen, s... hogy ez a dolog – egy (várható) csatlakozás előkészítéseként ... a legfontosabb feladat ma – véleményezte végül. (S e véleményéhez csatlakoznék én is.)

1997. okt. 23.

A köztévéből egy közkedvelt folytatásos családrege, a Szomszédok szereplői köszöntek el nézőiktől tegnap... azzal, hogy ... ők holnap (azaz ma) ... otthon fognak ünnepelni – ‘azzal, mi nem kisajátítható’ (a szívükkel ti.) S... most, hogy egyedül vagyok otthon: én is... mintha már nem is érezném fájni magányomat. Egy egész ország reménye él bennem – azzal, hogy az én mostani áhítatom is segít majd lecsendesíteni szívem hétköznapi háborgásait. Mert sokat és sokáig vártunk s lassan végleg elfogy erőnk! – oldott kérékből szálanként kellett pl. ma templomunkba is összegyűjteni magunkat. (Elindulok a ... mai legszentebb esti szertartásra – s végig az úton, félhangosan, megcsendesedett szívvel mondom magamban: Isten, áldd meg a magyart – jókedvvel, bőséggel – nyújts feléje védő kart –, ha küzd ellenséggel –, balsors akit régen tép –, hozz rá víg esztendőt – megbűnhődte már e nép a múltat s jövődöt ...! Szébb himnusza népek volt-e már –? Kölcsény lelkéből írta ezt, szent sugallatból.)

1997. okt. 24.

Diskurzusba elegyedtünk ma... otthonában – a Petőfi Sándor-utcai Öregek Napközijéből... Imre bácsival. Ő a maga-ültette fenyőfái árnyékában (hogy) nem is tanulás nélkül valón fejtegetett vallási nézetekkel próbálkozott velem közös témát találni, s ... ez sikerült is neki. – (S) tanulással szolgálhat az minden kereszténynek ... amit ő Jézusról, a maga 93 évével nyomatékosított énfelem: – „Jézus olyan igaz ember volt, aki megőrült!” – mondta volt. (!) S én mit is mondhattam volna, az én 58 évemmel erre? – Hiszi-e még az isteni Jézust egy ilyen nézettel az ember, vagy ellenkezőleg: Jézus isten-voltának el nem ismerése útján ... csapódott le benne, következtetésként e különös Isten-képzet (?) S nekem – mert harmatos őszinteséggel vallott eretnoksége mellett állást foglalom nem kellett, s inkább csak boncolgattam magamban a számbajöhető választ: arra kellett ráéreznem ... mintha mindenegy magyar vallásfelekezet közül épp a legmagyarabbnak mondhatót ... érte volna a legnagyobb veszteség, a II. világháború veszteségeivel – a reformátust ti.! S első István királyunk is minthacsak a szeretet elhitteltelenített csipkebokrából ajánlaná azóta a magyar koronát Máriának... S mi ..., mint identifikáltan megkülönböztető istenanya-tisztelettel élő nép, így aztán (e háborúból kifolyólag) el kellett, hogy fogadjuk (nem érthettük bár) a nőiségnek... és anyaságnak mesterséges kettéválasztását. S e szétválasztódást illető botlásnak ... mintha iskolapéldáját adta volna ma Cs. bácsi előszobájában is... egy méteres plakátnő falra-függesztetett, harsogón-naturális, bozontos-ágyékról-ellibbentett szoknyácskájával kacér csipkemelltartósan! (:). Hogy ez a magakelletőn égremeredt melleivel tüntető nőneműség a szimpatikus öreg gyermeki lázadása lett volna netán az elmúlás ellen? – nem tudhatom. De gondolom, hogy ő... az idejét, ha (öregségére) nem rögzítette ... sem a teológiához, sem semmi máshoz: számára a véges végtelen fogalma oly személyes szabadelvűséget enged meg e mai politizálás s követhetetlen eseményekkel zajló világ szabadosságai ellenében, ... mely nem várná el az embertől, hogy minden körülmények között és bármely élethelyzetben (egy) szokványosnak mondható ... bölcs magatartást tanúsítson pl.

A Magyar Ökumenikus Szeretetszolgálat két alkalmazottját rabolták el csecsenek tegnap még ..., Groznijban – mondják ma; a Máltai Szeretetszolgálat vezetőjét látom, – nagysietve érkezik a kapucinus plébániára; mintha hírral jött volna Kozma Imre ...! (Az egyik túsztatai volt.)

1997. okt. 25.

Ritkán szólaltak meg bennük bár és csöndesen a ... visszaemlékezők – a négynapos ünnepléshez elégnék bizonyult 56-os témáival a közmédia. „A szocializmus élő áldozatainak emlékére” – címen alkotott Makovecz-féle szobor-kompozíció TV-s látványa (is) igazán megkapó volt – olyannyira az, hogy még így, közvetetten is... levett a lábamról! Egy mennyezet-nélkülválós szobán: az ajtó helyén végig rácsok (s) egy falitükör, amellyel szemben ... egy fejét átfogó férfi, az örök reménytelenség pózába merevítetten ül. – Én is lehetnék ő! – ma is még! És nincs is azon semmi csodálkoznivaló, hogy a hatalom egyik helyről a másikra helyezte (ezt) a Kádár-korszak gondolati bilincseit lebilincselő szépséggel tükröző, eleven tiltakozást! Ma a Komárom-Esztergom megyei kereszténydemokraták választott elnöke, a tatai Benya László doktor, a Rádióban panasolta – harcias állapotokat sejtető hangnemmel – hogy ... nem engedték be őt... odafönt a (pesti) választmányi gyűlésbe. (Igaz is: nézetem szerint demokrácia és kereszténység a politikában valahogy nem passzolnak.)

1997. okt. 27.

Az esti énekpróbán – hosszú idő után ma végre ismét magamra találva (:) egy újonnan-sarjadt önbizalommal énekelhettem (s örömmel) Mozart-, Lassus- és Bach-műveket –, a tóvárosi templom kórustagjai közösségében. Tegnap ugyanitt ... egy Kolozsvárról jött magyar templomi kórust köszönthettünk s ... még mintha e vendégszereplőknek szereplési csillogástól mentes, emlékezetesen szép, tiszta énekével lett volna telve templomunk csendje ma is. S vele együtt a csendje szívemnek ... (melyből) könnyek eredtek tegnap, énekük hallatán.

1997. okt. 29.

A Biblia olvasottságát internettel támogatva sokszorozni meg: annak elterjedtségét elmozdítani mai holtpontjáról: természetes előrelépés lehetne. De... miért nem lehet az? (rádiós hír) ... mert papjaink ezt ma ellenzik. (Szerte s szét!) – Nem vitatom, mert elképzelhető, hogy a papok – velem ellentétben ... már fiatalon értői lehetnek – teszem azt, egy Károli Bibliának. Áthagyományozni e tudást (!) már az ő feladatuk volna viszont! (Kik a világhálós kommunikációt ma ellenzik, éppenhogy mintha magára... a Bibliára mondanának nemet ezzel. – Viszont... maga Jézus azt kérte: terjesszék, kik tanítványai ... az egész világon tanításait. A Bibliára rakódott sok por letörlésétől (jut eszembe portörlés közben) – csak balgák félthetik a hitet: nem vakulhat attól ember, mit így újonnan felszínre hozhatni. – Sőt... Hallom ... fajgyűlölők akarnak Belgrádban koncertet rendezni s ... akarnak az ottani romák (– újabban így kell neveznünk a cigányokat!)... ez ellen felvonulni viszont. A média befolyásoló hatalma jól tettenérhető e két (még el sem kezdődött) esemény híre direkt egymáshoz-időzített nyilvánosságra-hozatalában.

(S) feszegeti már az ötmilliók titkát is a TV (!) Én is kaptam, tavalyelőtt még – egy értesítést ..., melyben közölték velem:... 5 milliót nyertem egy játékban (én azonban semmiféle játékba ... be nem fizettem, nem neveztem be, hírét se hallottam annak! S mégis: befizetni kérttem többezreket s – ezért ezt ... és azt is kaphattam ...? volna!) – S a tisztas ügyletkötés e hiteltelen módját még egy iskolaigazgató is bevette, – sok másokkal együtt. Én viszont... ébren nem álmodtam s nem álmodom ma sem! És – hallom –, akadt hál'istennek egy olyan elszánt nőszemély is – a hír jóféle elégtétellel tölt el! – ki, nem szégyellve saját hebehurgyaságát (sőt ...) 70 magához hasonlót maga köré gyűjtve – lép fel most már a mások érdekében is; s él a... rendőrségnél e szerencse-skalp-vadászok ellen tett följelentéssel. – (Úgy legyen:csak győzze!) Hideg van. Vasárnap óta mínuszok uralják éjjeleinket. – Tatán e nap mínusz 6 fokot, ill. máshol 9-et... emlékezetem szerint régesrégén nem mértek.)

1997. nov. 4.

„Vége a komédiának...” mondta volt Szerov, a szovjet KGB-s elhárítók egykori főnöke, 1956. nov. 3-án. Nem tudhatta viszont: Istentől mekkora hatalom adatott hazánknak, minden végveszedelme kivédéséhez. – Egy kis nép igazságának elfojtása ma: tragi k o m i k u s politikai kicsinyességre vall valóban (ha úgy tetszik: „komédia”). Ostoba, rút kozmopolita s internacionalista kérdések ellenében viszont... most is pl., a rádióból... a fiatalok „sárga-rózsa” dallama (: mintha a forradalmak örök jogfolytonosságát hullámoztatná az éterben a nagyvilágba szerte...)

A tegnapi fővárosi események rendőri túlkapásai okán, Maczó Ágnes – cáfolatával – a „tiltott útvonalakon” történt felvonulások vádjához kapcsolódva, – már ... a tájékoztatás elmaradásáért, a médiákat teszi felelőssé. Ő, mint a Mezőgazdasági Termelők Szövetsége elnöke, mintha most (:) új ellenállási stratégiával kísérletezve, kötelezné magát el ezügyben. (– részemről viszont... mára... be kell, hogy valljak – szégyen ide, szégyen oda –, egyfajta NATO-melletti kényszerű „elköteleződést” .)

1997. nov. 5.

Mindenszentek s Halottak Napja után – hétfőtől idáig tartón – a „tudomány napjából” a tudomány hete lett mára; különféle előadások sora: ... így pl. a vízgazdálkodás, az élelmiszer-tudomány, s a „tudomány és művészet kapcsolata” témája is... zsúfolódott össze a köz-médiában.

– „Képek szöveg nélkül”, a TV-ben: Jeruzsálem és Szarajevó néma felvonulással emlékezik (s emlékeztet) a közelmúlt háborúságaira; Kenyában tüntetnek; Afganisztánból katonák elöl fejvesztve menekülő lakosság rémületes háborús képe néz vissza rám (s) egy franciaországi fertelmes nagy krokodiltenyészet azután – (!) Nagyon kellett már ez az új, sűrített idejű közlési mód, ez a megértést leegyszerűsítő: ismétlőn párhuzam-vonó hangulati zsenialitás: a hír-kommentár-nélküli képi ötlete (ha plusz szóval győzni ... már nem lehetett e világ történéseit.)

1997. nov. 6.

Gábor unokám (amely) filozófiát gimnáziumban tanult: ugyanazt a tananyagot tanulom én már most a Nyugdíjas Főiskolán. – Lépést tartok hát az unokámmal – (?)

Ki nem ezt teszi, szégyellje is magát! A filozófia a szellem karbantartója –, ha azt „hiposztáziával” művelik – jut eszembe! s ... mivel e szót nem ismerem és sosem is hallottam – jelentését tisztázandó: előveszem az idegen szavak szótárát. S hát igen, ennek jelentése: „elvont fogalmat, tudattartalmat tárgyi, anyagi elképzelhető formához köt”. (Filozófia nélkül élni lehet, de nem érdemes – mondhatnám, az én sajátos nézőpontomból tekintve e témát. A rejtelmek tudománya ez – épp... mint az én rátapintásom is az ismeretlen latin kifejezés értelmére.)

Este, a gimnázium dísztermében 70-80-an gyűltünk egybe..., Juhász Zoltánné előadását meghallgatni. A természetgyógyászat egyik szaktekintélye? az ő élő Krisztus-hite kialakulásáról beszélt hallgatóihoz; a szerepjáték állandó kísértésének ellenállva –. (Ő, ki ezelőtt a New Age eltökélt terjesztője volt, most már... annak ellenprófétájaként nyilatkozik: elmarasztalón pl., arról a Szepes Máriáról is – kit majd... éppen hazaérve, – otthonomban, a TV-n át személyesen is láthatok! Egy ... öngyilkos-„jelöltnek” szolgálna életreceptekkel. – Kikapcs.)

1997. nov. 7.

Nos, mit kell halljak e mai napon, megint csak (hogy) veszélyeztetett a világbéke –! (S a gyomromé is véle!)

Orosz készültség az egyik oldalon, a másikon török, s közbül az iraki hadsereg riasztva: pattanásig feszült a helyzet Irakban. – Más baj is van.

Pakson a nukleáris erőmű hibásodott meg, ám egy molekulányi hírt sem szivároztatnak ki erről az illetékesek. Egyre csak egy nagyjavítást rebesgetnek, miközben – hányás és hasmenés tüneteivel – tömegnyi egyed gyengélkedik. Már két hete tart a nyilvánvaló mellébeszélés a médiákban. –

– Akár... egyetlen csepp vérből is képes kimutatni betegségeinket (:) az az új gén-chip, mely ismert baktériumok vagy vírusok génszerkezetének számítógépes beazonosítására tervezetett. Hogy e legújabb magyar találmány korszakalkotó újdonság-e vagy sem? – nem mondják (s talán valójában ez előre nem is tudható!) –

1997. nov. 8.

Valahol Magyarhonban ... egy kommunista önkényuralmi jelképekkel teleaggatott kocsmára ma rátették a lakatot; ám ezért a kocsmáros ... az állam ellen bírósági keresetet fog benyújtani (!) Esélytelenül persze, ám ő ezzel láthatóan nem törődik: a pénznek, akárcsak a kommunizmusnak: nincs szaga! Sem a kocsmákban, sem azoknak a (belga) szélhámósoknak a kezén ... kiknek már bottal üthetni a nyomát. – Súlyos milliókat zsebeltek be a magyaroktól, nemlétező munkák elvégzésére megejtett allergia-tesztjeikkel. (–) Élettért váltott a két jómadár s most... keresik őket. (Ki tudja, nem egy délvidéki kiskocsmából indultak-e s mentek világgá kísértet-szélhámosaink!)

1997. nov. 9.

A rádiós „Vasárnapi Újság” – viszonyainkat tisztázandó, igazmondó módon – hetente rugaszkodik neki... hogy (pirkadat idején) jóhírekkel látna el minket. Vasárnaponként tán-tán ennek a műsornak lehet a legjelentősebb s legnagyobb hallgatottsága ma. – Ám a nov.4-i tüntetést, annak szembeötlő szégyeneit (:) az ő béketeremtő ill. békéltető hatásaikkal sem hatástalaníthatni –! S bárha a szerkesztők bizonyára ... ezt nálam is jobban tudják: – az igazság érdekében egy (... „az őrszobán összevert” tüntetőt ért) túlkapást ... azért csak-csak országnak-világnak tudomására hoznak –! – Az országgyűlési választások előtt még (szerintem)... rendőreink elgondolkodhatnak azon, hogy a hatalomnak hatalom-általi feltupírozása: nekik lenne a legkevésbé érdekük! – Apor Vilmos említették, a háborús idők asszonyai becsületét mentő, –1945-ben ilymódon vértanúvá lett győri püspök, – hogy ti. őt Rómában II. János Pál lengyel pápa a boldog magyarok sorába emelte; s hogy ötezren zarándokoltak ezért hazánkból a mai szertartásra...

1997. nov. 11.

Történt, hogy ... barackrózsaszín ruhában, boldogan sétált – szűzselyem, sűrű fátylaival takartan – édeni boldogságosan... valaki (a nőalak én voltam:) álomban-kitaposott tóparti ösvényen mellemre szorítva a Halmos-mise kottáját s egy Bach-művet is még. – Mentem, mentem,... majd ... tisztán benső sugallattól hajtva – az álom útvonalán közlekedve, az én unokaöcsém új kis családi házához érkeztem álomban. (Mint akit „hívtak”! S ők mintha vártak volna, kedvesen igyekeztek is kedvemre tenni. Hiányérzetem mégis ezt súgta: ... álmom titkát, ha megfejthetném! De sehogysem tudtam. Pedig jónéhány ilyen rejtélyt fejtettem már meg. (S – figyelem-jelzésül véve – amit kellett, közülük hasznosítottam is.)

1997. nov. 15.

– „Globus kukac” ... stb.: internet-hívójelet kürtölnek szét: megint egy (polgár-vakító) népszavazáshoz hívnak. Teremtő Atyám! – nő létemre ... ha nem tudom eldönteni: véd- és dac-szövetségnek ... jó-e nekünk ma a NATO (?) hogyan szavazzak hát jól nemzeti vonatkozásban! –! Hisz békénket ma is a múlt s jövő háborús békéi, kényszer-kiegyezései ... (mint pl. nekünk Trianon) szomorítják ma is még (s folytatólagosan ... e földi béke vége mindig is háború lett, és megfordítva:) mi jót is várhat az ember hát! – Össznépi kiegyezések, őszinte megbocsá-

tások hangja (s) valóságos „békeharsonáké” szól a médiában (s... közben egy volt magasrangú MSZP-s mondja, egy volt ÁVH-s azaz Állam Védelmi Hatóság-i elvtársúrról: – „Ez volt, aki szétverte X.Y.-nak ... a tökét!” – De ő megbocsát! Nyilvánvaló e közjáték agresszivitásából az, hogy mára, mint már annyiszor a történelem folyamán ...: ismét rangra emelkedett – s fölöttébb törekeny békénket nyíltan veszélyezteteti – az erőszak hangja.) Kormányzati s ellenzéki agressziók időlegesen oltják csak ki egymást! – Mivel kellene, hogy interferáljon a mi véleményünk –, mai hamis választási lehetőségeink idején? – Kell, hogy megszavazzunk egy ily eldönthetetlen kérdést? (Egyetlen reményünk:... az igen-nel s a nem-mel is Krisztus keresztútjára vezet el: Ő volt, ki elhordozta bűneinket.)

1997. nov. 16.

(Többekkel ellentétben) én ... nem mentem el NATO-szavazni.

1997. nov. 19.

(Én) ... ha szegény voltam, vagyok és leszek is: – az Erzsébet-napi töprengéseimben ... a XIII. sz. e könyörületes magyar szentjét – kenőpénzek, megélhetési politizálások s számítón álságos adományozások jelenkori példátlan divatja idején – az ő példaszzerű könyörületességét pl. ma egy Teréz anyáéval összevetve – minthacsak egyik szent a másikának... inkarnációja lenne! Szentségben felülmúlhatatlanul (:)) mindkettőt kora első asszonyának s ... megismételhetetlenül, utánozhatatlanul korszerűnek tekinthetni – de a magyar szent alakját én ezenkívül kora gyerekkoromtól fogva is tiszteletreméltónak tartom –:

Hol jársz hová mész
Szent Erzsébet asszony
Innen onnan amonnan
Fehérváros széléről
A kapitány üzente
A kend lányát kérette
Szebbiket jobbikat
Karcú magasabbikat

– énekeltük játszva... körbejárva valamikor (s) jelöltünk így... középre párt magunknak. (S ...) azzal együtt – szentünk segítségét kérőn – máris gyermeki hittel hihettünk, reménykedhettünk mi... mind: egy későbbi jó párválasztásban. (S az Ő könyörületessége utunkat elő is készítette, esetleg csak mi tértünk később le arról.)

Katolikusok, ortodoxok találtak ma egymásra virtuális-valóságosan, – a TV-ben ... csillogó ékköves fövegekben felvonult egyházi méltóságok pompás látvánnyal gyönyörködtetnek. – Ámde napom végén szomorúan állapítom meg: egy szót sem ejtettek a mi Árpádházi Szent Erzsébetünkről a médiák ... Egész napon át, egy szót se.

1997. nov. 20.

„Képtelenül” felnagyított érdekellentétek: TV-m „Szöveg nélkül”-ijében (s) ma... e képekből – úgy tűnik: a Szezei-csatorna vize... – mint minálunk is 56-ban! – mintha már most ... Szerbiában folynék. – Egyezteteti külpolitikáját az orosz, az angol, a francia s az amerikai! (?) Mégis Szerbiában ... aki harcol? – nem tudhatja miért, kiért (s hogy) joggal-e vagy jogtalanul teszi azt! Szembetűnő a hír, hogy éppen Kína (e) kommunizmusát sikeresen vedlő mammutlakosság-képződmény küld nekik (jellegzetes, kínain transzcendens-hatású, rejtelmes-hirtelen-születő mosollyal) – küld ma nekik... egy fegyverszállítmányt! – A kicsi, megmárt és harapós Szerbiának!! – S eközben Európa csupa szem és fül–! Mintha lebénultak volna mind

a vezetőink! – (gond egy kapitalista Kína fegyverbarátsága mindenképp; s ma megintcsak a világbékéért aggódhatunk)! –

– Valamikori mozgalmi dalok s divatos-bús slágerek ötvözete (volt) az a Mária-ének, mely ma egy gyönyörűséges új dallammal sírt fel a médiából – ehelyt (hagyományosan) a ... halottak napjára készülön azoktól a cigányoktól hangzón (–) kiket Scsecsej... ugyanúgy kiszórna Szerbiából, mint az újvidéki magyarokkal is tette... volna, de hál'istennek: emezek ősi kultúrája mellé – úgy látszik, mintegy védekezésképp téve – maguknak ők szintén kultúrárt teremtenének: szembetűnően egyetemesnek mondható hangzatokkal mégpedig; mint ezzel (az) ismert kultúrákból összeállított – újjáalakított Mária-énekekkel is tették! – „Jézus feltámadt! – Valóban feltámadt!” – minthacsak a görögkeletiek köszöntését csengették volna ki ezzel az elbűvölően helyénvaló, se-nem-plágium, se-nem-giccs formán alkalmazott Isten-adta után-érzéssel ma ők.

1997. nov. 22.

Újabb csapatösszevonások hírei, Irak felől. Tegnap hallhattuk: ... a mi betyáros Bakonyunkba – honnan éppcsak, hogy távoztak az oroszok: – NATO-hadgyakorlatolni ... most meg már a hollandok áradnak be! – A média rabságában veszteglőn: valót igazzal kever, és egyre lelki-ismeretlenebbül portyázik a fejekben is a világpolitika (s) ennek globalizációs bosszantásain túltennie magát az embernek: nem kis próbatételt jelent. – Egy etikus magatartás távlata adhatna... ehhez erőt, viszont... ilyesféle erkölcsös politizálás tán csak egy „fából vaskarika” volna! – Ahhoz, hogy az ember (etikus magatartás által) ... a médiához-kötődést meghaladhassa – egy elevenre tapintó közösségi ethoszt képzelhetni csak el –! – Nem a vallást lehetne ópiumnak mondani ui. ma, hanem az erkölcs nélkül is ható politikát. Kötelessége volna ma minden keresztény embernek ezért is hát... elgondolnia, s múlt, jelen és jövő képzeletbeli etikai határvonalait összekötve... egybevetnie ily módon – mai politikai nézeteit a tegnap voltakkal. – (Tudom, mindez bővebb kifejtést érdemelne, –, ám Hans Küng „A világvallás etikája” c. könyve ma érdekesebbnek ígérkezik számomra ... bármely saját sugallatnál. Őtöle tanulnék hát inkább...)

1997. nov. 24.

(Álmomban) ... az égen bombázók húztak, egy teljes... város üresedett ki – s menekülő csoportjaival én mégis erre a kihalt tájra irányítottam magam (s) indultam teljes útszélességben, egy világosan érzékelt h a z a felé. – Ezen égi halálmadarak segítségével: a reggeli hírek reaktivált álmképeim át találva aztán végül is... haza: a magam köznapi erkölcsi életterébe; – melybe viszont... egy törpe iszapcsiga ősigasága vehette be magát mára – Dunánk számára Bős-Nagymarosnál történt kedvező elterelésével – betelepedvén a Szigetközbe (:) ... a víz bioszférájában, hogy mekkora pusztítást végzett aztán ez: meghökkenten hallom. (Mármost ... csak az a kérdés eldöntendő, toleranciából vagy áldozatvállalásból vizsgáztat-e minket, avagy mindkettőből e nemkívánt vízierőmű!) – Zavaros a helyzet, tele szándékolt fél(re) tájékoztatásokkal.

– Kinél igazabban s időszerűbben magyarságról költő ma sem szólhat: – 120 éve, hogy ... nekünk Ady Endre megszületett. A (magát pozitívból negatívra váltó) magyar nacionalizmus sodrában, ma... az ő tiszta hangja ... mindmáig pozitív-messzehangzón szól. (Örökérvényű) istenes hazafias elkötelezettsége példászerű a mai érték-vesztett világban. (Kortárs, a francia Toulouse-Lautrec szintén e napon „születésnapos”.) –

(Egy ma-délután-”eltűnt” ezresemre gondolva ... gondolom: valahol, valakinek ugyanennyivel több juthat majd!)

1997. nov. 25. Katalin-nap

Locsog! Kopogó karácsonynak nézünk hát elébe. Menyemnek egy görög útról hozott Sirtaki zenei kazettát sikerült – többszöri próbálkozásra, beszereznem. (... Ili néni mondja, hogy most már 'fejezzem be a vásárlásokat: inkább élelmet vegyek!' Igaza lehet, közállapotaink megint csak rosszabbodnak –! – másrészt, ez a féltés nyilvánvalón csak afféle II. világháborús pszichózis-maradvány nála...)

Kunczénak igaza van, Hornnak igaza van, a cigányoknak (lázhatón) igazuk van, s az önkormányzatnak is igaza van a székesfehérvári kilakoltatás ügyében;... ám az utóbbi végre (ma estére) meg is elégelte ezt a négyféle igazat, s majdnem megoldotta volt e gordiuszi csomót. Hajlandó most (országos gondra és... bármerre) elengedni e kisebbségeit, – s... lakást venni nekik. Bárhol. Ha ... nem mennek? – hát utcára lakoltatja őket! Törvény szerint, az egész ország egyetértésével immár – „cigánykodásaiknak” véget vetvén. De vajon mindent láttunk-e ezen az új, igaznak tűnő tényfeltáró filmen?!

Jeges árvíz a Körösön: szimulált veszély, valódi készültséggel. (Azt hittem igazi) – A TV-s képeknek reprodukáltan valóságos igazi tartalmaik vannak, így hát (...) nem csoda, ha ezekkel akárha félre is lehet tájékoztatni! – Alaposan mégpedig ... És nemcsak engem!

– 9-14 éves korig... az áldozat, – ill. 16 éves kortól a bűnelkövető (a sexuálisan elcsábított csábítója) számíthat a pedofilia bűnében, az emberöléssel egyenlő mértékű megítélésre (...) A tett s (meg)ismétlése félév időtartamon belül teheti bűnössé az igazságszolgáltatás előtt annak elkövetőjét! – Három ilyen 16 éveset kísért be a kamerák szeme előtt (arc nélküli vádlottként – mégcsak feljelentésre) három rendőr ... – Ezek a fiúk ha (a bűnözés legújabb terjedési módján) ... internetből másolták volna tetteiket? – állítom, hogy ... őket feljelenteni – a TV, s az információ-áramlást hasonlóan gyorsító internet nélkül: kis valószínűséggel merték volna csak áldozataik (azazhogy a szülők!) Addig ugyanis, amíg kézzelfogható indítékát nem találjuk az ellenünk közvetve vagy közvetlenül elkövetett bűnnek: ... mi, sértettek... félünk feljelentést tenni, hisz amire nincs bizonyítékunk, az egyben titkolnivaló lehet csak! De már ... egy TV-kamerának – ha volt szeme (a minden emberre jellemző mágikus gondolkodás szerint ti.) ... a bűnre – a bűnösre is ugyanígy kell legyen! Tehát ...: a kamerának bűnéhez közelebb kell hoznia a bűnöst is! – s így fokozatos rávezetéssel az... előbb-utóbb bizonyonnyal le is leplezhető! (Jelzem egyben: a közelmúlt ... halálbüntetést „szorgalmazó” ívein én ma sem szerepeltetném a nevemet.)

1997. nov. 26.

Egy főpolgármester – Székesfehérvárról érkezve – nyilvánított ma véleményét a médiában. – Az országgyűlési választások előtt ... sok köszönet nem érhet ebből kormányfőnk és belügyminiszterünket (Horn Gyulát és Kuncze Gábort) – ui. „undorítónak” mondta ő a választási kampányolásnak e városban általuk lefolytatott módját ... Feltételezve, hisz nem hallottam őket (hogy)... az említett kampány: egy divatos szimplán olcsó fogása volt az ő népszerűség-hajhászó demokratizmusuknak: az említett jelzőt egyáltalán nem tartom túlzónak. –

– Nemsokára a világ minden táján kapható lesz? (a legújabb magyar találmánynak köszönhetően, és ... egy, a gyártásra alakult külföldi cég jóvoltából –) a színtévesztők szemüvege! Nem egy ismerősömnök lehet jó hír e hír.

– 26 000 Ft most egy új MATÁV-telefon ára: 40%-os kedvezményt jelent ez, s... ha meglenne a százezrem hozzá (kölcsonbe ti.) – barátnőmhöz hasonlóan..., hogy bevezessem azt lakásomba – erős kísértésbe eshetnék. Nem tudom, szerencse-e, hogy ... ehhez viszont pénzem nincsen! (–) A legegényibb módszer szerint: ama semmi=0 oszthatatlanságáról indítom napjaimat én, s lassan virtust csinállok pénzem beosztásából! Egyetemes Időnkre bízni dolgaim eközben: megkönnyebbitő gyakorlata lett lelkemnek. S ez a ... „két legyet egy csapásra”-magatartás: erkölcsi érzékem állandó ébrentartását is feltételezi. –

(Már viszont) annak a Tatán tervezett új közösségi háznak (:) melyről ma az MTV I-ben Szentessy Lászlóné, a helyi művelődési központ igazgatónője beszélt –, annak ... egy tízezer dolláros amerikai megsegítéssel tervezett felépítését – (... hogy ez aztán segélyt jelent-e vagy kölcsönt, nem mondják!) – sehogyszem bírom átlátni. S így aztán – gondolom is, meg nem is –, hogy egy ... várostól idegen érdek munkálkodhat tán ennek a tervnek az érdekében.)

1997. nov. 27.

A baji (pedikűrös) Rózsi ébreszt (10 órakor). Ezért hát időm csiga-csalogató, földigiliszta-fulladásztó martján (fejfájósan) pillanatok alatt előbb magamon körbepillantok, – aztán: fölteszem az előkészített kávét (és) nem felejttem el ködnyomta fejemmel sem... megköszönni Istennek, hogy ... elküldte őt hozzám! Mert lett kinek elpanaszolnom, hogy ... meg hegy ... meg hogy –! Majd, hogy... kikísérem barátnőmet s nagy nyugalom szállva rám, ezzel a nyugalommal belenyúlok postaládámba, s... abból egy cetlit: egy közönséges könyvtári figyelmeztető cetlit húzok (mint nyuszit a cylinderből) elő, – mert hát rend a lelke mindennek, s... ha efféle szerelmes cetlire vagy hasonlóra én vagy 10 éven át hiába vártam, – de már, s hogy... épp most?! – viszont – a határidőt nézve – abban, hogy... e szocialista könyvek garmadájjával telt könyvtár valamelyik könyvtár(osa) tévedéséből, (pláne) szeszélyéből... érkezhettek csak ez a lejárt-határidős figyelmeztetés el ma hozzám, – abban viszont sajnos aligha tévedek: hátra van még u.i. 1 hét a lejáratig. – Felvidulhatnak aztán a villanyóra-leolvasóval – viszont nem... Mégsem! – Mert hiába a kis fogyasztás áramból, ha megemeltetett újra csak annak is a tarifája! S már jönnek lám pénz-besöpörni a kéményseprők is! Ej, ej! Elhatározásféle sandázik bennem, hogy hasznos lenne tán most téli álomba dermednem, de még ehhez (...) megeszem előbb egy jó adag kész káposztát, babbal összekeverve: ami valóban nem rossz. E rágódások után (aztán) a milliárdos Tocsikra kapcsolva a TV-t: már „pocsékmárta” pöre bosszant „csak”. – Hogy 800 millióból ... 230 millió a Boldvai (MSZP)-féle Rt.-nak, 120 a Budai (SZDSZ)-félének köttetett le: jóelőre! (?) Nagy koalíciós simlit sejtet ez az egész per! (S) elnézve e „pampák királynője” modern jelenséget – ehhez hozzá ... képzelem, hogy e történetből milyen kitűnő leleplező film-sorozat lenne készíthető („könnyen, gyorsan hogyan gazdagodj meg!”) – s „mese nincs” bosszankodásaim az Óperencián túl is – e macerás évvégi napom zárultával is... hogy folytatódni fognak: előre tudom. – Hisz ahol a pénz nem beszél, s a kutya sem ugat,... azért a bűn még vidáman tenyészhet.

1997. nov. 28.

Folytatódik a nagy országos szemerkélés, szivacsozva tocsogunk a csapadékban. – Úgy látszik, szórakozni való kedvek ötlettárát is csappantja ez, merthogy (–) sósav+alumínium-fóliából L. Attila – Szolnokon (–) pl. ... robbanószert dobálgatott városszerte ma a haverjaival! Nagyobb baj azért nem esett szerencsére! (Média-hír!)

– A londoni parlament mai döntésével (...) mától Angliában megszűntnek tekinthető a rókavadászat! – Hm... (Hogy ez már nem mese, csak annyi ebből a bizonyos!)

– A KÉSZ meghívására ... Ladocsi Gáspár püspök úr ma kezdte meg azt a 3 napos lelki gyakorlatát (Tóvároson) –, melyre... érdeklődőkkel megtelt a kapucinus templom. – Közülük többel is beszéltem (néhány szó erejéig) és ... innen tudom, hogy munícióért felmenni Tatára holnap e helyről ... Bulányihoz – nekik már semmi szükségük! Nekem viszont annál inkább! Fölmegyek! Bulányi-Ladocsi-féle felekezeti fölállás (...) Tatán, és sehol másutt se talán: soha többé nem fog létrejönni!

– Tegnap olvastam végig Hans Küngtől a Világvallások Etikáját: ... ökumené kielemezve, értve s megjegyezve számomra, egy életre. (S meg is szándékozom venni a könyvet, meg M. Eliade Valláskritikáját is. Ezt karácsonyra majd, a lányomnak!)

1997. nov. 29.

... Kotyogtatják ladikjaikat már a halászok itt ... s ezzel az Öreg-tó lehalászása elérkezett a végső szakaszhoz! – A hagyományos hálós halászati módot ha Nyugat-Európa hírből ismerte már csak, – nem úgy Tata! – S 3 éve... egy egész fiú-osztályt küldtek át Angliából: tanulmányozni eme ódivatú halászást. – Ágyépig érő gumicsizmában – bár vizessé nem lettek ma sem ők –, izületesek talán már mind! – Előbb-utóbb biztos, hogy belebetegednek ebbe a hírneves halászatba! (–)

Este aztán, ugyanitt ..., az a Hajnal Gábor (kinek... „Töfi” a neve: ilyen „bratyizós” felvilágosítást kaptam róla kéretlenül... – kutyámmal, hogy arrafele sétáltam ma a parkban, amerre ő is ...) – ez a tizenéves felnőttek réme ... hogy ez „a ... Hajnal Gábor – aki rettenetes gonosz gyerek” ám –: ő volt az ... ki nemrégén épp itt... egy (m á s i k) öregasszonyt... ütött le! (de az... egy másik fiú volt s... ‘nem ő!’) – hallhattam, a lemenő Nap sugaraiban megállva ... mégpedig ugyanattól a bicajos gyerektől(-ről) – ki engemet tavasszal itt inzultált. Már most úgy tűnik magára maradt: nincsen már bandája! s ... nem akar emlékezni semmire a múltévből. Kivetítve tetteit egy másik gyerekekre:... így jöhetett kedve szóbaállni velem (láthatólag nem emlékezve személyemre, – vagy inkább nagyon is? Ki tudja –!)

Bulányi (mint nyolcvanéves örökifjú) ma egy sokat próbált ember magabiztosságával (s) egyben... a kitagadottak szükségszerű pszichés gátlásaival is küszködve – mondta végig miséjét ... este a Nagytemplomban. – Kalazanczi szent József igaz követője (mint következőleg megtudhattuk tőle) – valaha itt, Tatán s pont ebben a gimnáziumban volt (1943-44-ben) piarista tanár. – Egyik volt tanítványa emlékezett vissza aztán: arra a ... háborús osztályra, amelynek osztályfőnöke volt ő – aki most... békésen foglalva el helyét a körben ülők közt, ... a szeretetlakomára egybehívottak körét egy pillanat alatt igazi közösséggé formálja át – példáját adva egyben egy neveléshez való hitbéli elkötelezettségnek is.) S egy róla szóló emlékező – Ady váteszi szavait ismételve tőle – „... Mert gyávák voltunk, elvesztünk” – ezekre... a háború elvesztésekor mondott Ady-verssorokra emlékezik –:

– 1944. márc. 19. reggelén, osztályába lépve, bátran ... hogy ezt mondta ő tanítványai előtt. Méltó emlékezéssel – bátorságos életének Bokor-családjai bár széthullottak időközben –, mind szeretettel vesszük körül! Egy ország szegényedett el a szeretetlenségben (s) de jó, hogy legalább ez az egy Bulányi-féle példa mégis fennmaradhatott! – Kiscsalád – nagycsalád, gazdag család – szegény család: oly nagy ellentétekkel bíró fogalompárok, melyek elvileg nem fokozhatók már tovább! De kik e Bokor-családokból ez estén megjelentek – lemenőben is jó példával szolgálnak mindmáig. Itt ma pl. a gyerekek ... aprósüteményekkel, üdítővel járták körbe, kínálták meg a kis lakoma résztvevőit, – begyakorlott szeretetben, tiszteletteljes szótlanságban, csillogó szemekkel nézván szemükbe négyszer is ... a megkínáltaknak. Nem szorongva, nem sedrén és nem kényszeredetten! Egy-, három-, négy-, hat- és kilencéves formák, a szeretet uniformizált öltönyében: – különbek voltak, mint a mi saját gyerekeink! – Nem lehet ezt nem elismerni. (Még ha csak maradványában is, de él a Bokor!)

1997. nov. 30. Vasárnap

Azt hiszem, azzal a bizonyos evangéliumi „kovász” szóval (ön-, vagy egyéb jellemzéskor?) csínján kell bánnom már ezután. – Prédikálni a kovász-szerepről, vagy élni azt –? – Más-más „tészta” bizonyosan! S én nem akarom elkiabálni ezt a különbséget! (–) Hallgatni Ladocsi Gáspár püspök urunk prédikációját (:): ha jó volt –? ... én tegnap óta már ... inkább Bulányi pálmájának gyümölcseit értékelem, azt ízlelgetem, s előnyben azt részesítem.

Schmidt Mónika vezényletével, az Esterházy Énekegyüttes tartott adventi hangversenyt a Vár lovagtermében. – Reméltem ... az ottani akusztika, hogy megsegíti őket, s nem áll útjába érvényesülésüknek (... meg, hogy nem egyedüli nézőként fogok én fent, a fűtetlen Vár termében dideregni) – s így is lett! Nagyon szépen énekeltek, és ... majdhogynem túlzottnak bizonyult a megjelentek száma is ehhez. – Jónéhány ismerősöm mellett ... három filmfelvevő

is feltűnt, – köztük a Tatai TV is. Az együttest leginkább az ígéreteness jellemezte: választékosság a műsor-összeállítást illetően s változatosság; – de energikus szólóénekesével s a szereplők általános összhangjával is kitűnt a régiek közül városunk e nemrég alakult kara.

– E helynek római korból feltárt, eredeti állapotban vissza-s újramodellezett villabelsőjét is láthattam a Várban. Mégpedig (még ezt megelőzőn.) ... a TV1 kurta figyelemfelhívója vezette utam ma ebbe az új, attraktív, életteli kiállítóterembe. – Megnéztem aztán a Kerti Károly-képkiallítást is! A vár egyetlen négyzetméterét sem lehetett unalmasnak mondani ezen a vasárnapon. – S ha mindez a Bíró Endre-Szatmári Sarolta házaspár munkáját dicséri még ma is – én csak szeretettel tudok rájuk visszagondolni! – Nem szűnvnél eléggé haragudni városomra (:) az Ő személyükön lecsapódó hálátlanságok soráért! (Ma sem tudom pontosan) hogy miért is kellett nekik innen elmenniük, – ha egyszer semmi törvénybe ütközött nem tettek!? Olyan szép... volt, „mint egy görög amphora!” – ... Sacira mondta ezt volt ismerősöm, s én ... ennek a férfinak találó szavait csak megerősíthetem: fél évig ott téblábolván a Várban, körükben – mint „dolgozó” – bárha semmit sem kellett tennem, afféle orvosi ajánlásnak köszönhető kegyelemkenyér volt csak ez: ‘emberek közt’ kellett lennem, s számomra akkor Ők ... ember voltak az embertelenségben! (– Az a szép görög váza aztán, sajnos ... összetört!)

– Esti közszolgálati TV-nk vasárnapi főműsorában – a sex gyöngye vezérfonalával – horror borzol ideget. – ... Advent első vasárnapja meggyalázásának is lehetne minősíteni e fércművet, melynek férfi főszereplője különös mód (...) női szorongások-vetítette szörny-figurának is mondható. Ilyen még nem volt! (S a film végén, hogy mégiscsak három „boldog” utódot jelentett e szörny halála: e végkifejlet már aztán tényleg sokkoló volt) Gondolom, ezzel érték el nálam is alantas céljukat hatásvadász filmiparászaink (kiket imáimba foglalón nem is felejték el ... a tisztítótűzbe kívánni:... ha egyáltalán sikerül elaludnom még ma!)

– Hogy az Isten verné meg legalább olyan tisztánlátással őket, mint amilyenel engemet, ugyanebben a témában ... megvert! (Eddig ha nem szembesülhettem hasonlókkal: a volt férjemre ismerem végül is ebben a mai figurában. A divatos feminizmus élőködő vérszívójaként viszontlátva őt –! – Mert ím, egy eastwicki boszorkány, méghogy szentnek is mondható?! No nem!)

1997. dec. 1. A meteorológiai tél első napja

– Ez az időben eltolt roráté nem harmatozta eléggé az Igét nekem...

Milyen más is volt korai sötétben, csendben, lustaság-lohasztó friss derűvel részt venni gyerekkorom hajnali miséin! ... Az emléke is szinte melegít még. Különben is fejfájdító ez a nap! (–) Egy teljes hét... nem volt elég, hogy megkülönböztessen pl. a „bátorságot a vakmerőségtől és az óvatosságot a gyávaságtól”! Vagyishogy e témában meg tudjak írni egy filozófia-dolgozatot!

– Éjjel fél egykor aztán mégiscsak felcsillan agyam túfoknyi arany napja, s... ettől (az ihlettől) elkövetem azt a hibát, hogy még gyenge fénytől érintett gondolataimat nyilvánosságra is hozom! Nohát... fel is olvassák másnap a fogalmazványt, s én – mintha csak kinevezett lektoromat (... Mártit) hallanám –, tudom is már, hol és mit kell még majd azon átjavítanom! De nyugi, Klári! – mondom magamnak. Nyugis... ha már voltál olyan „bátor”, hogy megírtad gondolataid, majd tettél olyan „vakmerőt”, hogy ... benyújtottad a dolgozatot (?) ... most légy „óvatosabb” annál, hogysen „gyáván” visszakerjéd azt!

1997. dec. 2.

„Miben különbözik a bátorság a vakmerőségtől s miben az óvatosság a gyávaságtól?” – filozófia-tanárunk ezzel tornáztatta meg ma nyugdíjazhatatlan szellemiségünket. Sok mindent írtam én erről, viszont csak egy-két gondolat igaza köszön vissza az egész szövegből. (Így pl.: helytálló lehet ebből:) – „Aki nem tudta magát elveszteni a gyávaságban, az nem is fog semmit nyerni az óvatosság által; vannak olyan ütközőpontok az emberek közt, melyekben ajánlatos, a

gyávaság látszatával megalkudva ... óvatosan elejét vennünk a vizzálynak; a szeretet motivációja önmagában tán vakmerőségre csábíthat, – viszont ... ki **szeretni bátor**: ritkán lesz az óvatlan; a keresztény vallás a bátrak vallása kellene, hogy legyen, de sajnos túl sok köztünk az óvatosan hívó, sőt vakhitú... – Társas helyzetállásaink szociabilis volta mindemellet értékelhetetlen! (– De ... hogy a „szociabilis” szó hogyan is jutott eszembe: megintcsak nem tudom! S ... jóértelemben használtam-e: utána nézek. – S igen!) – Egy délidei TV-s hangverseny foglalkoztat már otthon aztán, ilyenformán:

Délidőn a képernyőn mostanában megint
Demokráciából termett hajdan' uraink
Csoportban uralnak hamis helyzetet
Tapsol a csasztuskák népe s veszett
Múltját mintha törölhetné végképp
Gálaműsoron feszeng s semmi kétség
Nyakig magas-kultúrába beléveszekedve
Szerénkéék és szépasszonyok ördög-anyja-sleppje
Átkon s korokon át űzve tova az időt
Foglalja tereink s mind a képernyőt
Nem fut harisnyán a szem ha lefutott rég
Fene bánja s ki se szánja ifjabb idejét
Könyökbajnokságban győzött és lett halott
S TV-képernyőn át búzlik már múltatok
Rég-el-pocsékolt korotok istennek hála
Úgy tűnik mégiscsak elmúlhatott mára

1997. dec. 3.

„A fogyatékosok napján”: ma ... döbbenetesen fogyatékos etikáról árulkodik... egy hír – a „taposó-aknák betiltásáról” szólva, – mely „emberbarátnak” nevezi a (helyettesítő) legújabb aknát. S én ... aknatépte volt osztálytársam képzelem magam elé: mit is szólna ő mindehhez (!)? – Szabó Szonja is szerepel aztán e nap hírei közt: ... ő, aki szájával tanult meg festeni (!) s ő... már kevésbé tűnik előttem fogyatékosnak. Más dimenzióból valón, nem a naiv-festők ártatlan üde-módján, de... nagy hatással van az ő művészete az emberre; – rejtelmekre int minket! Mert: mást szólna bárha a száj, s a kéz, a láb is, mást szólna és másképp, – alább nem adhatja senki mégse –: ismernünk kell, s úgy használni testünk mindenegyész szervét (... hiszen ezeken át ... ismerni meg Isten akaratát!) -

– A fiatal Haraszti Norbert is, gondolom: – hasonló lelkülettel válhatott kivitelezőjévé azoknak a (... Művelődési Házban) bemutatott táj- és épületfotóknak, melyeken át egy igaz Tatával ismerkedhetni meg; képei időtlen szépséggel hatón örökítik e város jellegzetes arcát kis kötetnyi kiadványában. –

S mi érdekes hírlük a szomszéd városból...? Hogy (...) a Real Banktól nekik járó pénzhez jussanak: az ennek tulajdonába átment, volt Brikett-gyárat ma ... 35-en (... valaha ott dolgozók) ... elfoglalták. – S... mintha egy régi szocialista jelmondat – miszerint: „a munka becsület és dicsőség dolga” – köszönt volna vissza e tettükkel. (Könnyű szívvel kapcsolhatom hát ki a TV-t napom végén.)

1997. dec. 4. Borbála-nap

Apám Borbálának, Borinak, Borisnak mondta s gyakran talált ő kedveskedő más neveket is neki. Nekem Anyu volt. Az egyetlen nekem rendelt anya.

1997. dec. 5.-én

... egy „Nyomasek Bobó” nyomakodott elő belőlem s a kávéval megsegített reggeli ébredéssel eszmélkedően ezt írtam:

Egyedül, mint a szög a falba'
Lehetetlen rúgnia farba
Az embernek magát...
S egész napon át hült helyén
Merengtem Nyomaseknek én.

– Hát...

1997. dec. 6.

Gimnazista unokámat, Gábort „zsákolom” Mikulás-ajándékokkal, s... Tatabányán találkozom aztán 6 éves Zsófi unokámmal is. Testvérét, nemrég-született kicsi Szabolcsot féltőn adják a szülők kezembe. –

1997. dec. 8.

(Túlteve magam filozófusi mihasznaságom tudatán) ... tudom megírni mégis újabb dolgozatom ma, a „Miben különbözik egymástól a komikum, a gúny és a humor?” témájában ... ilyen s hasonlót írva (:). Gúny, komikum s humor az irodalomban s köznapi értelmezésben is különböznek: Petőfi „dicsőséges nagyuraknak” elkívánt „újdivatú nyakravalója” is (pl.) a gúny irodalmi fegyverével hat akkor ... ha az „nem cifra, de jó szoros”! – Gúnyolni mindent és mindenkit lehet, ám szellemi fegyvertárunk e téren a gyermeki csúfolódások szintjén maradt. S ez jól is van így: – szellemesen gúnyolódni ..., – anélkül hogy hülyeségbe tévednénk ..., igazából lángész tehet csak így! Mint pl. Petőfi; Az ironikus ember öngúnya? – legjobb terepe volna ez önnevelésünknek. A szót humorra átlényegítve: könnyen kiszabadíthatni problémás élethelyzeteiből az embert; – viszont komikussá lesz az, ki a magánszférából (általánosítással) kilépni nem tud. – Nem megfelelőképpen használva az emberiség közös spirituális fegyvertárát: a legjobb szándék is komikussá teheti az embert! – Pl. egy-egy rosszul elsült poénnal. (A szereplési vágy kibent túlteng, nevetségessé lehet az, s ezáltal lelki sérültté is.) Este magát Jézus tanítványának valló spiritiszta előadására tévedek be a Tiszti Klubba. (–)

1997. dec. 9.

- Tegnap kik megtapasztalhattuk a Tiszti Klub termét betöltő energiákat: e többszáz ember ... szerintem míg él, nem felejtheti Oláh Imre szeánszát. Személyes varázsából adódóan – úgy vélem –, megfelelő elképzeléseim lehetnek (nekem pl.) e naptól arról, hogy kik is azok a farizeusok s ... hogyan tagadhatta meg ... Péter háromszor is drága isteni Mesterét. Sőt arról is tudhatok, Jézus hogyan láthatta ezt meg előre. – S már magában véve a fölfedezés, hogy ... életemben először – szavai nyomán fölképzett előttem egy 2 000 évvel ezelőtt-volt világ képe, hogy kétezer évet segített visszamennem ő az időben: csakis előremutató lehet! S bár tudom, a gyógyulásban is kell, hogy higgyünk, számomra ez ma a gyógyításnak volt tanpéldája (és ... nem negatív.)

1997. dec. 10.

Éppen hatvan évvel ezelőtt vette át Nobel-díját Szentgyörgyi Albert ... (most meg?) Most meg épp egy „Magyarságért” díjat osztanak a Parlamentben. A díjat az a Horn Gyula osztja – ha jól hallottam... aki alapította volt ezt. – Erdélyből ... Sütő András a kitüntetést átveszi – méltán is kapta –, ám Tökés László püspök nem jelent meg az ünnepségen. (Mindennapos magyar

béketűréseinket ugyan melyik kormány, mely államalakulat vagy politikai rendszer is díjazta, valaha is!?)

A Művelődési Házban ma ... egy elő-karácsonyi ajándék-gyermekműsor várt ránk (nyugdíjas) pedagógusokra. (A gyerekek mindig megvidámítanak. Most is így történt.)

1997. dec. 11.

Késő-esti média-hír: Székesfehérvárról jött régi felvételen, magyarul írt tiltakozó táblákat s roma nyelvűeket visznek utcán a tüntetők. Összegyűlt cigányok nagyszámú táblákkal, tekintélyes létszámban: a „gettósítás” ellen tiltakoznak (s nekem úgy tűnik) – a cigányság öntudatra ébredése már ma nemzeti alapkérdéssé lett! E fölvételt szándékoltan titkolhatták mindeddig. Nem tudni, mióta! – Semmiféle „szokott” rajcsúr sem kísért, de ... szokatlan büszkeségük, a magyarsághoz tartozás tudatával, szembetűnő (s rokonszenvre számíthat.)

1997. dec. 12.

– A Humán Iroda illetékes irodistája előtt – egy ... kölcsön-ügyletem papírjait 8 példányban írom alá, s „szívem hölgye” szíves felvilágosítással szolgál nekem mindeközben: – Még januárban (úgymond) ... vegyem föl az én (kölcsön) százezremet s ... ne várjam hogy „el-ügyintézzessék azt”! – (persze... hogy kamatoztatni kell! okvetlen!...) – Rövid beszélgetés alakulgat a ... bürokrácia keserveiről, a túlfűtött irodák ... túlfűtött légköréről, – munkatársairól is, érintőlegesen – s (így) nem figyelek föl arra, hogy ... mit is írtam én alá! – Azt, hogy ... én itt „otthonom korszerűsítésére és gáz bevezetésére” kaptam a pénzt? (!)

– Anyám, én nem ezt a gázt akartam! Én egyáltalán semmilyen gázt nem akartam! Szó se volt itt gázzal, csak a tetőm javításáról! – dühöngök (már otthon) ... Merthogy (!) egyösszegben s kamatostul kellene visszajuttatnom feladónak ... az ő pénzét (ha nem arra költeném, mire az fölvetetett! – olvashatom papíromon.) S már arra gondolok: lehet... itt egy másik szerencsétlen is, kinek a papírjait összekeverték az enyéimmel! – Hogy mindez csak egy fedőszöveg, hogy ez csak egy humbug – abba sehogyse tudok belenyugodni! S ... hogy ennekelőtte – még előbb ... a rongyokban földet ért, lefoszlott felhőkben araszolva (– az önkormányzattól hazamenet... egy jólöltözött nagypapával s kisbabáját sétáltató elegáns fiatal hozzátartozójával akadva össze) – a fiatalasszony szájából hogy a következő szöveg ütötte meg a fületem: „– Várni ... egy hetet? – Várni ... kettőt? várni egy ... hónapot! ... s nem fizetni? Ilyen a magyar!” – hát, nem is tudom. De, talán mégse mind! (Bár) én ... minden gázos ügyem ellenére is igaz magyarnak érzem magam még, azért már mégiscsak túl sok itt a jómadárság! (No ... s) mit keres itt egy íbisz is! Az egyiptomiak szent szemét-eltakarítója érkezének hírére (!) énnekem ösztönös sejtéseim támadnak ma... egy országos nagy szemétdombról (mely) hallatlan nagy erővel vonzza magához a politika szemetelőit (!) kétes üzleteléssel szaporítani mai gondjainkat, s gátolni minket minden jóra való törekvéseinkben.

1997. dec. 13.

... Egy médium elváltozása avagy egy varázslat vége? A milliók után adózó (Oláh Imre nevezetű) távgyógyászlóról szóló rádiós „Kerekperce”-hír –: „akkor utazott egy távbetegéhez ő, amikor azt ... éppen temették” – meglehetősen váratlanul ér. Első épkézláb gondolatom: én magamról mindig is tudtam, hogy igen jó alanya volnék a spirituális elváltozásoknak. A közelmúlt Tiszti Klub-beli élményeim újra-gondolandón ... mégis tiszta szívvel állítom: emberünk ott igenis gyógyított (!) Elhinni azt lehet csak, amit el tudunk hinni! – amennyit el tudunk hinni és ... ameddig el tudjuk azt hinni! –

Akaratunk szabadságát egy spiritiszta hogyan veszélyeztethetné –?! És nem ... nem ... a mi Oláh Imrének... nem lehet egy Cippola! (Viszont) bizonyos, hogy Cippolára pont azok s annyiban tekintenek ma ellenszenvvel, akik s amennyien... ugyanígy... Oláh Imrére meg barátsággal. S (... a magam kevés tapasztalatával) – én magam úgy gondolom, hogy igenis ...

jól érezte ő ama (elhalálozott) távbeteggel való kapcsolatának megszűntét is. (Bizony, én nem ítéltém volna el őt.)

1997. dec. 14.

– Ím, a médiában legújabban viruló „Aranyág” s benne Lagzilajcsi legújabb találmánya, az „aranyozott telefonkártya”: mit egészségére kaphat az, ki... saját baját a másikéval túllicitálja (nehogy már lesajnálva legyen a marhája!) Nekem meg... élő kőrisfák körül kering gondolatom a tó partján; s „vesztett szabadságharcaink” szobrától agyalok tova (egy újabb) atomerőmű-meghibásodásra onnan aztán. Fáink hallgatnak, kivárnak, nem jajgatnak, szeretni tanít mind, őszi ködben s fagyban is. S ... mi tudjuk már, ha gomolyog a gond: (nincsen?) az Alfától föl az Omegáig hatón sincsen – ha beteg lennél, nincsen jobb a természet gyógyszerénél. Vörös a barátnőm szeme, a macskámé s az enyém, vagy a májon, epén, vesén s idegrendszeren ütközik ki a gond –: Ukrajnában nem úgy hasad az atom nem, nem, nem úgy ... ahogyan kellene! (Ma lenne anyám kilencven éves, de már a szelleme messze bolyong.)

– Továbbra sem tudok elszabadulni az Oláh Imre-jelenségtől. Ő – mint mondta – a kergetmarha- (Creutzfeld-Jakob) kór vírusának jelenlétét hiába azonosította be (s) bizonylatolta is ezt: nem hitték el neki. – S már ma? egész hazánkat süketeli tele ugyanennek a találmánynak a híre... mástól valón (az USA-ból ti.; s majd ... súlyos millióinkat fogják venni ez ismétlődő kór kapcsán!) – Sajnos már meg én is belázasodtam estére ... Nagyon betegnek érzem magam; mintha sugárszennyezés ért volna: tüneteim egyeznek a Csernobil idején tapasztaltakkal. – Viszont hál’istennek most nem kell orvoshoz mennem. (S) rossz diagnózisával nem kötelezhet senkisémm arra, hogy félholtan is dolgozzak mindaközben.

1997. dec. 15.

(:) Ahogy kinézetét lefestettem neki: – tegnapelőtt azt a spiritisztát: látomásként – Ili néni is látta. – Autóban ült egy szakállas férfi – mondja, s... ő hallotta, ahogy „Jézus”-t mond. Győr és Tata közt lehetett ez, egyeztettük ideinket. Öreg barátnőm egyébként Szűz Mária hangját is hallotta már – negyven évvel ezelőtt – a klinikai halál állapotában, egyik gyermeke születésekor: súlyos vérvesztése okán ... mikor az orvosok az életéért küzdöttek. – „Nem maradhatz itt!! Neked még vissza kell térned!” – mondta akkor a hang. És visszatért, habár inkább maradt volna azon a csodálatos tájon ő, az ösvényvégi virágtengerben ... egy alagút bejárata előtt... ahol égi Királynőnket, Máriát láthatta. (S mondom neki: Oláh sokat beszélt az ilyen klinikai halálból érkezett „igaz emberekről”!)

„Az emberi jelenség” Teilhard de Chardintól – a mai olvasmányom, s ezt szellemiségembe építve... magammá lényegíteni, nagyon kedvemrevaló foglalatosság. – Olvasás közben sugallat ér, s ettől egyfajta magyarfaló magyarságra kell gondoljak: ettől látszott megváltani minket Antall József kormányzása 1989-ben. Viszont már most ... a Horn-féle internacionalistáknak köszönhetően s Bős-Nagymaros kapcsán – új szereposztást kapott ugyanez a dráma, az új szlovák-magyar-osztrák viszonyulásokkal ti... !! (– Az ember, mint jelenség viszont sosem válhat időszerűtlenné, s mindig is időszerű kell, hogy legyen... megnyilvánulásaiban is nyomon követni őt; s értékelni is!) – Chardint olvasva, lett előttem világossá a társadalomnak s a politikának kapcsolódási mikéntje. A kovász ma ő volt nekem, – a társadalompolitikai jelenvalók frissítő, termékenyítőn jó kovásza.

1997. dec. 17.

Míg az Európai Unió a kiotói környezetvédelmi konferencián – egyre csökkenő megajánlásokkal ... 18%-ról 8%-ra jutott a természetvédelmi megajánlások terén, – már ... az ú.n. fejlődő országoknak viszont semmit sem kell fizetniük környezetük szennyezése miatt. Mondván: ők még fejlődnek –! Elavult technológiával és fokozott környezetszennyezéssel

„természetesen”. – És ... egyfajta csórlátással is – szerintem, s nem tudom ... ezt mióta nevezik fejlődésnek! ... (Vagy még cifrábban: „fenntartható fejlődésnek”!)

S mi magyarok: egy megbűnhődött múltból a megbűnhődött jövőbe,... mi vajon hogy lépünk át majd: ... fizetünk-e mint a katonatiszt? – vagy inkább csökkentünk? (Szennyezéseket, persze!...)

1997. dec. 18.

Emlékeimben egy Tú Jancsi nevű orosz lányi gyerek, nyolcévesen:... az általános iskola II. osztályából, olvassa fogalmazványát, – az előző nap záporáról ... ezt (s) ennyit: – „Nagy eső volt” (Pont!) – S ezt, hogy felolvasom, az én osztályom együtemre nyilvánítva véleményt: „felröhög” (Karinthytól idézve). S ... emlékszem, hogy én meg kínomban széles... mosolyba kezdek. – (S) e mosollyal írtam ma egy verset, ugyanazon Tú Jancsi-féle együgyűséggel élve e napom:

szembe ha fújja porhavát a szél
vakon az ember egymás elől kitér
szebbet jobbat senki sem remél
ilyen barátom ilyen ez a tél
amikor szembe fúj a szél

1997. dec. 19.

Tennivalóim akadályoznák, hogy alámerüljek a nyugalomban, de nem (sem...) a hatalmas szekszárdi gázrobbanás híre, sem a tegnapi bank- és postarablásról szóló, a hétnek immár harmadik lehullott repülője sem, – semmi sem zökkenthet ki e nap időtlenségéből (Az Istent imádó lélek termékeny magzatvíz-burkából eleven remény csillan elő, s az emlékek minden tennivalót felszabadító, halált feledtető karácsonyi láttatnak velem.)

1997. dec. 21.

(Egy) „műsoron-kívül” előadott gyöngére-sikerült előzetes zenemű után a kórus... – a kétezeréves, Kodály-feldolgozta „Veni, veni Emmanuel” kezdetű messiás-váró zsidó zsoltár nagymisés éneklésére –, Schmidt Mónika vezényletével jól összeszedte magát. – Kaptam egy Kapucinus Híradót s aztán egy (előfizetett) JEL-t még, de vissza kellett mennem érte – merthogy fent felejtettem a kóruson. Viszont ott már egy ismeretlen orgonistát láthattam, ki egy Bach-műbe kezdett akkor éppen; mise utáni kis hallgatóság körülötte s énnekem ... tetszett utána még egy karácsonyi népéneket is vele együtt végigénekelni. Ott ragadtam hát (s) ő –! „Várjon, van itt még valami ...!” – elővéve, egy kottát tett elém, – hogy (orgonakísérettel...) azt is énekelném el! Félreérthetetlenül nekem szóló gesztusa jóleső meglepetéssel szolgált, s egyfajta megfelelési kényszerrel segített – a Szentlélek kegyelméből – blattolva, csúsztatott szövegmondással bár, de egészében tisztán s hibátlanul megszólaltatni ma tplomunkban Gounod Ave Máriáját (...)

Ám délutánra már a Chardin-i „központok központosulása”: a könyv most olvasott részlete foglalkoztatja agyam spirituális irányultságát ... s megintcsak (arra a szerencsétlen) Oláhra kell, hogy gondoljak –! (... Hogyha) ő a tüdő, szív, vese, epe s még nem tudom mely szervünknek egységbe-szervülését megelőző ősalapotát is – feltételezhetően – pontosan érzi, s... ezek meghibásodása, „rövidzárlata” esetén vissza tud helyezkedni ... egy Közös Eredet Teljesség – Állapotára –, e visszacsatolásra képes, leszűkítő látásmóddal (:) tamagocsi-figurák feltámadást lejárató divatja idején – ezen alattomosan kereszténység-ellenes figurák „kifigurázásában” is ... kiválóan helytállhatna ő! – Istenkísértő laicizmusával kutatva mindazt, mi orvosilag szétválasztható: kell, hogy a Szent Lélek sugallatát is megérezhesse a lelkünk általa –! (Ám) az „év embere” természetesen nem ő lesz, hanem Gróf András, azazhogy

Andrew Grove: a maga mikroprocesszorával, – mint feltaláló s egyben gyártó is. – Hír még, hogy Pesten segélykérők verekedtek össze (!?) S még ... hogy Berta Attila rendőrkapitány ... e verekedők délelőtti sikertelen oszlatásától megjámborodottan (:) már most ingyenlevest mereget az éhezőknek. S ott a helyszínen a népjóléti miniszter is vele együtt! (Csupa negatív „hősiesség” s helytelen „helyállás” példái... kedvetlenülít szürkévé e vasárnapomat.)

1997. dec. 22.

– Időtöltőn (s ösztönösen) térek oda s vissza a TV-hez: Vértesszőlősről betlehemező kisiskolások képét mutatják; – cigány-advent: Bari Károly műsora, mely mintha egy új cigány értelmiségi öntudat példája volna (s úgy vélem) halálos vétek nem figyelni e költészet prófeciáira! – A „Büszkeség és balítélet”, mely könyvalakban, a maga Emmájával még angolosan-halálosan unalmas volt, már ma fogvatart színeivel, képeivel. S én vagyok abban... én – a messze XX. századból... a főszereplő leány, a XVIII.-ból:... egy mezők-lilioma ruházatban, mell-alatti derékvonallal, ravasz raffolásokkal s egy kacér pelerinnel körítetten –! (Hogy-hogy mindig is vonzódtam ezekhez? Viszont ma – mármint ... ha jól öltözködni csakis korszerűen törekednék – egy fügefalevél is megtenné talán? – Miért is ne! – Pl. az állandósult szegénység okán... egy miniszterelnöki rendelettel a Horn is... ingyenjeggyel kedvezhetett ma a 65. évet betöltött nyugdíjasoknak – ... Viszont a repülő-, vasút-, és busz-társaságok sorra-rendre jelentik be ezután áremeléseiket. S mit csinál a közt. elnök Göncz erre? – kórházba vonul; ám egy bohóc ... ha megbetegszik, nem biztos, hogy hisznek is neki!)

1997. dec. 23.

... Istentelen-komisz, póri nap ez: porszívóm kehebb mint valaha; 3 szál drótját össze (-vissza) illesztini semmi kedvem; ajtókilincs a kezemben landol; rádióm, a Sokol tegnap óta nem szól (s én sem szólok többet!) –

1997. dec. 24.

(Tovább nincs?) De van: közel a lengyel-piac, új adapterért szaladok ... s ott Fehérné Marikát találok. Árul, és... mesél közben. – Ővele együtt sikáltuk mi (ki) a koszból valaha – egy Idősek Otthonából jött megkérésre ... az öreg S ... tzet. S most felidézzük az ott látott, ördögi praktikákkal költött s ajtókra-ablakokra ragasztott óriás plakátok házigazdai vers-zöngeményeit ...: mind arról szólt, mit is lehet elvárni... másoktól ti., a szeretetteljes jótékonykodások terén. (Nevetünk...) – S ide én... újra hogy eljutottam (de már ekkor újjgazdáékhoz) – Sinkó, a bérfűszeres ... hogy hiába várta volna segítőtársát s... én arra járva: felajánlottam neki segítségemet – ; bérem... egy négy-méter-hosszú kerítésnek való, maradék deszka volt, mit össze is magam szelgettem aztán, s még... aznap föl is tétetett ez a fal (szomszédsági nézetkülönbségek kivédése céljából.) – s ott a konyha új, procc csúszka-kövén hogy majdnem elvágódtam, mikor épp „... egy pohár vizet” kértem (a Sinkó megbízásából ...) s megismételve a kérést ... kértem magamnak is még egy pohárral, – az ismeretlen asszonyosság bakafántossága jócskán meglepett aztán ezügyben: – „... Azt mondta, hogy az öregnek kell!” – Ujjé!... az öreget majd a gutaütés kerülgette, amint ezt visszamondtam neki: olyan átkozódást én még az életben nem hallottam, mint ahogyan ő az ... „egy-pohár-vizet-is-sajnálót” szidta odakint. Hátat is fordított volna neki, faképnél is hagyta volna azt az asszonyt, ha nem sikerül mégiscsak kibékítenem őt... ez ősei szegénységén trónszéket-vett jelentéktelenséggel. (Nemhiába kellett Krisztusnak is annyiszor már ... s annyi emberért, újra és újra: a megváltás ígérétevel a földre leszületnie. Éjféli mise előtt ezek jutottak az eszembe –!)

1997. dec. 25. Karácsony

„Ember a holdon...? – Mi ennél, már kétezer éve, jobb hírt tudunk!” – Leila, Alexandra, Donát, Bente, Sándor és Mihály nevű legkisebb tataiakat keresztel aztán ő – a TV közve-

títésében –, Jézus szent nevében. S én szerelmes áhítattal nézem a reformátusok e szertartását, – személyemben ... egy katolikus s egy kálvinista (egyazon) keresztény (vagy tán keresztény?) hitével érzem át mindazt, ami bennünk közös. – Zsoltáraikat mi is énekeljük, ők is a „Mennyből az angyalt”; a legkülönbözőbb tatai felekezetek papjai nem ellenségei egymásnak, sőt barátok: ugyanegy erős karizmával ellátva-megjelölve mind az EGY Isten által. (S) ki Virágh Jánosnak, szerzetes-fogadalmat tett ferences papunknak mai, saját-betanítású betlehemesét is láthatta...? – Ennek gyerekszereplői tiszta tekintetéből s hangjából a Kisded köszöntése igaz átélésének lehetett ma tanúja. S az IGE is ... ha benne így szólt: „Egy akol lesz és egy pásztor” – számomra soha időszerűbben még nem hangzott.

Szinte harangoztak az ÍRÁS szavai ma, és én tudom már: (nem nacionalisták, internacionalisták vagy kommunisták ... de) karácsonyiak az oekumené angyalai. – Múlt és jelen lehetséges egyház-szakadásai felett: Élő-Vízzel-tisztult győzelmét jelenti a lélek!

1997. dec. 26.

Hogy ma egy kiskutya farka az ünnepi gyertyától kigyulladt? ... nem hír nekem; Magnussen, a svéd a maga ENSZ-repülőgéppel, mint Világ-Mikulás? sem igazán újság, s a ... hajdúdorogi cigányok és nem-cigányok együtt-ünneplése sem az ... De már, hogy az én újszülött fiú-unokámnak a keresztelőjére (engem nem...) csak volt férjemet hívták meg – ez igen. A mai nap híre ez a családi értékvesztést tükröző nem-várt értesülés. – (Ha) hit, remény s szeretet nem volna bennem? – De van ... s már ennek örömevel nézhetem a látogatóba hozott kicsi ember rámbarnuló meleg tekintetét; szent karácsony második napján, otthonomban.

1997. dec. 27.

Tegnap még – ... egy évente megismételt közhelyes TV-s karácsonyfa-történettől, ha az az érzésem támadt ... mintha „odafönről valakik” a halál kultúráját erőltetnék ránk, – ma (... az Oláh-féle lélekgyógyászattal elegyesen vegyítve... Jáki Szaniszló és Chardin nézeteit (s) az emberiség fogalmát ezáltal újra-értelmezve –: arra kell, hogy gondoljak, hogy (feltételesen) ... e földön kívül is kell, hogy legyenek civilizációk. (A személytelenség divatja helyébe – melynek fedőneve e szó is lehetne: „személyi kultusz” – én... a személyiség-kultusz helyett az emberi személyesség tiszteletét képzelném ...! Mindaddig míg az emberiség meg nem tanulja személyeiben megélve általánosként fölfogni a saját maga problémáit, mindaddig ... a jelen a múltnak, s a jövő a jelennek bűneivel lesz terhes! holott – úgy gondolom –, civilizációkat értékelni csakis a Szeretet példáin, s nem az egzisztencialisták személyességével volna ajánlatos!)

1997. dec. 28.

(–) „Egy szerelem, ha igazi: általában házassággá f a j u l”! – ezt a sületlenséget hallani Szent Család Vasárnapján ma az egyik riporter TV-műsorából (s) miről árulkodik ez az elszólás nekem? – a polgári esketések csődjéről, vagy a templomiak értékvesztettségéről-e? – nem tudnám eldönteni.

– Elmúltak, múlttá lettek 1997 napjai mind; vége az év végi szabadságolásoknak s az... időjárás odakint épp’ fittyet hányni látszik egy népi jóslatnak. Még 24-én bimbókba gertyásodott kertem hóvirágja, s a virágos aranyvessző is versenyt szikráztatja derűs, sugárzó, apró sárga csillagait. Szerényen bár, de 1997 ... kopogtat már. –

1997. dec. 29.

A politológus Lengyel Lászlónak sikerült ma rátapintania fejlődést gátló problémáink leglényegére: ... „Ezeket (gondra) mindaddig magunk előtt fogjuk görgetni – mint ahogy azt az olaszok évtizedekig tették –, amíg... negyven évünk politikai hatalommal visszaélő,

erkölcstelen vezetőit ... felelősségre nem vonják”! (-) 1994-ben is ... – mondja még – volt jó helyzet a megoldásra;

(Ám mára) áthághatatatlannak tűnnek ... már gondhegyeink. – Megoldhatatlanságok színtere a teljes társadalom-biztosítás, míg népünk viharvert lelkiállapota maga is egy megoldhatatlan problémának tűnik. (És ... akkor még az ú.n. értelmiségről nem is beszéltünk: – mellébeszélésükkel, téveszméikkel, ámulásukkal... ki s mikor fogja őket szembesíteni?! – kérdem én.)

Nos ... „a Virágillattal Bomló Holtak” híre (s... mondják: Szent Ferenc ugyanilyen illatos halott volt valaha: hír az X-aktákból) – mint hír ... ez sokkal hihetőbbnek tűnik ma nekem, mint bármely politikától büzlő agytekervény gondolkodásra való készíthetősége ... (1997. karácsonyi kalácsa s a mindennapi kenyér: ma váltottak helyet az én fejemben.)

1997. dec. 30.

(Azt mondja) Göncz Árpád odafönt, hogy (... odalent ti.) „a nép nem birka!” s ... azt mondják (a TV-ben...) Bíró Endréről, a tatai Múzeum volt igazgatójáról, ... hogy nagyszerűt alkotott ő a Szőnyi-Brigetio-i ásatások eredményeképp: – ennek köveiből, hogy (: felépítette azt a páratlan érdekességű, szép belső – római-kori villa-teret, mely Tatán – fáradozásainak hála – mára állandó-kiállítási hely lett. – s még a Nemzeti Múzeumban sem hitték el neki, hogy töredék freskóiból, e mostanihoz fogható remeket lehet produkálni)... most már tehát a mű áll. Igaz, még nem befejezetten, a java hátra van még – föld alatt a freskók jórésze –, ám már... így is: ez egy nem-várt szenzációt jelent Tatán. A hír minden szava igaz (láttam e csodát!) –

– Egy látogatóm felvilágosít, rossz rádióm adapterét én magam rontottam el, nem ügyelvén ... feszültségváltójának elállítódására! Úgy gondolom viszont, hogy e cikk gyártója – amikor nem egyfajta zárt-szerkezettel tervezte s látta el ezt – ... eseti ügyetlenségekkel ill. tán a vásárlók szakképzetlenségével is számolva, (s... tekintetbe véve egyfajta közömbösség nyomán ma általánossá lett kereskedői semlegességet is: nagyon is jól járhatott. Nagyon is jól járt így egyesekkel ő, s... vele az ő cége is. –)

– Éhségstrájkot tart a Tatabányai Brikettgyár Munkástanácsának elnöke. (Sajnos) az ottani (négy személyes) – tulajdonviszonyok már annyira összegubancolódtak, hogy... már én (ennek) sikerében nem bízhatom. Ilkei Csabának, a népszerű újságírónak – az elfuserált politikák nyomán elburjánzó igazságtalanságok elleni hasonló tiltakozásáért ..., neki a legjobbakat kívánva, ha... még írtam is: – ma már ilyesmi eszembe sem jut. Néhány éve még... ha nem éreztem „buzgó mócsingnak” magamat ezért –? – kommunista idők szárnyatlan nyüzgése volna, ha (ma) ugyanazt tenném, mint tettem páratlanul kifinomult igazságérzettel megáldott publicistánk esetében. Változtak az idők s velük változtam én is.

1997. dec. 31. Szilveszter

... Két kilőtt petárdát szedtem föl közös udvarrészünk szolgálmi útjáról. – Az utcára kilépve ... ott meg egy elhagyott (vagy tán leszaggatott) zakót, meg ... egy kenyeres jutazsákot találtam: úgylehet... egy csavargó szilveszteri nyomait. (Egymást érő szórakozóhelyek vidékén ... ez tán nem is sok. – Seprésre az új üzlettulajdonosok ... ki sem mozdulnának, se könnyedén, se „súlyosan seperni” – Hofi szavaival – nem szoktak; a köztisztaságiak sem serénykednek ünnepek alatt! – Napjaink szolgálat nélküli szolgáltatói mind ezek.)

Csak a madarak hallhatták ma a templomablakból ... de holnapra illetékes feljebbvalói is megtudják tán: mit prédikált Igazmondó Jánosunk évvégi miséjén. – Anyaszentegyházi bűnöket, a következetesség hiányát s általában a ... lelkiismeretesség hiányát, a „negyven év” sűrű lefátyolozását rótt fel kat. egyházának. (Tisztogatni? ... No nem! Viszont áldozatok nélkül lehetetlen lesz megújulnunk.) –

1998. jan. 2.

„Ilyenkor, ünnepek táján előfordul, hogy ... nem tudjuk hirtelen, milyen nap is van...” – állapítja meg egy rádiós riporter. – Hát: ... jelentem: péntek van! Neurotizálna engem is e nap, mindaddig, míg csak várom enyéimet. Aztán váratlanul megjönnek s minden rendben. – Este verset írok – számban az örök szerelem jóízével: „Lipták Jani ... én szerettelek ...” –

1998. jan. 3.

... Megunhatatlan gondolataival, minden kornak időszerűsítésével – a világ legderülátóbb tudósának érezhettem ma Pierre de Chardint: „Az emberi jelenség” c. könyvét olvasva (még mindig ezt...) igen jól kezdődik ez az évem.

– Majd, alighogy a lábam utcára teszem – ott kint... egy friss emberi hányadékot kell (kénytelen-kelletlen) ... eltakarítanom. Aztán – porszívózás közben ... felrémlik a köztisztaságinak egy régi betelefonálásomra adott válasza: – „Na ne mondja...! – hangzott akkor egy jóindulatún tett bejelentésemre, egy kellemetlen női hang a vonal túloldaláról (s... ezzel ott le is tették a kagylót. De végül is két nap múlva tiszta lett a környék, szerencsére.)

– Estére aztán Chardin-hez térve vissza: tőle egy vérbeli bürokrata duzzogásával veszem tudomásul, hogy ... „az élet egy önmagát egyre magasabb szinten tápláló folyamat!” (S én ... ezzel, egy háromcsillagos állapotú városi köztisztaság lehetőségében bízva s ennek lehetőségétől megnyugodva: a szemetet szépen tudatom mélyére is süllyeszttem. Így védve – e „szemétnek kijelölt szent hellyel” –, az én... agyamban-féltve-rejtegetett, titkos Indiámat: ti... a romboló zöld álmodozásoktól.)

1998. jan. 4.

A (köz-) TV egy „gazdaképző” – tanfolyamot indít s engem, – ennek szövege hallatán hiányérzet fog el! (...) Én nagymamákat is szerepeltetnék – ötlük eszembe – ... azokat, kik korokon s határokon át, – a falu gondjával együtt véve vállukra az ország gondját: hordozták, férfiak helyett is, s ha kellett háborús időkben is ... a terheket. – Hordozták a távol unokákért (s) becsületük nem volt több bár, mint a kis nádiposztátáé, mely ingó nádra a természet fészekremekművét építette: ... ők tették a dolgukat! S teszik ma is.

Nagyon szívesen időzöm Chardin egy-egy szövegrészleténél, mint pl. ennél is: – „Kutatásaink jelenlegi pontján a tények érzelmi meghamisítása lenne, ha nem ismernénk fel, hogy a Történelmi Időkben a Nyugat vitte előre az Antropogenezis főtengelyét. A növekedésnek ebben az izzó és egyetlen kohóként működő övezetében az Ember megtalálta vagy legalábbis újra fel kellett fedeznie mindazt, ami ma Emberré tesz. Mert még az is, ami másutt már régóta ismert volt, csak az európai szellemi és cselekvési rendszerben testet öltve nyerte el végleges emberi értékét. Nem pusztá bányászatból emlegetjük nagy eseményként, hogy Amerikát Kolumbus fedezte fel...” – Igen-igen ... S pl. az indiai s a kínai kultúra (is) európaizálódni látszik. – (Sokat szidott TV-nk megbecsülendő ajándékaként: naponta lehetünk tanúi az ilyen kulturális szervülési folyamatoknak! –)

1998. jan. 5. Csütörtök

Virrasztó-csütörtököt (estétől hajnalig tartó, szüntelen imádkozással) – legalább évente egyszer, – de többször is ... tartsanak itt! – Itt is, mint annyi más helyén az országnak! – bizonyos, hogy nem mondtam hiába (más kérdés, hogy jó helyt szoltam-e Ottmár atyánál.)

1998. jan. 6.

Vízkereszt a felmelegedés napjának bizonyul (s a TV ez utóbbi jellemzőit említi csak. No meg egy férfi-szépségversenyt hírel, melynek egy résztvevője ezt nyilatkozza: – „Egy férfi lehet ... jóképű, markáns ... de szép nem lehet!” – Valóban ... s ő mégis indult s nyilvánvaló, hogy több eséllyel, mintha a hét törpe tette volna ugyanezt.) Teljes egészében olvasással töltött napomat

egy utcai telefon-gixer tarkítja csak (ill.) egy rendőrséggel szemközt álló telefonfülke: benne az újonnan felszerelt készülékkel:... ahogyan ez a belédobott pénzekkel egy játékos visszaköpösdi rendez nekem. Kérem az egyik várakozót: – Itt ingyen lehet telefonálni? (!) ... Csak, ha ... rossz! – feleli. Tartozik bár e fülke nekem már egynéhány forintommal: nem így kívántam volna visszakapni azt.

Koronánkat – Carter elnök „puccsával” – ma 20 éve juttatták haza ... Amerikából. Isten éltesse (továbbra is) ... az ilyen bátor, egyszemélyes döntéshozókat. –

1998. jan. 7.

Egy új hírt hallva, csodálkozom: – Nofene! (...) már a busmanok is megelőztek minket, új vevőkészülékeik napelemeivel? – közönséges elem- s csatlakozó nélküli „ajándéktárgy az, a gyerekek” mégpedig ... bandavezérségre! S nekem... rádiót is, adaptert is ... külön-külön kell most javíttatnom. – Fortuna meg egyébként is nagyon csalafinta volt ma hozzám, sőt: őt ma egyenesen csalónak is nevezhetném; – azokat legalábbis, akik ismeretlenül valamiféle – angolból „magyarítva”(;) „dögészt vagy „dögvészt” továbbítottak volna a postán nekem. No, s ... nem hiszek én az angoljának! (Attól, hogy nem tudom kimondani nevét Kacifánt KFT-nk-nek, attól még nem dőlök be nekik ...) – Méghogy... én: ‘Havasháziné Túri Klára túljutottam két fordulón s már a 650 000 forintos fődíj sorsolása előtt állok!’ – Mikor el se indítottam magamat! No nem ...

Zsófi unokámnál vigasztalódom aztán, délután. Hétévesen – megkapóan ügyesen, már maga készíti elő az ebédet.

1998. jan. 9.

Feszültségeim, gondjaim könnyebbíti, lazítja a reggeli mise igehirdetése. – Visszagondolva a Művelődési Ház egy tegnapi előadójának egy megjegyzésére, mellyel a Tatán megvalósítandó Nyugdíjas Ház megghiúsulását... ő a Soros-alapítvány hazai lábamegvetése egy kudarcának könyvelte el (:): ezt az Öregek Otthona építkezést ... hogy csak egy bizonyos KFT-vel szembeni teljes bizalomhiány akadályozta volna meg –? – nem hiszem én azt! Dr. Kis Erzsébet „Az időskor problémái” c. előadásában ... mintha elfeledkezett volna arról a sokkal átfogóbb hiány-problémáról, mely (az ő címszava mögött is megbújva) ... a politikával szembeni teljes bizalomvesztés jelenségét jelenti ma. Ez volna ui. az, ami megakadályozhatta e lélegzet-elállítón-modern, minden kényelemmel ellátott super-építmény tervének valóraváltását.

(Verselek:)

Válassz magadnak eget
válassz magadnak csillagot
bután ne állj
s ne légy akadály
– Sziporkát a fénynek
hajnalfényt elmédnek
szónak melegséget
Jelet a vaknak
Tett s Szeretet
adhat

1998. jan. 11.

Karácsony előtti kisebb-nagyobb betegségeim nem is egy, de két filozófia-dolgozatom megírását is megakadályozták. Elsőnek a „Mit tehet az egyén a társadalom jobbá-tételéért?”

témában s aztán, egy történelem-bölcsélet kapcsán, a... „Melyek egy történelmi tett ismer-vei?” címűt. (Egy nyugdíjasnak nem kis próbatétel ez, s ... tán ebbe is betegedtem én bele.) De tegnapjaim laetargiájának mára vége, s már ha... se szeri, se száma a Vágyak Fellegvára kapuin át elémtáruló lehetőségeimnek élek: e mesebeli Bürokrácia Országá Fővárosában tökéletes a kozmikus rend. Itt szoktam én a megismételhetőnek képzelt szép napokat iktatni, s az ... értem- és nem ellenem-szóló dolgok hajnali lepecsételését is itt végzem el. (Mint pl. ma is tettem. S ezekután maradtam aztán otthon végül, a tervezett rokonlátogatások helyett.) Úgy hírlik, idén nem lesz Keresztény Hét. – Tán csak nem az országgyűlési választások miatt?

1998. jan. 12.

Különös, gyors és intim egyezések a TV-ben ... (:) feleség,... egy nemrég gyilkosság-áldozat-ául-esett gyöngyösi vállalkozó társa: amint 2 milliót ajánl fel férje gyilkosa kézrekerítéséért; majd őt ... csillogó aranyai vértetében (egy hozzá megszólalásig hasonló) indiai hölgy követi a képen.

(– Ennekelötte) itt Tatán az Ady Endre úton ... erre a gyöngyösi asszonyra, mint nem-min-dennapi jelenségre, többször is felfigyelhettem én. Míg egyszercsak szóba nem elegyedtünk egymással. Ő szólított meg, és pontosan akkor, amikor én (... magamban imádkozva) a... „miképpen megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek” szövegrészhez érkeztem. – Régiség-kereskedésükhöz keresett volna akkor ügyfeleket ő, – s az én csendes imámba szinte belefolyt (ugyanazzal a ... természettől-szelíd, bátor-határozott fellépésével, ahogy most szeretett férje becsületességéről tanúskodik épp a TV-nézők előtt!) – Hát már most ... megbocsátania a férje gyilkosának kellene ...: neki, aki akkor szinte már a XXI. sz. asszony-ideáljának tűnt előttem (?) –

(Mai) sok tépelődésem nyomán keletkező újabb feleslegesség-érzetem... este egy angolkerti séta feledtetni s e jólismert táj gyógyító csendjéből merített erővel fogok neki aztán egy újabb filozófiai feladványnak –.

1998. jan. 13.

Öreges-tempósan „időtlenkedő” napom (még tegnap írt) filozófia-dolgozatom javíthatására jól szolgált – úgy gondolom: s nosza, neki is állok tisztázni a dolgokat: ... „Mi a véleményem a lélek halhatatlanságáról” –? Nos, ennyi idősen kell is, hogy legyen erről önálló véleményem. Arról ui., hogy ... folytathatónak vélhetni-e, mit eddig a földön tettünk, vagy tán kudarcként éljük meg a véget: előre már... tiszta képpel kell, hogy bírjunk. Ki úgy gondolja: – ‘ennyit s ennyit nem ér meg a világ!’ – az diszkvalifikálja magát a lélek halhatatlanságáért vívott küzdelemben. Az Örökkévaló meghívásai elől – minden ügyeinkben a Szeretet készlet kitérni vagy nem-kitérni; s amennyiben az Anyagot (... még annak megsemmisülési folyamataiban is) fontosnak érezzük figyelemmel kísérni: – ennek változásai is, együtt a megsemmisíthetetlen ideákkal... lelkeinket az örökkévalóság képzetével kell, hogy erősítsék! A klónozás kétségei mind könnyen legyőzhetőek lennének, ha ... az örök élet halhatatlanságát feltámadással képzel-nénk! – (Valójában) ... szeretet nélkül az ember halandó lehet csak, lelkileg feltámaszthatatlan, s mint bármely állat: korlátozott életidejű. A dimenziók földi korlátait a lélekkel törhetni csak át. Az ostyában jelenlévő Szent Lélek s vele a jézusi szeretet-áldozat szent egyetemessége – amely nélkül emberevéssé lenne... az, ami a hívőnek ceremoniósan a legfőbb kegyelmi jó: ez a lélek halhatatlanságával újjászülető (keresztény) kultúra alapja. – A halhatatlanság fehérre izzított kardjaival ... az angyalok harcát kell, hogy megvívjuk: a teremtés csak így képzelhető.

1998. jan. 14.

Semmi sem történik ma? – A gondolat is hamvába halt ... van ... csak van az ember –, nem téve dolgát (s) nem látva semmi célt maga előtt: mint kinek semmire-senkire szüksége nincs –! Hát

(nem is tudom) miért voltam serény ... résztvenni a ma-reggeli misén; beszéltem ott sokakkal s fizettem be papunknál egy KÉSZ-bálra; – mért említettem a Nyugdíjas Főiskolán indított biblia-oktatást neki ... s buszoztam ki aztán (Mártival) Miklóstra, a lányomhoz. De már, hogy jobb lett volna tán ide ... ki se mennem (?) – t.i, hogy ... ők innen Szárra költöznek, – a hírbe... kis híja volt, hogy bele nem betegedtem (s ebbe a váratlan-jött „aggódó anyós” szerepbe! – Bezzeg (TV-mben) az a Mélykúti Ilona, ki ma minden aggodalom nélkül ... riportalanyai figyelmét... a maga ágyéig felhúzott szoknyácskájával blokkolja: e magatartási luxussal ... mintha az égvilágon senkit sem aggasztana! (mármint rajtam kívül –)!

1998. jan. 16.

Horn Gyula miniszterelnöki eshetőségeit illetően jósolja nekünk... Kéri László politológus, hogy az MSZP – nevezett egyszemélyes ténykedéseinek „hála” – nyeri majd meg a választásokat! S ha – mint mondta – ő „tévedett”, tán én is bevallhatom, minden ellenszenvemmel együtt is: – az elnökök sorában én... neki mint miniszterelnöknek, párját... egyben nem leltem: csalafintaság tekintetében ti. – (Az elmérgesedett közállapotokat ... ahogyan ő kezelni tudja! Sosem a dolgok lényegére tapintva, – de látványos beavatkozásokkal „gyógyítva”! – kuruzslóként az orvos szerepét eljátszva, társadalmunkat tünetileg kezelve. Az ő esetében – ... miután már minden politikai távlatot elvett rendszere a néptől: már... nekünk, tesz róla: ne legyen mi ellen fellépniük! –) Hogy is tiltakozhatna ... az epe s a máj, ha ... a vesét gyógyítják, – a tüdő, ha az ideget s m'ért a kéz, ha a lábat; s a szívünkkel miként kapcsolnánk ki agyunkat?! – a szervezet nem ítélné szerv-halálra saját magát! (S) Horn, a politikus ... tud vigyázni a gyógyítás látszatára; – sőt, urambocsá' ... még e látszatnak a látszatát is élvezetessé akarná ő tenni! – Mint pl. a 65 éven felüliek ingyen-utazásai ügyében is tette nemrég. (Keserű pirulát kell, hogy lenyeljünk nemsokára. S ha nem győz s ha igen: tovább is hat még majd e méreg.) –

1998. jan. 17.

– A kommunizmus kísérteties valósága volt, hogy megengedte politikai fogalmainkat egybemosni s (ezáltal) ellehetetlenülni azokat. Nép- s nemzettudatát úgy formálta s cserélte abban az időben, a saját szája íze szerint... mindenki, ahogy csak akarta ...! – E hamis össznépi gondolkozást jellemző beteges tolerancia kezelésére most hazánkban – mint ez a médiából kiviláglik – egyháziak vállalkoztak. (Bárha) egy elnemzetlenítéstől ... s (89-től fogva egy új szétszórattatástól) mára leginkább ... az oroszoknak kell tartaniuk, míg ezidőtájt minálunk éppenhogy végetérni látszik e folyamat! (Az „egy akol és egy pásztor” nem feltétlen az egy-nyelven-beszélők népét jelenti.) De... hogy a nemzetiségek spontán vetélést ne szenvednének a világ központosulása folyamán?! Nincs biztosíték arra, s kevés a remény. Segítségre lesz szükségük, mégpedig ... politika-mentesen. Ezt a halaszthatatlanul fontos kiegyenlítő feladatot vállalták most fel – elképzelésem szerint ideiglenesen – bizonyos egyházi szervek.)

Este a TV-ben... minden... kisszerűségünk legyőzésének szükségességét hirdeti – egy ZEN-meditációs műsor-szám (majd negyven év után) ...: nem zagyván, bárgyún, vagy csináltan, de igazán népi humorral kedveskedik ezzel a köztvé ma nézőinek (ugyanazon szereplők neveivel mégpedig, kik eddig e műfajnak csak a pelyváját teregették elénk.) Antal Imrével pl. Ő ma este remekelt ...

1998. jan. 19. hétfő

– A Legfelsőbb Bíróság Szabó Albertet a „közösség elleni” (értsd: zsidóság elleni) izgatás vádjá alól felmentette (ma) – egy... Göncz Árpád köztársasági elnök által hozott s most hatályba léptetett törvénymódosítás alapján ...: mi szerint az ő cselekménye „nem gyűlöletkeltő”! (Nem tudni: egy bíróságtól való-e ez a két, egymásnak-szöges-ellentétes ítélet?!)

– Főiskola, kórus, könyvtár (s) két frissen szerzett kölcsön-könyv fekszik asztalomon otthon:
– korunk Dienes Valériájától ered az egyik, a másikat ... melynek szerzője Bonaventura, hétszáz évvel ezelőtt írták. S Tádétól kaptam. – Két mély lelkületű író rokon gondolataira lelteni ezekben.

1998. jan. 20.

– Rengeteget olvastam s (már most) nem tudom: – Bulányinak van-e igaza (és Szent Bonaventurának) vagy Dienes Valériának. Előbbiek ... (mindketten, más s más jelleggel – de egyforma szenvedélyességgel) – igazságkereső hitvallói a saját koruknak –. Vélemény nélkül nem lehet hagyni kétféle világlátásukat, – melyek tanulságait... szavakkal én magamnak így foglalnám egybe:

1.) Krisztus az embert váltotta meg, nem a világot.

2.) A megváltás lényege kell, hogy legyen: az Örök Élet Hiposztázisa. Állítani azért nem lehet a megváltást, mert ez: magánvalón hiposztázis ... kell, hogy maradjon – Én e két mondatot ma reggel írtam, de (megint) nem tudom, a hiposztázis szót honnan vettem. (Jelentése: elvont dolgok valóságkénti felfogása s... én is pont ezt gondoltam: Jézus föltámadása v a l ó b a n megváltás.)

1998. jan. 21.

Anélkül, hogy (valamelyik) pártba is beiratkoztam volna (?), hogyan szavazzak ... a közeljövőben? Egy pártnak sem vagyok tagja, s döntésem így meg nem könnyebbíthető közös határozatokkal (hál'istennek) de ... Hát nem tudom: – Magyar Demokrata Fórum ... jól indult – viszont... hát demokrata volnék én? – Keresztény Demokrata Néppárt? (még... hogy) demokrata! – node ... ez már keresztény is ... Mégse!) Fial Demokraták Szövetsége: igen, igen ... (hisz fiataloké a jövő!) – De... Maczó Ágnes kisgazda elkötelezettsége szívemhez tán legközelebb álló lenne (:) hát, igen: csak lenne! Merthogy ... pont ezek a pártok – önálló arcukat folytán – nem koalíció-képesek (s) ezért összefogni mind esélytelenek is! – (Idegen szót magyarral egyeztetni? bizonytalán könnyebb, mint e kérdést eldönteni; – sőt, úgy érzem, itt jó választás ... nem is lehetséges.) – Szavazni: „musst es sein”? –! Némi reményre adhat okot: egy szocialistákkal szemben felsejlő nemzeti egységesülés jövőképe viszont.)

1998. jan. 22.

– Tegnap, a „Magyar Kultúra Napján” – e napot Antall József, az u.n. „rendszerváltás” 89-93-ig volt miniszterelnöke alapította (...) Bekukkantva a művelődési házba, – ott a meglepetés erejével hatott rám a Színes Iskola színpadra lépett népes előadógárdája. „Finn karácsony” volt darabjuk címe, s egy elképesztően tehetséges, bájos figurája volt ennek egy kicsi lány, Fülöp Réka. – Tünetnyes kis diótörő, utolérhetetlen bájjal keringőzve a színpad deszkáin (:) „Nagy nő lesz” még e lánykából? (ha Isten is úgy akarja!) – elegyesen öreg és süket zongoratanárom mondta (nekem) ugyanezt: így ajándékozva meg bizalmával (11 évesen kötelezve szinte engem... ezzel, a tőlem telhető legjobbakat nyújtani!) – Kiváló tantestület dolgozik a Színes Iskolában s ... tekintélyelvű oktatással szembenálló tanítási módszereiknek hála –: Tatán máris jövőt formáló tényezővé lettek ők! Hát te, Fülöp Réka ... szerepelsz-e majd még szépen-csirázó szellemiségek holnapi színpadán is –!/? Szívemből kívánom, hogy így legyen ...

1998. jan. 23.

Fegyverkezésre költött milliárdoktól csonttá soványodott néptömegek körül sorakoztatja fel a jóléti társadalom legamerikaibb tengerészgyalogosait az USA (:) Irakban. (Nem szolidaritásból. – Jaj nekünk ... Jaj ...!) Ámbár nekem ma is ... volt mit reggeliznem, volt mit ebédelnem s vacsorám is van –: mi is hát a bajom voltaképpen? – Mi hát a baj! – A sirámok mindenfelől, a letaglózó háborús képek? A közeli választások hisztériái? ... Vagy folyamatos mellébeszé-

léseink!? – Az ... „ami nincs, az nem is fájhat” hamis, hazug tapintatának szorongattatásai talán? – Nyomasztón sok itt az ... össze nem illő gond és gondolat.

(S kiútként) ... egy arany középútra annyian zsúfolódnánk össze, – köztük mi keresztények is – s mára épp... a hozzánk-legközelebb-állók, – kikkel egymás megsegítésére kellett volna összefognunk: általunk lesznek veszélyeztetettek. Egyik tapos, másik menekül; – milyen messze is az Ő Országá ma tőlünk!

S mégis-mégis! (... meghosszabbításaként a Magyar Kultúra Napjának tán) mikor Sebestyén Márta hangján ... népdalaink pentaton gyöngyszemei – este felhangzanak: ha hottentotta volnék, akkor is magyar életerővel töltődnek ettől! E minden korosztálynak szóló dallamsor után ... az 50, 60, 70 éveseknek szánt „csemege-műsorokból” viszont (...) mintha a választások előtti... nyugdíjasoknak-kedvezés lólába lógna elő.

Élőbb lett a kép-dobozoló műsor, mint valaha is volt: szinte beleszédül az ember a hirtelenjött változatosságba, – ám árulkodón végigkíséri mindezt egy botrányos köznapi felismerés is: jövőre vonatkozó ígéretéseikben a szocialisták ... mintha egy (hatalmi) feltámadás ígértétől sem riadnának vissza: fűt-fát ígérve mézesmadzagolnak felelőtlen politikusaik!! – Az én valahai orvosom, – prf. Iván László említetik még, mint ki a 65 éven felüliek ingyen-jegyeit ... a Horn-létrehívta Öregek Tanácsában (a mi pénztelenségünknek megfelelően téve) kiügyeskedte annakidején. (Legalább ennyi haszna volt ennek a ... valószínűleg kérészetű tanácsnak, – melynek tagjait s ténykedését titkosan kezelték mindedig, s... továbbra is!)

1998. jan. 25.

... „Tiltások és parancsok közt” – úgymond – „... terelgetik azokat, akiket Krisztus már magához hívott” –, így hív egyes egyházi magatartásmódokon felülemelkedni egy TV-prédikátor – e mai „magam-terelgetős” napomon.

Szabó Ferenc Rómában kelt könyvét aztán naphosszat olvasom; „Az ember és világa” egy részlete nagyon megragad, s ebből –: „Nyilvánvaló ... az, hogy a politikai közösség és a köz-hatalom az emberi természetén alapszik. Ezért hozzátartozik az Isten-szabta rendhez, mégha a politikai rendszer meghatározása és a vezetők kijelölése a polgárok szabad döntésére van is bízva”. (–) Én azt gondolom, nem lehetséges eme szabad döntés ... ezek egymás iránti megelőlegezett bizalma nélkül. S ... hogy... a más helyzetét érintő gondolataink meggondolt gátjával: illene beleélnünk már magunkat (mai) társadalmi-politikai helyzetünkbe is! – Merthogy a demagógia járványos betegsége életveszélyessé tette... az egyes szám első személyben-folytatott látvány-politizálást. Virtuális kényszerrel... megosztva az emberek véleményét:... mehet el aztán kedvünk a politizálástól. S győzhet végül elveink felett az elvtelen demagógia. (– Viszont ... megértenünk Ady költészetét is ...: éppenhogy lehetetlen politikai kulturáltság nélkül –, mint pl. az „Intés az őrzőkhöz” c. versét is. – Kell, hogy az ember homo politikussá nevelje magát, – akkor is, ha ennek semmi kézzelfogható hasznát sem remélheti.) Politikai közösséget én csakis a művészet hathatós segítségével tudnék magamnak képzelni. A művészet (ellen-)ereje lehetne az az erő, mely megakadályozza egy kor szellemiségének kisajátítását.

1998. jan. 27.

Egész napom egyetlen végehossza sincs átértékeléssel telt: ... vigyázva, nehogy túl misztikus legyek, szerény személyem el ne kapassék a főiskolán; mások gyengéivel elnézőbb legyek. S mindezek után (:) este egy valódi gyilkossal... hoz össze TV-m; ki úgy ... tért meg, hogy magamagát állandó ön-átértékelésre kényszerítette! – S hogy így ő Krisztushoz talált – most már ezt magyarázom magamnak – emberünk így tanulta meg ... magát a gondolatai által életben tartani (s) így jöhetett rá aztán ... arra is, hogy minden gyilkosság egyúttal öngyilkosságnak is minősíthető tett. (Feltámadni Krisztus segített aztán neki! – s énnekem, félholtan

szinte, éjfél után: aludni, aludni... aludni végre: mindennél erősebb vágyam. Reggel utazom Mártival, Oroszlányba megyünk.)

1998. jan. 28.

Oroszlányon, majd Zsófi unokámnál Tatabányán, – de már Homokkomáromba is mennénk: ... az ökumené e kis meleg fészkébe –, ha... Felvidékre (valakik) megszerveznék az utat.

1998. jan. 29.

A bahái-hit, ez az iszlám-hitet újító vallás, mely Bahhaullahot (a tulajdonképpeni reformert) Messiásként tünteti fel (:) ők ... a baháiók: Krisztus Jézust – minden vallásalapítóval egyetemben – a valláserkölcsi evolúció egy állomásának tekintik csak. – Ez a hit: 1789-től máig élön... terjeszkedik világszerte; mint pl. most is a TV-ben. Hirdették ...: „Az isteni kinyilatkoztatások eredményei a civilizáció vívmányai” – s mondatik: „... EGY VALLÁST az egész Földre!” – „Papság nem kell!”, merthogy „elég érett mindenki a szent szövegek tanulmányozására!” Hittételük a szegénység igazságtalanságainak felszámolása; a nők és férfiak egyenlősége s a hagyományos anya ill. apa-szerepen át –: a nők tanácsadói szerepeltetése! Alkoholt, kábítószer tilt, de a... válást nem tiltja a bahái vallás; ám közösségükben az ún. Igazság Egyetemes Háza tagjai kifejezetten férfiak lehetnek csak. Bahái baháitól fogadhat csak el pénzt! – (Ha ez a prostitúció halála lenne, istenügye ... bahájá lennék magam is! Ámde ez ... a perzsiai Nurkból indult új hit ... legfeljebb ha önmagamhoz segítene hívebbnek lennem. Vagy talán ez lett volna bölcsője a XX. század feminizmusának is? Elgondolkodtató mindenestre az ember megválthatóságának ez az új tana.)

Úgy legyen! – kapom fel aztán éjfél felé ... egy hírre a fejemet: miszerint ezentúl „törvénnyel büntetik a kirívó sex-hirdetéseket”! Emlékszem, hogy ... egyszer tiltakoztam én – Gombkötő Gábor főszerkesztőnél – a megyei Dolgozók Lapja meleg-sex-hirdetménye miatt. Már-most igencsak éber vagyok hát; – de aztán Camus Pestis c. művének filmváltozata végképp eltéríti figyelmem az éjszakai alvástól; ennek egyik jelenete ui. (...) a nemrég dúlt dabasi patkányinvázió „szöveg nélküli”-jéhez hasonlóan: rémesen hat e késői órán rám. (S) agyamat mindez végül szürreális verses képzetekkel kezdi foglalkoztatni: „... valaha végigjárt szorát rakosgatnák kezeink egymásra; – beint, beint a nagy karmester –: TV-igézte középső szemek... mért is nem látjátok, mivé lettünk! – Ti népek itt, végeláthatatlan sorban – hangtalan mit is reméltek még?! – a föld pora, Hirosima s Nagaszaki hamuja lett a Föld: hangos jeremiáda (s) az utolsó fegyvergyártók öröksége lett a világ” – Úgy érzem, kárhózatosan sok volt ez a mai hosszú televíziózás – ... De már e nap: másnap is! Szerencsére (!)

1998. jan. 30.

Zsófi unokám ma 7 éves. (S) ezzel kapcsolatos tennivalóim végére jutván (...) a bencés Tarnay Brunó „Katolicizmus és kultuszok” c. könyvét veszem kézbe. S különösen érdekes számomra ennek egyik dátuma, – az 1844-es világvége-jelzés ti. – mely adventista vonatkozásban megegyezik a tegnap ismertetett (bahái-hittel hírelt) ... Messiás-eljövétel időpontjával! – Nem tudok másra gondolni, mint, hogy a politika játékszeri voltak mind-mind ezek a kis szekták s ... azok bizony még ma is! – Adventisták legyenek bár vagy új(abb)-hitűek! – A tegnapi TV-adás is... miről szólt? – Hogy „leginkább a volt kommunisták között, – Németországban kezd hódítani” ez a bahái vallás! (–) De míg az egyik bahái szerint nekik „nagyönis politikusoknak” kell lenniük, – másukuk... e tárgyban így foglal állást: „Nem szabad alávetni magunkat a világi hatalomnak” (!) Énszerintem meg ... valószínű ezen a ponton vált ketté a keresztény ősegyház is! ... Egy utópia áldozatai volnának ezek a bahájok mind? – Vértanúik (említett) 20-30 ezres (!?) nagy száma politikai vagy vallási balhitekből kerekedett volna (!) – – Az ambivalentia diadalára érzek megint csak, mint már annyiszor...

1998. jan. 31.

– Délután még mindig békétlenkedő kedvem ... örömet kapitulált a menyem által Zsófi-napra egybehívott szülinapi társaság fiatalos derűje, öt gyerek játékos barátkozásai előtt, – Istentől való ajándéknak érezve ezt (ha ők nem is így gondolták). Új társasjáték hódít manapság, és Zsófi is ... a „Gazdálkodj okosan”-t játszotta, – kisfiú-barátaival szenvedélyesen vetve bele magát... ebbe az izgalmasan-újszerű pénzgazdálkodásba. Minden szép és jó volt: kivéve talán azt az egyet, hogy ... ez alkalommal én a világ legtermészetesebb évfordulós köszöntését, mint szívből jövő jókívánságomat ... az „Isten éltesen sokáig!” három szavát ti.: nem tudtam kipréselni magamból. (Bizonyára saját hibámból ...)

1998. febr. 1.

A heti eseményeket összefoglaló TV-műsornak két, csúsztatást, mellébeszélést nem tűrő híre is van e vasárnap'. – A Hét-nek ez első, minden tekintetben kétségbeejtően rossz híre: – Szekszárdon a munkanélküliek 10%-át öngyilkosságba kergette kilátástalannak ítélt helyzete (s) ugyanezidőtájt ... emelt kezét magára tíz gyermekkorú is (kik közül ketten meg is haltak). A másik hír: ... Balassagyarmatnak – az 1919-es, Trianon utáni, cseh megszállás ellen indított, győztes fegyveres harcáért – a „Legbátrabb város” kitüntető címet adományozták illetékesek. (Az Ipoly-menti hősök emléke szívmengető; ám a szekszárdiakról kissé késve érkezett a hír – a „Haza csak ott van, hol jog is van!” feliratú táblával tüntető férfit ... egy tavalyi kivonulás képein mutatják! De ha ... „Tiborc korában ... még volt, aki meghallgassa a panaszt, – most a kutya se hallja meg!”: régi jó riporterünk, az igazságszerető Mester Ákos is... ha egy éhségstrájkja után, ezt mondta – már mivel vigasztalódhatnak örökösen jobb hírre szomjazó mai lelkeségünk!)

1998. febr. 2.

A Nyugdíjas Főiskolán járt a (buborék) TV s én ... nem voltam ott. (Hallom, – felolvastatták volna velem egyik dolgozatomat.)

1998. febr. 4.

... „Lenézett a ... Nap (a magas égbe') a szép Magyarország közepébe”; – „anyám, anyám, fölnevelő dajkám, születésem napján de nagyon örültél; engem a háborúra fölneveltél –”! – magyarok énekelnek és táncolnak: ilyen ... (TV-mutatta) páros táncsal eddig én csak rajzban találkozhattam –, ma délben viszont teljes képét kaphattam régi korok katonatáncainak. – E szívderítő műsort végigmazsolázva (:) ennek reményteli energiahullámaival kezdek neki legújabb filozófia-feladatomban ... a „Mi a kapcsolat vallás és erkölcs között?” témában ... (Sűrű, hallhatatlan hümmögések közepette!) ... írom hát: „Vallás és erkölcs tk. fogalmilag szétválaszthatatlanok, ám nem állanak ok-okozati viszonyban egymással. A sátánizmus művelése pl. semmiképp sem erkölcsös cselekedet (hacsak nem a rossz erkölcsben!) A vallás-erkölcsi szabályok betű szerinti, túlzó betartása meg (:) a szamaritánusok esetében... egyenest ezek pusztulását okozta. A vallás külsődleges, farizeusi művelése korunkban is nagy veszélye lehet az ember erkölcsi evolúciójának. Erkölcsbe ütközött mindnyáján cselekedhetünk (s teszünk is életünk folyamán) – botlásokon felülemelkedni mindig a szentek példája segíthet. Mindenképp nagyot tévedtek a kommunisták viszont ... akkor, mikor a maguk utópisztikus szocialista erkölcsét képzelték volna az erkölcsi fejlődés legmagasabb fokának! Előbben volt u.i. vallási, s... csak ezután lett evolúcióssá (világi erkölccsé) a közerkölcs. (Az ősbűn képzete ebben viszont az emberiség harci helyzeteire az Úr-ság kiegyenlítő fogalmát feltételeznél: ... az Ő kegyelmétől függ azután lelkünk békéje.)”

Estefelé már, a magyar Evangélikus Egyház egy nyugdíjas nagytekintélyű presbiterével, Farkasházival elegyedtem szóba az 56-osok (a volt Szovjet Hősök)-terén s hogy... sok közös ismerősünk közt ... ő a volt férjemre így „emlékezett” –: „Volt neki egy ... elvtársi arca is!” – s ez vegyes érzelmekkel töltött el... (Mivelhogy alkalmasint nálam jobban senki sem ismerhette őt –! egyébként meg igaza volt!) –

1998. febr. 7.

– ... Beletörődően s „kezesen” mondom ma (mert kölcsönömhöz kezesre ma sem találtam) – mondom magamnak, hogy „kétszer ad, aki gyorsan ad”! – Node ... ehhez a van is-nincs is pénzhez még egy Mátyás meséjéből jött ügyes lány sem férhetne hozzá egykönnyen. – S éppen ma kéregetnek tőlem; ketten is, a SPAR vidékén, s éppen tőlem! Ők bezzeg ... a krisnás és egy Jehova tanúja-lány: ők bezzeg értenek kis vagyonkák megcsappantásához. – El is húznám a csíkot gyorsan, nehogy későn szabaduljak meg tőlük – aztán meg már-már adnék nekik ...: hezitálok – mígnem megvilágosodik előttem: a hiszékenység e profi vámszedői ... mintha túl magas lovon ülnének velem szemben (ahhoz képest) hogy már én így is épp eléggé póruhárt volnék (!) ... S elkalandozott gondolataim átmentve ... haladok a járdán túl rajtuk... anélkül, hogy balekká tehettek volna!

No, s este meg... a Friderikusz vár: „Ki hallott még ilyet?” c. TV-s „kalandos történetem” ... ha volna – hogy küldjem be azt neki! S... van egy ilyen történetem! – Viszont semmiféle képernyőn viszontlátni nem kívánom azt – leírom legfeljebb csak – tollal, papíron s vázlatosan csak..., egyes szám harmadik személyben okulásra boldog s boldogtalannak – mi is történetet meg velem ifjúkorom ideiben még –!

Színhely: tóvárosi vasútállomás, peron-vég, gyenge fényű lámpaoszlop alja:

Mesélő: harmincas nőalak, mint főszereplő

Műfaj: monológ

... Egyesegyedül állva, egy (menetrendet illető) rosszul értesült tétova magabiztosságával várakozva a sötét peronon... a távolból egy sietősen felé közelítő alakot látott kirajzolódni –, s kis válltáskájából ... minthacsak cukrot venne ki, vagy más haszontalanságra készülne épp – a rátörő veszélyhelyzetet érzékelve: a kemény műanyagborítón át kitapintva – anyjától-hozott ajándék-kését... észrevétlen előbontotta (s) a láthatón rossz szándékkal közelítő huszonéves ágrólszakadt felé (még mielőtt az testközelségbe ért volna) – előbb pillanatnyi elbambulást színlelt... majd megmerevedett keze a szorosan-markolt kést kirántva: a gyér lámpafénnyel hirtelen rávillantotta annak éles pengéjét. – „Jó ... ó ... van – csak azt –! – Aztán ... mehet”...: hallatszott távolról egy motyogás még (s ő) jóleső diadallal nézhette, ahogy a sötétség magába szippantja nyúlcipőt-vett támadója vonalait. Véget ért a rettenet, – de ő egészen vonatindulásig élvezte ... annak az öntudatos cselekvés-sornak ritka gyönyörűségét, – mellyel az égiek – anyja rossz menetrendi információi, s a peronvég kivilágítatlansága ellenében – kimentették őt erős-nagy riadalmából. – Ma is jólesik visszaemlékeznie arra a tóvárosi későestre, melyben személyes tisztaságát egy egész angyalsereg, vagy kilenc angyal védelmezte... a gonosztól akkor ... Olyan sikerrel, melyre mind a mai napig jólesik gondolnia.

1998. febr. 8.

– A TV „Cigánykrónikája” ... a romakérdés égető problémái megoldásához – rossznál-rosszabb szereposztással élve – javasol új forgatókönyvet: – „Díszcigány-rendszer; cigányok államosítása; cigányság, mint egypárt-rendszer”!

– Horn Gyula szertelen szavaival visszhangzik egyre mindez! (Asztal alá söpörni ezt a szemetet nem lehet már többé, már lőttek a Horn-i népszerűségnek, s tarthatni attól is, hogy ... épp a cigányok fogják őt – a rendszerével együtt – móresre tanítani. (–) Ha már a cigánygyerekek iskolai rajzain is EGY központi Fény-nek láthatni sebzettségét (... s) hogy ők magukat mind ezen a fénykörön kívül látják (:) mint egy óvodai foglalkozáson készült TV-s képen észlelhetjük: az... őket körülvevő világban – ha kirekesztettségük ösztönösen kivetített ábráival nem is gyártanak a kívülálláshoz ezenmód ideológiát s ... „művészetet” sem teremtenek rajzaikkal (–) amit szóban nem tudnának kifejezni még: rajzban kérik azt számon ők tőlünk: több éltető fényt (segítségül)! Ezek a gyerekek már egyfajta párbeszédre kell, hogy felnőjenek – s az Isten őrizzen minket... attól, hogy ebben akadályozzuk őket (!)

– Orbán Viktort készültem volna ma este, a művelődési házban volt fellépésén meghallgatni, de egy kóruspróbánk elhúzódása, s annak politikába vesző utóhangjai miatt ez a tervem meghiúsult –! – A politikára ma megint jellemző nagyfokú kíméletlenség és tapintathiány (különösképp a nők tekintetében) igen sokszor megnehezíti vitáink békés lebonyolódását. (S elaludni még tíz órákor sem bírtam eztán... sehogysem!)

– Éber éjjelibagolyságomnak ... jól jött hát Töröcsik Mari főszerepe: – Janisch Attila filmjével ... mely másnapig gondoskodott szórakozni-valókról. Teljesen levett a lábamról s ritka megelégedésemre szolgált végig az egész film, – de különösképpen Töröcsik öregasszonyfigurája –: amelyben ő – feledhetetlen átélésben – egy szürrealista halál-víziót jelenített meg. (–) Töröcsik játéka, – végig... valószínűtlen figurákkal maga körül – éjjeli sofőrökkel, kik ... hol leteszik, hol felveszik e „bolond”, megmosolyogni való, öreg egyetemi tanárnőt s a halál settenkedő víziójával ...: ezzel a magányt-oldó végtelen utaztatással: az öröklét jótékony csendje borította be ezt az egész filmet. A szótlán, végeláthatatlan éjszaka révület-tájain, – a haldoklás dimenzióváltásait érzékeltetve –: Janisch ... és a szerepe szerinti önkívületi állapotba esett Töröcsik (:) örökérvényűt alkotott e filmmel. Kettejük teljesítménye az egész filmszakma előtt (ha még van ilyen!) tisztelgést érdemelne! –

1998. febr. 9.

Komótos kerti munkák idején ... bent a szobában – továbbra is a Nemzeti Filmszemle képei közt kutakodva – egy ún. „reflektív-kamerára” nyílik ki szemem. Ez ... a változatosságok újabb s újabb divatosságai helyett! – a dolgok benső lényegét mutatná (s) egy mozdulatlan, egyhelytálló kamera készítette, – újfajta látásmód képi látványosságával hat! – Kevés bár ez stílusirányzatnak, de ... még egy rendezői ars poeticának sem felelhetne meg – ámde ötletességéből... Oscart érdemelne! – „Másutt nincs, csak nálunk ... ilyen filmszemle”? – (Ma még van.)

1998. febr. 10.

– Este ... a véletlennek köszönhetően (s lányom feledékenysége folytán) hogy... dolgaim 360 fokos fordulatot vettek – kerültem föl Gábor unokám gimnáziumi osztálytermébe, ott is egy szülői értekezletre. – Lányomhoz közel foglaltam helyet, – szemben az osztályfőnöknel, ki is ekkor épp’ így panaszkodott osztályára: „... Nincs bennük húzóerő; sokszor mintha ott sem lennének, senki és semmi iránt nem érdeklődnek”! – s nem egészen értve az elhangzottakat (végtére ő is ... felelős volna, rajta is múlhat, figyelnek-e vagy sem!) – gyanús szövegelésére egy (nemvárt) magyarázatot kaphattam aztán ...: magam előtt az ABC egy plusz „z” betűjével ... a latin fascinare (azazhogy bővölni) igének első három betűjét fedezhettem fel a gyakorló-terem egy padján. Majd ... hogy a termen végigpásztázó szemeim, kivétel nélkül mindegyik padon hasonlókat láthattak? – „Elnézést!” – pattantam fel „(de) ilyen padokban én sem tudnék figyelni!” – A tanárnő szabadkozva ... az iroda felé irányított. – Megyek is panaszommal, ahová küld. – Ott (országgyűlési képviselő) igazgatónk bizalmatlanul fogad –, s ... naiv felvetésemre – (misperint, már ti. ha ők is halaszthatatlannak ítélnék e hadihelyzet orvoslását –, az iskolai Szülői Munkaközösség biztosan segítene abban, hogy változzanak a dolgok!) – egy „elnező” eltekintéssel terelné magától messze témám, s... csevejünknek végetvetve – föláll; majd széttárt karral visszautal előző mondatára:– a gimnázium pénztelen állapotait okolja, bosszantó nemtörődömséggel! – A folyosó magányában aztán megállapíthatom: az a bizonyos kovász ... ezúttal... kivételesen, mintha ... indulataimat dagasztotta volna –! Majd szét robbanok! –

– Csöpinek, volt kolléganőmnek panaszolódom az úton hazafelé, s ... ő vigasztal ...: – „Ne idegeskedj, hisz jót akartál!” Gyalogolunk a Tópart sötétjében (...) – Teremtőnk!.. Két hete sincs, hogy egy gimnazista lányt – a kollégiumba menet s nőgyógyászatról jövet – megerőszkolt itt valaki, s e Várudvarra... az a diáklány tán épphogy ... azokból a padokból érkezett –, ahol naponta vehetett erőszakot lelkén e liberális szellemiség!

(„Alma mater” ... volt még ez az iskola az én időmben! Most meg? Padjai trágár feliratok és szennyes ábrák gyűjtőhelyévé lettek.)

De ért egy másik kellemetlenség is ma! (a Pennyben, ennekutána) ... egy tesze-toszán vásárolgató lumpen-pár-féleség férfitagja mögött araszolgván – vele... ahogy véletlen ütköztem s ... őt... a „Nem szégyelli magát! –? minek froclizza ezt a szegény asszonyt!” (:)

erőszakos okítgatásai miatt, hogy megróttam volna – az egy lumpen öntudat-vesztett grimaszával... – „Hát arra való ...!” – így replikázott. (S. akkor hallgatott csak el, mikor én ezt már válasz nélkül hagytam.)

– Két magyar katona (csendben, békén Rádiónk) – a Sínai-félszigeten végezte ma életét. Úgymond „balesetben”. – ... „Újra termel a szekszárdi húsüzem” – (viszont e mondat „újra” szava – minthogy... v i s s z a-sajátítást jelenthet: már nagyon jól hangzik!)

1998. febr. 11.

– Napok óta ébren vagyok ... jóval éjfél után is! S így hallhattam én is F. Kemal György újabb peréről (:)

úgymond... „izgatásért” fogták perbe őt, – ki bírái ellenében az Aranybullára hivatkozott ma, – mint egyetlen olyan Alkotmányra ti., melyet ő is elismerhetne! (... Don Quijote ha nem kellett 56-nak – hisz az időben túlnötte őt; de nem kellett 89-nek sem – mely azonban... meg sem érdemelte! – már a mai ... 98-as időknek ... kell az ő szellemiségét ki – hordania –? Nem tudom.) Azt mondja Kemal, idézve az Aranybullából: – ‘A népfelség alapján minden kormány leváltható!’ (– „lenne”... mondom én erre: ha az ... lehetne! – Nagyon szurkolok azonban magam is ennek az 1222-es elkötelezettséggel végzett hősi maga-megtartásnak.)

1998. febr. 12.

Egy egyszerű úti film – építészettel s lírával kapcsolt, folyamatos-gyorsan pergetett, természet (álló-)képeivel (s...) ezen elemek pantheisztikus egybeolvasztásával:... Nagy Károly hivatásos pannonhalmi idegenvezetőnek mai, művészi eszköztárral gazdagított úti filmjével a művelődési házban műfajt látszott teremteni. Bámulatra méltó ötletességének hála, nem volt nehéz végigülnünk ezt az estét. –

Nem volt ilyen könnyű dolgunk viszont a Penny-ben, ahol ... a nyugdíjasok pénztári sorában ... egy vénséges, tisztos férfit vett mocskos szájára (... mindannyiunkat a temetőbe kívánván rajta keresztül) – egy korán-terhessé lett, részeg nőneműség. Nekem ugyan sikerült megpártolnom a bácsit, s ... nem is váltam céltáblává ezzel; – de már odakint, anyja oldalán csak-csak lenyanyáztott engem is ez ismeretlen. Otthon aztán nyugdíjas mundérom becsületében eljárva írhatom:

Bármilyen nagy is a ricsaj
Győz felette szíved csendje
Bírd magadat lélek-zetre
S megkönnyebbül benned a baj

1998. febr. 13.

– Egy riporter s egy belügyminiszter (rossz) szerepjátéka (... éjjel) a TV-ben: Liberalisszimus Havas Henrik kérde Liberalisszimus Kovács Lászlótól – ama hírnek kapcsán, hogy „Magyarország szabadabbá teszi légtérét a NATO repülői számára” Irak ellen –: ... „Nem éppen a szuverenitásunkat mutatná-e, hogy ebben a helyzetben ... tudunk nem-et mondani?” (!) – Ez lett volna az a tipikus mai álhír azonban (!) – hisz még nem szavazta az országgyűlés meg e dolgot (viszont nyilvánvaló, hogy ... már egy hónap múlva azt igenis megteszik!) – jellemzőn ez az az álhír, mely aztán ... hírré a média hatalma s befolyása által válik –! (S ily képmutató és közönséges politikusok kívánnak ma nekem jóéjszakát? – Viszont mégse mondhatom, hogy jobb lett volna elaludnom: ha egyszer nem megy az az alvás!)

1998. febr. 15.

Felnőtteknek is megemészthetetlenül sok már az (az új iparizáció által ... kultikussá lett) erőszak, mely elamerikanizálódott képernyőnkől árad: végeérhetetlenül, egész napon át. Végláthatatlan fogyasztásaik emberi világról állati világra vetítésével, társadalmi frusztrációikkal (s)... a hagyományos léleképítő gyermekmesék műfaját megszenteltetve (!) ma az amerikai mesefilm kivédhetetlen jenki-fölényességgel árasztja el szennyesével otthonainkat. (Sajnálatos, de pusztán „szórakoztatás-képpen” teszi ezt...! Mint pl. köztévénk mai műsorában is!)

– Viszont ... tegnap a város máltai estjén (!) Tata énekkarai nagyon-nagyon jól szerepeltek s – hogy egy sikeres nemzedékváltás tanúi lehettünk ezen a KÉSZ-rendezvényen (s) Hermann Laci ismert szép tenorja ... a népszerű Rigoletto herceg áriájával úgy hatott rám, hogy most is emlékezetes még ennek meglepően üdítő ereje ...

1998. febr. 16.

Az esti sötétben, Kovács tanár úr biblia-magyarozatáról hazajövet, váratlan lövések hallatszottak ... s az égen hirtelen fényvillanások. – S én (!) a pár napja felröpített médiahírré gondolva – a NATO-jelenlét nyomasztásában (s) egy háborút átélt gyerek szorongásával kértem volna meg... egy mosolygón várakozó fiatal tanárnő ismerősömtől: – „Nem fél?” – de mégsem tettem. – Úgysem értené, miért vagy mitől is... kellene neki ma... félnie!

1998. febr. 17.

Még... ma reggel ha hír lehetett – az amerikaiak háborús akcióját támogató országok felé – egy Irak részéről jött külügyminiszteri fenyegetés (s) az is, hogy itthon ... egyre többen tiltakoznak már Magyarország háborúban való részvétele ellen – pl. Munkáspárt, Csurka, Alba-kör, Népjóléti Szövetség stb. – de azután: (tempora mutantur) a parlamenti szavazáson mindössze öt (független) képviselő nyilvánított ellenvéleményt, s szavazott a hazaszeretet ellenzéki szellemében. És (így) lett ma fölöttünk hivatalos háborús gyakorlótérre a hazai légtér! S ebben ... kinek és hogyan is jelentenének igazi kikapcsolódást, nyugalmat ... a Nagaszaki Téli Olimpia úrból-jött hírei!

– Virágrügyek sokaságát ijesztgette ma a frontos északnyugati szél, – legelső szűzhártyás kezdeményeit térképezte vele magának a téli kert s... a meggy-, a körte- és őszibarackágon napáztatta ősz vizionált hozzá, jóelőre... a Természet. Tavasz jön (s) kopogó harkállyal jelenti be magát.

– Atkins Teremtés c. könyvét kezdtem el olvasni, s... érzem: ebből csak jó energiát nyerhetek. Nehéz (nem is egészen érthető) – de éppen ezért ... érdekel ma... a „jó és rossz minőségek s a használhatatlan és hasznos stb. energiák” dolga.

1998. febr. 19.

– Kiindulva abból, hogy a bűn az Isten-adta (természetes) szabadsággal való természet-ellenes visszaélés (!) Atkins „Teremtés” c. könyvének olvasatában... ezt tovább gondolva: – töprengök el azon, hogy mai világidőnk: akár a globalizálódás végét is jelenthetné! – Egy világ-vége pánik nélkül; azzal a zéró állapottal ti., mely idő a kezdet kezdetére válhatná az emberiség spirituális történéseit.

– Ez ... egy újra felcsavarodó „spirálmozgásba” hozva azt (...) magát az Életet spirituális rugóként mozgató! (S mi mind ... – ha 5 éves korunkra... már egy teljes életet éltünk le, és minden további történéseink e korai kor tapasztalatai finomított változatai csak) – a felnőtt szintnek közismert rend-ellenességeiben: egy korábbi fejlődési szintre való visszaesést tételezhetnénk (s így) – egy valaha élt létállapot újra-élhetetlenségét társadalmi állapotainkra is kiterjesztvén ... így éppen hogy a szocializmus formációjának ideiglenes voltára kellene, hogy rájövünk. S e mai átlagos napon (mint bármelyik más napon is) azt gondolom erről: amíg ezen eszme irányadói az emberiség... vezetői is lehetnek egyben? – mindegy az, hogy

... hol, mindegy, hogy ... melyik államban – ... addig az őáltaluk hirdetett fejlődés:... visszafejlődés lehet csak az emberiség számára! S így mai állapotaink is... leküzdendő, átmeneti állapotok lehetnek csak!

Épp ma kerültem egyébként ... egy (ily) „szocialista fejlődésben megállt” egyeddel (az odakinti világban) összeütközésbe... – Ittas férfi támaszkodott volna rám a buszon, – Tatabányára menet, s hogy ... kértem ‘Ne tenné! ne dőljön már ... így rám!’ – ő felülről rámsandítva – megállapította: „annyira ... még nem részeg” –! (S még) hogy ‘akkor ... másra dőlné’ –! No, s ... szinte naponta szembesülni ilyen otrombaságokkal. S (ha)... nem akarjuk, hogy ezek eluralkodjanak felettünk –, nekünk kell úrrá lennünk indulatainkon! Gyakori s nagy próbatételt jelent ma: hűnek maradni önmagunkhoz!

1998. febr. 20.

Egy osztály jár még mindig az eszemben ... egy régi gimnázium, – benne nagy padok (kényelmesen elfér azokban mindenki) – padfirkák sehol, mutatóba sem. Az a másik, mit tegnapelőtt láttam (:) ennek megszegyenítése! – Megvan még, megvan ez a terem is ... az emeleten, a folyosó végén fönt, balra (s) mint régen, most is rendes. S jólesik ma ennek csöndes titkaival álmosítanom álomba magamat.

1998. febr. 21.

A média Tetű, Bolha és Marha családneveiről nekem apám „úri-túri”-sága jut az eszembe: a sok családfát nélkülöző baji Túriak közt... őt ezzel a melléknévvel látta el faluja; egy másik Túri-t a „pálinkás”-sal; – de... a Thúry, Túry, Túri és a Turi: természetes névváltozással alakuló ill. jegyzői önkényességgel alakított, – jelentőséggel bár nem bíró – (név)-változatok ma is. (Sőt: saját tapasztalatból véve a fenti mintát, tudhatom, hogy egyazon ember neve ... négyféleképpen is szerepelhet a különböző hivatalos iratokon.)

Délutántól estig, a fenti Református Imaház ma egy játszóházzá alakult át. (S) ezen ... az én unokahúgom Noémi lánya is mikrofonba mondta volt... egy adott témára írt vallásos történetét: saját feldolgozásként... frappáns párbeszédekkel tarkított színpadi műben adta elő azt –. A Művészeti Iskola növendékei mellett szerepelt (a valaha sikeres) Katolikus Lányok Szövetsége, a KALÁSZ is, újonnan-szervezett tagjaival. De már ez utóbbi műsorszám ... szememben mindössze egy népieskedő utánérzésnek tűnt csak: egy valaha virult, bővérű humorral áldott népi színjátás korszerűtlen végének. – Jóakarát s némi humor sem mentesíthette műfaja korszerűtlenségéből adódó hiányosságaitól. (A gyerekeket, kiknek fogalmuk sem lehetett jelzett mű előéletéről, – őket sajnáltam viszont ...)

1998. febr. 22.

Az esti TV-műsor a szomszéd Szomód, Dunaszentmiklós s Agostyán polgármesterei panaszától hangos (kivéve talán Szomódot, mely lehangosabban tiltakozhatna pedig) – mert hogy... ablakok törnek be, csillárok hullanak s rengenek szinte a házfalak ... attól a sok éleslövészeti harcokcsi-gyakorlattól – mely elviselhetetlen zajszinttel betegíti... régóta az itt élőket. – (Miklóson, lányomnál jártomban mindezt én is megtapasztalhattam. Így hát) különösen mellbevágó lesz az a panasz számomra, mit ... Agostyán polgármestere tesz, Tóth András képviselőnkre ti.; minthogy a panaszra... e nevezett – „Oldják meg maguk!” ... tömondattal felelt, elhárítva magától a felelősséget (azt a felelősséget) mellyel őt... dolgainkat intézni az Ország Házába választották. (Kiváló példát ad ilyen szocialista hatáskör-nélküliségre másrészt ... az az eset is, melyben e faluvezetők egyikét, alig egy hete – „kiskirálynak” jellemezte valaki énelöttem.)

A KÉSZ-napok rendezvényeit ma a Szt. Kereszt templomban Pápai Lajos megyéspüspök ünnepélyes misével zárta. – Vártam, hogy borral is áldoztat majd ő: – ilyen ünnepi alkalom jó lett volna arra, hogy ... „ne csak kenyérrel” kelljen élnünk. – Előbben ui. én egy levélben

fordultam őhöz, egy hasonló alkalommal s akkor... válaszában a két szín alatti áldoztatás hiányát azzal indokolta volna, hogy a ritka két szín alatt áldoztatás által ... kiküszöbölhetők... annak csorbái. De... hogy ezek mik volnának? – arról nem írt. Énnekem viszont éppen hogy ettől „csorbult” mai áhítatom. S tulajdonképp nem is értem válaszát. Ámde ez az egész rendezvény-sorozat végül is nagyszerű volt, s egész héten át... az volt az érzésem, hogy azon a szent kenyeret ... mintha angyalok osztották volna nekünk. – Megtelt a nagytemplom; – annak kórusa pedig önmagát felülmúlón, – kiváló ihletettségtől vezéreltetve magát, tiszta szövegmondással énekelte végig a latin misét. (Emellett: mély átéléssel is, bárha ma latint érteni... keveseknek adatott meg.)

1998. febr. 23.

... Kenyérkereseti hálójukban, mint partravetett halak kapkodnak a médiariporterek levegőért; mind-mind egy-egy ellenpéldája a „Tisztán, szépen magyarul” elve szellemiségnek. Élettért kapva: üresen pergő párbeszéd, szakmai fortélyok fitogtatása folyik, ezt mívelik mindahányan :) központosítottan: választás előtti légszomj uralja a képernyőt. (Két hónapot, reméljük, kibírunk!)

– Fenyő János „Buci Maci”-ja a kezemben. E ... gyilkosság által kimúlt milliomos lapjából egy utolsó példány, mint ritka kultúrcsemege kelletti magát előttem. – Az ő személyének szolt lövések a magyar polgári demokrácia halálát is jelenthették volna :) – Ha maffiózó volt Fenyő, ha nem, e (... valóban) gyermekeknek szóló színvonalas gyermeklap folytatásra méltó kezdeményezés volt részéről: gyöngyszem ez az írott sajtó mocskában.

1998. febr. 24.

... Az Alkotmánybíróság – ha nem tudnánk, mire jó ez a szervezet :) visszamenőleges hatállyal :) ... semmisnek nyilvánította az önálló-nyugdíjjal nem-rendelkezők eddigi házas-társi félrészének egyötödre-csökkentését! Ez ma történt – mit is Ili néni pénzespostása nem tudhatott még (s) gyanútlanul kézbesítette ... még neki (ama) csökkentésről szóló régi határozatot. (S) ő tűzpiros arccal ... szaggyalozott lélegzettel, – szinte belébetegedve ... abba a pofátlanságba, mellyel egy kormány-rendelet tudtán kívül megrövidíthette őt :) törheti most szegény hetvenöt éves fejét, hogy ez a csúfság ... mint is eshetett meg vele (öregkori elmetornának: emlékezeti kihagyásokra!) S hiába traktálom őt alkotmánybírósági jóhírekkel –! ... szemellátható, hogy egy szavamat sem hiszi. – Sőt, estére kezd lemondani (arról) hogy valaha is megértse ... a jogok jogtalanságba fordulásának, vagy épp e mai fordított helyzetnek a mikéntjét szenvedni egyre csak, reménytelenül. – Vajon hány nyugdíjas adta meg magát a sorsnak ugyanígy e mai nappal –?

1998. febr. 25.

Váratlanul jutottam hozzá ma – házsomszédom, P. Jóska feleslegéből ... a téli tüzelőfához. Tegnap még üres fásszínem telve, szép-sorba-rendezett, cserépkályhamba való hasábfákkal (–) Pista, a kacskakezü ... mire segítségre ajánlkozott, itt már minden el volt rendezve; elkészt hát ... (de, mert süttött a szeme az éhségtől, ebéddel kínáltam őt.) – Elnézve kiszolgáltottságát: a sok negyven-éve-megtollasodott járt eszemben, meg... a felsőoktatás fiataljai, a maguk felsrófolt, 25-26%-ra pénzügyesített Bokros-féle hitelkamatjaival: ők, akik egyébként – híre ment... egyre kevesebben vesznek föl hitelt ezidén. – Az ilyen „nem-nyomulók” nyomora ... ha álmodik: vajon miről is álmodhat ma? –

1998. febr. 27.

Ugyanígy éreztem magam ... Csernobil sötét napjai idejében: mintha rossz sugárzások gyötörnék szerveim ... második napja már; s engedetlenkedik minden jóra való akaratom. (Édesapám ma tizenhét éve hagyta maga mögött ezt az árnyékvilágot ... s vele egyidőben:

Bilicsi Tivadar, Rajz János s még két másik neves komikusunk is: 1981 tavasza volt, mely rádöbbsentett: – az ő humoruk, s így apámé nélkül is, elképzelhetetlen lett volna ama nehéz időket átvészelnünk. Legyen áldott emlékük!)

1998. febr. 28.

– Teljes napomat vidámította .. ahogyan Ili néni egy „sörben-pácolt csirkét” vázolt ma elém, – mint néhai sógornője utolsó kívánságát (s) képzelte el velem aztán, ahogy ő elétálla azt (– mély sajnálkozással illetve a másvilági rokont ... ki ezt nem ehet! – Mert hogy... ő azt nem készítette el akkor neki, nem véve komolyan e kérést.) Egy nyárspolgár halálának előre-megrendeztettségét nevettem ma én ki, az ő hatáskeltő előadásmódjának hála. (Pirók csirkéjének zamatos, kívánatos enivalóságát, utolsó-kívánságos sütnivalóját)

1998. márc. 3.

A „képek szöveg nélkül”-ije Koszovóból fenyegető hírekkel érkezik.

1998. márc. 4.

... Irakról hallgat a média, míg közvetlen szomszédságunkban egyre nyilvánvalóbb az albán-szerb ellentét, a (volt) Jugoszlávia koszovói tűzfészketét illetően.

(Tetőfelújításra felvett) OTP-hitel kölcsönöm papírjait ..., lányommal – ki végül is kezesem lett – itthon együtt firkantottuk alá, s mire tizedszerre nevesítettem e nemszeretem-ügyletet – olyan stresszbe kerültem, hogy ebben az állapotomban nyílegyenest a BOKOR egymást segítő, öntevékeny mozgalmát vetülhetett agysejtjeim látószögébe. – Jó lett volna magamat ennek erős gyökerű, oltalmazó ágai alá bújtatnom ... e kölcsön kunyerái s fejfájásai helyett. (S) eszembe jutott: „csak ami volt... annak van bokra, ami van széthull darabokra” – e verssor József Attilától: egyenesen nevezett BOKOR összetartó erejét irigyeltette el ma velem: az emberiség közös múltja közös tapasztalataival. (Noha jól tudtam: az „enyém, tied, övé” sorrendjét megfordítani? ugyancsak oktalanság volna!)

A TV-s Esti Híradó egyetlen nagy „Kriminális”-sá lett, s már-már háborússá is, – ma estére mindenképpen. –

1998. márc. 5.

(–) Rádiómat meg nem csináltattam, TV-met be se kapcsoltam ... s mára: szocializmus-fóbiám is lett! – Amúgy meg? már meg kell tanuljak válogatni, sőt újra-válogatni a műsorok közt! Merthogy mindeközben újra felfedezhetném a csend jóízét (:) lelki békém legfőbb eszközét – nagybőjti idők mannáját, húsvéti várakozások közeget ismerhetném meg (s teszem is...) a kikapcsolt médiák csendjével. Korai ébredésemnek hála: bő húsz perc időfeleslegem is volt – a reggeli misére indító, békéért kiáltó várakozás érzetével ... – felkanyarodva a Pálmaházhoz ..., onnan a műromok felé mentem s a másik kijáraton értem ki a parkból. Lassan, csendben, minden fűszálra tekintettel ... a rózsafüzérnek „aki érettünk vérrel verítkezett” tizedét imádkozva végig, – (Félixért: – kinek kezéből egy vértelen Krisztus-fej képét vettem ... a vasárnapi titokcsérén.) – E „fájdalmak férfja” – a magát ellenségei kezére adó istenember kiszolgáltatottságával – lett töprengésem tárgya ma! – Akit ide festettek, az csakis Isten-ember lehetett! – emberi tekintet nem lett volna képes ezt a Krisztus-fejet a festő ecsetjére vonzani: a bennünk élő Isten hű képének éreztem ezt a Krisztust! – Félixért imádkoztam hát, akinek kicsi, ... szépen fehérre vakolt (bár földbesüppedt) házikóját múlt héten ... spray-ző ifjoncok vastagon, bő vörössel tele- s átfeliratozták –: „WC, Putri, Tyúkól”: virít a meglehetősen központi helyen álló s az Önkormányzattól vett hír szerint már tavaly lebontásra ítélt kis ház falain. (Ettől az új, szégyenteljes helyzettől lehetett hát ő olyannyira letört állapotban a múlt vasárnapon, – ösztönösen... hogy meg kellett simogassam arcát a sekrestyében.)

Kertemben, otthon tizenhat éves fiú-unokám vár. – Nagykorúsága ékesedő (s étkesedő) idején ... aki szemlátomást szeretné már a világ egy icipici helyén a lábát megvetni, s... nem bírja még. Kamaszkora megszenvedtette vele a nagyvilág helytelenkedéseit s... ezt csak tovább fokozza benne családja csonkaságának tudata. (Viszont a lelki sebek hihetetlen gyorsasággal gyógyulnak ebben a korban még: ha ugyanazzal a tetterős szeretettel támogatják meg, amelyre a beteg világnak is folyamatosan szüksége van ma!)

1998. márc. 6.

– Éleslátás, ha igazmondással párosul? – a XX. század második felének... egy ilyen bolygó-állása: csillagként ragyogtatta Molnár Gál Péter irodalom- és színházkritikust a magyar művészvilág egéről elm. Egy Három-kívánságos tündérmesében (én) mindenestre, első kívánságként az ő kritikusi hangját kívánnám el magamnak, – azt a fajta bátorságos, – ám dörgedelem- s gonoszkodástól-mentest, – mely minden keresztényi magatartás fő jellemzője is ... kellene, hogy legyen (akár vallásos valaki, akár nem.) – Jólesett ma (végre) ismét hallanom nevét a médiában. – Egy hete, hogy Michal Kováč Szlovákia köztársasági elnöki posztjáról lemondott, s... már tízezren tüntettek az ő fia elrablói szabadonbocsátó miniszterelnök (Meciar) ellen. – Föltűnő: egy ... ennek diktatúráját lejárató tábla-képen portréja, egy tüntető kezében; – Pozsony (azaz Bratislava) közepén: egy „Meztelen a király!” – kiáltással felérő (elnöki) ökölvívó-arc (E vigyorgó pofa körülhordozása, – minden szöveg nélkül ti. –, felért egy népbírói ítélettel!) – Kedvesebb már ennél egy magyarországi hír viszont: minálunk sok kis falunak gyermek-önkormányzata (is) van. Gyerekfejből kipattant ötletekből hoznak létre aztán e helyeken ... játszótereket és sok más, fiatalságot szolgáló létesítményt, felnőtt segítséggel persze... – A hír elbűvölő (s példaszzerű)!

– Este, a keresztúti ájtatosság nagyheti alkalma megszenvedtetni velem a Sík Sándor költői szövegét! – Gyönyörűséggel blokkolja ez ti., s mutatja átélhetőnek a Krisztus szenvedéseit! – (De ... ha előre átélnéd a saját szenvedésed, ha ezt tennéd s te magad volnál az! aki ... vérrel verejtékezett; sőt meg is te ostromoztatnál! keresztutat járnál valósággal, – s hozzá, örök kínra fel is szögeztetnél megint! – minthogy Jézus már átélte ezt a szenvedést, valóságosan is végigélte s helyetted ... egy feltámadást is véghezvitt ezeketán? – mindezt mire vélnéd!?) – Amivel az Emberfia örökidőkre megteremtette számunkra üdvösségünk lehetőségét, – égnek s földnek dicsőségére – s amivel MAGÁT értünk ... élő borrá s szent kenyérré változtatta: a megtöretett ostya szentségi erejével kell, hogy szembeszálljunk ma, s azzal kell ellentmondjunk a gonosznak. – Annak a sátáni hangnak ti., amely ős magyar szavaink ... érthetlenségével, sőt embertelenségével de még... alkalmatlanságával is rémiszt e hazában szerte ma. (– Nem válthatott meg Ő minket viszont örökre. – Próbátétellel ébredhet csak minden ember minden korban és minden időben a saját megváltottsága tudatára ... S elgondolom: – egy társadalmi méretű neurózis szükségszerű kifejeződése volna csak ... ez az én ... Jung-i „neurotikus vallásosságom” –? Az évszázadok mélyéről fölhangzó, katonás rendben ismételt stációs hangok ma visszasan hatottak hangulatomra, sőt igencsak megviseltek.)

1998. márc. 7.

– „... szájtépő Jogvédő Iroda ... ombudsman:... ez a fenenyagy demokrácia!” – két mellettem elkerekező férfi messzehangzó szavai színezik derűvel mai reggelem. Ez segít ... feledtetni milyen néma volt itt még nemrég is e tájék embere; népi demokráciája önkéntes foglyaként, – majd 89 után ... ugyanennek szabadságot rabjaként mulasztva-élve egyforma napjait. (Hát ... ez is elmúlt mára! – S új a felirat is Félix házán: – „Ez a ház eladó”!) – Aztán ... a hírt, hogy Pinochet kormányelnök – ki szerintem a kommunizmus kutyaütője volt csak! – mától, hogy Chile örökös tiszteletbeli szenátora ő: érzékeny füllel hallhatom. – Hisz (emlékszem) kormányzása idején ... a vezetői ellen fölkelte Chilét – mély meggyőződéssel – az én „asszonyi hazám”-nak neveztem egykor... –

„Inkább ne nézzék az esti filmet” – hangoztatja mai TV-bemondónőnk jóelőre – (azok ti.) „... akik érzékenyek a durvább kifejezésekre” – Ám ... valójában e címét-sem-tudni film nézői ... egész másról bizonyosodhattak meg ma éjjel. Arról ti. hogy a TV 1. illetékesei durván alábecsülték – e film műsorra tűzésével – közönségük filmes elvárásait. E kalandfilmként sem rangsorolható fércmű – a cselekmény teljes hiányában, s mondanivalók nélkül (s cselekménytelenségét a horror lelki rugóival működtetve:) egy átlagnéző elvárásaitól is messze elmaradt. Érzékenységet sértőn ... ez az... egy koffer pénz utáni hajsza: inkább csak arra az igyekezetre emlékeztethet, mely nézői alantas érzelmeire alapozva ... sokszorozná meg vagyontát.

– Igaz is: egyetlenegy „durva kifejezés” sem hangozott el a vetítés során!

1998. márc. 8. Nőnap

– Szébb korok szerelmes romantikusait ha fetrengeni látod a sárban, – jellegtelenedni, becstelenedni, ízléstelenedni... természet-ajándéka szépségeket, – vagy tegnap még dagadt keblű egzisztenciákat aberrálttá alázottan – Szent Lucia, ki a szemek védőszentje vagy –, alakjaikra tekints könyörülettel! E nőnapon – az én észleletemben – 1998 tavasza ... mintha bizonyos férfi-ideálok végóráját is magával hozta volna. Modern mesék erőszak-szörnyei elevenednek meg a bankok és a kocsmák tájékán szerte, s árasztják el újságok címlapjait; – az erőszak mindennapjaink része lett, a levegőt is az fertőzi. De én – bevallhatom – ... mindig is viszolyogva fogadtam a női sztárok és szentek közötti senkiföldjén elburjánzott nőnap virágokat is! (Hiszen, hiába a jó szándék, ha rossz a kiindulópont! S a helyzet az, hogy... a nők egyenjogúságáért folytatott küzdelemben: Clara Zetkin egy minden szentségen tapodó politika női sztárja lett mára!)

1998. márc. 9.

A Vatikán közbeszólt. Nem emlékszem, hogy valaha is véleményt formált volna bármely nőnapon a pápa a nők jogairól –, de most megtette. – „A világ mihamarabb ismerje el a nők méltóságát!” – amennyiben a média híven közvetítette II. János Pál szavait: ez rendjén való is volna. De érdemes meggondolnunk: mi készíthette a katolikus egyházfőt e nyilatkozattételre. Nem kinyilatkoztatás volt ez ui. részéről ... de egy kényszer-szülte állásfoglalás (!) S korunk sok nemtelen torzultságai, férfiak apai s férji szereptévesztései eredményezték azt. De már az első nők napja is az emberiség erkölcsi válságát jelenthette ... s II. János Pál, minden bizonnyal a Gonosz terjeszkedését tudomásul véve –, ismerte el mára e különös ünnepet. – Az egyház a világban él ... e világ emberei előtt a szavai súllyal bírnak s amit kimond: sosem lózung (bárha sokan annak vélnék)! S zord idők idején egy félrevert lélekharang lehetett ez a pápai nyilatkozat.

1998. márc. 10.

„... Vannak cégek, melyek környezetvédelmi adóként tüntetik fel s hajtják fel maguknak a szemétdíjat” – hallom a Rádióból. (:) Mint itt Tatán is ez az OTTO! – Mint ez az oroszlanói cég is, mely a „rendszer-váltással” potyán hozta létre – (gondolom én) – ... a maga szemétközelkedését, most meg már terpeszkedik is. Tavaly már felbosszantott egy önkényes díj-emelésük, – már meg most a saját tavalyi áremelésüket (... mit akkor semmivel sem indokoltak) hasonlóképpen... „környezetvédelmi adónak” nevezték el! S lennél bár faltörő kos, irodai alkalmazottjaikkal szemben igazad nem lehet. – Mondom nekik a ... rádió minapi hírére: miszerint törvénytelen művelnek ők (s)... mégcsak nem is válaszolnak. Elhűlten nézve a ... négyek személytelenségéről ezidőtájt már nyolcak személytelenségévé duzzasztott apparátának pár négyzetméteren való szorongását – figyelem, ahogy sorra fogadják s ... rázzák is le felháborodott (!) „vita-partnereiket” – s aztán tovább indulok. Jót ha tüsszenthetnék e legújabb hivatali hatóságosdára, elég volna! (–) A távoztommal beállt csöndben viszont hallom, ahogy az én „éles eszemet” tárgyalnák ki ők! – Ám, mert hát „sok lúd disznót győz”: ... jobbnak látom „kukára” venni inkább (sok szemét üggyel terhelt) önmagam.

– Otthon a „Jézus Krisztus – vagy Buddha, Mohamed, hinduizmus” c. kis könyvecskével aztán tovább „szeméttelenítem” lelki világom. (S) ebből rá kell jönnöm viszont... arra: – Jézus Krisztusban, mint Megváltónkban ... milyen sokáig is nem hittem én; nem lévén megváltottságom tudatában, hogy milyen sokáig is gyakoroltam én az önmegváltást. – Aki magát kicsinynek tudja, – olyan kicsinynek, kit ... nagygyá csak egy feltámadás tehet: a megváltottság igazságával csak az bírhat, s csak az részesülhet ennek örömeiben is (mai „szemetes” élményeim vonatkozásában gondolva mindezt ti., hogy belenyugodhassak végre ... egy császár s EGY Isten elvárásainak a különbözőségeibe.)

1998. márc. 12.

Anyámmal álmodtam. – S jóllehet sok bajunk volt egymással, míg élt ő,... ez álomban – jólismert ruhájában, haja fénylő barna színével – oly közel állt hozzám, hogy frizuráját, egyenes testtartását, egész valóját szinte kitapinthattam. – Anyámmal álmodtam ... s ez volt Tőle ma az én túlvilágról jött születésnap ajándékom. Szinte érezhető meleg szellemalakja, ahogy élő szeretettel körüleng ... most is ...

– Égi Édesanyánkhöz, Máriához az istenhívés fényes, tágas ligetébe vezetett el ez az élményem – ; s a reggeli misét egy hete, ha még ... legnagyobb kihívásnak ... szinte-szinte egy magamra-erőltetett kötelező feladatnak tekintettem volna – hazafelé menet... most már... annak a barackfának a sorsán merenghetek el, mely mintha ezzel a mai szertartással... bimbózott volna életre bennem. S ... elképzelve, hogy ennek kései virágjai mennyi gyümölcsöt hozhatnak még! – már nem is bánt annyira, hogy az éjjel... valóságos fagy pusztított kint kertemben. A délutáni cudar külvilágból... aztán többedmagával... Félix tér be hozzám, a kopogtató cédulákat hozzák. A kereszténydemokrata Benyáé lesz tehát (ismeretlenül bár) az én szavazatom is. – Iratok közt silabizálva: – Félix rábukkan végül mai születésnapom dátumára, s... az 59-re ... emeljük ivópoharainkat. Majd végighallgatják egy-két, személyüket érintő naplórészletet; kellőképp szidjuk... az SZDSZ-t – ; s még azután eljön a lányom is, és belátogat Detti és Gábor unokám (Felvágva a téli tüzelőm java, csak a görcsösét hagyta hátra a Pista gyerek. – Ilyen szép születésnapom talán még nem is volt.)

Dátum nélkül

– „A választások pszichológiája (Száz filozófus contra száz politikus)” témájában ... íme: egy ezévből írt filozófia dolgozatom, – mit 1997-ben, a (korai el-)öregedés veszélyeztetett kedélyállapotában ti., még képtelen lettem volna megírni. –

„Az olasz Vico történelem-szemléletű filozófiájának egyik alap gondolata volna – ami a jelen pszichológiájának egyik tantétele is egyben –, hogy ti. az önzés jelentkezik az önzetlenség képében. Vonatkozik ez (de formálisan csak) a politika alapproblémájára is. – Hogy ti. önző-e vagy önzetlen a szerepfelfogása annak az egyénnek, akire a társadalom, mint képviselőjére mindig számíthat (közszereplők volnánk, bárha mindannyian, s énszerintem is... „Színház az egész világ és színész benne minden férfi és nő” – Shakespeare-rel szólva) – A nép az önzetlenség mezében fellépő politikust ... – a népszerűség adományával elhalmozva s kitüntetve őt –, megkülönböztetett figyelmével illeti s ha az... saját érdekeitől elbűvölve, a mozdulatlan állam égisze alatt mindannyiunkat szavazásra késztet felelőtlen manipulációival (s) így ... szerepeink bódulatában az eget a földre lehozni igyekvő magatartások hosszan eltarthatók: a valaha természetesnek vett hierarchikus ember és ember közötti viszonylatok ma már mesterségesen képződnek fel. (Hamvas Béla ezt az indiai kasztnélküliség hasonló állapotával jellemezhetné előttünk.)

Az ország népességéből való mesterséges kiválasztódássá változtak mára országgyűlési időszakos választásaink.

Eljátszhat előbb a jó politikus még az önzetlenség szerepkörében :) ... azután esetleg meg is tehetné a jót: de előbben mindehhez őt megválasztanunk (is) szellemi ráérzéssel kellett volna! ... Abban a darabban, amelyben mindannyian közszereplők volnánk.

Ez a fajta előre-megsejtés valóban hiányzik még viszont az emberi nem választott magatartási eszköztárából (mint azt ma Bergsontól, a Teremtés c. könyvéből is kiolvashattam.) Több lenne már ez a fajta állásfoglalás a ma ismert ösztönös (intuitív) szerepjátszó választásainknál, eredményességben is felülmúlná azt, sőt, mint mutációs effektus: az ún. „örök emberi természetet” ... meg is haladhatná. – Szóba sem jöhet a mai beidegzettségeink közepette azonban, hogy az egyébként általánosan elterjedt ösztönös választásaink helyett: már egy közös irányzatú ráérzéssel éljük világunkat. (–) Egy Legfelsőbb Rendező Elvnek a felismerhetősége adott volna bár jelenleg. a tudatalattinak szertelenül diktáló tudattól viszont ily választásra sugallatunk sincs! S addig míg – ...mint állapot s nem mint feloldható dilemma! – ez a helyzet álland fenn (magyaros jövő időben mondva) ... s ez meg nem szűnik, – addig csak tetszeleghet a tudat a maga és mások iránti jóindulatában. A közszellem „egyenlősdije”... önmaga felől ítéland így azután. Egy Sokrates, ha támadhatna milliók véleményének megosztottságából?! – Történelmi közkívánat lehetne! Egyfajta macchiavellizmus-veszélytől fenyegetetten azonban... előre nem tudhatni, miféle személyekkel játszható végig az Előadás – melyet ... a filozófia, mint a bölcsesség (igazság) szolgálóleánya (bár legfelsőbb, de) legutolsó helyről nézhet csak, – a reménytelen néző szerepében játékra kényszerülven (–)... S bár Galilei, még idején a csász szerepére vállalkozva... rég kimondta: – „És mégis mozog a Föld!” – a történelmi nagyelőadás folytatódik ma is. S ebben száz filozófus mindig is felért száz politikussal.

H. T. K.

1998. Pünkösdi napján

Zöldellő mezőkön... nők, enyészet-feledők
szírommal-fátyolozott népe ha csalogat –
Teremtés Istene... e senkiföldjén Eléd rakom:
ragadd Magadhoz pünkösdi bérányságomat! –

– Fogadj Magadhoz Jó Uram, és ne kérdd
teremtényed Téged miért nem ért –
áldásoddal beföld leányi szépségem,
ékes szüzességem s minden elmúlt álmom
– Pünkösdi után, Pünkösdi előtt
visszaadom Neked végre én –
visszaadom tőled-kapott ifjúságom.

Enyésszen egészen Tehozzád a létem!

– Uram, ma már elmondhatom Néked:
belefáradtam abba, ami van... vége már
... vége lehet- nek bár- nak és talán- nak
s megannyi hiába-várt csodádnak:
időd bennem örökre célhoz ért.

– Mit Tőled kaptam visszaadok mindent:
legyen áldott minden napom: televény
Szívemnek új élet s új Remény!

Amen